

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 38 / Hejmar 445 / Çile 2019

Saralardan Leylalara direnerek zafere yürüyoruz

Özgürlük iradesi Önder Apo'da odaklanıyor. Özgürlüğü yok etmek isteyen bütün gerici, karşı-devrimci saldırılar da İmralı tecridine odaklanıyor. Yoksa Önder Apo da şunu belirtiyor; "Tecrit sadece İmralı'da değil, her yerdedir, yasakçı zihniyet her yerdedir." Tecrit demek, yasakçı zihniyet demektir; tecrit demek, soykırım, baskı, terör ve sömürü demektir. O nedenle, "Tecridi Kıralım, Faşizmi Yıkalım, Kürdistan'ı Özgürleştirelim!" formülü gerçekten de son derece birbirine bağlı, iktidarcı-devletçi sistemin ortaya çıkarttığı toplumsal sorunların önünü kesmeyi başlatacak temel bir formüldür.

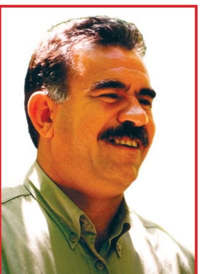
>2-7

Serxwebûn 38. Yılında

Onlar, bir halkı aydınlatan meşale yaşam umudu, yaşam tarzı oldular

Rêber Apo'nun zindan direnişlerine ilişkin çözümlemelerinden derlenmiştir

Bütün ülkede düşmanın bir imha seferi dayattığı ortadadır. Bu özel savaşın başı, "Bir-iki ay içinde anında imha ederiz, gerekirse ben de şehit olacağım" diyor. Bu sözü vermeden önce dedik ki; o büyük bir işgalci ve insanlık düşmanı olarak bunu söylüyorsa, biz de en katıksız hakkımız olan ve mutlak edinmemiz gereken özgürlüğümüz için her şeyi yapacağız. Şehit olmakla değil, onu düşünmeyiz bile. Elden geleni sonuna kadar kullanacağız. Onlar bunu imhaya çevirmek istiyor biz de kutsal var olma hakkımızı sağlamca kullanmaya çalışıyoruz. Bunlar gerçek! Bu da yalnız benim görevim değil.

>16-18

Kırıntı değil dünyayı istiyoruz 5 dakikalık görüşme değil Önderliğimizi istiyoruz

KJK Koordinasyonu

Rêber Apo üzerinde uygulanan tecridin kaldırılması amacı ile gerçekleşen açlık grevi eylemi, kadınların Rêber Apo üzerindeki tecritin kırılması için giriştiği özgürlük eylemi kendi özgürlüğünü sahiplenmedir.

Sevgili Leyla Güven, tecritin sadece Rêber Apo üzerinde olmadığının, tek tek tüm Kürtler üzerinde, kadınlar üzerinde olduğunun farkında olarak bu eylemi başlatmıştır. Bu eylem, tarihi bir kadın eylemidir. Kadın özgürlük mücadelesi ve toplumsal özgürlük mücadelesi tarihinde yerini almıştır. Leyla Güven'in kararlı, iddialı fedai eylemi Kürt halkının, kadınların özgürlük istemlerinin somut bir ifadesi olmaktadır. Bu eylem, Kürt kadınlarının öncülük iddiasının, özgürlük tutkusunun, kararlılığının ve inancın eylemliğidir.

>8-10

Toplumsallık Önderliğin varlık nedenidir

Mustafa Karasu

Önder Apo, gücünü toplumsallığından almaya çalışan bir kişiliktir. Toplumcu değerlerin Kürt halkını özgürleştireceğini düşündüğünden, dinde olduğu gibi sosyalizmde de toplumculuğu gördüğünden, kurtuluşu, özgür ve demokratik yaşamı sosyalizmde arar. Toplumsallık dışında insanın ucube haline geldiğini görür. Özellikle şehir yaşamına geldiğinde, kapitalizm ortamında kendisini bireylerden ayrı görür.

Kendisini modernizmin yarattığı bu toplumsal ve bireysel şekillenmelere yabancı görür. Bu bakımdan toplumsallık, Önderliğin varlık nedenidir. Önderlikte toplumsallık dışında bir yaşam düşünme yoktur. Toplumsallık varsa orada moral buluyor, orada kendisinin farkına varıyor, orada insanları güzel görüyor, insanlara sıcaklık duyuyor.

>19-26

Hiç kimse zaferden başkasına razı olamaz

Duran Kalkan

“Tecridi Kıralım, Faşizmi Yıkalım, Kürdistan’ı Özgürleştirelim!” özgürlük hamlemiz önemli bir düzeye ulaşmış durumda. Kritik bir safhada bulunuyor, bazı hileli oyunlarla da karşılaşıyor. Başlangıçta Hareketimize karşı gelişen bazı girişimlerin boşa çıkartılması, Hareketimizin ve halkımızın, bir bütün devrimci demokratik güçlerin yürüttüğü özgürlük hamlesini daha güçlü hale getirip önemli bir noktaya taşıdı. Birçok çevre mevcut durumda hareketli kılınmış bulunuyor. Özellikle açlık grevi eylemleri, onun içerisinde de herkesten önce böyle bir eyleme başlama kararlılığına ulaşmış bulunan DTK Eşbaşkanı ve Colemêrg Milletvekili Leyla Güven’in eylemi içte ve dışta önemli bir etki yaratmış durumdadır.

Açıkça görülüyor ki, bu eylem sürecinin düşman üzerinde de oldukça zorlayıcı bir etkisi var. Faşist özel savaş merkezi ciddi bir biçimde zorlanıyor. Hileyle, oyunla bu durumu aşmak istedi. Fakat başta Leyla Güven olmak üzere, zindanlarda, dışarda açlık grevi direnişi içerisinde olan insanların kararlı tutumları sonucunda bu özel savaş girişimi boşa çıktı. Özel savaş böyle bir şeydir; etkili olursa sonuç alır, buna karşı çok uyanık, tedbirli olunmazsa ufak bir oyun ile basit bir hile ile düşmana başarılı bir sonuç kazandırır. Fakat uyanık davranılır, yalan-hile, oyun boşa çıkartılırsa da sahibine ciddi zararlar verir. Mevcut durumda AKP-MHP faşizmi böyle bir sonucu yaşıyor. Onun için de daha fazla sağa sola saldırma peşindedir. ABD ve Rusya ile daha çok ilişki geliştirme, ittifak oluşturma, onlara dayanma temelinde Kürt halkına ve özgürlük güçlerine daha çok saldırı geliştirme arayışı içindedir. Günlük olarak yaşadığımız durum budur.

Bu anlamda özelde açlık grevi eylemlerinin, genel planda da bir bütün “Tecridi Kıralım Faşizmi Yıkalım” eylemselliğinin siyasi ortam üzerinde gündemi belirleyici bir etki düzeyi ortaya çıkmıştır. Yoğun tartışılıyor, birçok çevre özellikle Leyla Güven’in duruşuna, eylemine sahip çıkıyor, destek açıklamaları oluyor. Türkiye’de, Avrupa’da bu tür destekleyici gelişmeler belli bir düzeye ulaşmış bulunuyor. Bunlar da AKP-MHP faşizmini gittikçe daha çok sıkıştırıyor, zorluyor. Tabii açlık grevlerinde kritik bir noktaya gelinmiş olma durumu yaşanıyor. Bugün Leyla Güven’in açlık grevinin 74. günüdür. Nasır Yağız’ın eylemi 60 günü geçti. Zindanlarda da 35. gününde; hepsi de kuşkusuz sağlık bakımından kritik aşamadalar. Böyle bir durumda her an şehadetler yaşanabilir. Direniş daha keskin hal alabilir. Bu hiç de zayıf bir olasılık değildir. Direnişi yürütenlerin kararlılıkları, amaçlarına bağlılıkları, bu konuda ortaya koydukları inanç ve irade bu tür sonuçların yaşanabileceğini net bir biçimde gösteriyor. Bu da tabii siyaset gündemini, vicdanları zorluyor ve çok etkiliyor. Herkesi daha çok düşündürüyor. Kısacası direnişlerin etki düzeyini artırmış bulunuyor. Böyle bir etkinin sonucu ne olacak, nereye kadar gidecek, onu önümüzdeki süreç ve bu süreç içerisinde mücadele eden tarafların kararlılıkları, iradeleri, inançları, yaratıcılıkları, kendi cephelerinde mücadeleyi örgütleme ve yürütme durumları belirleyecektir. Besbelli ki, kim daha kararlı, iradi davranır, yaratıcılık gösterir, cesur ve fedakar olur, bedel ödemeyi göze alır, uyanık ve dikkatli davranırsa o kazanacaktır.

Eylemlerin yarattığı etkinin sonucu ne olacak, nereye kadar gidecek, onu önümüzdeki süreç ve bu süreç içerisinde mücadele eden tarafların kararlılıkları, iradeleri, inançları, yaratıcılıkları, kendi cephelerinde mücadeleyi örgütleme ve yürütme durumları belirleyecektir. Besbelli ki, kim daha kararlı, iradi davranır, yaratıcılık gösterir, cesur ve fedakar olur, bedel ödemeyi göze alır, uyanık ve dikkatli davranırsa o kazanacaktır.

Mevcut direniş, kazanma ve kaybetme çizgisinde yürüyen bir direniştir. Orta yolculuğa fırsat vermiyor, zemin sunmuyor; dikkat edilirse ara çözümleri kabul etmiyor. Kürt varlığını reddeden, Kürtleri yok etmek için soykırım uygulayan faşist-sömürgeci zihniyetin ve siyasetin tutumu, saldırıları bu düzeydedir. Buna karşı var olmak ve özgür yaşamak isteyen, bunun dışında başka bir yaşamı kabul etmeyen özgürlük direnişçilerinin tutumu da Leyla Güven öncülüğünde sonuç alana, zafer kazanana kadar, bedel ne olursa olsun onu ödemeyi göze alan bir cesaret ve kararlılıktadır. Direniş böyle bir düzeye gelmiş durumdadır. “Tecridi Kıralım Faşizmi Yıkalım!” genel şiarı ve amaçları doğrultusunda Hareketimizin, halkımızın, dostlarımızın, kendine demokrat, devrimciyim diyen herkesin bulunduğu her yerde elinden geleni yaparak yürüttüğü direniş 2019 yılı başı ile birlikte sürece damgasını vurdu, gündemi belirledi. Devrimci siyasi gündem böyle bir özellik taşıyor. Bu direnişle birlikte faşist-soykırımcı zihniyet ve siyaset ile varlık ve özgürlük mücadelesi arasındaki çelişki ve çatışmanın durumu böyle bir düzeyde bu noktaya gelmiş bulunuyor.

Hareket olarak saldırı planlarını, oyunlarını bozmak için şimdiki gibi demokratik siyasi mücadeleye dayalı, demokratik özerklik çözümünü halkın inisiyatifi ile geliştirmeyi öngören demokratik eylemlilikleri geliştirmeye çalıştık. Bunun için demokratik siyaset alanına daha fazla rol biçtik, inisiyatif tanıdık, deyim yerindeyse görev ve sorumluluk verdik. Demokratik siyaset alanı, çeşitli kurum ve kuruluşlar da bu temelde rol oynadı.

Bu süreç aslında 2009 sonu 2010 başında Önder Apo’nun uyarılarına kadar dayanır

Tabii böyle bir duruma nasıl gelindi, bu durumda bir eylemlilik nasıl ortaya çıktı, onları anlamak ve bu sorular temelinde yakın geçmişe bakarak günceli anlamaya çalışmak önemlidir. Süreç aslında 2009 sonu-2010 başında Önder Apo’nun AKP yönetimini de, tüm özgürlük ve demokrasi güçlerini de ciddi biçimde uyaran, “Demokratik siyasi çözüm gerçekleştirilmezse süreç çok sert ve çatışmalı bir duruma evrilir ve bundan da herkes zarar görür” biçimindeki değerlendirmelerine ve uyarılarına kadar dayanır. Daha o zamandan AKP yönetimi bu uyarıları dikkate almadı, hep bir zayıflık olarak gördü ve değerlendirdi. Hile ve oyunlarla yaklaştı. 2009 yılının nasıl yoğun, taktiksel çatışma içerisinde geçtiğini biliyoruz. Şimdiki gibi bir yerel seçim süreciydi. 29 Mart’da gerçekleşen yerel seçim sonuçlarından başlayarak bizim Hareket olarak geliştirdiğimiz eylemsizlikler, demokratik siyasi çözüm arayışlarına karşın AKP yönetimi özel savaşı daha fazla tanımlayıp, planlayıp harekete geçirdi. Yine hiç içeriği olmayan, tamamen aldatmaya dayalı sahte açılım süreçleriyle durumu götürmeye çalıştı. Bunun ardından Önder Apo’nun çözüm için geliştirdiği Yol Haritası pratikte kanıtlansın diye Barış Gruplarının yeniden gönderilmek durumunda kalınması, onların da siyaset üzerinde etkili olması sonucunda telaşa giren AKP, “Sil baştan yapıyoruz” diyerek öncesinde MGK’da kararlaştırdığı topyekun özel savaş temelindeki fiili saldırıları, faşist terörü tırmandırdığı süreci geliştirdi. Nisan 2009’dan itibaren başlatılan siyasi soykırım hesapları DTP’yi kapatmaya, yöneticilerini siyasetten men etmeye, seçilmiş belediye başkanlarını, parti yöneticilerini tutuklamaya, dahası İmralı’da Önder Apo üzerinde baskı ve işkenceyi artırmaya kadar gitti.

Tayyip Erdoğan, “Başa dönüyoruz,” demiş, “Sil baştan yaparız” diye de eklemişti. ‘Sil baştan yapma’ temelinde geliştirilen faşist baskı ve saldırı durumunu daha o zamandan Önder Apo darbe olarak tanımlamıştı. Bu sürece “17 Kasım Darbesi” dedi. Bunun durdurulması yönündeki bütün uyarılarına rağmen öyle bir dikkat, duyarlılık, buna uygun siyaset geliştirilmeyince Mayıs sonu itibari ile, “Ben çekiliyorum” dedi. “Artık taraflar sorunlarını nasıl çözüyorlarsa çözsünler, benim yapabileceğim bir şey kalmadı; demokratik siyaset yapmanın, demokratik siyasi mücadele yürüterek sorunları çözmenin koşulları ve imkanı kalmadı” diye değerlendirdi. Aslında bugünkü gelişmeleri o güne kadar götürmek gereklidir. Öyle bir durumda Hareket ve halk olarak bize düşen, yapmamız gereken, güçlü bir Devrimci Halk Savaşı Hamlesi geliştirmekti. Bakurê Kurdistan’ın dağından, ovasından, şehrinden başlamak üzere, Kürdistan’ın dört bir yanından, yurt dışından destek alan, ideolojik, politik, örgütsel, askeri her türlü eylem biçimini kullanarak gerçekten topyekun bir direnişi bu faşist-soykırımcı saldırıya karşı geliştirmekti. Söz konusu gelişmeler ve Önder Apo’nun yaptığı değerlendirmelerin gereği buydu. Eğer zamanında siyasi-askeri durum, gelişmeler doğru anlaşılabilse, gelişmeler doğru değerlendirilebilse, bu çerçevede doğru ve yeterli anlama, örgütsel olarak, halk olarak kendini hazırlama gerçekleştirilmiş olsaydı, böyle bir faşist soykırımcı saldırı karşısında, 1 Haziran 2010’da ilan edilen Devrimci Halk Savaşı Stratejisi temelindeki gelişmeler bu çerçevede pratikleşecekti. Öyle çok fazla zamanı uzatmadan, sorunu sürüncemede bırakmadan çözümler üretilecekti. Fakat pratik biliniyor; biz Hareket ve halk olarak buna tam ve yeterli bir biçimde hazırlanamadık. Dolayısıyla başlayan yeni sürecin gerektirdiği eylem düzeyini bütün alanlarda gerekli yeterlilikle ortaya çıkartamadık. Aslında faşist AKP yönetimi de Önderlik tutumunu bir tür blöf olarak, tehdit olarak gördü ve değerlendirdi. Yaşanan ateşkes süreçlerinde Özgürlük Hareketi ve halk olarak bizim yaşadığımız gerçekliklere bakarak, özellikle de özel savaş uzmanlarına yeterli incelemeler yaptırılarak Önder Apo’nun öngördüğü mücadele düzeyini ortaya çıkartamayacağımızı değerlendirdiler. Onun için daha keyfi yaklaşım içerisinde oldular. Buna rağmen birçok bakımdan eksiklikler olsa da etkili bazı gerilla eylemsellikleri o zamanki süreç bakımından AKP iktidarını, TC devletini zorlamak ve sarsmak için yeterli oldu.

Her şey buzun üzerinde yazmak, rüzgarlı havaya konuşmak gibi değildi

AKP, iktidarını güçlendirmeye çalışıyordu; AKP ile Fethullahçı cemaat arasında bir ittifak vardı. Onlar her bakımdan devleti ele geçirmeye çalışıyorlardı. Bir de sonradan açığa çıktı ki; ciddi bir rekabet ile kendi aralarında ortaya çıkabilecek bir çatışma için hazırlık varmış. Bunlardan dolayı, bizim açımızdan Devrimci Halk Savaşı Stratejisi’nin gereklerinin çok gerisinde olan eylemlilik düzeyi bile AKP-Fethullahçı yönetimini sarsmak için yeterli oldu. Daha sonra 13 Ağustos 2010’da, 12 Eylül’de yapmak istedikleri referandum için İmralı’ya gidip Önderlikten yeniden ateşkes çağrısı yapması talebinde bulundular. Referandumdan sonra da 16 Eylül’de, aslında 2011’deki seçimi kurtarmak üzere, daha sonra büyük çoğunlukla oyun olduğu açığa çıkan İmralı görüşme ve tartışma sürecini başlattılar. Mutabakat düzeyinde bir planlama İmralı’da Önder Apo ile yapılan görüşmelerde ortaya çıktı. Bu temelde 12 Haziran 2011 seçiminin ön süreci tanımlanmış oldu. Ciddi görüşmeler de yapıldı. O süreçte heyette yer alanlar hapiste. Vatana ihanet etmiş olmakla suçlanıyor, linç edilmeye çalışılıyorlar.

Zaten bir hukuk yoktur. Siyasetin egemenliği altında iktidar ne isterse o yapılıyor. Bu anlamda cezalandırılıp, sözde mahkemeler ile ceza verilip hapse konmuş bulunuyorlar. Olup bi-

tenler hep Tayyip Erdoğan yönetiminin bilgisi ve izni dahilinde oldu. Elbette İmralı'dan sözlü-yazılı bilgiler geldi ve İmralı'ya sözlü-yazılı bilgiler gitti. Çok fazla kayıtlara geçirmemeye çalışsalar da böyle bir süreç yaşandı. Her şey buzun üzerinde yazmak, rüzgarlı havaya konuşmak gibi değildi. Şimdi Tayyip Erdoğan ve arkadaşları, iktidarı elinde toplamış olduğu için başkalarını bu durumdan dolayı suçlayabiliyor. Eğer yaptıkları suç ise; bir gün başkaları da bu suçu en çok işleyenlerin kendileri olduğunu açığa çıkarır. İş o düzeyde seyretti, o kadar basit bir durum da değildi. Görüşmeler oldu, buna karşı görüşmelere şans tanımak için biz de seçimlere kadar ateşkes ilanında bulunduk. Bize bizzat Önder Apo'nun el yazılarıyla çözüm önerileri geldi, görüşümüz ve onayımız istendi. Özgürlük Hareketimizin çok değişik yönetim kademeleri bunlar üzerinde bir araya geldi, tartışmalar yürüttü, kararlar aldı. Biz de dışarıdan yürütülen görüşmelere dahil olduk. Tartışma yürüttük, bazı hususları reddettik, bazılarını onayladık. Nihayetinde 12 Haziran 2011 seçimi öncesi, Nisan ayı sürecinde ortaya çıkartılan çözüm projelerine Hareket olarak olumlu cevap verdik. İmralı'da görüşülüp tartışılarak kararlaştırılanları uygulama kararına ulaştığımızı sözlü olarak ilettik. Aynı şeyi AKP hükümeti de yapacaktı. O dönem Tayyip Erdoğan başbakandı, hükümetin de onaylaması temelinde bir çözüm projesi uygulamaya konacaktı. AKP o zaman da hile yaptı, oyun yaptı. 'İnceliyoruz, bakıyoruz, araştırıyoruz, zamanımız yok' diyerek süreci uzatıp seçime yaklaştırdılar. Ardından, "Ancak seçimlerden sonra cevap verebiliriz" dediler. Aslında görüşmelerde ortaya çıkartılan sonuçlara dair görüş belirtmediler, muğlak bıraktılar. Seçimde ortaya çıkacak siyasi sonuca göre karar vermeye bıraktılar. 12 Haziran 2011 seçiminde de AKP seçimi kazanınca, tek başına iktidar olma gücünü elde edince, dahası bir de çevredeki yağdanlıklar tarafından Tayyip Erdoğan ve arkadaşları haddinden fazla pohpohlanınca artık İmralı görüşmeleri, oradan çıkan sonuçlar bir tarafa itildi. Özgürlük Hareketimizi imha ve tasfiye etme konsepti yeniden uygulamaya konuldu. AKP hükümeti seçim sonrasında elde ettiği sonuçlara dayanarak saldırıyla PKK'yi yok edebileceğini, Kürt özgürlük arayışını imha ve tasfiye edebileceğini sandı, bunu mümkün gördü. Değerlendirmesini bu temelde yaptı, buna göre karar vererek yeni bir saldırı süreci başlattı. Kürt Soykırımı'nı gerçekleştirmek için zeminin uygun hale geldiğini değerlendirdi.

Düşman 24 Temmuz 2015'te saldırıya geçtiğinde olması gereken, topyekun bir direnişti. AKP iktidarı, ABD ve MHP ile ittifak yaparak topyekun faşist, soykırımcı saldırılarını yoğunlaştırdı. Kürt Özgürlük Hareketi'nin imha ve tasfiye planını ortaya koydu. 'Soykırımı gerçekleştireceğim' diyerek Kürt varlığını bile inkar edip, imhacı saldırıları başlattığında bu kadar mücadele yürütmüş, bilinçlenmiş, örgütlenmiş bir hareket ve halk olarak yapmamız gereken topyekun direnişe geçerek saldırıların önünü kapatmaktı, kırmaktı.

Güncel gelişmeler temelinde dönüp yakın geçmişi değerlendirdiğimizde doğru ders çıkartmayı bilmeliyiz. Gerçekleri somut bir şekilde ortaya koymalıyız. Yani bilme, anlama sorunu yok. İstek ve niyetlerin daha fazla önde olma durumu var. Gerçekler böyle ama arada bir "öyle olmasa da şöyle olsa, savaş şiddet, sert mücadele yerine, demokratik siyasi yöntemlerle kolayca, rahatça çözümler olsa ne iyidir" duygusunun, niyetinin bizde çok daha güçlü olması kendi gerçekliğimizin yönlendirmesinden kaynaklıdır.

Süreç özel savaş merkezi tarafından sabote edildi

Bütün bunları biz de öngörüyorduk. Aslında her şeyi değerlendirerek buna göre işleri yürütmeye çalıştık. Hareket olarak bu tür saldırı planlarını, oyunlarını bozmak için şimdiki gibi demokratik siyasi mücadeleye dayalı, demokratik özerklik çözümünü halkın inisiyatifi ile geliştirmeyi öngören demokratik eylemlilikleri geliştirmeye çalıştık. Bunun için demokratik siyaset alanına daha fazla rol biçtik, inisiyatif tanıdık, deyim yerindeyse görev ve sorumluluk verdik. Bu çerçevede kurulmuş demokratik siyaset alanı, çeşitli kurum ve kuruluşlar da bu temelde rol oynamaya yöneldiler. 14 Temmuz 2011'de, bugün açlık grevi ile sürece öncülük eden Leyla Güven'in eşbaşkanlığını yaptığı DTK, o zaman Demokratik Özerklik ilanında bulundu. Halkı, "Demokratik özyönetimlerini inşa etmeye ve kendi kendini yönetmeye" çağırdı. O sürece de şimdiki gibi özel bir savaş numarası dayatıldı. Farqîn'de sözde çatışma çıkartıldı; DTK'nin demokratik özyönetim ilanının Farqîn'deki çatışmayı yaptırdığı yalanını özel savaş medyası ortaya attı. Psikolojik savaş kurumları yaygınca propaganda ettiler. TC-İran ittifakı temelinde İran aynı gün Hareketimizin önemli bir üslenme alanı olan Qendîl sahasına dönük saldırı başlattı. Böylece bir özel savaş saldırısı ile, o dönem geliştirilmek istenen ve demokratik siyasi çözümü gerçekleştirmeyi öngören hamle sabote edildi, boşa çıkartıldı.

O zaman özel savaş taktiğini boşa çıkaramadık. Bu tür durumlarla karşılaşacağımızı çok fazla hesaba katamadık. Olaylar gerçekleşince onları anlama ve hızla müdahale etme esnekliği ve inisiyatifini gösteremedik. Özel savaş merkezi tarafından süreç sabote edildi. Dahası bütün bunlar yoğun bir askeri saldırı ve şiddetin vesilesi yapıldı. 2011-2012'deki faşist soykırımcı saldırılar ve bunlara karşı direniş bu temelde ortaya çıktı. Önce İran saldırıları durduruldu, o komplo bedel ödense de boşa çıkartılır gibi oldu. Sonrasında Bakur'da 2012 savaşı gibi sert bir savaş süreci yaşandı. Bu sürecin içinde yine zindanlarda topyekun ölüm orucu eylemliliği de gündeme geldi. Bu süreçte, Paris'de Partimizin kurucularından Sara Yoldaşımızın da içinde olduğu üç devrimci kadın yoldaşın MİT planlaması ile katledilmesi gibi vahşi saldırganlıklar da ortaya çıktı. Çok sert bir savaş yaşandı. Fakat yeniden 2013 süreci ve seçimler gündeme gelince -ki, AKP henüz tam iktidar değildi, Fethullahçılarla ittifak halindeydi, devlete tam hakim değildi, zayıf konumdaydı. Onun için yeniden ateşkes arayışlarında bulundu. 2011 başında cevap vermeyip görüşmeleri boşa çıkartan AKP, 2013 başında sözde yeniden görüşme sürecini başlattı. Devrimci Halk Savaşı Stratejisi döneminde sert bir mücadele süreci yaşanmıştı. Devlet ve iktidar, gelişen gerilla direnişi temelinde darbelenmiş, zorluklar içine sokulmuş, PKK'yi imha ve tasfiye planı boşa çıkartılmıştı. Bu temelde, gerçekten de zihniyet ve siyasette bir değişiklik olabilir mi diye Önder Apo yeniden bir şans vererek görüşmeleri kabul etti. Görüşmelerin mutabakata dayanmasını ve müzakere sürecine ulaşmasını istedi, dayattı. Bu temelde tekrar görüşmeler oldu, çözüm projeleri hazırlandı, bunlar yazılı hale getirildi, ilgili yönetimlerin onayına sunuldu, biz bir daha yönetim olarak ortaya çıkartılan sonuçlara 'evet' dedik. 2013 baharında da, 2015 Şubatı'nda da Dolmabahçe mutabakatında ortaya çıkan bazı şeylere çok fazla razı olmasak da yine de demokratik siyasi sürecin işlemesi için, 'evet' dedik.

Bu süreçler öyle kendiliğinden olmadı, düz bir çizgide geçmedi, ciddi tartışmalı süreçler oldu. Bize 2011-2012 gibi sert bir savaş ortamından çıkma, kendimizi yeniden hazırlama, toparlama, demokratik siyaset alanını geliştirip güçlendirme, ciddi örgütsel hazırlıklar yapma imkanı ve fırsatı verilmişti. Önder Apo değerlendirdi; "Altın gibi imkan yarattım, fırsat oluşturdum, kendilerini eğitsin, hazırlasınlar" diye. Doğruydu, gerçekten de süreç ciddi biçimde imkanlar ve fırsatlar sundu. Öyle ki, AKP'nin hileli yaklaştığı kısa sürede ortaya çıkmıştı. Daha Temmuz ayında biz de sürecin yürümediğini, dolayısıyla geri çekilme sürecini durdurmamız gerektiğini değerlendirip buna göre, gelişebilecek yeni mücadele yöntemlerine, sert mücadele ortamlarına karşı hazırlıklı olmamız gerektiğini kararlaştırmıştık. Bunları gördük, tartıştık, değerlendirdik, belli bir kararlaşmaya da gittik. Ancak yeterince anlama ve pratik gereklerini yerine getirmede zayıf kaldığımız bir gerçektir. Neden? Çünkü; teorik olarak Önder Apo'nun ortaya koyduğu çözümlerin gerçekleşmesi mantıklı bir yöntemdi, akıllı bir tutumdu, herkesin yararınaydı. Böyle bir çözüm olsun istiyorduk. İsteğimiz ve niyetlerimiz somut durumun önüne geçti. Her zaman istek ve niyet bizde ağır bastı, öncelikli oldu, gerçeklikten ve onun gereklerinden uzak kaldık. Her ne kadar siyasi bakışımız, analitik aklımız çatışma sürecinin gelişebileceği, büyük mücadeleler olabileceği yönünde değerlendirmelere götürse de duygularımız, isteklerimiz, niyetlerimiz bizi, "Mantıklı çözüm yolları var, Önder Apo bunları çok makul bir biçimde ortaya koymuş, herkesin de yararına olan bu, dolayısıyla herkes de böyle hareket eder, etmeli; doğrusu, gerekli olan budur" diye değerlendirmeye götürdü.

'Savaş ve sert mücadele yerine, demokratik siyasi yöntemlerle çözümler olsa ne iyidir'

Eğer düşündüklerimizi, tartışıp karar haline getirdiklerimizi pratikleştiremediysek, pratikte hep süreçlerin gerisinde kaldıysak, Önderliğin görüş ve değerlendirmelerini yerinde, zamanında, etkili bir biçimde örgüt ve eyleme dönüştüremediysek bundandır. Öyle, anlamamaktan kaynaklanmadı, yanlış değerlendirmemek lazım. Bizde bu yanlış değerlendirmeler çok fazla var, ondan dolayı bir türlü kendimizi çözüm gücü haline getiremiyoruz. Ama güncel gelişmeler temelinde dönüp yakın geçmişi değerlendirdiğimizde doğru ders çıkartmayı bilmeliyiz. Gerçekleri somut bir şekilde ortaya koymalıyız. Yani bilme, anlama sorunu yok. İstek ve niyetlerin daha fazla önde olma durumu var. Gerçekler böyle ama, arada bir, "Öyle olmasa da şöyle olsa; savaş ve şiddet, sert mücadele yerine, demokratik siyasi yöntemlerle kolayca, rahatça çözümler olsa ne iyidir'' duygusunun, niyetinin bizde çok daha güçlü olması, kendi gerçekliğimizin yönlendirmesinden kaynaklıdır. O bakımdan Hareket olarak da, onun içerisinde yer alan bireyler olarak da niyeti, isteği farklı, düşüncesi farklı, pratiği daha farklı bir tutum ortaya çıkarttık. Her ne kadar süreci, güçlü imkan ve fırsat sunan, her türlü mücadele için hazırlık yapmamız gereken bir dönem olarak değerlendirsek de, gerçekten böyle imkan ve fırsat olsa da, şimdi çeşitli düşman çevreler PKK'nin o dönemde çok güçlü savaş hazırlığı yaptığını söyleseler de durum öyle değildi.

Kuşkusuz eğitim, örgütlenme çalışmalarımız vardı. Fakat bunlar normal seyrinde izledi. Olabileceklere göre bir hazırlık değildi. Nitekim 7 Haziran 2015 seçimlerinden sonra bu gerçeklik açığa çıktı. 7 Haziran 2015 seçim sonuçlarının ortaya çıkardığı güçlü siyasi kazanımları etkili bir biçimde siyasi pratiğe dönüştüremedik, o konuda oldukça dar, yetersiz, hatta pratikte ters bir politik tutum uygulama da egemen oldu. Kimden kaynaklanırsa kaynaklansın, pratikte yaşanan gerçeklik bu oldu. Hem de daha sonraki süreç gösterdi ki Önder Apo'nun uyarılarına göre çok fazla hazırlanmamışız, çok yönlü ve sert mücadele ortamlarının gereklerine göre kendimizi hazır kılmamışız. Dikkat edilirse, o süreçte Önder Apo her türlü uyarıyı yaptı. Yaptıklarının hepsi bu geçen üç buçuk yıllık süreç içerisinde bir bir doğrulandı, yaşandı. Kendisi ile görüşmeye giden HDP heyetine de uyarıları vardı; "Ben kendimden değil sizden endişeleniyorum" diyordu. "Yarın ya sokaklarda vurulacaksınız ya benden daha ağır cezalar alıp hapislere gireceksiniz. Buraya gelip benimle görüştüğünüz için sizi sorumlu tutacaklar. Başarmazsanız, bu işleri doğru anlayıp doğru bir biçimde yürütmezseniz sonuçlarının herkes açısından çok zorlayıcı olacağını bilmeniz gerekir" diye uyardı. Fakat o zaman toz pembe siyasi ortam içerisinde bu uyarılar deyim yerindeyse bir kulaktan girip ötekinden çıkıp gitti. Sorunun ağırlığı, işin ciddiyeti, çalışmaların önemi, başarının zorunluluğu yeterince görülemedi. Bütün bunları bugünkü durumu doğru anlamak için belirttik.

24 Temmuz 2015 faşist saldırılarına karşı yapılması gereken topyekun direnişti

Aslında geçmişte süreçler doğru planlanıp hazırlıklı karşılansaydı bugünkü gelişmelere, bu biçimde 80'li günlere ulaşan açlık grevlerine, bedenini açlık temelinde ölüme yatırmaya ihtiyaç kalmayacaktı. Bu tür eylem biçimlerine, direnişlerine gerek kalmadan sorunlar çözülebilecekti. Daha büyük gelişmeler yaratılabilirdi; bunu görmemiz lazım. Bunu göremezsek bugün olup bitenleri doğru anlayamayız. Bundan sonrasını da doğru yürütemeyiz, kararlı davranamayız. Şimdi karar sorunumuz var. Süreci anlık olarak yürütme sorunumuz, var. Çünkü; işler oldukça kritik noktaya gelmiş durumdadır. Herkes kendine göre düşünüyor. Bireyci yaklaşımlar çok fazla; dar, duygusal yaklaşımlar, niyetsel yaklaşımlar çok öne çıkıyor. Düşman faaliyetleri çok yoğun. Hile, oyun fazla, içimizi etkileme durumları çok, bunu korkutarak, ürküterek yap-

maya çalıştıkları gibi, içten etkileyerek yapma durumları da yaşanıyor. Öyle rahat, düz, tekil bir süreç söz konusu değildir. Düşman 24 Temmuz 2015'de saldırıya geçtiğinde olması gereken, topyekun bir direnişti. Gerilla olarak, halk olarak, Özgürlük Hareketi olarak, kadın ve gençlik örgütleri olarak Bakur'da olduğu gibi Kürdistan'ın diğer parçalarında da, yurt dışında da direnişi geliştirmekti. AKP iktidarı, ABD ve MHP ile ittifak yaparak topyekun faşist-soykırımcı saldırılarını yoğunlaştırdı. Kürt Özgürlük Hareketi'nin imha ve tasfiye planını ortaya koydu. 'Soykırımı gerçekleştireceğim' diyerek Kürt varlığını bile inkar edip, imhacı saldırıları başlattığında bu kadar mücadele yürütmüş, bilinçlenmiş, örgütlenmiş bir hareket ve halk olarak yapmamız gereken, topyekun direnişe geçerek saldırıların önünü kapatmaktı, saldırıları kırmaktı. Ama dikkat edilirse bunu yapamadık; öyle topyekun direnişe geçmek bir yana, 170 uçakla Ahmet Davutoğlu hükümeti, "DAİŞ'e karşı saldırı yapıyorum" deyip PKK kamplarını, Kürt Özgürlük Güçlerini, Kürt halkını bombardımana tabi tutarken, "Direnmeli miyiz, direnmemeli miyiz? Ne yapmalıyız? Bu nerden ortaya çıktı? Kim bunu ortaya çıkarttı?" gibi sorular içimizde soruldu. Bu tür tartışmalarla kendimizi oyaladık. Niye böyle olduğunu anlayamadık. Herkes kendine göre farklı suçlular ve suçlar bulma çabası içerisinde olmayı yeğledi. Bunlar yanlıştı, ciddi eksiklik vardı.

Eğer bugünü doğru anlayıp yarını başarılı kılmak istiyorsak bu dersleri çıkartmamız lazım. 24 Temmuz 2015 faşist soykırımcı saldırıları karşısında bu kadar devrimci pratik yürütmüş, gelişme sağlamış bir gücün yapması gereken, topyekun direnişti. AKP-MHP-ABD saldırılarını Bakurê Kurdistan'ın dağında, ovasında, kasabasında, kentinde kırmaktı ve bu mümkündü. Eğer gerçekten Kürt sorunu denilen olgu doğru anlaşılsaydı, sorunu yaratan güçler, Kürt Soykırımı'nı yaratan güçler, dolayısıyla böyle bir soykırıma karşı mücadelenin gerekleri, ölçüleri doğru anlaşılsa, ciddiyetle hazırlanılsaydı hem gerçekten böyle bir saldırı ile karşı karşıya kalınabileceği anlaşılırdı hem de onu kırabilecek hazırlıklar yeterince yapılabilirdi. Fakat dikkat edilirse biz o düzeyde olamadık. Bırakalım böyle bir topyekun direniş gücü göstermeyi, "Nerden çıktı bu saldırılar? Kimden kaynaklandı? Niye gelişti?" diye sahte tartışmalar yapan, yanlış sorgulamalar içerisinde bulunan bir durumu içimizde çokça yaşadık. Kararsızlar, ters görüşler ortaya çıktı. Eğer 2015-2016 kışında Cizîr'de, Sûr'da, daha sonra Nisêbîn'de, Gever'de, Şirnex'te işler doğru yürümediyse, direnişler istenilen sonuca gitmediyse, hatta askeri olarak kazandığımızı bile politik alanda ve propagandada kaybeden bir sonucu yaşadıysak; bu tür parçalı, gerçeklerden kopuk, hayalci, niyetçi, düşman gerçeğini doğru kavramayan, Kürt sorununu ve onun çözüm yöntemlerinin ciddiyetini anlamayan anlayış ve tutumlardan kaynaklandı. Herkes bu işin içinde oldu. Az çok böyle bir sonuçtan herkes sorumludur. Kim ki, "Ben hiç böyle düşünmedim" diyorsa; böyle düşünenleri önlemediği için, böyle düşünenleri zamanında engellemediği için, onlar karşısında doğruları hakim kılarak onların gelişmesini sağlamadığı için o da sorumludur. Yanlış düşünenlerden daha fazla doğru düşünmüş olanlar sorumludur. Çünkü; doğruyu egemen kılamadılar, doğruyu yürütemediler. Pratiğe geçilmiyorsa ne anlamı var doğru düşünmüş olmanın? Etkili olmadıktan sonra, yanlış olanı önlemedikten sonra, 'Ben doğru düşünüyordum' demenin hiçbir anlamı yoktur. Kendimizi hiç yanıltmamalıyız. İçimizde öyle bir yanıltma da çok fazla var. "Ben böyle düşünmemiştim, ben aslında doğru düşünmüştüm, dolayısıyla olumsuzluklar öbüründen kaynaklandı" diyerek kendini rahatlatan tutumlar var. Bu tutum tehlikeli çünkü, özeleştiri yapılmıyor. Sahibini doğruya götürmüyor. Yanlıştan, hatadan ders çıkartarak doğruyu uygular hale getirmiyor. Bu, hayalciliğin en tehlikeli biçimidir. Bundan kurtulmamız lazım. Defalarca yaşıyoruz, tekrar tekrar aynı durumu yaşıyor, aynı sonuçlarla karşılaşıyoruz. Fakat bir türlü aşamıyoruz; çünkü, yeterince ders çıkaramıyoruz. Neden? Çünkü; olaya bütünlüklü, derinlikli, somut bakamıyoruz. Bizde her zaman dar, duygusal, niyetsel, bireyci, kendini kandıran bakış açıları, yaklaşımları hakim oluyor.

Bu gerçekleri, 75 güne ulaşan açlık grevi direnişlerinin yakıcılığında doğru anlamalıyız. Kendimizi yanılgılardan, hatalardan kurtarmayı bilmeliyiz. Gerçekten olup bitenleri doğru, derinlikli anlamalı, doğru özeleştiriler yaparak, doğru dersleri çıkartmalıyız. Böyle bir bakış açısı ile ele alırsak; 24 Temmuz 2015 ardından direnişle AKP-MHP faşist saldırılarını kırabilirdik. 1 Kasım'da AKP'nin iktidarı gasp eden bir seçim yapmasının yerine yerel ayaklanmalarla demokratik özyönetimlerin zaferini ilan edebilirdik; bu mümkündü. Bir hayal değildi, bir kurgu değildi, ayakları havada, yere basmayan görüşler değildi. Eğer önceden doğru anlaşılsa, gerekli eğitim ve örgütlenme çalışmaları yapılsaydı; Parti öncülüğü, gerilla güçleri, demokratik halk örgütlülüğü, demokratik konfederalizm örgütlülüğü, demokratik ulus inşası, kadın-gençlik örgütlülüğü, savaşan halk gerçekliği temelinde, demokratik özyönetim altında özsavunma örgütlülüğü yeterli düzeyde geliştirilmiş olsaydı bunun fırsatı, zamanı, imkanı vardı. En azından 2013-2014 yılları boyunca gerçekten de böyle bir direniş ortaya çıkartılabilirdi. Olmazdı dememek lazım. Şimdi işleri başarılı yürütebilmek için o zaman nelerin olup olamayacağını doğru anlamamız lazım, bunların olabileceğini kabul etmemiz gerekiyor. "Böyle bir şey mi olur, hiçbirisi gerçekleşmez, bunlar yanlış görüşlerdi, hayallerdi" dememek gerekli. Yeni süreçleri doğru götüremeyişimiz, geçmişe yaklaşırken bu tür değerlendirmelerde olduğumuzu da ortaya çıkartıyor. Yoksa niye yeterince ders çıkartma olmasın, düzeltme gelişmesin, işleri, pratiği, doğru ve başarılı yürütme durumuyla yüz yüze gelmeyelim?

Topyekun direniş konumunda olmazsak bütünlüklü direnmezsek olmuyor

Bu bakımdan 2015 güzünde de, kışında da Demokratik Özyönetim Direnişleri dediğimiz süreçte de biz bu faşist soykırımcı saldırganlığı kıran ve demokratik çözümü zafere ulaştıran sonuçlar elde edebilirdik. 2016 güzünde de özel savaş oyunlarına aldanmasaydık, başlattığımız direniş sürecini etkili ve başarılı bir biçimde yürütebilirdik. 2017 güzünde, özellikle DAİŞ'in Reqa'da yenilip Ortadoğu'da etkisiz hale getirilmesinin ardından, böyle bir gelişmenin yarattığı imkan ve fırsatlara dayalı olarak da 2018 yılını bu tarzda sonuç almayı dayatan topyekun direnişle karşılayabilirdik. Bu anlamda Efrîn'de, AKP-MHP faşizmi tarafından işgal edilen, Kürtlük üzerinde soykırım uygulanan bir sonuç değil, oranın faşizme mezar olduğu bir sonuç ortaya çıkartılabilirdi. Bütün bunlar imkan dahilindeydi, yapabilirdik. Gerçekten tartışıp düşündüklerine, verdiği karara yeterince inanan ve onun gereklerine göre etkili davranan pozisyonda olsaydık, bugünkü inisiyatif ve irade o zaman da ortaya çıkartılabilirdi. Bedenini açlığa yatırmaya mecbur kalmadan daha farklı eylem biçimleriyle bunu yapabilirdik. Geçen zamanda dağda da savaş yürüttük, şehir savaşı da yürüttük, faşist soykırımcı saldırganlığa karşı Bakur'da direniş olduğu gibi Rojava'da, Efrîn'de de direniş oldu, Başûr'da da direniş oldu. Demokratik siyasi mücadele çok değişik biçimlerde sürdü. Yani hepsinde de etkili sonuçlar alabilirdik. Eksikliklerimiz, hem pratik düzeyinde hem de pratik uygulama düzeyinde yaşadığımız eksiklikler, o tür sonuçlar almaktan bizi uzak kıldı. Sonuç olarak, 2019'a girerken bu tarzda bir hamleyi gündemleştirmek elzemdi.

Gerçekten başka çare kalmadı. Geriye dönüp bakalım; kaç sefer siyasi çözüm projeleri oluştu ve biz Hareket olarak 'evet' dedik. Önder Apo'nun göstermediği çaba ve fedakarlık kalmadı. Şunu hiç kimse söyleyemez; "Demokratik siyasi çözüm imkanları vardı da PKK bunu değerlendirmedi." Böyle bir değerlendirmeyi kim yaparsa gerçekten bu nankörlük, haksızlık olur. Belgeler, tarihsel süreç bunu yalanlıyor.

Diğer yandan parça parça savaşmanın her yöntemine de başvurduk; şehirlerde özel kuvvetlere dayalı savaş da yaptık, yine şehirlerde gençliğe, özsavunmaya dayalı direniş de yaptık, sokakları tuttuk, işgale karşı Efrîn'deki gibi direniş içerisinde de olduk. Bütün Medya Savunma Alanları'nda, Heftanîn'den Xakûrkê'ye kadar sınır boyunca 24 saat faşist-soykırımcı saldırılar karşısında insanüstü bir direniş gerçeği yaşandı. Böyle bir savaşı yürütmek bir yana, dayanmak bile ciddi bir durumdur. Her gün şehitler veriyoruz. 24 saat savaş halindeyiz. Bir saniye bile savaşsız geçmiyor. Yıllardır insanlar mevzidedir, sığınaktadır, savaş halindedir. Sonuçta şu ortaya çıktı: Topyekun direniş konumunda olmazsak, bütünlüklü direnmezsek olmuyor. Onun için, "Tecridi Kıralım Faşizmi Yıkalım!" hamlesinin temel bir karakteri, topyekun bir direniş olmasıdır. Bütünlüklü bir direniş olmasıdır. Bu direniş içerisinde herkes var, herkes olmalıdır.

Son çare topyekun direnme gerekliliğidir

Bu anlamda yetersiz anlayışları kırmak lazım. Var mı böyle yetersiz anlayışlar? Evet, birçok cephede var. Dikkat edilirse, sanki bu direniş bir açlık grevi direnişiymiş gibi sanıldı ama bu yanlıştı. Halbuki açlık grevi direnişine sadece "olabilir" dendi. Olsun, şu kadar olsun, şurada başlasın gibi herhangi bir karar da alınmadı. Öyle kararlarla, açlık grevleri yapacaksınız, diye emir-talimat verilerek başlamış olan bir süreç değildir. Kaldı ki biz Hareket olarak bu tür durumları tartışırken, belli bir kararlaşmaya giderken bir baktık ki Leyla Güven, "Direnişi başlatıyorum. Tamamen kendi öz iradem ve kararımla bu sonuca vardım, hiç kimse ile tartışmadım bile" dedi. Şimdi, "Önder Apo bıraktırsın, PKK bu eylemi bıraktırsın'' diyorlar. Nasıl bıraktırsın ki? Başlattırmadı ki bıraktırsın. Bir kişi karar vermiş, ona ancak saygı duyulabilir, sahip çıkılabilir. Eğer yoldaşça davranılacaksa -ki, dürüst insan olmanın gereği budur,- destek olmak gerek, köstek olmak değil. Ferhat Kurtaylar ne dedi? "Su dökmeyin, ateşi harlandırın!" Yoldaşlık bu yaklaşımı gerektiriyor. Direnişe karar verenlerin emri bu. O bakımdan, bazı yanılgıların yaşandığını belirtebiliriz.

Şunları söylemek istiyoruz: Birincisi; mevcut direniş önemli bir noktaya, kritik bir sürece geldi. Herkesi etkiler durumdadır. Çok önemli bir inisiyatif kazandı. Gerçekten de son dönemlerde ilk defa Kürdistan Özgürlük Hareketi olarak Ortadoğu çapında böyle bir inisiyatifi ele geçirmiş durumdayız. İkincisi; böyle bir durumu daha önceki aşamalarda da yaşayabilirdik. 2015, 2016 ve hatta 2017'de de olabilirdi. Şimdi gündeme gelecekti, diye bir şey söz konusu değildir. Fakat o zaman eksiklikler gösterdik, yapamadık. O eksikliklerden ders çıkartarak Hareket ve halk olarak, özgürlük ve demokrasi güçleri olarak yürüttüğümüz tartışmalar, yaptığımız değerlendirmelerden ortaya çıktı ki; son çare topyekun direnme gerekliliğidir. Dolayısıyla bu inisiyatifi ortaya çıkaran topyekun direniş, başka çarenin kalmaması sonucunda ortaya çıktı. Zindanlar yakın geçmişte de açlık grevlerine girdiler, ölüm orucu yapmak istediler. "Dışarıda mücadele yürüyor, gerilla savaşıyor, halk direniyor, kadın ve gençlik direniyor, faşizme karşı direniş sürüyor, ölüm orucuna gerek yoktur" dedik. Ama gelinen noktada öyle bir durum ortaya çıktı ki; artık topyekun direniş gereklidir. Hareket olarak yaptığımız şu oldu: Zindanlardaki direnişlerin, açlık grevlerinin önüne koyduğumuz engeli kaldırdık. 'Yapmayacaksınız' diyorduk; şimdi, "Herkes, her yerde, ne yapmaya gücü yetiyorsa yapsın" dedik. Karar bu kadardır.

Örgütlü gelişen direniş bu biçimde ortaya çıktı. Bu temelde eksiklikler, hatalar, yanılgılar ortaya çıkmadı mı? Çıktı. Direnişi topyekun görmeyen, bütünlüklü ele almayan yaklaşımlar ortaya çıktı. Bu süreç sanki sadece açlık greviymiş, zindanlardaki direnişlermiş gibi

2017 güzünde, özellikle DAİŞ'in Reqa'da yenilip Ortadoğu'da etkisiz hale getirilmesinin ardından, böyle bir gelişmenin yarattığı imkan ve fırsatlara dayalı olarak 2018 yılını sonuç almayı dayatan topyekun direnişle karşılayabilirdik. Bu anlamda Efrîn'de AKP-MHP faşizmi tarafından işgal edilen, Kürtlük üzerinde soykırım uygulanan bir sonuç değil, oranın faşizme mezar olduğu bir sonuç ortaya çıkartılabilirdi.

Kürt Soykırımı'nı küresel kapitalist hegemonya uyguluyor. Bazı güçler şu veya bu biçimde tetikçiliğini yapıyor. Buna karşı yürütülen direniş sonucunda günümüzde ortaya çıkmış farklı anlayışlar var. Henüz zihniyet ve siyaset olarak bu soykırım kırılmış, aşılmış değildir. Dolayısıyla Kürdistan'ın özgürlüğü, Ortadoğu'nun demokratikleşmesi; insanlığın özgür olarak yaşaması demektir.

Şeladizê

değerlendirmeler oldu. Bu mücadelenin ideolojik boyutu, askeri boyutu yeterince görülmedi, geliştirilemedi, kitlesel boyutu başta yeterince görülemedi. Bütünlüğü ve topyekunlüğü değerlendirilemedi. Daha önemlisi de artık başka çare yok, "Ya Kazanacağız Ya Kazanacağız!" çizgisi ile bir direnişe geçme gerekliliği tam algılanamadı. Geçici eylemlermiş gibi, sadece faşizme darbe vuracak eylemlermiş gibi algılandı. Bazı çevreler, özellikle orta sınıf diyeceğimiz kesimin sürece yaklaşımı böyle oldu. Süreç biraz ilerleyince gördük ki, bu kesimlerden engellemeler çıkıyor, yanlış anlamalar yaşanıyor, ters yönde etkilenmeler oluyor. Bütün bunları tartışıp değerlendirerek düzeltmeye çalıştık. Bu öyle faşizme sadece darbe vurmayı hedefleyen bir eylemlilik değil, adı üzerinde, "tecridi kırma faşizmi yıkma" hedefleniyor. Bunun sonucunun da Kürdistan'ın özgürlüğü olması zorunludur.

Özgürlüğü yok etmek isteyen bütün saldırılar İmralı tecridine odaklanıyor

Bugün dünyada kapitalist modernite gericiliği, faşist soykırımcı zihniyet ve siyasetin varlığı; Kürdistan'ın parçalanmışlığı ve üzerinde soykırım uygulanmasına dayanıyor. Dolayısıyla dünyada özgürlük ve demokrasi, Ortadoğu'da halkların demokratik birliği Kürdistan'ın özgürlüğünden geçiyor. Kürdistan'ın özgürlüğü olmadan ne Ortadoğu'da halkların demokratik birliği ve kardeşliği olur ne de dünyada özgürlük ve demokrasi olur. İşin gerçeği budur. Kürdistan'ın özgürlüğünü sadece bir toprak parçası ya da bir toplumun hak elde etmesi olarak görmemek lazım. Bu konuda yanılgılar, yanlış anlamalar var. Sistem gerçekliğini, kapitalist modernitenin küresel hegemonya haline gelme gerçekliğini, Ortadoğu'yu ele geçirme durumunu, Ortadoğu'da oluşan sistemi, Kürdistan'ın bölünüp soykırım altına alınmasını, Arabistan'ın bu kadar bölünüp parçalanmasını doğru anlamama durumları var. Sanki bunlar doğal ya da tekil olaylarmış gibi ele alınıyor. Oysa ki birdir, bütündür, bir sistem halindedir. Dolayısıyla Kürt sorunu küresel kapitalist hegemonik sistemin ortaya çıkardığı bir sorundur. Kürt Soykırımı'nı küresel kapitalist hegemonya uyguluyor. Bazı güçler şu veya bu biçimde tetikçiliğini yapıyor. Buna karşı yürütülen direniş sonucunda günümüzde ortaya çıkmış farklı anlayışlar var. Henüz zihniyet ve siyaset olarak bu soykırım kırılmış, aşılmış değildir. Dolayısıyla Kürdistan'ın özgürlüğü, Ortadoğu'nun demokratikleşmesi; insanlığın özgür olarak yaşaması demektir. Önder Apo o nedenle, "Özgür Kürdistan Demokratik Ortadoğu" dedi. Çözümü getirecek, bütün sorunların çözüm sürecini başlatacak temel çözüm formülünü böyle ortaya koydu. Kürdistan'ın özgürlüğü, faşist soykırımcı zihniyetin ve onun siyasetinin kırılmasıdır. Bugün faşist zihniyet ve siyaset tecride odaklanmıştır. Tecrit her yerdedir, herkes üzerindedir. Faşist, yasakçı terör, engel ve baskılar en ileri düzeydedir. İmralı'da Önder Apo üzerinde uygulanan tecrit bütün bunların somutlaştığı odak oluyor. Çünkü; özgürlük iradesi Önder Apo'da odaklanıyor. Özgürlüğü yok etmek isteyen bütün gerici, karşıdevrimci saldırılar da İmralı tecridine odaklanıyor. Yoksa Önder Apo da şunu belirtiyor; "Tecrit sadece İmralı'da değil, her yerdedir, yasakçı zihniyet her yerdedir." Tecrit demek, yasakçı zihniyet demektir; tecrit demek, soykırım, baskı, terör ve sömürü demektir. Her yerde, herkese karşı uygulanıyor. O nedenle, "Tecridi Kıralım, Faşizmi Yıkalım, Kürdistan'ı Özgürleştirelim!" formülü gerçekten de son derece birbirine bağlı, iktidarcı-devletçi sistemin ortaya çıkarttığı toplumsal sorunların önünü kesmeyi başlatacak temel bir formüldür.

Leyla Güven eyleme geçirmesini bilen bir devrimci çizgiyi temsil etti

Bu temelde tecridi kırma mücadelesi sadece İmralı'da görüşmeler yapma mücadelesi değildir. Önder Apo'yu özgür yaşar ve çalışır kılma mücadelesidir. AKP-MHP faşizmini yıkma mücadelesidir ki, İttihat ve Terakki Cemiyeti ile oluşmuş ve bugüne kadar gelen bir faşizmdir. Arkasında kapitalist modernite gericiliği ve İngiliz, Alman milliyetçiliği vardır. Kapitalist modernitenin liberal milliyetçi zihniyeti ve siyaseti vardır. Bugün AKP-MHP faşizminin temsil ettiği zihniyet ve siyaset tamamen savaşçı, soykırımcı, faşist, yasakçı, katliamcı bir zihniyettir. Bu zihniyet Kürt Soykırımı'nı uygulayabilmek, Kürt'ü yok edebilmek için her türlü özgürlüğe ve varlığa karşıdır. Hatta özgür Türk varlığına da karşıdır, Türk'ü de yok sayıyor, Türk'ü de reddediyor. "Türk demek devlet demektir, TC demektir" diyor. "Beka TC'dir, her şey devletleşmiş, devlet tarih olmuş, toplum olmuş, on bin yıldır vardır" demeye getiriyorlar. Bunun dışında yaşam yoktur noktasına getirmişler; zihniyet bu düzeydedir. Bütün bunlar kırılmadan çözüm olmaz. Bu zihniyet ve siyaset var oldukça sadece Kürdistan baskı ve sömürü altında kalmaz, dünya da rahat olmaz; en çok da ezilen-sömürülen, beyni yıkanan, gerçeklerden uzaklaştırılan Türkiye halkları, Türkiye toplumu rahatsız olur.

Nitekim yaşanan gerçeklik budur ve biz buradan kurtulmak istiyoruz. Bugünkü mücadele dayatması bu temelde bir dayatmadır.

Başlangıçta mücadele ile ilgili sorunlar oldu. Tanımlanmasında sorunlarımız oldu. Hazırlıklarımız eksikti, zayıflıklarımız vardı. Bu geçen süreçte mücadeleyi anlamada yanılgılı, yetersiz anlayışlar oldu. Bu nedenle parçalı, ağır aksak başlayan bir mücadele olarak değişik yerlerde gelişti, birbiriyle bütünleşti. Bugün önemli ve kritik bir noktaya ulaştı. Bir inisiyatif düzeyi kazandı, süreç üzerinde bir etkinlik kurdu. Geldiği noktada Hareketimizi imha ve tasfiye etme temelindeki ABD saldırganlığını da önemli ölçüde boşa çıkarttı. Özellikle de AKP-MHP faşizminin Rojava'yı tehdit eden, Bakur'a, Başûr'a dönük saldırıları pervasızca geliştiren tutumlarına ciddi darbe vurdu. Onu ciddi bir sıkıştırma sürecine aldı. Özellikle 31 Mart yerel seçimleri öncesi böyle bir durum AKP-MHP faşizminin elini kolunu kırdı, bağladı, hareket edemez hale getirdi. Tabii böyle tutumların gelişiminde geçmiş süreçten çıkartılan dersler etkili oldu. Çeşitli alanlarda, Avrupa'da, Bakur'da önemli mücadeleler gelişti. Bunlar etkili oldu; fakat hepsinden çok Leyla Güven'in süreci anlaması, cesareti, fedakarlığı belirleyici oldu. Birçok alanda henüz tartışıp, olup bitenleri anlamaya ve ne yapmamız gerektiğini kararlaştırmaya çalışırken Leyla Güven, erkenden sonuca ulaşan, gerçekleri en doğru ve derinlikli bir biçimde değerlendiren ve en kararlı, cesur tutumu takınan oldu. Doğru anlamayı en çok o geliştirdi, büyük duyarlılığı o gösterdi, Zîlan ve Viyan duyarlılığını, devrimci kadın duyarlılığını gerçekten bir kere daha gördük, yaşadık. İfade ettiğimiz olayların, süreçlerin birbirine bağlı olduğunu, hepsinin de Önder Apo'nun özgür yaşar ve çalışır koşullara kavuşmasıyla, dolayısıyla tecridin kırılmasıyla çözülebileceğini gören, anlayan, kavrayan, bu konuda tam bir kararlılığa ulaşan ve bunun militanlığını, öncülüğünü büyük bir cesaret ve fedakarlıkla yapan o oldu. Sadece düşünüp konuşan değil, eyleme de geçirmesini bilen bir devrimci çizgiyi temsil etti. 12 Eylül faşizmi karşısında Mazlumların, Kemallerin, Hayrilerin gösterdiği duyarlılığı, direnişçiliği, cesaret ve fedakarlığı; özel savaş saldırıları karşısında, uluslararası komplocu saldırılar karşısında Zîlanların, Viyanların gösterdiği fedakarlığı esas aldı. Böyle bir eylem sürecinin bu biçimde gelişerek topyekun direniş haline gelmesini, özgürlük ve demokrasi çizgisi haline gelmesini, süreci yönlendiren, belirleyen, hakim çizgi olmasını sağladı.

Oyun, Leyla Güven'in 'Tecrit kalkmamıştır, direnişe devam' karar ve iradesi ile bozuldu

Aslında Leyla Güven'in direnişi çoktan amacına ulaştı, zafer kazandı. Kesin zafere ulaşma iradesini de hile ve oyunlar karşısında bir kere daha ortaya koydu. Bu net bir biçimde görülebiliyor. Böylece ABD'nin kendi çıkarları doğrultusunda herkesin yönünü İran'a doğru çevirmesi politikaları boşa çıktı. PKK'yi imha ve tasfiye planları daha baştan ciddi bir darbe yedi. TC'nin hakaret, küfür ve saldırganlıkla süreci kendi çıkarı doğrultusunda yürütme çabaları darbelendi. Faşist saldırganlığa ciddi bir darbe vuruldu. Mevcut durumda özgürlük ve demokrasi çizgisi, "Tecridi Kıralım, Faşizmi Yıkalım, Kürdistan'ı Özgürleştirelim!" amaçları temelinde siyasi sürece hakim hale geldi. AKP-MHP faşist soykırım ve siyaseti ile Kürt varlığı ve özgürlüğü arasındaki çelişki ve mücadelesi yakın geçmişte faşist DAİŞ çeteciliği ve ona karşı cephe alan demokrasi koalisyonunun belirleyiciliği gibi bir pozisyona geldi. Günümüzün 2019 Ocakı'nda temel mücadele ve çatışmanın; AKP-MHP açık soykırımcı zihniyet ve siyaseti ile PKK öncülüğündeki Kürt varlık ve Özgürlük Hareketi arasında olduğu gerçeğini ortaya koydu, bunu siyasete hakim kıldı. Şu an geldiğimiz nokta böyle bir noktadır.

Buna karşı faşist-soykırımcı özel savaş merkezi ciddi bir müdahalede bulundu. 12 Ocak olayı böyle bir olaydı. Kardeşinin bir anda apar topar İmralı'ya götürülerek Önderlik'le görüştürülmesi, aslında Leyla Güven'e açlık grevini bıraktırmak için düzenlenmiş bir özel savaş taktiğiydi. Bir komplo, hile ve oyundu. Onun ötesinde kesinlikle bir anlamı yoktu. Bir aile görüşü değildir. Cumartesi günü aile görüşü mü olur! Kayıtlarda bile yeri yoktur, başka hiç kimse gitmemiştir. İmralı'da tutuklu olan arkadaşlarımızın diğer aileleri götürülmemiştir. Tamamen oldu bittiye getirerek bir tatil sürecinde, karşı taraf hazırlıksız iken, yanılgılar yaratıp, özellikle Leyla Güven'e açlık grevini bıraktırma saldırısıydı. Avukatlarını gece yolladılar, "Önderlikle görüşme olmuş, bırakın diye talepte bulundu" deyip, Leyla Güven'e açlık grevini bıraktırmak istiyorlardı. Belli ki bu sürece öncülük eden Leyla Güven'in direnişi faşist soykırımcı zihniyet ve siyaseti zorlar hale gelmişti. Milletvekiliydi; kendisini değil, Kürt halkını, Türkiye toplumunu temsil ediyordu. DTK Eşbaşkanı'ydı; Kürt toplumunun demokratik yönetiminde en etkili, üst düzeyde görev ve sorumluluğu vardı. Bütün bunlar bir de kanunsuz, hukuksuz, yargısız bir şekilde zindanda tutulması gerçeği ile birleşince tabii Leyla Güven'in direnişi çevreyi daha çok etkiledi. Faşist soykırımcı özel savaş sistemi üzerinde daha fazla zorlayıcı etki yaptı. Onu böyle bir hile ile açlık grevinden vazgeçirerek farklı yöntemlerle direnişi kırmayı, faşist saldırganlığı Bakur'da, Başûr'da, Rojava'da, Kürdistan'ın her yerinde bu temelde geliştirmeyi öngördüler, hedeflediler. Önderlik de net ifade ediyor, "Gördün, yaşıyorum" diyor. Görüşmenin bunun ötesinde bir anlamı yoktur.

Bu bakımdan oyun, Leyla Güven'in, "Tecrit kalkmamıştır, direnişe devam" karar ve iradesi ile bozuldu. Zindandaki direnişçilerle, Ortadoğu ve yurtdışındaki direnişçilerin öz kararlılıklarını bir kere daha yinelemeleri ile mevcut özel savaş oyunu bozuldu. Böyle bir oyunun bozulmuş olması şimdi süreci daha ciddi, daha kritik bir noktaya taşıdı. Yine AKP-MHP faşist diktatörlüğü küresel ve ulusal düzeyde gerici güçlerin girişimi ile böyle bir direnişi halledilebilir, devrimci inisiyatifi ortadan kaldırılabilir, ilk devrimci irade kırılabilir, eylemler durdurularak faşist saldırganlığın önü açılabilir hesabı yapıyordu. Fakat umduklarını bulamadılar, planları bozuldu, umutları, hesapları kursaklarında kaldı.

Dolayısıyla şimdi düşünmek durumundalar; bu son olayda özel savaş oyununun bozulması, faşist soykırımcı güçlerin zihniyetini daha çok geriye itti. Devrimci direnişi, özgürlükçü direnişi daha çok geliştirdi, güçlendirdi. Direnişçilerin umutlarını daha çok artırdı. Mevcut direnişin faşist soykırımcı zih-

niyet ve siyaset üzerinde ne kadar etkide bulunduğunu, ne kadar zorladığını ortaya çıkarttı. Direnince başarılabileceğini gösterdi. Önderlik ile yapılan görüşme bile direnişin sonucunda oldu. Bu direnişin, başarılı bir sonuç olarak ortaya çıktı. Demek ki; direnmek kazandırıyor, direnmek yaşatıyor. Mazlum Doğan'ın, "Teslimiyet ihanete, direniş zafere götürür" ilkesi bir kere daha hayat buluyor, doğrulanıyor. Hem de yeniden Diyarbakır Zindanı'ndaki direniş öncülüğünde bu gerçekleşiyor. Bu da önemli bir durumdur.

Bu süreç bedel istiyor Bu bedeli de göze almak gereklidir

Bu çerçevede önümüzdeki süreç nasıl olabilir, neler getirebilir, eylemler ne kadar gelişip yayılabilir, hangi bedellerle karşılaşılabilir, böyle bir direnişin TC üzerinde, Suriye'de, Ortadoğu'da savaşan güçler üzerinde, Başûrê Kurdistan üzerinde etkisi neler olabilir? Düşman, faşist soykırımcı güçler bunu önlemek için ne tür saldırı planları geliştirebilirler? Onları boşa çıkarmanın, devrimci iradeyi etkili bir biçimde yürüterek zafere taşımanın duruşu, tutumu, yolu yöntemi nasıl olur, zafer nasıl başarılır? Hareket olarak, halk olarak, bütün devrimci demokratik güçler olarak şimdi karşı karşıya olduğumuz sorular, bu tür sorulardır. Söz konusu sorular, üzerinde yoğunlaşmamızı ve doğru cevaplar bulmamızı istiyor. Bu temelde biraz daha fazla yoğunlaşma, değerlendirme, tartışma gerekli. Süreci anı anına yaşamak, doğru yönetmek kesinlikle gerekiyor.

Eylemsellik faşist soykırımcı zihniyet ve siyaseti bir kere daha darbeledi, teşhir etti, belli bir sonuç aldı, yeni bir gündem oluşturdu. Ama bu kesin başarı değil, faşist soykırımcı zihniyet ve siyasetin ortadan kalkması değil. Dolayısıyla Kürt sorununun, toplumsal sorunun çözümünün önünün açılması değildir. Böyle kalmamalı, mutlaka kendi amacı doğrultusunda büyütülerek zafere taşınmalı. Bu direniş mutlaka sonuç almalı. Aslında dünyada faşist soykırımcı zihniyet ve siyasetin yok olması da, özgürlüklerin, demokrasinin var olması ve egemen olup yaşar hale gelmesi de bu direnişin sonuç almasına bağlıdır. Bizim açımızdan da artık bir varlık-yokluk, zafer-yenilgi direnişidir. Ortayolculukla; yarıda bırakır, tekrar gelecekte devam ettiririz, diyebileceğimiz bir durum değildir. Hiç kimse böyle algılamamalı, böyle bir durumda en büyük tehlike; ortayolcu yaklaşımdır. Direnişin kesin zafer çizgisinde olduğunu görmemektir. En tehlikeli yaklaşım, en yanılgılı tutum budur. Öncelikle bu yanılgılı tutum ve yaklaşımı kesinlikle kırmamız, aşmamız lazım. Hiç kimse bu direnişin yarıda bırakılacağını sanmamalı, öyle yaklaşmamalı, öyle algılamamalı. Bu tür yaklaşımlara karşı Hareket ve halk olarak hepimiz uyanık ve duyarlı davranmalıyız, duyarlı ve tedbirli olmalıyız. Direnişin zafer direnişi olduğunu görmeli, zafere kadar sürdürme iradesini göstermeli, zaferi sağlayacak yaratıcı eylem biçimleri, yol ve yöntemlerini geliştirebilmeliyiz. Bu bakımdan da bu süreç bedel istiyor. Bu bedeli de göze almak gereklidir.

Biz hareket olarak mümkün olduğu kadar açlık grevleri az olsun, hele hele ölüm oruçları fazla olmasın yaklaşımı içinde olduk. Hep süreci böyle etkilemeye çalıştık. Ama topyekun direniş bağlamında, özellikle zindanlarda olmasını çok istemememize rağmen zindandaki devrimcilerin başka direnme ve mücadele etme imkanlarının olmaması bu süresiz-dönüşümsüz açlık grevlerini öne çıkardı, uygulanır hale getirdi. Bütün uyarılarımıza rağmen bu oldu. Daha fazla, daha yaygın olmamasını uyarılarımız engelledi. Bunun bilinmesinde fayda var. Fakat belirttiğimiz gibi; başka yöntemlerin olmaması, mücadele etme yol ve yönteminin zindanlardaki devrimcilerin elinden alınmış olması onları böyle bir direnişe sevk etti. Belli ki direniş sürecektir. Bedel ödenecektir ve asla geri duruş söz konusu olamaz; hiç kimse grev kırıcılığı, eylem kırıcılığı yapamaz, hiç kimse zaferden başkasına razı olamaz. Bu süreç başka hiçbir şeyi kaldırmaz, bunu herkes bilmeli.

Askeri direnişi de geliştirmek gerekiyor

Açlık grevi temelindeki direnişleri daha büyük bir cesaret ve kararlılıkla yürütürken eylem biçimlerini yaymak, zenginleştirmek burada önem çıkıyor. İdeolojik mücadeleyi, propaganda ve ajitasyonu daha çok öne çıkarabilmeliyiz. Faşizmi, özel savaşı daha çok teşhir edebilmek gerekiyor. Diğer yandan demokratik kitle eylemliliğini; Bakur'da, Başûr'da, Rojava'da, Rojhilat'da, Kürdistan'ın dört bir yanında, yurtdışında ve dünyanın her yerinde daha çok geliştirebilmeliyiz, çeşitlendirebilmeliyiz. Protesto, gösteri, eylem vb. etkinliklerle herkesi işin içine çekecek, herkesi biraz daha rahatsız edip duruma dikkat çekmesini sağlayacak bir protesto eylemliliğini her yerde geliştirebilmeliyiz. Mücadele gerçekliğini insanlığa taşıyan, bu temelde herkesi bununla ilgili kılan diplomatik faaliyetleri geliştirmek; özellikle devrimci emek güçlerini, emekçi hareketleri, kadın ve gençlik hareketini yürütülen mücadele konusunda daha çok bilgilendirerek, daha çok bilinçlendirerek direnişe çekmeyi sağlamak gerekmektedir. Benzer biçimde askeri direniş eylemliliğini, özsavunma hareketlerini etkili bir biçimde geliştirmeliyiz. Bu konuda kış demeden, imkanlarımız az demeden, elde olan imkan ve fırsatları doğru tarz ve yöntemle etkili bir biçimde değerlendirerek askeri direnişi daha çok geliştirmek gerekiyor. Direnişi derinleştirmemiz, yaygınlaştırmamız, zenginleştirmemiz, çok yönlü bir halde topyekun bir direniş konumuna getirerek büyük bir cesaret ve fedakarlıkla zafere kadar yürütme inancını ve iradesini göstermemiz gereklidir.

Öncüye, Kürdistan Özgürlük Hareketi'ne ve Kürt halkına düşen; devrimci demokratik güçleri, insanlığı doğru bilinçlendirerek harekete geçirecek olan mücadeledir. AKP-MHP faşizminin saldırganlığı zaten önemli ölçüde kırıldı. Doğru öncülük gelişirse daha fazla da kırılabilir.Faşizm zor durumdadır; çöküşe doğru gidiyor. Ya Osmanlı gibi kesin bir çöküşü yaşayacak ya da bu zihniyet ve siyaset değişecek. Faşist soykırımcı-sömürgeci zihniyet ve siyaseti bu direnişle ortadan kaldıracağız. Bu durum aynı zamanda 20 yıllık İmralı Direnişi'nin finali de oluyor. 21. yılda kesinlikle sonuca gidecektir. 20 yıla uzatmamız bile çok fazla zamana yaymak oldu. Bunun hata ve eksiklik olduğunu o kadar söyledik, özeleştiri verdik, veriyoruz. O halde daha fazla uzatamayız. Bu zihniyet ve siyaset kırılmaz değildir. Önder Apo ilk manifestoda ne demişti? "Zehir" demişti buna. Bu zehri akıtmak için gerekirse kafaları kırmak lazım. 40 yıldır kırdık, yeter aslında. Eğer insansak, anlayacaksak bu kadar yeterlidir. Bundan sonra, zehirden kurtulmuş olarak, bu hastalıklı Kürt'ü soykırıma uğratmak için Türklüğü bile inkar eden zihniyet ve siyasetten gerçekten kurtulmak önemlidir.

Bahçeli-Erdoğan faşizmi, zihniyet ve siyaseti, bunu önlemek için saldırganlığı geliştirmeye çalışıyor, hakaret ediyor. ABD, Rusya, İran ve diğer güçler önünde kırk takla atıyor, yalvar yakar oluyor. Tüm imkanları bitmiştir. Öyle sokak kabadayılıklarına, bağırıp çağırmalarına bakılmasın; herkesin önünde diz çöküyorlar. Bize gelen bilgiler böyledir. Dahası tehdidi, "Biz çöküyoruz, çökersek siz de çökersiniz" biçiminde yaparak sistemi üzerimize saldırtmaya çalışıyorlar. ABD, Avrupa, Rusya karşısındaki duruşları, tutumları bu çerçevededir.

ABD'nin bütün çabası, Rojava Kürtlüğüyle TC'yi uzlaştırmak

Bütün bunları ortaya çıkaran, direniştir. Aslında değişim noktasına götürebilir. Böyle bir zorlanmada bu sistem kendi çocuğuna sahip çıkıyor. İttihat ve Terakki'den ortaya çıkan bu faşist, soykırımcı, savaşçı zihniyet ve siyaset, kapitalist modernitenin küresel hegemonik bir yapısıydı, emperyalizmin ortaya çıkardığı bir gerçekti, onun çocuğuydu. Dolayısıyla sahip çıkıyor ve esas gericilik de burada odaklanıyor. Bu gericiliğe dayanarak kendisini var eden sistem, sıra bu gericiliği kendi kaynağında kurutmaya geldi mi sahipleniyor. Bu sistemi kuşattık, çökme noktasına getirdik. Almanya, "Onlar çökerse biz de çökeriz" dedi. Hemen ekonomik yardıma başladı. Zaten ABD 22 Temmuz 2015'de şimdiki tutumuna başladı. 2014'ün sonu, 2015'in başında Kobanê Direnişi etrafında DAİŞ'e karşı bir koalisyon oluştu. Sözde ABD de içine girdi ama daha aradan 5-6 ay geçmeden TC ile ittifak yaparak sahte bir DAİŞ karşıtı koalisyonu onunla da oluşturdu. ABD hep ikiyüzlü, ikili davranış gösterdi. Çok iyi biliyordu ki; TC DAİŞ'e vurmuyor, PKK'ye vuruyor. DAİŞ'e karşı vuruyoruz diye 170 tane uçağı kaldırıyoruz, dediler. 24 Temmuz günü hepsi PKK mevzilerini vurdu, DAİŞ'e karşı savaşanları vurdu. Bunu Amerika da biliyor ve bizzat planlıyor. Şimdi de sıkışınca korumaya çalışıyor. 'PKK Yönetimini tutuklayacağım' diyor, ödül koyuyor; 'Suriye'den çekiliriz,' diye tehdit ediyor. En son Minbic'de vurdular. Şimdi, 'Kim vurdu' diye tartışıyorlar. Kim vurdu? Tayyip Erdoğan vurdu. Tıpkı Paris Katliamı gibi, herkesten önce televizyonun başına geçti, "Olay şöyle oldu, şu kadar insan vurulmuş, bu kadarı Amerikalı" diye herkesi bilgilendirdi. Hepimiz Minbic'de ne olduğunu Tayyip Erdoğan'ın açıklamalarından öğrendik. Peki, Tayyip Erdoğan nerden biliyor? Niye Tayyip Erdoğan biliyor da başka hiç kimse bilmiyor? Daha sonra tehdidini ortaya koyuyor; "Bundan dolayı ABD geri çekilmemezlik etmesin" diyor. Bu söz ne anlama geliyor? Ben geri çekilmenin hızlandırılması için, seni korkutmak için bunları yaptım. Eylemle vurmuş, korkutmuş, arkasından sözü ile de onu tamamlamaya çalışıyor. Amerika bunu görmüyor mu? CIA bunu anlamıyor mu? Eğer gerçekten, 'Anlamıyorum' diyorsa o zaman CIA de bu işin içindedir. Öyle görmek lazım. Biz gerçekleri bu güçlere anlatalım diye uğraşıyoruz ama aslında yeni anlayan, en az anlayan da biziz. Bu soykırımı yaratan güçler onlar. Çıkarları gereği her şeyi bilerek, planlı yapıyorlar; her şeyi çok iyi, fazlasıyla biliyorlar. Onun için böyle davranıyorlar; bilmedikleri için değil.

> Aslında Leyla Güven'in direnişi çoktan amacına ulaştı, zafer kazandı. Kesin zafere ulaşma iradesini de hile ve oyunlar karşısında bir kere daha ortaya koydu. Bu net bir biçimde görülebiliyor. Böylece ABD'nin kendi çıkarları doğrultusunda herkesin yönünü İran'a doğru çevirmesi politikaları boşa çıktı. PKK'yi imha ve tasfiye planları daha baştan ciddi bir darbe yedi. TC'nin hakaret, küfür ve saldırganlıkla süreci kendi çıkarı doğrultusunda yürütme çabaları darbelendi. Faşist saldırganlığa ciddi bir darbe vuruldu. Mevcut durumda özgürlük ve demokrasi çizgisi "Tecridi Kıralım, Faşizmi Yıkalım, Kürdistan'ı Özgürleştirelim!" amaçları temelinde siyasi sürece hakim hale geldi.

ABD durumu kurtarmaya çalışıyor, güya TC'yi de Rojava Kürtlerini de uzlaştırmaya çalışıyor. Tampon bölge fikrini ortaya attılar. QSD de buna aldanıp, "Biz Türkiye'yi tehdit etmiyoruz." diye açıklama yaptı. Tehdit edenin kim olduğu ortada. Her gün sözle ve fiiliyatta saldırıyor. Aslında bütün çaba şu: Rojava Kürtlüğü ile TC'yi uzlaştırmak. Zaten Başûrê Kurdistan'daki Kürtlükle, KDP ve YNK'yle TC'yi uzlaştırmış. Bütün çabalar; Türkiye ile Irak'ı birleştirmişken, 'bu Kürtlüğü' de katarak PKK'yi ezmektir. İran karşısında Zagros hattında bir kuşatmayı hedefliyor. İstiyor ki, mücadele böyle sürsün. Bu konuda Trump'ın deli dolu olduğu, bilmeden hareket ettiği söyleniyor ama öyle değildir. Çok fazla sınıf refleksiyle hareket ediyor. Çok fazla ideolojik davranıyor. Bütün o karşı çıkanları uyardı; "Siz PKK'nin kim olduğunu biliyor musunuz, nasıl bir ideolojik duruş gösteriyorsunuz, tercihleriniz yanlıştır" diye. Bunları bilmemiz lazım. Adam dolar milyarderi, sınıf refleksi de bunu gösteriyor. BM'deki konuşmalarında bunu gördük. İki sefer konuştu, konuşması baştan sona kadar sosyalizm, dayanışma, ortak yaşam düşmanlığıydı. Sonuna kadar bireysel, baskı ve sömürüyü savunan bir güçtür. Öyle bir çizgiyi hakim kılmak ve ona karşı gelişen zihniyet ve siyaseti engellemek istiyorlar.

> Çeşitli alanlarda, Avrupa'da, Bakur'da önemli mücadeleler gelişti. Bunlar etkili oldu fakat hepsinden çok Leyla Güven'in süreci anlaması, cesareti, fedakarlığı belirleyici oldu. Birçok alanda henüz tartışıp, olup bitenleri anlamaya ve ne yapmamız gerektiğini kararlaştırmaya çalışırken Leyla Güven, erkenden sonuca ulaşan, gerçekleri en doğru ve derinlikli bir biçimde değerlendiren ve en kararlı, cesur tutumu takınan oldu.

Hareket ve Kürtler olarak öngördüğümüz çözüm, Suriye ile çözümdür

Rusya çok çıkarcıdır. Stratejik değil. Günlük olarak nereden çıkar geliyorsa orayla ittifak yapıyor. ABD böyle bir yalpalama içerisine girince hemen TC ile ittifak yapma arayışına girdi. Bildiğimiz kadarıyla, Rusya tehdit ediyor. Eğer ABD-Türkiye ittifakı gelişecekse bunu önlemek için, Türkiye'ye Minbic'e saldırma fırsatı da veriyor. Türkiye'nin sınırı 5 kilometre geçmesine de izin veriyor. Türkiye ile Rusya bu tür an-

laşmaları tartışıyorlar. Durum, ABD-Türkiye ilişkilerine bağlı. Ona göre hareket edecekler, çok menfaatçidirler.

Tehditler ve tehlikeler var. En önemli nokta; sorunların Esat Yönetimi ile çözümüdür. Suriye ile çözüm bizim Hareket ve Kürtler olarak öngördüğümüz bir çözümdür. O çözümü Efrîn savaşında da geliştirmek istedik. Her zaman da açık olundu. Fakat mevcut Esat Yönetimi'nde böyle bir irade yoktur. Dar milliyetçi zihniyet ve siyaseti aşan bir durumu da yoktur. Bir taraftan Rusya, bir taraftan İran yönlendiriyor. Onların çıkarlarına göre hareket ediyor. Dar milliyetçi duruşu da onlar gündemde tutuyorlar. Dolayısıyla öyle bir irade yok. Görüşmeler oluyor, çözüm arayışları var. İrade olsa, çözüm iradesi gelişecek fakat irade yoktur. Teorik olarak çok iyi gibi geliyor ama pratikte gerçekleşme şansı az; Suriye tarafında öyle bir irade yok. Dolayısıyla görüşmeler, çözüm arayışları çok etkili yürümüyor. Önderlik dikkat çekmişti. Gerçekten de bir Kürt-Arap savaşı çıkarmak istiyorlar. Diğer yandan Kürt-Türk savaşını Suriye'ye taşımak istiyorlar. Zaten Bab'a, Cerablus'a, ardından da Efrîn'e girerek onu geliştirdiler.

Şu anda Suriye fiilen üçe bölünmüş durumdadır. İşgalci temel güç Türkiye'dir ama BM, "Sen işgalci güçsün buradan çık" diyemiyor. Avrupa Birliği, uluslararası kurumlar, NATO bunu söyleyemiyor. Aslında Türkiye üzerinden NATO ordusu girmiş oluyor. NATO resmen ve fiilen bir başka toprağı işgal etmiş bulunuyor. Türk ordusuna 'çık' diyemiyor çünkü, çıkarları var. Dolayısıyla o cephe nereye gider, nasıl çözümlenir belli değildir. Daha uyanık olmak gerekiyor. Aslında daha çok Kürt-Arap ittifakına dayanmak gerekiyor. Arap toplumunu eğitip örgütlemek, Kürt-Arap ilişkilerini güçlü bir biçimde geliştirmek, diğer halklar arası ilişkiyi geliştirmek, Demokratik Ulus çizgisini gerçekten uygulamak, demokratik örgütlülük düzeyini en ileri düzeyde geliştirmek, özsavunmayı var etmek ve oraya dayanmak gereklidir. Rojava'da, "Amerika ne yapacak, Rusya ne yapacak, Avrupa ne yapacak, güvenliğimizi şu sağlayacak, bu sağlayacak" tartışmasından çıkarak özsavunmaya dayalı, özgüce dayalı güvenlik anlayışına daha fazla dayanmak, ulaşmak lazım. Başka türlü yaklaşımlar onların politikalarına dayanmayı getirir. Oradan da özgürlükçü bir politika ortaya çıkmaz. Çok fazla başkalarına bağımlı kılan politik duruş olmamalı, dikkat etmek gerekiyor.

Diğer bir konu da bölgedeki temel çelişki ve çatışmaları Suriye'de odaklandırmaktır. Mevcut durumu TC-Rojava Kürtlüğü arasındaki savaşmış gibi ele almak, öyle göstermek yanılgılıdır. Bunu küresel kapitalizm yapıyor, AKP-MHP faşizmi sorunu böyle koymaya çalışıyor.

> Önümüzdeki süreçte daha çok gelişme olabilir, çelişki ve çatışmalar daha çok yoğunlaşabilir. Daha fazla bedel verir duruma gelebiliriz; psikolojik savaş bu durumu kullanabilir, tartışmalı bir durum ortaya çıkartılabilir; uyanık olmamız lazım. Herkes dikkatli, duyarlı olmalı, özel savaşın oyunlarına gelinmemeli. Bedel ödemeyi göze almamız lazım, bedel ödüyoruz da ama anladık ki bu demokratik siyaset alanı dediğimiz çerçeve yaşadığımız mücadeleyi tam anlamış değil, bunda kusurumuz var.

> Açlık grevi temelindeki direnişleri daha büyük bir cesaret ve kararlılıkla yürütürken eylem biçimlerini yaymak, zenginleştirmek öne çıkıyor. Diğer yandan demokratik kitle eylemliliğini; Kürdistan'ın dört bir yanında ve dünyanın her yerinde daha çok geliştirebilmeliyiz. Benzer biçimde askeri direniş eylemliliği, özsavunma hareketlerini etkili bir biçimde geliştirmeliyiz. Bu konuda kış demeden, imkanlarımız az demeden, elde olan imkan ve fırsatları doğru tarz ve yöntemle etkili bir biçimde değerlendirerek askeri direnişi daha çok geliştirmek gerekiyor.

Biz de benzer biçimde yaklaşmamalıyız. Bu oyuna gelmemeliyiz. Çelişki bütün Kürt halkı ile TC zihniyeti ve siyaseti arasındadır. Mücadelenin temel sahası Bakurê Kurdistan'dır, Türkiye'dir. Buna şimdi Rojava, Suriye, Başûr-Irak da katılıyor. Bir bütünlük oluşmuş durumdadır. Ancak asıl çelişki TC'nin inkarcı, imhacı, soykırımcı zihniyet ve siyaseti ile Kürt varlığı ve özgürlük çizgisi arasındadır. Bunun temel sahası da Bakurê Kurdistan ve Türkiye'dir. Bunun adını böyle koymalı, mücadeleyi böyle ele almalıyız. Herkes de böyle bir mücadeleye göre kendini ayarlamalıdır. Diğeri yanlıştır. Daraltıcı bir noktaya götürür; sorunun sadece Rojava Kürtleri ile TC arasındaki bir sorunmuş gibi ortaya koymak, var olan gerçekliği saptırmak, daraltmak, yanıltmak oluyor ve buna fırsat vermemeliyiz. Rojava ve Kuzey-Doğu Suriye Demokratik Güçleri de buna dikkat etmeli, bütünlüklü bakmalı, Kürdistan ve Ortadoğu düzeyinde bakmalıdır. O zaman daha doğru bir bakış açısına sahip olunabilir. Günlük politikalarını ve pratik uygulamasını daha doğru geliştirebilir.

Silêmanî havaalanı açılmış diye Kürtlükten de özgürlükten de vazgeçiyorlar

Bu daraltıcı yaklaşım biraz da Başûr'dan gelişiyor. Çelişkili ve çatışmalı durum sadece Suriye'de değildir. Irak'da da benzer durum var. Irak'ın iç yönetimi de daha doğru dürüst bir hükümet kuramadı. Başûrê Kurdistan da bir hükümet kuramadı. KDP olumsuz durumunu TC ile ittifak halinde, ona hizmet eden pozisyonda sürdürüyor. Fakat Bakur ve Rojava'daki demokratik yaklaşımlar o uzantılarının düşmanla birleşmesini biraz ortadan kaldırdı. Ama Başûrê Kurdistan'daki o yaklaşımlar devam ediyor. YNK'yi de o çizgiye çekmeye çalıştılar. YNK de dolu dizgin o çizgide yürüyor. Güya PKK zorda, sıkışmış durumdadır ve onlar saldırıp sonuç alacaklarını sanıyorlar! Yanlış hesap yapmamaları konusunda yeterince uyarı yaptık. Zayıflayan PKK kendilerinin de zayıflaması sonucuna götürür. Bugünkü güce ulaştılarsa PKK mücadelesi sayesinde ulaştılar. Ama menfaatçilik, maddi yaşam dürtüsü o kadar güçlü ki; MİT'den biraz para alıyorlar, Silêmanî havaalanı açılmış, Türkiye'den uçaklar gelebilecekmiş diye Kürtlükten de, özgürlükten de vazgeçiyorlar. TC'ye her şeylerini veriyorlar. 'Tevger'i yasaklıyorum,' diye başladılar, her yerde PKK düşmanlığı yapıyorlar. Sara arkadaşın belgeselini de yasakladılar. Paris Katliamı'nı protesto edenleri tutukladılar. Tam bir işbirlikçi-ihanet çizgisi içinde kulaç atıp gidiyorlar. 2017'de Kerkûk'ü, diğer alanları bıraktılar. Efendileri olan ABD ne derse ona göre hareket ediyorlar. ABD'den esen rüzgarlara göre yön alıyorlar. Güya bu biçimde biraz menfaat sağlıyor, çıkar sağlıyorlar. Durumları bu noktadadır. KNK'deki bir tartışmayı dile getirdiler ama onun bir bahane olduğu ortaya çıktı. Yani PKK zorda, gerileyecek, YNK de geç kalmak istemiyor. PKK'nin yenilgisinden pay kapmada, tıpkı 2000'de yaptığı gibi İran ile anlaşıp komplo sürecinde nasıl PKK'nin üzerine gelmeye, PKK'yi teslim almaya çalıştılarsa, şimdi en azından Başûrê Kurdistan düzeyinde benzer bir tutumu sürdürmek istiyor. Kötü bir tutum, olumsuz bir tutum, onursuz, işbirlikçi bir tutumdur. Bunun öyle başka bir biçimde izah edilebilecek, savunulabilecek hiçbir yanı yoktur. Öyle anlaşılıyor ki toplumu bastırdılar. Efrîn direnişinde Başûr halkı ayağa kalktı, büyük destek verdi. Bakurê Kurdistan'da gelişen direnişi, Leyla Güvenlerin direnişini en çok destekleyecek yerlerden birisi de Başûr'du. Bu biçimde bastırıyorlar; TC'ye söz vermişler, Başûr toplumu bunun için çok harekete geçemiyor. Bu işbirlikçi siyaseti teşhir etmek lazım. Ufak bir havaalanı karşılığında adeta Kürt varlığını ve özgürlüğünü satan zihniyet ve siyaseti teşhir etmek lazım.

Rojhilat'da da durum çok farklı değil. İran yönetimi Suriye'de, Irak'da çatışarak kendini koruma siyasetini sürdürüyor. TC ile kısmi bir anlaşmaları var. Türkiye-İran-Rusya ittifakı ile ayakta kalmaya çalışıyor. İçteki halk hareketini bastırma çabası içerisinde. Kürdistan'da da özel savaşı, toplum üzerindeki egemenliği en ileri düzeyde geliştirme çabasında; onun dışında da pek bir şey yoktur. Hazırlıkları var, askeri hareketliliği var, yurtseverleri tutukladılar, legal örgütlenmeleri kapatmışlar, baskıyı geliştiriyorlar fakat daha açıktan bir şey gelişmedi. ABD karşısında biraz daha dikkatli davranıyorlar. Ortadoğu çapında mücadele böyle çelişkili ve çatışmalıdır. Herhalde o konuda biraz daha önünü görerek hareket etmek istiyor. Çok yönlü hareket etmezse tehlikeli duruma düşebilir. İçteki örgütlülüğü dağıtarak, bastırarak içerde tam hakimiyet kurarak güvenliğini sağlamak istiyor. İran, Suriye'deki etkinliğini geliştirerek, savaşı oralarda tutarak güvenliğini sağlamak istiyor. Bunun için de biraz dikkatli, duyarlı fakat Kürtleri en büyük tehlike olarak gördüğü tartışma götürmez bir gerçektir. Böyle bir görüşe göre de hareket ediyor. Eskiye göre, Kürdistan üzerindeki askeri hazırlıklarını geliştirmiş durumda. Gelişmelere göre hareket edeceği anlaşılıyor. İran'dan her türlü hareket gelişebilir.

Demokratik siyaset alanı mücadeleyi tam anlamış değil

Bütün bunları doğru anlamak ve bunun gereklerini, pratik mücadeleyi etkili, çok yönlü geliştirebilmek lazım. Mevcut haliyle 2019 yılının ilk ayında, "Tecridi Kıralım Faşizmi Yıkalım!" hamlesi, direnişi temelinde çok önemli bir inisiyatif, pozisyon tutturulmuş durumda. Son dönemde ilk defa özgürlük ve demokrasi hareketi böyle bir pozisyonu ele geçirmiş oluyor. Tabii günlük, anlık çatışmayla bu durum sürüyor. O nedenle 24 saat gelişmeleri izlemek, uyanık olmak, özel savaş oyunlarına karşı tedbirli olmak gerektiği gibi; yaratıcı eylemlerle cesaret ve fedakarlığı en ileri düzeyde göstererek bu mücadeleyi kararlıca sürdürmek, demokratik çözüm dışında, tecridi kırarak demokratik çözümün gelişmesi dışında hiçbir şeyi kabul etmemek gerekiyor. Bunun yönetilmesi önemli bir durum. Önümüzdeki süreçte daha çok gelişme olabilir, çelişki ve çatışmalar daha çok yoğunlaşabilir. Daha fazla bedel verir duruma gelebiliriz, psikolojik savaş bu durumu kullanabilir, tartışmalı bir durum ortaya çıkartılabilir; uyanık olmamız lazım. Herkes dikkatli, duyarlı olmalı, özel savaşın oyunlarına gelinmemeli. Bedel ödemeyi göze almamız lazım, bedel ödüyoruz da ama anladık ki bu demokratik siyaset alanı dediğimiz çerçeve yaşadığımız mücadeleyi tam anlamış değil, bunda kusurumuz var.

Nasıl yaşıyoruz, parti hareketi 24 saat nasıl bir mücadele içinde, hangi koşullarda yaşıyor, nasıl savaşıyor, sanki bundan çok haberleri yok gibi. Zindanda açlık grevleri ilerleyince, yaşam sorunları gündeme gelince tepkiler oluştu. Halbuki biz her gün 5-10 şehit veriyoruz. Gencecik insanlar Bakur'da, Başûr'da, Rojhilat'da, Rojava'da şehit düşüyorlar. Sanki hiç şehit vermeyen bir toplumuşuz, hareketmişiz, ilk defa karşılaşacakmışız gibi bir hava yaratılıyor. Bu yanlış ve tehlikelidir. Demek ki burada gerillanın hangi koşullarda yaşayıp mücadele ettiğini topluma yeterince özümsetememe, taşıramama, anlatamama var. Şehitler gerçeğini topluma yeterince taşıramama var. Bu konuda gerillanın, Özgürlük Mücadelesi çizgisinin topluma tam hakim kılınmaması var. Bu ciddi bir eksiklik; bunu sadece MİT'in faaliyetleri ya da orta sınıf zayıflığı olarak değerlendiremeyiz. Bunu bizim de faaliyetlerimizin bir zayıflığı olarak görmeliyiz. Mücadele ve yaşadığımız şehadet gerçekliğini yeterince propaganda etme, toplumu bu temelde eğitme, özümsetmede zayıflıklar var.

İdeolojik alan çalışmaları ciddi biçimde zayıflamış durumda. Bu zayıflık tehlikeli. Bütün bu durumların ortaya çıkmasına vesile oluyor. Basın-yayın faaliyetlerimiz, propaganda-ajitasyon çalışmalarımız ciddi yetersizlik içerisinde. Zaten bir yarım saniye bile sürmüyor. Filan şehit düştü; bir gözle bakacak kadar resim bile göstermiyor, bir bardak suyu bile ondan daha uzun zamanda içersin. Gencecik insanın can vermesi, bir bardak su içmek kadar zaman almayacak mı, bu kadar, bitiyor gidiyor, normaldir, zaten böyle olmuş. Bu alışılmış bir durum, çok tehlikeli, bunu aşmamız lazım, bu biçimde olursa kendi çıkarına göre herkes süreci götürmek ister. O zaman mücadele gerçekliğini anlamaz, nasıl bir cesaret ve fedakarlıkla, hangi bedeller ödenerek mücadele yürütülüyor bilemez. Onun için menfaatçi, bireyci, basit yaşam arayışçılığı ortaya çıkar. Orta sınıf eğilimleri, çizgisi böyle bir zayıflıktan yararlanarak kendisini var ediyor, güçleniyor, hatta egemen olmak istiyor. Devrimcilik zayıf olursa elbette ki orta sınıf çizgisi de çıkar. Bu konuda Leyla Güven'in tutumu gerçekten iyi oldu. Öncü, fedai tutumu oldu. Bütün bu eğilimleri bastırdı. Zindanlardaki de, dışarıda gelişen direnişler de belli bir tavır ortaya koydu. Ama daha fazla geliştirmek lazım. Daha çok ilerletmek gerekiyor. En büyük tehlike bu noktada başlıyor. Sürecin doğru bir çizgide yönetilmesi şimdi çok çok önem taşıyor. Öyle ne her şeye kapalı, dar bir tutum gösterilmeli ne de direnişi zafer çizgisinde yürütme konusunda en küçük bir cesaret ve irade zayıflığı yaşanmalı. Bunların ikisi de olmamalı. Bunlara karşı duyarlı olarak direnişi doğru bir çizgide yürütürsek, 2019 yılı özgürlük ve demokrasi çizgisinde önemli değişikliklerin yaşandığı, gelişmelerin olduğu bir yıl olacak; kesinlikle böyle, gidişat bu temeldedir. Böyle bir inisiyatif ele geçirilmiştir. Hata yapılmazsa kesin başarı olur.

■■■

Kırıntı değil dünyayı istiyoruz
5 dakikalık görüşme değil Önderliğimizi istiyoruz

KJK Koordinasyonu

Rêber Apo'nun direniş duruşuna, Leyla Güven şahsında, bedenini açlığa yatıran tüm açlık grevi eylemcilerinin duruşuna daha büyük bir anlam biçmemiz ve yapılabilecek her şeyin en fazlasını yapmamız gerekiyor. Kendimize dönmeliyiz. Kapitalist sistemin bizi uyuşturan, alıklaştıran, bireyciliğe ve bencilliğe iten yaşam duruşlarına karşı durmalıyız.

Ortadoğu'da siyasi gelişmeler son derece hızlı, karmaşık ve değişkendir. Kürt sorunu, Kürt coğrafyası etrafında yaşananlar ise tüm bu gelişmeleri etkiliyor, belirliyor. Özünde özgürlük hareketimizin mücadelesi, ideolojik perspektifi dolayısı ile bu bölgeden başlayarak tüm dünyayı etkileme potansiyeline sahiptir. Kürtler, sadece içinde bulundukları egemen devletler üzerinde yürüttükleri politikalar açısından değil, bir bütün bölgeyi etkileyen bir potansiyeli içinde barındırıyor. Kaldı ki son dönemde Suriye'de, Türkiye'de, İran'da, Irak'da ortaya çıkan gelişmelerde sistemin de özgürlük hareketinin atacağı tüm adımları hesaplayarak kendisini konumlandırmaya çalıştığı gün gibi ortadadır.

Bu etkinin 1978 yılında Rêber Apo öncülüğünde kurulan PKK'nin 41 yıllık mücadelesi sonucu olduğunu görmek gerekiyor. Rêber Apo'nun üzerinde esas olarak durduğu konu, Kürt halkının varlığını koruma ve özgürlüğünü sağlama mücadelesidir. Bunun oluşması için toplumsal örgütlülük esastır. Halkı örgütleyemeyen; ne savaşı ne diplomasiyi ne kültür sanat çalışmalarını örgütleme koşulları ve imkanı oluşturabilir. PKK'ye en çok kazandıran, her ne olursa olsun tüm bunların hepsini, toplumu örgütleyerek oluşturmaya çalışmasıdır. PKK'nin kesintisiz mücadelesini belirleyen temel odak, toplumsal örgütlenme direnişini süreğen kılmaktır. Böylece kendi örgütlülüğünü güçlendirirken, ulus devletlere de Kürt politikalarını belirlerken sadece kendi istedikleri doğrultuda hareket edemeyeceklerini göstermiş oldu.TC devletine ve uluslararası sisteme karşı sürdürülen 41 yıllık savaş, büyük bedeller verilmiş olsa da çok büyük kazanımların da elde edilmesini sağladı. Kürtler ve bölgenin ezilen halkları ile kadınlar ve gençler açısından da Bakur'da, Rojava'da, Güney'de, Rojhilat'da büyük gelişmeler kaydedildi.

Beka sorunu ve AKP-MHP politikaları

Şunu unutmamak gerekiyor ki, Kürt sorununun çözümü yolunda Bakur'da yaşanacak gelişmeler, bölgedeki diğer ulus devletlerin Kürt politikasını da farklılaştıracaktır. Çünkü TC, Kürt karşıtlığını, sadece kendi toprakları üzerinde yaşayan Kürtlerin varlığına karşıtlık temelinde yapmıyor. Kürt karşıtlığı temelindeki politikalarını yürütmek için Türkiye'nin tüm değerlerini özel olarak pazarlıyor. İran'ı, Irak'ı, Suriye'yi, ABD, Rusya, İngiltere, Almanya ve daha sayabileceğimiz birçok ulus devleti de bu minvalde yönlendirmeye çalışıyor. Nerede bir Kürt kazanımı varsa oraya odaklanarak, dünya siyasetinin en genel doğrularını da, en genel hukuk ve ahlak yasalarını da hiçe sayarak, Kürt karşıtlığı yapmaya çalışıyor. Dolayısıyla, bir süredir dile getirdiğimiz, 'Kürtlerin baş düşmanı' kavramı Türk devletinin Kürt uygulamaları açısından aslında oldukça yerinde bir kavramdır. İşlevin kavrama yansıması olarak da değerlendirebiliriz. Dikkat edelim; sürekli beka sorunu olarak dile gelen AKP-MHP politikaları, tamamen Kürt karşıtlığıdır. Beka sorunu olarak ifade edilen; Türk devletinin ekonomik, diplomatik, kültürel, sağlık vb politikalarından bağımsız, herhangi bir ulus devletin saldırısı olduğu biçimindeki bir algı üzerinden dile gelen bir kavramlaşma değildir. Kürtlerin bölgede etkin bir aktör haline dönüştüğünü, artık varoluş sorunlarını bir statü kazanarak aşmaya çalıştıklarını, bu konuda önemli aşamalar kaydettiklerini görüyorlar.

Kuruluşunu farklı halkların, etnisitelerin, dinlerin, mezheplerin yok oluşu üzerinden kurgulayan Türklük, bugün artık iflasa gidiyordu. Türklük kendini İslam'la sentezleyerek bu durumu aşmaya çalıştı. Bunun için de AKP gibi dinci bir parti, milliyetçi yapılarla bir araya geldi. Bu sadece MHP ile ittifak geliştirmesiyle olmadı. Büyük Birlik Partisi, Ergenekon gibi ulusalcı yapılarla da bir evlilik gerçekleştirdi. Vatan Partisi de bu oluşumun içinde yer aldı. Her ne kadar tümden Doğu Perinçek politikalarına kendilerini yatırmış olmasalar da, dincilik ve Türkçülük artık bir araya gelmiştir. 15 Temmuz 2016 darbe girişimi ardından yeni bir rejime doğru gidişlerini bu odak üzerinden örgütlediler. Bu nedenle, Türkiye'de faşizm giderek tüm yaşam politikalarının içine girdi. Rêber Apo üzerinde tecrit içinde tecrit uygulaması, tüm kadın kazanımlarını tasfiye etme, farklı halkların -dil, eğitim, ibadet gibi- yaşam haklarına müdahale geliştirildi. Ardından Bakurê Kurdistan'daki şehirleri yakıp-yıkma, orada yaşayan halkı göçertme, Güney Kürdistan işgaline hız verme, Afrin işgali gibi birçok saldırıyı, geçtiğimiz yıllarda yaptı. AKP-MHP iktidarı önümüzdeki yılda da bu temelde kendini mutlak kılmaya çalışıyor.

Dolayısı ile son süreçte Amerika'nın faşist Türk rejimine saldırı zemini açarak Rojava'dan çekileceğini açıklaması, belirttiği gibi sadece ekonomik nedenlerle izah edilebilecek bir durum değildir. İdeolojik olarak Kürtlerin özgürlük çizgisinden, özgürlük eğilimi sisteminden duyduğu rahatsızlık nedeniyledir. Bundan rahatsızdır çünkü; bölgenin karmaşık sorunlarına, çelişkilerine Rêber Apo'nun sunduğu çözüm tüm yetersizliklerine rağmen hayat bulmaktadır. Rêber Apo'nun düşüncelerinin bir toplum tarafından kabulü ile farklı coğrafyalarda da kapitalizme alternatif olacağı kaygısı ve endişesini taşımaktadır. Bu nedenle, o alanı Türk işgaline açık bırakmak istemektedir.

MİT oyunları

Aslında Amerika'nın yaklaşımı kısa bir zaman önce, üç PKK yöneticisi hakkında aldığı kararla netleşmişti. Dönem politikalarını da belirlemişlerdi. Dikkat edersek, hareketin koordinasyon merkezini hedefleyip; politik, askeri ve ideolojik merkezleri daraltıp, etki alanlarını sınırlayarak bölgedeki örgüt etkinliğini kırmak istemişlerdir. Tabii Amerika'nın aldığı bu karar sadece Amerikan ulusal politikası olarak ortaya çıkmamıştır. Ulusal politikanın uluslararası zeminde de uygulanmasını istemiştir. Yerel güçleri de buna yatırmaya çalışmıştır. Türk devletini de yerel Kürt güçleri ile daha fazla temasa geçirip, ekonomik baskılar uygulamasına zemin oluşturarak, politikalarının yerelde de uygulanması için olanaklar yaratmıştır. Böylelikle başta Ortadoğulu güçler olmak üzere tüm dünyaya PKK ve Kürtlere karşı tutum aldırmak istemiştir. Bu karar bir yönü ile de ittifaklarımızı azaltmaya dönük bir yaklaşımdır. Diğer yandan mücadelemizin her alanında hareketimizin öncülerine saldırılar geliştirilmekte, suikastlar yapılmaktadır. Bunlar, PKK-PAJK öncülüğünde gelişen özgür yaşamın yaratılmasına karşı gerçekleşen saldırılardır. Aslında çok da iyi anlaşılıyor ki, kapitalist modernitenin hemen biraz sınırı dışına taşan güçler, yok edilmek, eğer yok edilmesi kalıcı tahribatlara neden olacaksa da, mümkün mertebe farklı eğilimlerle harmanlanmak isteniyor. Sonuç itibariyle bu ne anlama geliyor? PKK eğer PDK'ye benzerse, makbul olur. Ama eğer kendi çizgisi olan özgürlükte ısrar ederse her türlü saldırıya maruz kalacaktır. Dikkat edersek; Bakur'da gerillacılık yapan öncü kadrolar hedefleniyor, Rojhilat'da yine MİT oyunlarıyla öncüler üzerinde şaibeler yaratılmaya çalışılıyor. Şengal'de Zeki Yoldaş hedef alındı. Amerika'nın üç öncü hakkında aldığı kararı ilk elden uygulamaya koyan, Başûr oldu. Önderliğimiz üzerindeki tecrit içinde tecrit uygulaması zaten elde hazır bir koz olarak kullanılıyordu. Bu, ideolojiyi sadece öncü kadro biliyor demek değildir ancak bu ideolojinin pratik uygulayıcı bir koordinesi olur. İşte bu koordine hedeflenerek hareketin yeni olan kadrosunun rotası şaşırtılmak isteniyor. Tabii özgürlük hareketi bu tür oyunlar karşısında da tedbirler alır. Osmanlıda oyun çoktur ama biz demokrasi ve özgürlük güçlerinde de bu oyunları boşa çıkaracak bilinç ve irade oluşmuştur.

Tam da bu nedenle PKK-PAJK kadroları, Rêber Apo'nun geliştirmek istediği öncülük tarzını daha güçlü bilince çıkarmalı ve daha güçlü pratikleşmelidir. Zaten bilmekteyiz ki, ABD öncülüğünde gelişen saldırıların en büyük amacı; halkın, kadınların, Rêber Apo'nun yaşam tarzından, PKK-PAJK'dan, Apocu çizgiden koparılmasıdır. Bu stratejiyi derinlikli anlayarak Önderlik gerçeğimizin, PKK-PAJK militan ölçülerimizin kişiliklerimizdeki somutlaşmasını derinleştirmeliyiz. Mücadeleyi bu temelde yükseltmeliyiz. Siyaset-diplomasi-eylemlilik-örgütlülük; tüm bunlar militan ölçülerin geliştirilmesi ile mümkün olabilir.

Üçüncü Dünya Savaşı'nda, başta kadınların özgürleşmesi olmak üzere, tüm toplumsal özgürlüklerin kazanılması ancak PKK-PAJK militan ölçülerinin geliştirilmesi ile mümkün olabilecektir. Kapitalist modernist yaşamdan kendisini kopartmayan kişilikler, radikal bir mücadele yürütemez. Tabii bu temelde de küresel hegemonik güçlere karşı, küresel demokrasi örgütlülüklerini de ancak böyle geliştirebiliriz. Kadınlar bizde kapatalizmden farklı bir yaşam görürlerse bizi tercih edebilirler. Yoksa, zaten kapitalizme karşı birçok marjinal yaşam alancı güçler vardır. Öylesi örgütlere de gidebilir ya da kendileri de öylesi örgütler kurabilirler. Ama toplumdan kopuk, marjinal bir şekilde, sistemin dışında olmuş olurlar. Fakat bu kapitalizmin kıyısında bir yaşam olur. Asıl olan; toplumsallaşmış bir anti- kapitalizmdir, demokratik yaşam örgütleridir, kadın özgürlükçü toplumsallıktır.

Dünyanın birçok yerinde böylesi örgütlenmeler bizim dışımızda özgürlük ihtiyacını karşılayabilir. Ama biz özgürlüğü yaşamımızın tüm alanlarında ve tüm anlarında inşa etmek istiyoruz. Dolayısıyla kapitalizm ile bağlarını koparmış ve her anımızı iktidar biçimlerinden sıyırmış olarak yaşamanın arayışçısı ve mücadelecisi olmak gerekir.

Unutmayalım; evrensel özgürlük çağının, mücadelelerinin geliştiği bir dönemi yaşamaktayız. Buradaki başarı ancak PKK-PAJK militan özelliklerinin geliştirilmesi, bunun tüm toplumsal mücadelelere yansıması ile mümkün olabilecektir. Küresel demokrasi güçlerinin ve kadın özgürlük hareketlerinin doğru bir öncülükle, doğru taktik ve stratejilerle sonuç alabilecekleri bir dönemdeyiz.

Özgürlük paradigmasının pratikleşmesi

Kapitalizme meydan okuyan ve bir demokrasi militanı olan Rêber Apo'nun yürüttüğü İmralı direnişi, insanlığın özgürleşmesi açısından, hayati bir önem taşımaktadır. Yine, İmralı'da geliştirilen savunmalarla reel sosyalizmde yaşanan tıkanmalar aşılmış ve sosyalizme yeni bir ruh ve açılım kazandırılmıştır. Sosyalizme inancın, mücadele azminin, iddia ve kararlılığın yeniden pekişmesi, insanlık tarihi açısından son derece önemlidir. Bu örgütlenme ve direniş ruhu bölgede hegemonyasını geliştirmek isteyen güçlerin siyasi-diplomatik-askeri dengelerini de sarsıyor. Ezilen halklara, kadınlara, tüm toplumsal yapılanmalara mücadele zemini açmakta, özgürleşme fırsatları sunmaktadır.

Bu temelde 21. yüzyılın mutlak, kadınların ve Kürtlerin özgürlük yüzyılı olması temelinde yürütülen mücadelenin son derece kritik bir aşamasındayız. Aynı zamanda Rêber Apo'ya karşı geliştirilen uluslararası komplonun ve İmralı esaretinin 21. yılına girmekteyiz. Rêber Apo üzerindeki baskı ve işkence sisteminin acımasızlığının nedeni; kadınların, Kürtlerin ve bölge halklarının özgür yaşam istemlerine karşılık vermesidir. Rêber Apo kadınların, halkların hayallerini pratikleştirdi. Bunun için muazzam bir bilinç, irade ve yaratıcılık gösterdi. Kürt halkı, partimiz PKK-PAJK öncülüğünde, kahraman şehitlerimizin, halkımızın direnişi ile kendi varlığını yeniden anlamlandırdı. Esasta giderek gelişen ve büyüyen, Kürdistan sınırlarını aşarak, Ortadoğu ve dünyanın en etkili sosyalist hareketi durumuna gelen, yine insanlık için ciddi bir umut oluşturan hareketimizin görev ve sorumlulukları ağırlaştı.

Önderliğimizin özgürlük paradigmasının pratikleşmesinde çeşitli sorunlar, zorlanmalar yaşansa da; "yeni özgür bir yaşamın inşasının ancak özgürlük paradigması" ile mümkün olduğunu ortaya koyan bir sürecin içindeyiz. Ve tüm insanlığa öncülük edecek bir pozisyondayız. Bu anlamda Kürtler ve kadınlar olarak, uluslararası alanda bize karşı geliştirilen imha ve soykırım politikalarını, yürütülen askeri, siyasi, yaşamsal operasyonları da bu temelde değerlendirmemiz önemli olmaktadır. Kadın Özgürlük Hareketi olarak, yarattığımız gelişme düzeyimizi ve kazanımlarımızı çok iyi değerlendirebilmeliyiz. Buna göre siyasi ve askeri durumumuzu değerlendirip tedbirlerin yanı sıra hamleci, kendine güvenen bir yaklaşımı daha güçlü geliştirmeliyiz. Özsavunma anlayışımızı ve pratikleşmesini kadınlar öncülüğünde geliştirmeliyiz. İçinden geçmekte olduğumuz ölüm-kalım sürecini anlayarak, başta özsavunma olmak üzere tüm görevlerde, devrimci halk savaşı temelinde, büyük bir iddia ve kararlılıkla pratikleşebilmeliyiz. 40 yıllık PKK tarihinden, kadın özgürlük tarihimizden doğru ve yeterli sonuçları çıkartarak ve çalışmalara fedai bir tarzda yoğunlaşarak başarıyı yakalayalım, devrimci halk savaşı ile mücadelemizin kazanımlarını koruyalım ve Rêber Apo'nun özgürlüğüyle zaferi sağlayalım.

Bu temelde; PKK'nin doğuşu ve gelişimi her zaman kendi öz gücüne, halka dayanarak gelişti. PKK uluslararası güçlerin saldırıları ve her türlü teknik donanım ve imkanları karşısında hep direnerek sonuç aldı. Hiçbir dönem mücadelemiz kolay olmadı. Direniş kültürünü esas alarak, insanları eğiterek ve örgütleyerek, eylemsel çizgimizle siyasal gelişmeleri karşıladık. Saldırıları boşa çıkardık. Bu anlamda Kürdistan, Ortadoğu ve evrensel boyutta siyasi ve diplomatik çizgimiz bellidir. Kadınlar başta olmak üzere, toplumun tüm kesimleri arasında geliştirmeye çalıştığımız ortak mücadele siyasetimize bu dönemde her zamankinden daha fazla ağırlık vermeliyiz. Enternasyonal anlayışımızda ciddi değişiklik yapmalıyız. Enternasyonallik anlayışımız yenilenmeli, eski paradigmadaki anlayış aşılmalıdır. Demokratik ulus modelinde, eski enternasyonalizm değil. "Halkların birlikte yaşam ve birlikte mücadele anlayışı" vardır. Bu, kadınlar söz konusu olduğunda çok daha hayatidir. Aynı zamanda tüm sol, demokratik, sosyalist güçlerin, kadın hareketlerinin de bu konudaki eski anlayışının yenilenmesi için öncülük etmeliyiz. Dar, marjinal, dogmatik yaklaşımları ustalıkla ikna ederek, politik çizgimizin esnek ve kapsayıcı üslubu ile kazanımcı, değiştirici ve dönüştürücü olmalıyız. Başka ülkelere giderek savaşma, destek olma yetmemektedir. Devrimci, demokrat, özgürlükçü güçlerin her yerde ve mekanda devletçi ve iktidarcı güçlere karşı direnişlerini, ortak mücadelelerini, eylemliliklerini, örgütlülüklerini geliştirmesi gerekmektedir. Bu ortak mücadele ve direniş anlayışına bizler daha aktif ve cesaretli, planlı bir şekilde öncülük edebilmeli, yol gösterebilmeliyiz. Örneğin sarı yelekliler eylemliliği göstermektedir ki, dünyada artık mevcut devlet uygulamalarına çok ciddi bir tepki var. Bu tür eylemliliklerin dünyanın her tarafında yayılma ihtimali de yüksektir.

PKK ve PAJK'ın öncülük kültürünü, kadın özgürlük çizgisi ve öncülüğünü, sistem karşıtı bir hareket olma duruşumuzu, yine alternatif yaşam tarzımızı bu temelde yaygınlaştırmalıyız. Devletçi ve iktidarcı güçlerin Kürdistan'ı bir savaş, yıkım, paylaşım alanına çevirmesine karşılık, dünyaya öncülük edebilecek düzeyi, iddia ve kararlılığı geliştirebilmek oldukça önemlidir. Devletçi ve iktidarcı güçlere karşı dünyanın her tarafında devrimci güçlerle birlikte geliştireceğimiz ortak mücadele cepheleri, hegemonik güçlerin etkisini ve varlığını ciddi bir biçimde sarsacaktır. Dikkat edersek, Hareketimiz dünyaya açılmışken, merkezi hegemonya ve yerel işbirlikçileri bizi Başûr'a sıkıştırıp Başûr'da da Medya Savunma Alanları'na hapsedip bitirmek istiyor. İşte bunu tam tersine çevirerek, Kürdistan'ın her yerine ideolojik olarak sirayet eden, dünyanın her yerinde de ideolojik düzlemde ittifaklar geliştirebilen bir yapıya dönüşmek durumundayız. Bu belirttiğimiz konulara ilişkin asla taktik yaklaşım olmamalıdır. Stratejik olarak örgütlemek ve günlük olarak da buna pratik politika üretmek durumundayız.

Kadın özgürlüğünün ana kaynağı

Gerilla direnişimiz tüm bu siyasal gelişmelerin içinde direniş duruşu ve eylemlilik çizgisi ile mevcut sistemi oldukça zorlayan bir yaklaşımda olmuştur. Şimdi değişen teknik koşullarda savaş, sadece dağlarla sınırlı kalmayıp şehirlere yayılan yönleri ile, HPG/YJA-Star güçleri tarafından tartışılıp, değişimler yaşanmaktadır. Direnen ve savaşan gerilla gerçekliği siyasal gelişmelerin yönünü belirlemiş ve hareketimizin özgür ve bağımsız siyaset yapmasında stratejik belirleyici bir rol oynamıştır. Şimdi, gelişen teknik ve bu tekniğe karşı savaş da tartışılmaktadır. Ancak tartışmanın ya da sorunun temel kaynağı, gelişen teknik karşısında yaşanan kayıplar değildir. Ezenlerin elindeki tekniğe karşı mutlaka ezilenlerin de alternatif teknik örgütlenmeleri olmalıdır. İkincisi ve en önemlisi ise, değişen tekniğe rağmen eylem yapabilen, hamle yapabilen, hedeflerini değiştirip, ona göre konumlanabilen şehir ve dağ gerillacılığını yapabilmektir. Esas tartışmayı bu minvalde yürütmek daha sonuç alıcıdır. Kaldı ki şu anda HPG/YJA-Star örgütlenmesinin de tartışmaları daha çok bu minval üzerinden ilerlemektedir. Her şeyin teknik, medya, para gücü ile ölçüldüğü bir dünya gerçeğinde, zorlukları ne olursa olsun, bu sisteme karşı direnileceğini gerilla ortaya koymuş ve somut olarak 2018 yılı boyunca direnişlerinde ispatlamıştır. Dolayısıyla kadınların, Kürt halkının, halkların, dünyanın tüm demokratik, özgürlükçü güçlerinin cesaret ve ilham kaynağı olmuşlardır. Kadın özgürlüğünün ana kaynağı; dağdaki gerilla kadınların özgürlük bilinci ve örgütlülüğü temelindeki duruşlarıdır.

Güncel siyasi gelişmeler boyutunda Rêber Apo, halkımız ve kadınlar açısından son derece riskli bir dönem içinde olunduğunu yukarıda belirtmiştik. Bu anlamıyla DTK Eşbaşkanı Leyla Güven'in eylemliliği son derece anlamlıdır. Anlamlı olduğu kadar tarihsel bir tutum da olmaktadır. Leyla Güven, sürecin nasıl bir duruşla kazanılabileceğinin yönünü göstermiştir. Rêber Apo üzerinde uygulanan tecridin kaldırılması amacı ile gerçekleşen açlık grevi eylemi, kadınların Rêber Apo üzerindeki tecritin kırılması için giriştiği özgürlük eylemi kendi özgürlüğünü sahiplenmedir. Sevgili Leyla Güven, tecritin sadece Rêber Apo üzerinde olmadığının, tek tek tüm Kürtler üzerinde, kadınlar üzerinde olduğunun farkında olarak bu eylemi başlatmıştır. Bu eylem, tarihi bir kadın eylemidir. Kadın özgürlük mücadelesi ve toplumsal özgürlük mücadelesi tarihinde yerini almıştır. Leyla Güven'in kararlı, iddialı fedai eylemi Kürt halkının, kadınların özgürlük istemlerinin somut bir ifadesi olmaktadır. Bu eylem, Kürt kadınlarının öncülük iddiasının, özgürlük özleminin, tutkusunun ve bunu başarma yolundaki kararlılığının, yüksek moralin ve inancın eylemliliğidir. Leyla Güven tıpkı Leyla Qasımlar gibi, ülkesinin, kadın özgürlüğünün öncülüğünü yapmaktadır. Tüm Kürtleri, insanlığı peşinden sürüklemektedir. Leyla Güven'in eylemi tüm farklı yaklaşımlara da bir doğrultu kazandırmıştır. Rêber Apo'nun özgürlüğünün gerçekleşmesi, Kürt halkının ve kadınların özgürlük taleplerinin de gerçekleşmesidir. KJK Yürütme Konseyi, Leyla Güven'in eylemini kadın hareketimiz, öncülüğümüz, yine Kürt halkı ve halklar açısından dönemin stratejik eylemi olarak tanımlamıştır. Tabii aldığımız bir karar vardır. "Tecriti Kıralım, Faşizmi Yıkalım ve Kürdistan'ı Özgürleştirelim" şiarı etrafında bir hamle süreci başlattık. Bu hamle kararı henüz alanlara yansımışken, Leyla Güven bir eylem başlattı. Bu eylemle birlikte hamle bir doğrultu kazandı. Ancak eylem sadece açlık grevleri ile sınırlandırılmamalıdır. Zindanlar, dağlar, kentler, köyler özgürlük sesleri ile dolarsa, faşizmin sesi kısılır. Bu temelde, az da olsa, iki kişi de olsa Amed'de kadınların sokaklara çıkması, düşmanın yüzüne özgürlüğü haykırması çok büyük bir cesarettir. Bu cesaret kadınların omuzlarında tüm topluma taşırılmaya başlanmıştır. Korkunun Kürde, kadına kazandıracağı tek bir şey yoktur. Korku insanı daha fazla küçültecektir. Bakın, sokaktaki o yiğit Kürt erkeği bu faşizm karşısında küçücük kalıyor. Bunu, erkeklik büyüsün anlamında belirtmiyoruz. Ama o çok beğenilen erkeklik bile yerle bir oluyor. Faşizm her şeyi yıkıyor. O yıkım bireyin bile karakterinin bozulmasına neden oluyor. İstemediğimiz birçok şey bize yaptırılmak isteniyor. Bu tecrit değil midir? Tecritin ta kendisidir. 'Sen sen olmayacaksın' derken, faşizm sadece 'Kürtçe konuşmayacaksın,' demiyor. Onu da söylemekle birlikte, 'Kadınlar, genç kadınlar benim istediğim gibi yaşayacak, evlenecek, çoluk çocuk sahibi olacak. Benim istediğim gibi giyinecek, konuşacak, süslenecek, hazırlanacak,' diyor. Erkeklere de böyle bir yaşamı empoze ediyor. Bu yıkıma 'dur' demek ancak faşizmin yıkılmasıyla bağlantılıdır. Gerçekten biz Türkiye'de faşizmi yıkmak istiyorsak, tecriti kırarak bunu başarabiliriz.

Tecritin kırılmasının evrensel boyutu da vardır. Türkiye'de AKP-MHP faşizminde yaşanacak yıkım, dünyadaki tüm sağ eğilimleri de etkileyecektir. Sol sosyalist güçlere yeni bir umut ışığı oluştururken, faşist sağ eğilimlerde de korkunun yaşanmasına neden olacaktır. Dolayısıyla atacağımız tüm adımların, söyleyeceğimiz her sözün faşizm karşıtlığında tekabül ettiği bir yer vardır. Karşılıksız değildir. Yeri gelmişken ifade etmek gerekiyor ki faşizm; yurdunu, ülkeni, doğduğun toprakları terk etmekle değişmiyor. Şimdi özellikle Bakur'da böylesi bir durum vardır. Yurt terk edilip, Avrupa yollarına revan olunuyor. Kaçış, kurtuluş değil. Kurtuluş olsaydı, Avrupa'da sarı yeleklilerin eylemleri olmazdı. İşte Leyla, Kürtlerde, kadınlarda bir eylem rotası, yaşam biçimidir derken, Leyla'nın ülkeye dönüşünü de değerlendirmiş oluyoruz.

Dikkat edelim; Leyla'nın eyleminin sadece Kürtler içinde değil, dünyanın her yerinde bir karşılığı olmuştur. Leyla Güven'in başlattığı eylem çerçevesinde Bakurê Kurdistan başta olmak üzere, tüm Kürdistan, Ortadoğu ve dünyada eylemler yükselecektir. Kürt kadınları, halkımız, halklar ataerkil sisteme ve onun güncelleşmiş ifadesi olan emperyalizme karşı başarıyı kesinlikle kazanacaklardır. Direniş yükselecektir. Kaldı ki, 'Osmanlıda oyun çoktur' deyimini doğrularcasına, AKP-MHP faşizmi, Leyla Güven'in öncülük ettiği eylemi kırmak ve etkisini kötürümleştirmek amacıyla, 2016'da yaptığı gibi, Mehmet Öcalan'ı hafta sonu olmasına rağmen Rêber Apo ile görüştürmüştür. Hatırlarsak; o görüşmede Rêber Apo, Mehmet Öcalan'a tepki göstermişti.

Devletçi ve iktidarcı güçlerin Kürdistan'ı bir savaş, yıkım, paylaşım alanına çevirmesine karşılık, dünyaya öncülük edebilecek düzeyi, iddia ve kararlılığı geliştirebilmek oldukça önemlidir. Devletçi ve iktidarcı güçlere karşı dünyanın her tarafında devrimci güçlerle birlikte geliştireceğimiz ortak mücadele cepheleri, hegemonik güçlerin etkisini ve varlığını ciddi bir biçimde sarsacaktır.

PKK'nin doğuşu ve gelişimi her zaman kendi özgücüne, halka dayanarak gelişti. PKK uluslararası güçlerin saldırıları ve her türlü teknik donanım ve imkanları karşısında hep direnerek sonuç aldı. Hiçbir dönem mücadelemiz kolay olmadı. Direniş kültürünü esas alarak, insanları eğiterek ve örgütleyerek, eylemsel çizgimizle siyasal gelişmeleri karşıladık. Saldırıları boşa çıkardık.

Hareketimizi de devleti de eleştirmişti. 12 Ocak'da yapılan görüşmeden kimsenin haberi yoktur. Çete devlet, evet çete devlet, ansızın Mehmet'i alıp görüşmeye götürmüştür. Amacı; Mehmet ile Rêber Apo'yu görüştürüp, 'İşte Önderliğinizi gördünüz, eylemleri durdurun' demektir. Çünkü bu görüşmenin akabinde, aynı gece saatlerinde Leyla Güven'in avukatını da Leyla Güven'in yanına gönderip, faşizme kazandıracak bir yanıt almak istemiştir. Aslında yeni Osmanlı neoliberal politikaları ile Kürtlerin ağzına yine bir parmak bal çalmak istemiştir. AKP-MHP, yeni Osmanlı olmak isteyebilir, ama oyunları eski Osmanlı oyunlarıdır. Bunu yiyecek olan ne bir Kürt vardır ne de bir kadın vardır. Zaten Leyla Güven, mahkemeden kısa bir süre önce, azad edilse dahi özgürlük eylemine devam edeceğini açıklamıştır. Hemen bu görüşme ardından oldukça kapsamlı bir mektup yazıp kararlılığını açıklamıştır. 'Tecrit bir görüşmeyle kırılmamıştır. Önderlik üzerindeki tecrit kırılıncaya kadar eylemime kararlılıkla devam edeceğim,' demiştir. Kadının dönemlere aslında nasıl yön verdiğini, kararlılıkla mücadelesinin sonuç alacağını bizlere de bir kez daha ispatlamıştır. Bizlere de düşen; bu kararlılığa ve iradeye sahip çıkıp, anlama anlam katmaktır.

Kader tayin edici bir süreç

Tecritin de, bölgede derinleştirilen Üçüncü Dünya Savaşı'nın da, AKP-MHP iktidarını destekleyen merkezi hegemon ve yerel iktidarlarla bağlantısı var. Yaşanan siyasi ve askeri gelişmelerde, Kürtler üzerinde geliştirilen saldırılarda sadece TC değil, aynı zamanda bölgede hegemonik çıkarları olan ABD, Rusya, AB, İsrail, İran ve Arap ülkelerinin de rolü var. Bölgede adeta tüm dünya güçleri direkt-dolaylı mevzilenmiş durumdadır. En önemlisi ise buradaki Kürt güçlerinin, Rêber Apo'nun felsefe ve düşünceleri öncülüğünde mücadelelerini sürdürmekte oldukları gerçeğidir. İşte bu gerçekten hareketle, kapitalist modernist güçler yer yer ortaklaşıp, yer yer çelişebiliyorlar. Tam da bu nedenle, bölgede oluşan özgürlük güçleri; PYD, QSD, YPG-YPJ, Kongra Star öncülüğünde yeni bir alternatif demokratik sistemi geliştirmek istiyorlar. İlan edilen demokratik konfederal yönetim sistemi bunu gerçekleştirmeye çalışıyor. Demokratik özerklik, demokratik ulus modeli bu hali ile neredeyse tüm dünyadaki özgürlük ve demokrasi güçlerinin feyz aldığı bir model oluyor. Bu da hegemonik güçler açısından ciddi bir tehlike olarak görülüyor. ABD ile ilişkiler hem karşıtlık hem de müttefiklik çerçevesinde son derece karışık bir biçimde ilerliyor. DAİŞ ile mücadelede yan yana, ancak ideolojik, yaşamsal boyutta çok farklı kulvarlarda iki gücün ilişkisi ve çelişkisi bugüne kadar da sürüyor.

Şimdi böylesi bir siyasal atmosferde içinden geçmekte olduğumuz süreci her açıdan riskli, tehlikeli buluyoruz. Kazanımları kadar kaybedişlerin de büyük olabileceği bir mücadele sürecindeyiz. Kürt kadınları olarak, bütün parçalarda her zaman mücadelenin öncülüğünü gerçekleştirdik. Kadın özgürlük mücadelesi derinleştikçe, büyüdükçe Kürt halkının özgürlük mücadelesi daha da keskinleşti. Kürt halkının özgürlük mücadelesi her zaman kadın özgürlük mücadelemizin ivme kazanmasını beraberinde getirdi.

Bu seferberlik ile amaçladığımız; sürecin kritik ve riskli karakterini bütünüyle kavramaktır. Yani, Kürt halkı ve kadınları normal bir süreçten geçmiyor. Kader tayin edici bir süreç içinden geçiyoruz. Kürt halkı ve kadınları olarak kimliğimizle, onurumuzla bu topraklarda, özgürce yaşayacak mıyız? Kadınlar olarak, gerçekten bu yaşama özgür ve eşit bir şekilde katılacak mıyız? Çünkü bilmekteyiz ki, devletçi ve hegemonik güçler, Kürtlerin ve kadınların özgürlüğünü, eşitliğini istemiyorlar. Onların en büyük amacı; köle Kürt, köle kadın, köle insanlar yaratmaktır; her türlü amansız saldırıyı kapsamlı bir şekilde geliştirmek için, yaşamın her boyutuna ilişkin planlamalar yapmak ve hayata geçirmektir.

Dolayısı ile, KJK Yürütme Konseyi, bir seferberlik süreci ilanının doğru olacağı kararlaşmasına ulaştı. Sürece, Leyla Güven'in eyleminde görüldüğü gibi kadınlar olarak bütünüyle sahip çıkmak, öncülük yapmak, bunun iddiası ve kararlılığını geliştirmek, bunun planlamalarını yapmak en temel yaklaşımımız oldu.

Bu süreçte, başta kadınlar olmak üzere tüm toplumsal kesimlere büyük görevler düşüyor. Yürüttüğümüz mücadele çok kapsamlıdır. İnsanlığın özgürlük tarihinde yeni bir yol açıyoruz. Bu yol özgürlük yolu, insanca yaşama yoludur. Bilindiği gibi, tarihte nice halklar, kadınlar, öncü insanlar insanca yaşamak için büyük bedeller verdiler. İnsanlığın direniş tarihi egemenler tarafından hep görünmez kılındı. Değersizleştirildi. Boşa çıkarıldı. Saptırıldı. Özgürlük güçlerinin elde ettiği kazanımlar çeşitli yöntemlerle yoldan çıkarılarak, egemenlere hizmet eder hale getirildiler. Liberal düşünceler var olan tüm mücadeleleri, kazanımları kendi hanelerine yazdılar.

Bizler, Rêber Apo'nun öncülüğünde, bütün bu tarihten dersler çıkartarak ilerliyoruz. Tarihte ilk kez kapitalist modernist sistemi aşabilecek, alternatif bir yaşam tarzı ve sistemi yaratıyoruz. Dolayısıyla, bize yönelik saldırıların büyüklüğü bu temelde gelişiyor.

O zaman ne yapmak gerekiyor? Tam da bu sorunun cevaplarını ararken bir kez daha Sevgili Leyla Güven şahsında gerçekleştirilen eylem var. Bu eylem aslında tüm Kürt halkını bir kez daha mücadeleye, direnişe çağırıyor.

Tüm Kürdistan'da 15 Şubat ile birlikte 8 Mart'ı, Newroz sürecini büyük ayaklanma ve direniş eylemliliklerine dönüştürmemiz gerekiyor. Türkiye'de halkımıza öncülük yapabilecek tüm kadrolar, siyasi hareketin öncüleri, yurtseverlerimizin tümü zindanlara dolduruldu. Türk devleti, ABD ve Avrupa ülkelerinden aldığı en gelişkin teknik ve silahlarla her gün Medya Savunma Alanları'nı hedefliyor. Rojava, Şengal, Mexmûr hedefleniyor. Bu kadar adaletsiz bir savaşın içinde özgücü doğru örgütlemeliyiz. Toplum yerine sosyal medya konulabilir mi ki, savaşta insanın yerini teknik tutsun. Düşman orası üzerinden reklamını yaparak ürünlerini satıyor. Ama kime satıyor; çocuğa, kadına, adama satıyor. İnsan yoksa tüketim de yok, satış da yok.

O zaman aslolan, insandır. Kapitalizm için de aslolan, insandır ama insanı bir nesne olarak kullanmaktadır. Yani her koşul altında özgüç; insan ve toplumdur. Orayı örgütlemek gerekiyor. Diğeri de insanla oluyor, toplumla oluyor. Özgücümüz biziz, kendimiziz; Kürt halkının birliğidir, kadınların birliğidir. Bizimle birlikte olan ezilen halklardır. Emekçilerdir. Tüm eylemlerimizde bizi yalnız bırakmayan dostlarımızdır. Faşizmi, kapitalist modernist sistemi geriletecek olan da biziz. Ve dolayısıyla halkların, kadınların eylemlilikleridir. Şunu unutmayalım: Rêber Apo ile 12 Şubat'da bir görüşme gerçekleşti. Bu görüşme, açlık grevi yapan direnişçilerin; başta Leyla Güven, Nasır Yağız, İmam Şiş olmak üzere, zindanlardaki PKK-PAJK'lı tutukluların ve Strasburg eylemcilerinin sayesinde gerçekleşti.

Gerçekten de Rêber Apo'ya karşı son derece mahçubuz. Borçluyuz. Rêber Apo imkansızlıklar içinden, halkımız açısından büyük bir bilinç ve örgütlenme ortaya çıkardı. İnsanlık tarihinin en kalleşçe komplosu ile İmralı zindanlarına atıldı. Burada, derin kuyularda, İmralı zindanında en büyük alternatif düşünceleri ve sistemi geliştirdi. İmralı en büyük işkence sistemidir. Burada her türlü insanlık dışı yöntem geliştirilmektedir. Rêber Apo aslında bir gün dahi bu sistemin kendisine yönelik ayrıntılı, korkunç yönlerini anlatmadı. Dile getirilenler sadece yüzeyde görünenlerdir. Rêber Apo bu korkunç işkence, izolasyon sistemine karşın tüm görüşmelerinde halkımızın, halkların, kadınların özgürlük taleplerine cevap vermeye çalıştı. Ve gerçekten insanlık tarihinin en büyük, kapsamlı, alternatif özgürlük çözümleri İmralı cezaevinde gelişti. İlk kez kapsamlı ve sistemli bir şekilde, yaşamın tüm alanlarına ilişkin, alternatif bir sistemin geliştirilmesi için perspektifler verildi. Bu perspektifler büyük bir irade ve direniş gücü ile ortaya çıkarılmıştır.

Kendi özgürlüğünü gerçekten halkın, kadınların özgürleşmesinde bulan bir önderlik gerçeği ile karşı karşıyayız. Daha doğrusu, insanlığın özgürlüğü için kendini feda eden bir duruş söz konusudur.

Rêber Apo'nun ve şehitlerimizin öncülüğünde gelişen bu mücadeleye güçlü sahip çıkamazsak nasıl yaşayacağız? Ya da gerçekten sahiplenemezsek, bir yaşamı hak edebiliyor muyuz?

Gelişmeleri belirleyecek olan bizim duruşumuzdur

KJK Yürütme Konseyi toplantısı vesilesi ile hepimizin yeniden kendimize dönmemiz gerektiğini tartıştık. Çünkü kendimizi, düşünce ve duygu dünyamızı düzeltmeden güçlü bir katılım gösteremeyiz. Rêber Apo'nun direniş duruşuna, Leyla Güven şahsında, bedenini açlığa yatıran tüm açlık grevi eylemcilerinin duruşuna daha büyük bir anlam biçmemiz ve yapılabilecek her şeyin en fazlasını yapmamız gerekiyor. Kendimize dönmeliyiz. Kapitalist sistemin bizi uyuşturan, alıklaştıran, bireyciliğe ve bencilliğe iten yaşam duruşlarına karşı durmalıyız. Mücadele etmeliyiz. Kapitalist sistem bizi bireyciliğe, maddiyatçılığa, ülkeden uzaklaşmaya, köklerinden kopmaya itiyor; kadını metalaştırarak sömürüyü derinleştirmeye çalışıyor. Aşk tümüyle bu sistem içinde katliama uğratılmıştır. Kadın ve erkek en fazla bu sistem içinde birbirine düşmanlaştırılmıştır. Faşizm korkutarak, öldürerek, hapse atarak sürekli yeni katliamları geliştirmeye çalışıyor. Şimdi bu durumda biz ne yapacağız? Önemli olan budur. Türkiye, Amerika ne yapıyor, değil; biz ne yapıyoruz? Gelişmeleri belirleyecek olan, bizim duruşumuzdur. Kapitalist sistemin tüm kirinden, çirkinliklerinden uzaklaşmadıkça, güçlü bir katılım gösteremeyiz.

Bu nedenle, tüm Kürdistanlıların dünyanın her tarafında ayakta olması gerekiyor. Bakur'da, Başûr'da, Rojhilat'da, Rojava'da, Avrupa'da, Şengal'de, Mexmûr'da; dört parça Kürdistan ve dünyanın her yerinde kadınların, gençlerin ayakta olmasıyla, bu süreci başarıyla geçirebiliriz. Özellikle önümüzdeki 6 aylık süreçte topyekun bir seferberlik ruhu ile katılım göstermemiz gerekiyor. Halkımızın her ferdinin, Kürt kadınlarının tümünün kendini öncüleştirmesi gerekiyor. Direnirsek, gücümüzü birleştirirsek tüm gücümüzü ve eylem potansiyelimizi ortaya koyarsak, çok daha ileri başarılar kazanabiliriz.

Sonuç olarak; bu süreçte kadın öncülüğünün katılımını, katılımımızı yeniden ele almalı ve düzeltmeliyiz. Sıradan, vasat, sanki normal bir sürecin içinde yaşadığımızı düşünen yanılgılı gaflet duruşlarını aşmak zorundayız. Kadınlar olarak sürece fedai bir tarzda katılmalıyız. Bundan başka bir seçeneğimiz yoktur. Tarihimizin önemli, kritik bir özgürleşme aşamasından geçmekteyiz. Ya kimliksiz, onursuzca bir yaşam içinde kaybolup gideceğiz ya da gerçekten kendi topraklarımızda kimliğimiz, dilimiz, özgürlük anlayışımızla yaşamayı hak edeceğiz. Sözün ve içinde yaşadığımız hayatın anlamını binlerce kez sorgulatan sömürgecilik uygulamaları ile karşı karşıyayız. Egemen erkek sisteminin bu uygulamalarına karşı ancak direniş gerçekleştirildikçe, söylenen sözler ve yaşam anlamlı hale gelecektir. Kadınlar olarak, önümüzde bedelleri büyük ve zorlu bir yol olsa da özgür yaşamı yaratmaktan, bunu başarmaktan başka bir seçeneğimiz yoktur. Özgüce dayalı direnişimizi ve eylemliliklerimizi Rêber Apo'nun özgürleşmesi etrafında kilitlediğimiz, Devrimci Halk Savaşı'nın dönemi içinde bulunmaktayız. Toplantımız, "Önderlik paradigmasının uygulanmasından en çok biz kadınlar sorumluyuz" demiştir. Direniş, yeniden inşa ve özsavunmayı iç içe yürütebilmeliyiz. Özsavunmayı güçlü geliştirmeden hiçbir şeyi başaramayacağımızı çok iyi bilmekteyiz. Ve bu duruşumuz Kürt halkının, kadınların, insanlığın özgürlüğü açısından da son derece belirleyicidir. Kadınlar şahsında kaybediş, insanlığın kaybedişidir. Dolayısı ile çalışmalara bu temelde yüklenmek zorunda olduğumuz bir sürecin içinden geçmekteyiz. Eğer Kürt kadınları olarak bizler başarılı bir direnişi ve özsavunmayı gerçekleştiremezsek, erkek egemen yaklaşım, tarz ve yaşam biçimi kadınlara çok keskin bir biçimde dayatılacaktır.

Dolayısı ile bu dönemde direnişi, eylemliliği en yüksek noktaya ulaştırmalıyız. Kadınlar olarak eylem potansiyelimizin tümünü ortaya çıkarabilmeliyiz. Tüm dünyada hegemonik sisteme, ve AKP-MHP'nin uyguladığı kara faşizme karşı büyük bir başkaldırı çalışması içinde olmalıyız. Kürt kadınları, Ortadoğu ve dünya kadınları ile birlikte ayakta olmalıyız. Bütün alanlarımızda, DTK Eşbaşkanı Leyla Güven'in açlık grevi eylemi etrafında, Kürdistan'a yönelik geliştirilen tüm saldırılara karşı tüm özgürlük ve demokrasi güçleri ile birlikte direnişimizi, eylemlerimizi geliştirelim! Olağanüstü döneme olağanüstü bir direniş tutumu ile karşılık verelim! Tüm çalışmalara fedai çizgisi ile öncülük edelim! Kadınlar olarak, tarihi ve stratejik öncü rolümüzü başarıyla oynayalım! Zaman, Rêber Apo'nun özgürlük zamanıdır! Zaman, kadınların, Kürtlerin başarı çizgisinde yürüme zamanıdır! Zaman, büyük kazanma zamanıdır!

■■■

Direniş büyütür pasifizm öldürür

Leyla Güven'den mektuplar

2019 yılına Amed zindanında büyük ölüm orucu direniş ruhu ile giriyoruz

Leyla Güven'in yeni yıl mesajından kısa bir kesit

Toplumlar, her yeni yılı karşılarken, en çok özlem duydukları, olmasını istedikleri arzularının gerçekleşmesini ister ve dilerler. Ortadoğu'nun en eski, en kadim halkı olan Kürtlerin ortak ve neredeyse tek bir özlem ve istemi var: Kalıcı ve onurlu bir barış. Yediden yetmişe herkesin istemi, toplumsal barışın gelmesi. Bu ortak talep için yaşamın her alanında kesintisiz mücadele ediyorlar.

2018 yılının başlangıcında bütün Kürtlerin yüreği zeytin kokan kent Efrîn'de atıyordu. 2019 yılının başlangıcında ise bu yürek, dünya kenti olan, DAİŞ'in işgalinden kurtulmayı başaran Kobanê'de atıyor. Yine 2018'den önce ve sonra Kürt halkının üzerindeki tecrit kalkmış değil. Sayın Öcalan'a uygulanan tecrit tüm Kürt halkına uygulanmakta. Kuşkusuz 2018 de geçmişteki yıllar gibi acısı, kederi ile geride kaldı. Yerleri asla doldurulmayacak halk kahramanları fiziken bu yıl içinde aramızdan ayrıldılar. İbrahim Ayhan yoldaş ve daha niceleri.

Acılar hiç değişmedi, hatta katlandı. Ne mi oldu? Kadınlar her zaman olduğu gibi erkek şiddetinin kurbanı oldular. Cezaevleri dolup taştı, hukuksuzluklar hat safhada. Bedel ödenerek elde edilen haklar ellerinden alınmak isteniyor. Ve tabii tutsaklar yine direniyorlar. Bu insanlık suçu olan tecrit kalkmadı, kalkması için direniş var. Çocuk tutsaklar saldırı altında olmaya devam ediyor. Hasta tutsaklar yavaş yavaş ölüme terk ediliyor. Toplumun vicdanı kanamaya devam etti.

***

2018'de AKP-MHP faşist iktidarının yasakları, baskıları, saldırıları artarak sürdü. Kürt halkının seçilmişleri yargı eliyle siyaset dışına itildiler. Tutuklandılar, cezalandırıldılar. Düşünce suçundan, ifade özgürlüğünden yargılanmayan kimse kalmadı.

***

Evet, 2019 yılına Amed zindanında Büyük Ölüm Orucu direniş ruhu ile giriyoruz. Aradan 36 yıl geçmesine rağmen direniş ruhunun hala canlı olduğunu bilmek, yaşamak onur verici. Yeni yılı direniş ile karşılamak inanılmaz güzel bir duygu. Bu aynı zamanda bütün yılın direniş ile geçeceğinin de müjdesi. Direnişi büyüterek tecridi kaldırmak mümkün.

2019 yılı tam da özgürlük yılı olacak. Rojava'da kızıl bir güneşin doğuşuna tanıklık edeceğiz. Halkların birlikte yaşam sözleşmesinin hayat bulacağı bir devrim, Rojava devrimi. Dünyanın en büyük kadın devriminin yaşandığı bu coğrafyada yaşanacak demokratik gelişmeler bütün Ortadoğu'yu etkileyecek ve halklar artık başkalarının çözümüne ihtiyaç duymayacak. 2019'dan beklentilerimizden çok, hedefimiz büyük olacak. Açlığın, sefaletin, işsizliğin, çocuk istismarının, kadın kırımının, tutuklamaların, ölümlerin olmadığı bir yıl olması dileğiyle, herkesin, özellikle direnişçilerin yeni yılını kutluyorum. Yeni yıl direnişin kazandığı bir yıl olsun!

Haksızlıklara karşı direnmeyi senden öğrendim

DTK Eşbaşkanı ve HDP Colemêrg Milletvekili Leyla Güven'in tecride karşı başlattığı açlık grevinin 61. gününde, yaşamını yitiren annesi Cevriye Güven için yazdığı mektup

Canım Annem;

Zor zamanlarında acılarla kıvranırken yanında olamadım. Elini tutup, başucunda sesini son bir kez dinleyemedim. Böylesi yarım ayrılıklar çok zor. Belki bir evlat için bunlar en son yapılması gereken görevlerdir ama bana nasip olmadı. Ne acı ki babamın vefatını da Amed zindanındayken öğrenmiş, onun da son demlerinde yanında olmamıştım. O zamanlar bu duruma ne kadar üzüldüğünü hatırlıyorum. Anne, beni diğer çocuklarından her zaman ayrı tutar ve severdin. Belki son çocuk olmanın avantajıydı ya da sana çok benzediğimdendir.

Haksızlığa asla boyun eğmezdin, asiydin. Doğru bildiğini söylemekten çekinmez, kadınlara dayatılan birçok tabuyu aşmayı daha o zamanlarda başarmıştın. Köyden ayrıldıktan sonra seni bana anlatan o kadar çok insan oldu ki. Birgün yaşlı bir amca bana, 'Kızım, ben size yıllar önce çobanlık yaptım. Senin annen gibi bir insan görmedim' dedi. Herkes senden gördükleri insanlığı anlatıyordu. Her zaman herkesi kendisi gibi görmeyi, insan olmanın verdiği değeri hissettirdin. Evet, senin duruşunda asalet ve bilgelik vardı. İnsana umut ve azim veren yanın güçlüydü. Bana; barış, adalet, eşitlik, kardeşlik, sevgi, saygı, emek, fedakarlık, hoşgörü, bilgelik nedir derlerse, Annem derim. Hatırlıyorum, babam siyasi görüş ve tercihlerimize kızınca, 'Senin çocukların komünist olmuş' derdi. Sen de, 'Hacı, komünizm nedir' deyince, babam kızar ve çeker giderdi. Babama saatlerce dil döker, haklılığımızı anlatırdın.

Sen, 'Benim çocuklarım bir şey yapıyorlarsa doğrudur' derdin. Bize insan olmayı öğrettin. Bugün uğruna mücadele ettiğimiz değerler sizin değerlerinizdir. Anne; bir halk yok sayılıyor. Birileri, 'Ya bizim size biçtiğimiz elbiseyi giyeceksiniz ya da çıplak kalacaksınız' diyor. İşte bu kadim halk Kürt halkı bu anlayışa karşı yıllardır direniyor. Sen zaten biliyorsun Canım Annem. Her bir araya geldiğimizde uzun uzun konuşurduk. Yine de kaygılanırdı anne yüreğin. Kaygılanmakta haklıydın. Çünkü, bizler konuştuk, cesaretle mücadele etmeyi seçtik. Tüm bunlar için hedef gösterildik ve binlerce kişi tutuklandık. Evet tutuklandık, fakat ölümü bedel olarak verenler oldu. Linç edilerek, panzerler arkasında sürüklenerek, gece evinde uyuyan masum çocukların ölümü gibi ölümlerle ölmek de vardı. Kürde düşen pay ölüm; yaşam değil! Coğrafyanın kader olması böyle bir şey anne..!

Milyonlarca insanın "irademdir" dediği, her gün bedenini onun özgürlüğü için seve seve verenlerin olduğu zamanları yaşıyoruz. Sayın Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılması, bu topraklara kalıcı barışın gelmesi için grevdeyim. Sanırım sana söylenmedi ama beni çok fazla hissettiğini biliyorum. Sana anlatma fırsatım ve zamanım olsaydı bana canı gönülden hak vereceğine hiç şüphem olmazdı. Anne, tecrit bir insanlık suçu. Savaş bir insanlık suçu. Bunların artık olmaması için direniyorum. Haksızlıklara karşı direnmeyi sen öğrettin; boyun eğmemeyi, cesur olmayı, doğru konuşmayı ve yapmayı senden öğrendim. Senin öğrettiklerinin hepsi çok kıymetli, bunu bil anne… Sen de tüm Kürdistan anneleri gibi çok acı çektin, ama bir gün bile of demedin. Analığın kutsallığını sizler sayesinde anladık.

Canım Annem;

Sana, tüm annelere layık olmak için direnmeye, mücadele etmeye devam edeceğim. Mekanın cennet olsun! Işıklar içinde uyu güzel annem..!

Direniş büyütür, pasifizm öldürür

DTK Eşbaşkanı ve HDP Colemêrg Milletvekili Leyla Güven'in tecride karşı başlattığı açlık grevinin 67'inci gününde HDK Genel Kurulu'na gönderdiği mektup

Tarihi süreçlerin içinden geçtiğimiz şu günlerde, sizlerle tüm koşullarda ve imkansızlıklara rağmen, deyim yerindeyse 'duvarları yıka yıka' özgür bilinç ve iradeler temelinde buluşmak, tutsak edilmeyecek olan tüm yarınlarımızla kendimizi ifade edecek zeminler yaratmak, büyük moral ve coşku ifadesidir benim için de. Kendini tüm hücrelerine kadar örgütleyen ve kurumsallaşan kapitalist modernite ve mekanizması olarak inşa edilmiş ulus devlet espirisi yüzyıllarca sürdürdüğü egemenliğinin son virajına girmiş ve soluksuzluğa doğru evrilmektedir.

Bu aşamaya elbette kendiliğinden gelinmemiş; halklar, ezilenler, emekçiler, kadınlar, gençler adına mücadele yürütmüş, bu uğurda bedel ödemiş binlerce devrimci yürek, bir bütün devrim kesilmiş inanç ve milyonlarca halk yığınları bu sürecin yaklaşmasında büyük emek ve katkının sahibi olmuşlardır. Che Guaveraların mirası elden ele Mahirleri, Denizleri, İbrahim Kaypakkayaları, Kemal Pirleri, Sakine Cansızları yaratmış, bugün ise hala daha sönmeyen, söndürülmeyen bu ateş etrafında devrim hiçbir dönem olmadığı kadar yaklaşmıştır.

Ancak önemli olan noktayı kaçırmamak gerekiyor. En büyük saldırılarla beraber, faşizmin en çok palazlandığı dönemler de tam da bu dönemlerdir. Bu faşizan sistem karşısında, devrimci aklın yaratacağı yeni demokratik sosyalist sistemler inşa edilemez ve gerekli duruş ortaya konulamazsa, faşizm kendini yeniden inşa etmekten geri kalmayacak ve tarihi fırsatları kaçırmış olacağız.

Yani, tam anlamıyla kıran kırana bir irade savaşıdır yaşananlar ve başta da belirttiğim gibi, tarihi kazanımlara gebedir.

Ben bugün içinde bulunduğum direnişin ve süresiz-dönüşümsüz açlık grevi eyleminin 65'inci günündeyim. Uluslararası komplolarla Türkiye'ye teslim edilen Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan üzerinde İmralı kayalıklarında sürdürülen mutlak tecridin 20'inci yılında insanlık onurunu aşan tüm yaklaşımları, politika ve işkence yöntemlerini ret etmek için başlattığım eylem, bugün yüzlerce tutsağın katılımıyla sürüyor.

Tecrit elbette tekil ele alınmayacak kadar hayati ve kritik bir aşamadadır. İmralı'da uygulanan tecrit toplumsal olarak değerlendirildiğinde; tüm ezilen halklar, kadınlar, muhalifler, aydınlar, sanatçılar bir bütün faşizmin tecridinin sarmalı içindedirler. Ancak biliyoruz ki, faşizme karşı omuz omuza ortak birleşik cepheler oluşturulur, örgütlenir ve büyürse faşizme karşı başarı sağlanabilir. Ortak mücadele sahaları oluşturmak hiç olmadığı kadar elzem duruma gelmiştir. Tam da bu noktada Kobanê anlam kazanmış ve başarabileceğimizi göstermiştir.

'Tecridi kıralım, faşizmi yıkalım, halkları özgürleştirelim' şiarıyla zindan direnişçileri olarak üzerimize düşen direniş hattına girdiğimiz şu günlerde faşizmi yıkma çemberinde kilitlendik. Bu direnişin dışarıda yaratılacak hattını siz yoldaşlarımızın omuzlarına bırakarak, bayrağı teslim ederek devam ediyoruz. Bugün sizlerin gözü kulağı ne kadar içeride zindanlarda ise bizlerin de gözü kulağı dışarıda gelişecek direnişsel çıkışlardadır. 'Direniş büyütür, pasifizm öldürür' desturunun altını çizerek bitirirken, uğruna ölecek bir yaşam gerçeğini soluduğumu, bu uğurda seve seve ölümü kucaklayacak bir noktada olduğumuzu belirtiyorum.

Sizleri bu direniş günlerinde, duvarların öte yanından, başaracağımıza olan inancımızla bir kez daha selamlıyor, devrimci yüreklerinizden yoldaş sıcaklığı ile sarıyoruz.

Sara zamanı direniş zamanıdır

Bêrîtan Cûdî

Kadın özgürlük mücadelemizin bütün ilklerinde Sara arkadaşın imzasını görmüşüzdür. İlk gurup aşamasında başlayan mücadele maratonu zindan direnişinde zirveye ulaşmıştır. Düşman karşısında diz çökmeyen tutumuyla başı dik ve onurlu bir mücadelenin adı olmuştur. Aynı zamanda zindanda ilk siyasi savunma yapan ve tarihte bedenini ilk defa ölüm orucuna yatıran kadın olmuştur. Yine kadın ordulaşmasının ilk neferlerinden ve komutanı olmanın en derin heyecanını yaşayanlardandı.

Bugün ülkem baştan sona bir öfke seli. Bugün Kürdistan, Saraların köleliği kabullenmeyen öfkeli çığlığı ile çağlamakta ve direnişi ile haykırmakta. Kürdistan her yönüyle, her karışında ve her yönelimde Dersim'in ikinci katliamını yaşamakta. Doğallığında bugün Kürdistan bir bütün olarak Dersim'in acılı tarihinden bir kesit ama aynı zamanda Dersim'in isyanlı ve zapt edilmez ömrüne tanık. Kürdistan boylu boyunca Dersim dağları oldu. İsyancı, mağrur, asi, dize gelmez, korucu-kollayıcı, güneşle bakışan, dağlı ülkem Kürdistan. Hiç bitmeyen acısı ve vahşetine rağmen düşmanına el vermeyip, direniş çeperlerine bel bağlayan Kürdün gelini hikayesi bugün nasıl da en anlamlı biçimde dile gelmekte. Hikaye her dile gelişinde Kürdistan Saralaşıyor. Direnişle özdeşleşen bir kimlik olan Sara… Leyla Güvenler, Mehmet Tunçlar ve Asya Yükseller Sara oldu. Sara onlarla günümüze aktı. Onlar Sara olarak çoğaldıkça çoğalıyorlar gözümüzde, gönlümüzde. Onun deyimi ile, "Bir ömrü daha olsa gözünü kırpmadan mücadeleye verecek" binlerce, milyonlarca kişi bu hikaye ile dile gelmekte... Saralardan devralınan bitimsiz kavga mirası, bütün ihtişamı ile geçerliliğini korumakta. Bu kavga mirası, halk düşmanlarının saldırılarını karşılamak açısından, dönemin en etkili ve vazgeçilmez cevabı olmakta.

Bundan yıllar önce zindanlarda gelişen direniş kendisiyle bir sürece öncülük yaptı. Her ne kadar değişen çok şey olsa da ve bu zamana çok şey sığsa da direnişin etkisi, yarattığı maneviyat, değindiği gerçeklik değişmemiştir. Dokunduğu her yeri yakar, yakıcılığıyla aydınlatır ve yürekleri ısıtır. Etkisine aldığı herkesin iradesini çelikleştirip, pekiştirir, yüceltir. Ve ateşe atılan kelebekler sayesinde ateşin özü anlaşılır. '80'lerde yüreği büsbütün Kürdistan olmuş, Dersim katliamıyla vicdan kesilmiş, devrim coşkusu ile ayağa kalkmış bir kadın yürüdü devrime. Şimdi de bir kadın, kadınlar topluluğu yürüyor. Agitlerle beraber insanüstü bir irade ile geleneksel duruşu aşmış birliktelikler yürüyor. İnsanlık dışı işkencelerden geçmesine rağmen capcanlı, dinamik, onurlu bir yaşam kararlılığında olan Mazlumlar, Sakineler halen bir özgürlük yürüyüşü akışındadırlar. Zindanlardaki direniş çizgisi tarihi misyonuyla yine ayakta. Tıpkı 12 Eylül dönemindeki gibi sürece, gelişmelere öncülük etme hedefinde. Ama bir farkla; 80'li yıllarda daha dağlıların hikayeleri yazılmış değildi. Tek başınaydı zindanlar. Şimdi ise direnişin ateşi her tarafta yakılmış durumda. Yalnız değildir zindanlar. Böylece zindan direnişleri sürece göre hep yenilenen, varlığını koruyan, kendini hissettiren, dünü anlatan, bugünü oluşturan ve tarih yaratan bir gerçekliğe bürünüyor. Zindan direnişleriyle beraber bir kez daha tarihin, cansız, olmuş-bitmiş olaylar yığını olmadığını hissederiz. 14 Temmuz ruhu yine bütün görkemi ile capcanlı, günümüzde yaşanmaktadır.

Devrimci bir kadının edimleri

Direnişimize direniş katan, bu yoldaşların yarattığı maneviyat olmaktadır. Elbette burada sadece bizi tetikleyen, yüreğimizi titreten bir maneviyatı kastetmiyoruz. Bizi daha büyük savaşmaya ve başarmaya götüren bir maneviyattan bahsediyoruz. Nitekim Leyla Güven arkadaş da, "Hiç olmadığı kadar kendimi maneviyatla dolu ve huzurlu görüyorum" diyor. Direnenin vicdanı rahat olur. Direnmeyen ise içindeki pişmanlıklarla sağa sola yalpaladığından rahat ve huzurlu olamaz. Bu açıdan gittikçe daha çetin olan bu kavgamızda tıpkı Sara arkadaş gibi tüm yaşamımızı hep kavga esasına oturtarak mücadeleye baş koyma, vazgeçilmezdir. Zaferi garantileyecek olan ancak muhteşem direniş esasıdır.

Sara arkadaş direnişte ilham kaynağımızdır. Hepimiz direnişi Sara arkadaştan öğrendik. Bu direniş kimliğini irdelemek, partide ve örgütte derinleşmenin esas kaynağıdır. Düşmanın her yönüyle Kürt Özgürlük Mücadelemize saldırdığı bu dönemde Sara kişiliği yaşamsal kılınmalı. Yaşamıyla efsane, kavgasıyla destan, şehadetiyle evrensel bir kimliğe kavuşan, bu duruş olmuştur. Bu yüzden daha yaşarken bile Önder Apo, Sara arkadaşın fotoğrafını göstererek, "Onun gibi olmayı başarabilir misiniz" diye sorarak, birçok kadın arkadaşa yüzlerinin dönük olacağı önemli bir gerçeği işaret etmiştir. Şehadetinden sonra da Rêber Apo, Sara arkadaşımız için, "Yaşamı örnektir" diyerek hedeflenecek katılım ve kişilik biçimini öne vermiştir. Evet, O derinden duyumsayan incelikli ruhuyla, dolu dizgin mücadelesiyle, katıksız inancı, direnişçi kimliği, insanlığı kucaklayan yüreği, farklılıkları gözeten zengin bakışı ve bir bütün yaşamı, mücadele tarzı ile örnek bir kadın militandı. Örnektir çünkü, yaşama tutkusu, bağlılığı ve inceliği çok farklıydı. Gerektiğinde halkı etrafında toplayan bir ajitatör, gerektiğinde bir savaşçı, gerektiğinde bir siyasetçiydi. İster fabrikada olsun ister zindanda, ister dağda olsun ister toplumsal alanda fark etmeksizin, O her yerde mücadele etmesini bilen yaman bir Apocuydu.

Özcesi Sara'yı tanımak demek; isyancı dağları, serhildana kalkmış Kürdistan'ı, direnen Kürt kadınını tanımak demektir. Ve devamında Sara'nın tutuğu aynada kendimizi tanımak ve aynadaki efsunlu gerçeğe göre kendimizi yaratmak demektir. Onun şahsında dile gelen; bir tarihin varlığı ve kadim tarihin günümüzle buluşmasıdır. Onun için, "Sakine kimdir?" diye sorulduğunda herkesin bir cevabı vardır mutlaka. Zindanda, dağda, halk içinde ve dünyanın dört bir tarafında, nerede olursak olalım, Sara için herkesin bir tarifi ve onun yarattığı bir yeri vardır. Görmeyenler için bile tanınan bir devrimciydi. Birçok kişinin, oluşumun, bileşimin, etkinliğin ve hareketin ismi Sara oldu ve olmaya devam ediyor. Artık kadın günleri Sara etrafında kutlanır oldu. Rosa Luxemburgların öncülük ettiği kadın enternasyonali, gerçek dinamiklerini kendi şahsında yaşadı, yaşamsallaştırdı. Bu haliyle kendisi Rosalar gibi dünya kadınlarının öncüsü olarak kabul gördü. Kürt kadının, Kürt halkının dili, sesi oldu. Çalışkanlığı, inadı ve kararlılığıyla sadece Kürt halkını değil dünyada birçok demokrat, sosyalist, devrimci kişiyi kendisiyle beraber sürükledi. Bıkmadan, yılmadan ve inatla Özgürlük Mücadelesi'ne yeni mevziler kazandırdı.

Sara; yaşamın sırrına eren kadın

Bulunduğu her yerde yaşam emareleri vardı. Yaşamı güçlendirir, yüreğine alır ve yeniden doğuşlarla özgür yaşamlar sunardı. Herkesin etrafına toplandığı, yaşamın etrafında örüldüğü bir yaşam enerjisi ve cazibesi vardı. Tüm halklara, her inançtan insanlara ve farklı kesimden olanlara dokundu ve sihirli iksirini damıttı. Êzîdîler, Aleviler, mülteciler, yaralılar, gaziler, gençler, çocuklar, yaşlılar, analar ve enternasyonaller hepsi ama hepsi bu cananda buluşan, bu özde yoğrulan canlar oldu. Ve canlar bu özde kendi özüne kavuştu.

Sara arkadaş, yaşamın sırrına eren bilge bir kadın oldu. Yaşamanın sadece bedensel bir varlık olmadığını, en çok da gerçek yaşam uğruna verdiği bedellerde belli olduğunu bildi. Kendini gerçek yaşama yatırmıştı. Olacaksa yaşam özgür olmalıydı. Deneyerek, yanılarak edindiği tecrübelerden yola çıkarak gerçek yaşamı okumaya adanmış bir ömür var ortada. Yoksa basitlikler esas tercihi olsaydı bu kadar direnebilir ve netleşebilir miydi? Çünkü; basitlikleri tercih edenler sıradan olurlar ve etkileme güçleri sıfırlanır. Tam tersine kendisi en çirkinin çekim merkezinde debelenir.

Esas gayesi; özgür bir varlık olarak bu dünyada bulunmak. Varlığı ile gerçeklere dokunabilmek. Varlığı ile her yerde duyulur, hissedilir olmak ve zamanların ötesine geçmek... Özellikle de kadın olarak nasıl var olacağımız, varlığımızı nasıl haykıracağımız üzerinden şekillenen bir yaşam hikayesi, Sara arkadaşın gerçek yaşamında mevcuttur.

Sara arkadaşın varlığı en başta direniş meydanında, yoldaşlıkta, düşünsel yoğunluğunda, duygulu dünyasında ve bir bütün kişilik yapısında en anlamlı, en esaslı gerçekler olarak şekillenmişti. Bu öyle bir varlık ki; bütün geçmiş ve gelecek zamanlarda yaşayacak ve yaşatacak olan bir varlık biçimidir. Yaşamı onun için hiçbir zaman sakin ve suskun geçmedi. Her zaman, 'Ben varım, ben buradayım, beni öyle bilin, duyun' diyen bir duruşun dirayetli, azimli çabası içinde oldu. Onun için varlığı çığlıklı, vurgulu, etkin ve düşmanın üzerine üzerine giderken haykırılan bir zılgıt gibiydi. Ruhu çabuk bilenen ve her veriyi olduğu gibi kabul edenler, elbette varlıklı olamazlar. Onlar ancak ve ancak koca çınar ağaçlarının gölgesinde yetişen çalılıklar olurlar. Belki de kimsenin çabuk çabuk hatırlamayacağı, dönüp bakmayacağı bir çalılık. Ama Sara arkadaş yüzyıllık bir çınar misali kadim topraklara kök salmış, göklere selama durmuş bir varlık gibi her yerde görülür ve görülmeye gelinirdi.

Varlık için gereken her şey mevcuttu; iddialı, keskin, net, inançlı ve bunların getirisi olarak cesur, atak, başı dik, gözü pek, gönlü apak bir arkadaştı. Nihayetinde iradesi bükülmez, kavgacı bir kişilik şekillenmişti. Hep bir halaydaki coşku ile yaşama renk ve enerji katardı. Ki zaten bu duruş başlı başına varlığın haykırılması olmaktadır. Bu haliyle duruşu ve edimleri ile Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'ne damgasını vurmuş, yaşamı ve mücadelesi ile Kadın Özgürlük Mücadelesi'nin tarihi olmuştur. Varlık ancak bu kadar kendini anlamlı ifadelendirebilir ve bu kadar güzel yansıtabilir. Durum bu olunca Heval Sara her yerde, herkeste var olur ve edimleriyle varlıklı bir devrimci olur.

Kadın mücadelesindeki ilkleri Sara ile temellendirdik

Kadın özgürlük mücadelemizin bütün ilklerinde Sara arkadaşın imzasını görmüşüzdür. İlk grup aşamasında başlayan mücadele maratonu zindan direnişinde zirveye ulaşmıştır. Düşman karşısında diz çökmeyen tutumuyla başı dik ve onurlu bir mücadelenin adı olmuştur. Aynı zamanda zindanda ilk siyasi savunma yapan ve tarihte bedenini ilk defa ölüm orucuna yatıran kadın olmuştur. Yine kadın ordulaşmasının ilk neferlerinden ve komutanı olmanın en derin heyecanını yaşayanlardandı. Kadınlar YAJK çatısı altında ilk defa kongrede örgütlenirken, Sara arkadaş bu büyük kararlaşmanın geliştiricisi ve uygulayıcısı oldu. Kadın Özgürlük İdeolojisi ilan edilirken de, derin bilgeliği ile bir derviş misali kendini hakikat yoluna adamaktan çekinmedi. Kadın Hareketi konfederal sisteme kavuştuğunda ise yer aldığı toplumsal çalışmalarda halkçı ve yurtsever özellikleriyle toplumun yüreğinde yer edinerek kendini toplumsal bir varlığa kavuşturdu.

Durum bu iken, PKK'nin ilk kuruluş yıllarını, o efsanevi günleri, Hakileri, Kemalleri, Mazlumları kadının gözüyle ondan dinledik. PKK tarihinde, zindan direniş öyküsünde hep onun adını andık. Çünkü o, öyküyü bizzat yaratanlardandı. Kürt Özgürlük Mücadelesi'nde kadınların ilk yaşadıklarını, PKK'li kadınların Kürdistan dağlarında kendi özlerine tekrardan kavuşmalarını, yani gelişim sancılarını da ondan dinledik. Neden, niçin ve kime karşı, ne kadar direneceğimizi ondan öğrendiğimiz gibi yaşam ilkelerini de onunla pratikleştirdik. Haliyle PKK'nin kadın özgürlük mirasının PAJK kimliğine dönüşmesi, Sara arkadaşta somutluk kazanmaktaydı. Diğer anlamıyla PKK'deki kadın özgürlük mücadelesinin özünü ve biçimini, PAJK kimliğine kavuşturan, ender öncülerden biri oldu. Böylece Kadın Öz-

Sara arkadaşın vasiyeti kavgadır. Kavgasız bir dünya düşünmediği için kavgayla geçen zamanlar ister bizden. Ve bugün her şey bizi daha çok kavga ile donanmaya ve mücadeleci olmaya çağırıyor. Böyle olmak için her zamankinden daha çok gerekçelerimiz var. Kesintisiz ve bütünlüklü bir kavga için her şey mevcuttur ve her şey bizi büyük bir kavgaya davet ediyor.

gürlük Mücadelesi'ni başlatan biri olarak bir ülkenin kadınlarını baştanbaşa isyan kılacak kadar keskin ve yaman bir mücadelenin adı oldu. Yurtseverler çocuklarına bu ismi taktı, katılanlar bu isim ile yürüdü ve başkaları bu isim ile mücadelemizi tanıdı.

Özellikle de kadın için, 'Yapamaz, edemez, devrimciliğe aykırıdır, ancak devrimcileri düşürür' diyen bir zihniyete ve yapılanmaya karşı Sara arkadaş, kadına dair bütün bu önyargıları kıran bir doğrultu olmuştur. Devrimciliğin asıl olarak kadının öz benliğine yakıştığının ifadesi, kadınların doğalarında saklı olan devrimci asaleti açığa çıkaran bir güç oldu. Kadının devrimdeki öncülüğü bu kimlikte daha bir somutlukta ve yalınlıkta hissedilmeye başlandı.

Sara arkadaş aynı zamanda Özgürlük Hareketimizin dışa yansıyan yüzü olarak Kadın Özgürlük Mücadelesi'ni evrenselleştiren bir sembol olmuştur. Kadın Özgürlük Mücadelemizi dünyaya taşırırken Kadın Özgürlük İdeolojimizin herkese ulaşmasını sağlayan bir köprü gibiydi. Yaşarken de öyleydi ama özellikle büyük bir vahşetle katledildikten sonra şehadetiyle birlikte, Kürt halkının özgürlük mücadelesini ve burada gelişen kadın öncülüğünü duymayanlar da, o gün duymuş oldular. Bu yaşam ve şehadet gerçekliği aynı zamanda tüm kadınların birleşme ve aynı amaçta buluşmalarının gerekçesi ve çağrısı olmuştur. Ve gerçekten Sara arkadaş, kadın özgürlük arayışçılarını ve dünya devrimciliğini birleştiren bir güç oldu. Evrensel bir kimlik oldu Sara arkadaş. Böylece her kesimden insanların yüreğinde büyük bir yer edinerek, dünyadaki kadınların biricik öncülerinden biri oldu.

Kadın özünün yoğrulmuş haliydi

Özgürlük tutkusu ve arayışı, kadına olan duyarlılığı, mücadelenin her alanında kadının yaşadığı sorunlara yüksek ilgi ve çözümleme gücüyle, Kadın Hareketi açısından umut vaat eden, önemli misyon ve sorumlulukları üstlenen bir yaşam militanıydı. Dünyanın en büyük direniş hareketlerinden birinin öncü kadrosu olarak bunca yıllık çok zorlu direniş koşullarına rağmen, kadınlığının ve kişiliğinin özgünlüğünü koruyabilmiş, oldukça geliştirebilmiş, onurlu bir duruşa sahipti.

Daha literatürümüzde cins bilinci diye bir kavram yokken O'nun 80'li yıllarda, düşmanın tüm vahşetine ve oyunlarına rağmen, "Buradan kadın itirafçı çıkmayacak" sözüyle aslında kadın öncülüğünü devralan bilincine tanık olmaktayız. Kadının sahip olması gereken duruşu, rolü ve misyonu, temel yönelişi ve doğrultusu oldu. Yine kadına dair oldukça güzel hayalleri vardı. YAJK Kongresi'nde o kadar kadın topluluğunu bir arada görünce, üstelik kadının bilinçlenen, iradeleşen yönlerine bakınca, oldukça duygulanmış ve yanındaki Sakine Karakoçan arkadaşın elinden tutarak, "Hiç düşündün mü, bir gün bu kadar kadın bir araya gelecek ve öyle güzel konuşacak" diyerek içsel bir dalgalanma yaşamıştı.

Sara Yoldaş, farklılığıyla kendisi olmanın benzersiz örneğidir. Farklılığın güzellik yarattığının en çok ona bakınca anlar insan. Duruşunda farkını koyan, insanı seven, yaşamın renklerini birçoğumuzdan daha fazla gören ve yaşayan bir yoldaşımızdı. Onun için yanlışlıklar ve yetersizliklerle mücadele ederken, kırıp yıkmadan, iyiyi, güzeli ve doğruyu egemen kılmayı esas aldı. O, özünde, bir yaratım ve inşa kişiliğiydi, yapıcı ve yaratıcı bir devrimciydi. Bu haliyle; ince kişiliği ona zarafet kazandırmıştı, devrimcilikteki ısrarı ise asalet. İnsan diyor ki; kadındaki zarafet ancak bu kadar devrimci öz ile yoğrulabilir. Bütün bunlar eşittir; soylu bir duruş... Evet tam bir soy kadınıydı. Soylu ve asil bir kadın.

Kadın doğasındaki mevcut özellikleri onda görebiliriz. Örneğin; enerjisi çok akışkandı. İnsana nüfuz eden, çevreyi yeşillendiren bir enerji. Sürekli dinamik ve canlı, coşkulu ve çekici. Zannedersin yıllar bir şey eksiltmemiş, tam tersine hep çoğaltmış onu. Onun için enerjisi akışkandı. Çünkü; iktidar formundan kendini hep uzak tuttu. Mücadelemizin en eski kadın militanı olmasına rağmen, öncülük pozisyonunda asla yetkiyi belirleyici kılmayarak, kadının özgürlükçü özünün pratik uygulayıcısı olmuştur. Yine enerjisi akışkandı. Çünkü; özü ile akardı. Bu anlamıyla özü ile biçimi birleştiren bir güç ile gürül gürül akardı. Sahtelikten, yapmacıklıktan uzak bir yaşamın adı oldu. Olduğu gibi görünen, göründüğü gibi olan; akışkanlığı buradan gelirdi. Buradan gelirdi bunun kaynağını hep merak edişimiz. Çünkü; başka görünenler ve yapay kalanlar enerji vermez; tam tersine sakınılması, uzaklaşılması gereken kişiler olurlar. O ise; hayranlık uyandıran bir akışın adı oldu. İnsan yanı başına gelip, ondan avuçlayarak öz almak isterdi. Akışkanlığı günlük yaşamın bütün ayrıntılarına sinmişti. Akış yatağı yani yaşam disiplini sıkıcı, zorlayan kurallar olarak değil, gerçekten inandığı için, sevdiği için gitmesi, uyması gereken gerçeklerdi. Yine kendisi vardı orada ve özgürlüğe kalkmış bir kadının eylemleri vardı. Onun için olması gerekenler, onda olağan yaşam akışına katılan vazgeçilmezler silsilesi olur. Onun için akışkanlığı, kadının binyıllardır süregelen tanrıça damarlarından akan yaşamın öz suyu gibi yaşam sunar. Onun için kadınca yüreği ve edimleri ile muhteşem bir etkileme gücüne sahipti. Onun için kadının özgürlüğü Sakine'nin mücadelesidir.'

Kavgada var olmak

Her zaman için, "Zoru ve kavgayı seven biriyim" diyordu. Ki zaten zorluğu göze almayan biri devrimin çetin yollarında yürüyemez. Bir devrimci, zorlukları göğüslemesini bilmeli ve çekilen her bir zorluğun güzel, güneşli günlere gebe olduğunun bilincine varmalı. Göklerde şimşekler o kadar çakmasaydı, bulutlar gürlemeseydi ve fırtınalar estirilmeseydi güzel güneşli günler olabilir miydi? Güneş olsa bile ancak ve ancak her şeyi kavurur ve kurak kılardı. Ama göklerdeki o kadar zahmet, o kadar çarpışma hepsi o güzel güneşli günlerin muştusu olarak, var olmanın bilincindedir.

Onun için Sara arkadaşta kavga, bir güzellik seansıdır. Her türden haksızlığa, baskıya, zalime, zulme, sinmişliğe ve gericiliğe karşı başkaldırma kültürü olarak boy verir kavgası. Sonuç; onurlu duruşundan vazgeçmeyen, özgürlüğünden taviz vermeyen inadına bir direniş. Bu öyle bir direniş ki; düşmanını bile yola getiren, kendisine hayran bıraktıran bir direniş… Direnişiyle bu yolda tüm engellere rağmen usanmayan, yorulmayan, yılmayan ve eğilmeyen, başı dik bir yürüyüşün hikayesi başlar. Çünkü O, kadim tarihinden ve yakın zamanlardan başkaldırı hikayeleri derleyerek büyüyen biriydi. Kendisi de tarihsel ve toplumsal bir öncü olduğundan, kavga ile sözleşmesinde de diğer dünya öncüleriyle benzerliği bulunmaktadır. Örneğin; Rosa Luxemburg, "Nerede mücadele varsa ben oradayım" derken aynı şekilde Sara arkadaş da, "Hep kavgaydı yaşamım" diyerek el verdi ve gönül verdi bu şiara. Clara Zetkin ise, "Vardım, varım ve var olacağım" derken, Sara arkadaş da bütün benliğiyle her zaman varlığını haykırdı. Her yerde adeta bangır bangır bağırarak, "İşte buradayım, ben varım" derdi. Bu haliyle kadının xwebûn olma yolunda sistemle, geleneksel olan her şeyle bağını koparmış, bağımsız bir kişilikti. Kimsenin ardında yürümeyen, önde olan bir kişilik. Onun kavgacılığında geleneklere isyan, devrimciliğe yöneliş var. Yaşamı anlamsızlaştıran, anlama saldıran her şeye karşı direniş var. Kendini kavgaya adamış, davası kavga olmuş, kavgası davası olmuş ve sonuçta inanılmaz bir inat ile bitimsiz bir devrimcilik kuşanmıştır.

Sakinelerin hesabı sorulacaktır

Madem ki onlar Saralar, Rojbînler ve Ronahîler şahsında direnen Kürt kadınına saldırdılar, katlettiler; bu saldırının elbette ki özgürleşen beyin ve yüreklere olduğunu unutmadan, her daim Saraların, Rojbînlerin ve Ronahîlerin mücadele gerçekliğini çoğaltmak ve yaşamsallaştırmak lazım. Şunu da çok iyi biliyoruz ki; onların varlığı da, yokluğu da bizde çok derin izler bıraktı. Bir tarihi yok etmek istediler ama onlar bugün daha çok içimizdedirler. Onların anlamı ve önemi, maruz kaldıkları gerçeklik, daha çok bilinir oldu. Milyonların yüreğinde yeşerirken yeni yaşamın kutsallarından oldular. Hafızalarda her daim yerini koruyacak olan bir kesit yarattılar. Doğrudur, fiziki olarak yoklar ama ruhi, akli ve yaşamsal olarak daha çok içimizde oldular. En önemlisi de; bizde daha bir kenetlenme yarattılar.

Sara arkadaşın vasiyeti, kavgadır. Kavgasız bir dünya düşünmediği için kavgayla geçen zamanlar ister bizden. Ve bugün her şey bizi daha çok kavga ile donanmaya ve mücadeleci olmaya çağırıyor. Böyle olmak için her zamankinden daha çok gerekçelerimiz var. Kesintisiz ve bütünlüklü bir kavga için her şey mevcuttur ve her şey bizi büyük bir kavgaya davet ediyor. Despotik faşist bir sistem dayatarak savaş çığırtkanlığını yapan erkek egemen sistem karşısında, yüreği insanlık için çarpan bütün kadınlar ve bütün erkek arkadaşlar, ortak mücadele seferberliği ile büyük kavgaya tutuşmamızın zamanıdır. Bunu yapmak için gerekçelerimiz her zamankinden daha güçlü olduğu gibi, bunu başarmak için de her zamankinden daha güçlü ve hazırlıklıyız. Rêber Apo, "Sakinelerin hesabını soracağım, bunu yapanları açığa çıkaracağım" derken, bu komplo karşısında tutumunu ve hedefini göstermiştir. Kadın Özgürlük Hareketi olarak, Önderliğimizin bu tutumu bizim de öncelikli görevimiz ve hedefimiz olacaktır. Bu katliamı yapanlar açığa çıkmıştır. Sıra hesap sormaya gelmiştir, artık hesap sorma zamanıdır. Bunun için ne gerekiyorsa onu yapacağız. Kavga gerekiyorsa kavga, örgütlülük gerekiyorsa örgütlülük, fedakarlık gerekiyorsa en büyük fedakarlığı sergilemekten kaçınmayacağız. Hem de Sakine Yoldaş ile özdeşleşen mücadele tarzı ve kavga geleneği ile bu komploculardan hesap soracağız.

■■■

Rêber Apo, "Sakinelerin hesabını soracağım, bunu yapanları açığa çıkaracağım" derken bu komplo karşısında tutumunu ve hedefini göstermiştir. Kadın Özgürlük Hareketi olarak, Önderliğimizin bu tutumu bizim de öncelikli görevimiz ve hedefimiz olacaktır. Bu katliamı yapanlar açığa çıkmıştır. Sıra hesap sormaya gelmiştir, artık hesap sorma zamanıdır. Bunun için ne gerekiyorsa onu yapacağız.

Serxwebûn şehitleri yaşıyor eserleri yolumuzu aydınlatmaya devam ediyor

Ronahî Serxwebûn

Kürdistan basını, hem düşmanın yoğun saldırıları altında kendini var etmiş ve hem de büyük emek kahramanlığı ile mücadeleyi hep daha ilerilere taşımış mücadele mevzilerinden biridir. Geçmişten bugüne bu mücadele mevzisinden yüzlerce emek kahramanı geçti; onlarcası halka taşırdıkları ışığın kendisine dönüşerek yıldızlara yol aldı, yüzlercesi onların sözcüklerini ve kalemlerini devralarak yeni akışların önünü açmaya devam etmektedir.

Serxwebûn Mazlum Doğan Yoldaşın mirası üzerinde şekillenmiştir

Kürdistan basın tarihi aynı zamanda bir şehitler zincirinin halka halka örülme tarihidir de. Sömürgeci egemenlerin özgürlük ışığının halka ulaşmasını engelleme hırsı, her dönemde basın çalışanlarına dönük imha saldırılarını tetiklemiştir. Bir yandan basın çalışanları, gazete dağıtımcıları ve yazarları kalleş pusularda toprağa düşerken diğer yandan da özgürlük bilincini yazıya ve söze döken kimi basın emekçileri o bilincin ışığında herkesten önce kendileri aydınlanarak yönlerini sıcak mücadele alanlarına çevirmiş, sözü pratikle buluşturma çabasında birer gerilla olarak savaşıp direnerek toprağa düşmüşlerdir. Yazılı basın alanı şehitlerine son yıllarda görsel basının savaş muhabiri emekçileri de peş peşe eklenmeye başlamış; gerçeğin sesi ve aynası olan basın şehitleri ordusu büyümüştür.

Kürdistan Özgürlük Mücadelesi basını ve şehidi denilince akla ilk gelen; gazetemiz Serxwebûn'un dayandığı mirasın yaratıcılarından Mazlum Doğan Yoldaştır. Mazlum Yoldaş, devrime öncülük edecek aydınlık bir beynin ve o beynin yönlendirdiği kişiliğin nasıl olması gerektiğin çarpıcı biçimde ortaya koymuş, devleşmiş bir öncüdür. Devrimin ancak aydınlık bir beyinle kavranıp geliştirilebileceğinin bilincinde olarak önce kendisini bilinçlendirmek için durmaksızın okumuş, araştırıp incelemiş, sonra da ulaştığı bilinci yazıları ve sözcükleriyle insanlara taşırmıştır. Kürdistan Devrimi'nin ilk ajitasyon ve propaganda araçları olarak broşür ve bülten tarzında yayınlar çıkarmış; Kürdistan öncü partisi PKK'nin ideolojik yayın organı, aylık Serxwebûn'un tohumlarını atmıştır.

Bugün 38. yılına girmekte olan aylık Serxwebûn bu mirasın üzerinde şekillenmiştir. Mazlum Doğan Yoldaş, bilincindeki tutarlılığı, yaşam tarzı ve eylemliliğindeki tutarlılıkla taçlandırıp Çağdaş Kawa sıfatını kazanmış; tüm direnen Kürdistanlılar için olduğu gibi, basın emekçileri için de her zaman yolu aydınlatan bir Kutup Yıldızı'na dönüşmüştür. O, Kürdistan devrim şehidi ve öncüsü olduğu kadar özgür Kürdistan basınının kılavuzu Serxwebûn'un da şehidi ve öncüsü sıfatını kazanmıştır.

Serxwebûn'da her dönem büyük bir kadın emeği söz konusudur

Genelde özgür Kürdistan basını, özelde Serxwebûn'da daha başından bu yana büyük bir kadın emeği söz konusudur. Her dönemde basında muazzam bir kadın yoğunlaşması ve emeği olmuş; zaman zaman ağırlık kazanmıştır. Kürdistan Devrimi'nin ışığını kadrolara ve geniş kitlelere taşırmada beyinleriyle, kalemleriyle, yaratıcılık ve fedakarlıklarıyla rol oynayan bu kadın basın ordusunun Serxwebûn şehitleri arasında Şehit Mine (Emel Çelebi) Yoldaş başı çekmiş; onu Şehit Ronahî (Bedriye Taş), Şehit Jiyan (Zeynep Erdem) ve Şehit Müzeyyen Palabıyık (Sosyalist Şîlan) Yoldaş takip etmişlerdir.

Serxwebûn gazetesinin ilk şehidi olan Mine Yoldaş, o dönem mücadeleye mesafeli duran, aristokrat Kürt ailelerinden olan çevresinin karşı çıkışına rağmen mücadelede yer almış, ilk özgün kadın örgütlenmesi YJWK (Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği) çalışmalarına katkı sunmuş bir arkadaştı. Serxwebûn'un, özel sayıların, kitap ve bildirilerin dizgisinde yer alıyor, matbaadaki çeşitli işlere fırsat buldukça katkı sunuyordu. Çalışkan, fedakar, yoldaşlarıyla sıcak ilişkiler kurmayı bilen, sevilen bir arkadaştı. Dizgisini yaptığı devrimci yazılar parmak uçlarından beynine akıyor; her geçen gün mücadeleye bağlılığı ve hedefleri büyüyordu. 1991 yılında, uzun süren ısrarları sonucu, Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gidip Önderlik eğitimini aldıktan sonra ülkeye yönelmiş ve gerilla savaşı içinde şehadete ulaşmıştır.

Şehit Ronahî (Bedriye Taş) Yoldaş, genç yaşta mücadeleyle İsviçre'de tanışmış; mülteci kültürün etkilerine karşı direnmenin yolunu, kendi öz değerleriyle buluşmakta bulmuştu. 1992 yılında 8 Mart vesilesiyle Almanya'da kadınlar tarafından yapılan kutlamanın katılımcıları arasındaydı. İlk kez iki bin dolayında kadının katıldığı kutlama proğramı öncesi olağanüstü YJWK Konferansı gerçekleştirilmişti. Konferans bitiminde, kapkara gözlerindeki ışıkta büyük bir etkilenme görülen Ronahî Yoldaş ve annesiyle bir sohbetimiz olmuştu. Bu konferansın onun daha sonraki katılım kararında ayrı bir yeri olduğuna inanıyorum. Ronahî Yoldaş daha sonra bir neferi olduğu özgürlük mücadelesinde bir süre Serxwebûn çalışmalarında da yer almış; oradan edindiği bilinç ve çalışma disiplinini daha sonra kitle faaliyetlerinde pratiğe geçirmeye yönelmiştir. Alman emperyalizminin Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'ne yönelik giriştiği saldırıya karşı geliştirdiği eylemini ortaya çıkaran bilinçte, Serxwebûn'da geçirdiği dönemin rolü olmuştur mutlaka. Serxwebûn'un bilinç taşırma işlevine katkı sunarken o bilinçten kendisinin de kana kana içtiği, eyleminin soyluluğundan anlaşılmaktadır.

Jiyan (Zeynep Erdem) Yoldaş Serxwebûn'a emek veren yoldaşlardandı

Jiyan (Zeynep Erdem) Yoldaş ile 1992 yılında Mahsum Korkmaz Akademisi'nde bir devrenin son günlerinde kısa bir dönem birlikte kaldık. Akademi yönetimindeki tek kadın arkadaştı. Olgun, mütevazi, güleryüzlü ve daha çok içe dönük görünen bir yoldaştı. Devrenin bitiminde görevini bize devrederek Akademi'den ayrıldı. Daha sonraki yıllarda Serxwebûn'a emek veren, bilincini ve gözlerinin ışığını ona akıtan yoldaşlardan biri oldu. İdeolojik yetkinliği ve emekçi özelliğiyle Serxwebûn mirasına büyük değerler kattığı kuşkusuzdur. TC vahşetinden kaçarak Başûrê Kurdistan'a sığınmış, kendi ülkesinde mülteci konumuna düşürülmüş Botan'ın fedakar halkından insanlarımızın hakları için mücadeleye öncülük ettiği ve bu uğurda şehit düştüğü Etruş kampındaki mücadelesi ve direnişçiliğinde ona Serxwebûn'dan aldıkları da elbetteki güç vermiştir.

Serxwebûn'un yakın dönem şehitlerinden Şehit Sosyalist Şilan (Müzeyyen Palabıyık) Yoldaş birçok alanda yürüttüğü faaliyetlerinin arasına yaklaşık üç yıllık Serxwebûn emektarlığını da katmış; lakabına dönüşen sosyalizm bilincini gazetemize akıtmış bir yoldaştı. 2018 yılında sağlık sorunlarından dolayı şehadete ulaşırken geride biz yoldaşlarına büyük bir acı ve örnek alınacak bir devrim inancı bıraktı.

Serxwebûn tarihinde yalnızca düşünce ve kalemiyle katılanlar değil, her türlü pratik ve bürokratik iş için çaba gösteren emektar yoldaşlar da oldu. Bunlardan Proleter Celal (Hasan Ağdaş) Yoldaş, en erkenden gerilla ile buluşan yoldaşımızdı. Almanya'da 1988 yılında basınımıza dönük operasyonlar ardından Serxwebûn iki yıl kadar Fransa'da hazırlanmış; Fransa'dan mücadeleye katılan Hasan Ağdaş Yoldaş da bu çalışmada yer almaktaydı. Dizgiden diğer pratik işlere kadar emek ve fedakarlıkla katılan genç bir yoldaşımızdı. Kendini proleter olarak tanımlıyordu; bu nedenle adını Proleter Celal koymuştuk. Esprili, sempatik, hala çocuksu yanını yitirmemiş, yurtseverliği ve kültürel değerlerine bağlılığı güçlü bir arkadaştı. Çocuk yaşta evlendirilmiş, bir çocuk babasıydı ama o, yönünü dağlara çevirmekten geri durmadı ve gerilla mücadelesinde şehadete ulaşarak Serxwebûn mirasına yeni değerler kattı.

Serxwebûn'la özdeşleşmiş emek sembolü: Selçuk (Enver Polat) Yoldaş

Adı özgür Kürt basınıyla, özelde de Serxwebûn ile özdeşleşmiş, on beş yıl aralıksız basın faaliyetinde yer almış; dizgiden mizanpaja yazıdan fotoğrafa her işe emek vermiş; dizgi çalışanı olarak başladığı görevinde yöneticiliğe kadar yol almış, günlük gazete kuruculuğu ve köşe yazarlığı da dahil her kademede yer almış bir yoldaşımızdı Selçuk (Enver Polat) Yoldaş. Serxwebûn şehitleri dediğimizde; emek, yaratıcılık, yetenek, bilinç, arayış dediğimizde akla ilk gelenlerdendir. Serxwebûn şehitleri içinde en uzun süre birlikte çalıştığımız; üretmenin, yaratmanın, bilinç oluşturmanın, tartışmanın, tartışmalarla daha ileri düzeylere ve daha yaratıcı sonuçlara ulaşmanın sevincini en çok paylaştığımız; çok genç yaşta geldiği basın faaliyetinde adım adım olgunlaşmasına, bitmek bilmez bir okuma aşkı ve arayışçılıkla düşünce derinliği kazanarak adeta bir filozofa dönüşmesine tanıklık ettiğimiz, dağarcığımızdaki yoldaşlar topluluğu içinde değerli yeri olan bir yoldaş! Mine ve Proleter Celal yoldaşlarla da farklı zamanlarda birlikte çalışmıştı. Uzun yıllar yaşadığı Avrupa'da ve yer aldığı basın faaliyetlerinde adeta bir sabır taşı gibi, hep uzun soluklu bir yürüyüş gerçekleştirdi; asla pas tutmayıp hep ışıldayan bir demir gibi dirayetli ve yenilenen bir karakterle çalışmalarda yer aldı. 1991'de ilk kez Mahsum Korkmaz Akademisi'ne giderek Önderlik eğitiminden geçmiş, eğitimden sonra tekrar Serxwebûn çalışmalarına dönmüştü. 1996'da bu kez geri dönmemek üzere Önderlik Sahası'na, ardından da gerilla alanlarına yönünü çevirdi. İyi bir gerilla olma yolunda mesafe alıp Botan'a gitti. Ne yazık ki, daha bir hafta geçmeden düşmanın kapsamlı bir operasyonunda, 11 Nisan 1998'de şehitler kervanına katıldı. Selçuk Yoldaş bugün de pırıl pırıl yaşam öyküsüyle basın emekçilerine ilham vermeye devam ediyor.

Serxwebûn çalışmalarında kısa bir süre birlikte yer aldığımız yoldaşlardan biri de Sinan Cemgil Kahraman Yoldaştı. 1992 yılında, bir çalışana çok ihtiyacımızın olduğu bir süreçte, Hozan Cömert'in kitap okumayı seven bir oğlu olduğunu öğrenip şansımızı denemeye karar verdik. Karşımızdaki gençle sohbet edip ona çalışmalarımızdan söz ettik ve bizimle çalışmayı isteyip istemeyeceğini sorduk. Sinan Yoldaş sevinçle karşıladı teklifimizi ve Selçuk arkadaşın öğrencisi olarak bilgisayar ve dizgi öğrenmeye başladı. Selçuk arkadaşın özelliklerine benzer özellikleri vardı. Saygılı, kendine güvenen, hesapsızca kendini çalışmaya veren ve çabuk öğrenen bir arkadaştı. Müzisyen babası gibi o da müzikle ilgiliydi; keman çalmayı biliyordu. Gelişmeye çok yatkın bir yoldaştı. Nitekim, zamanla yönünü Önderlik Sahası'na çevirip eğitim görmüş, sonra da gerilla mücadelesine adım atmıştı. 14 Eylül 1998'de Kato Marinos'da o da şehitler kervanına katıldı. Serxwebûn'a emek katan ve ondan beslenerek mücadelesini geliştiren değerli bir yoldaşımızdı.

Zindandan Serxwebûn'a Serxwebûn'dan gerillaya uzanan yolcu: Sabri (Şixo Dirlik) Yoldaş

Serxwebûn'a bilincini ve emeğini katan değerli yoldaşlarımızdan bir diğeri de Sabri (Şixo Dirlik) Yoldaştı. Mereş yöresinden ilk yıllarda mücadele saflarına katılan Sabri Yoldaş, 12 Eylül askeri faşist cuntası döneminde uzun yıllar zindanda kalmış; direnişini zindanda da sürdürmüştü. Zindandan çıktıktan sonra yönünü Önderlik Sahası'na çevirmiş, eğitimini tamamlamasının ardından Avrupa toplumsal alan çalışmalarında görevlendirilmişti. Daha sonraları ise Serxwebûn faaliyetlerinin sorumluluğunu üstlenmiş ve emek vermişti. Olgun, mütevazi, bilinçli ve emekçi bir devrimci olan Şixo Dirlik Yoldaş, doğup büyüdüğü yer olan Kürdistan'ın Güneybatı Eyaleti'nde gerilla güçlerinin komutasını yürütürken, 1993 yılında TC faşist ordusunun kimyasal silahlar kullanarak gerçekleştirdiği bir operasyonda, bir grup yoldaşıyla birlikte şehitler kervanına katıldı. Serxwebûn'a emeğini ve alınterini katan değerli öncülerden biri olarak, Serxwebûn şehitleri arasındaki onurlu yerini aldı ve bu çalışmayı halen yürütenler için bir güç kaynağı olmaya devam etmektedir.

Serxwebûn şehitleri ailesi Şixo Dirlik Yoldaşın şehadetinden sonra da büyümeye devam etti. Hasan Kızıler (Mazlum), Halil Günder (Zafer), Levent Çelik (Civan), Zekeriya Yüce (Sedat) yoldaşlar, bu şehitler arasında yer aldılar. Serxwebûn'un emektarları, yazdıkları, dizdikleri, söyledikleri her bir sözü kanları ile mühürleyip hakkını vererek Serxwebûn'un ruhunu yaşamsallaştırdılar. Serxwebûn, milyonlara ulaşan etkisini en başta da çalışanlarına nakşetmeyi bilen bir devrim klavuzu. Şehitlerimizin yaşamları ve şehadetleri bunun mührü niteliğinde.

38. yayın yılına girerken, Serxwebûn çalışanları, öncülerinin çalışma azmi ve yaşam felsefelerini düsturları olarak kabul ediyor ve onların ışıklı yolunda onları izleyerek yol almaya devam ediyorlar... Şehitlerimizin anıları önünde saygı ile eğiliyoruz; eseriniz yaşıyor, Serxwebûn'un ışığı devrimin yolunu aydınlatmaya devam ediyor diyoruz!

■■■

Artık düşmanlarınıza aldanmayın

Qazî Mihemed'in Kürt halkına vasiyeti

Kürtler İkinci Dünya Savaşı'nın ortaya çıkardığı kaos ve çelişkilerden yararlanarak 22 Ocak 1946'da, başkenti Mahabad olan Kürdistan Cumhuriyeti'ni ilan ederler. Savaş döneminde İran ve Rojhilat'ın önemli bir bölümü İngiltere ve Sovyetler Birliği tarafından işgal edilmiştir. Kürtler ise, 'sömürge halkların dostu' olarak gördükleri Sovyetler Birliği'ne sıcak bakmaktadır. 1944 tarihinde Kürtler ilk defa Rojhilat'dan Komaleyê Jiyanêwê Kurdistan, Başûr'dan Hîwa ve Bakur ile Rojava'dan ise Xoybûn örgütlerinin temsilcilerinin katıldığı, 'Hevpeymana Sê Sînor' adını verdikleri anlaşmayı Zagroslar'ın zirvesi olarak da kabul edilen Dalamper'de imzalarlar. 1942'de kurulan Komala örgütü 1943'te Qazî Mihemed öncülüğünde Rojhilat'da İ-KDP'ye, Mela Mistefa Barzanî öncülüğünde Başûr'da ise, I-KDP'ye dönüşür.

Sovyetlerin de desteğiyle, 1946 yılının 22 Ocak günü Kürdistan Cumhuriyeti ilan edilir. İkinci Dünya Savaşı'nın 1945'de sona ermesi ile, egemen güçler paylaşım anlaşmalarını yapmaya başlarlar. Ortadoğu İngilizler ve Fransızlara bırakılırken Doğu Avrupa Sovyetler'e bırakılmıştır. Bu nedenle İran'dan çekilen Sovyet Kızıl Ordusu'nun yarattığı boşluk, iç ihanet, aşirete dayalı düşünce ve örgütlenme modeli Kürdistan Cumhuriyeti'ni zayıf düşüren başlıca etkenlerdir. Tüm bu nedenlerden de güç alarak, İran Şahlığı 17 Aralık 1946'da Kürdistan Cumhuriyeti'ni işgal eder. Lider kadrolar ise Cumhuriyet'in ilan edildiği Çarçira Meydanı'nda 31 Mart 1947'de idam edilirler.

Aşağıda okuyacağınız yazı, Qazî Mihemed'in idam sehpasına götürülmeden önce tüm Kürt halkına bıraktığı bir çağrıdır, vasiyetidir. 73 yıl önce yazılan sözler ne kadar da çarpıcı ve öğreticidir. Bugün de geçerli olan bu vasiyetten gerekli dersleri çıkarmak amacıyla sizlerle paylaşıyoruz.

"Ey Kürt milleti!

Değerli kardeşlerim. Zulüm ve baskı gören halkım. Ben ömrümün son saatlerini yaşıyorum. Allah aşkına artık birbirinize düşmanlık etmeyin, sırt sırta verin, zorba düşmana ve zalimlere karşı durun. Kendinizi düşmana bedava satmayın.

Aziz Kürt milletinin düşmanları çoktur, zorba ve acımasızdırlar. Her halkın, milletin başarı sembolü; birliktir, işbirliği ve dayanışmadır. Birliğini sağlamayan, uyumu olmayan her halk, her zaman düşmanın baskısına maruz kalır, ezilir. Kürtlerin, yeryüzünde yaşayan öteki halklardan eksik bir yanı yoktur. Hatta siz yiğitliğinizle, fedakarlığınızla, baskıdan kurtulan halklardan daha ileridesiniz.

Düşman, işinin gerektiği kadarıyla sizi ister ve işi bittikten sonra size hiç acımaz, sizi hiç affetmez. Düşmanlarının baskısından kurtulan halklar da sizin gibiydiler, ama onlar kurtuluş için milli birliklerini sağlamışlardı. Yeryüzündeki tüm halklar gibi artık siz de ezilmeyin.

Kardeşlerim, artık düşmanlarınıza aldanmayın

Kardeşlerim, artık düşmanlarınıza aldanmayın. Kürtlerin düşmanları hangi kavimden ve gruptan olurlarsa olsunlar, düşmanlarımızdırlar, merhametsizdirler, vicdansızdırlar, size acımazlar. Sizi birbirinize kırdırırlar, yalan dolanlarla, para pulla sizi karşı karşıya getirirler. Kürt milletinin düşmanları içinde en zalimi, en mel'unu, en Allahsızı, en acımasızı Acem'dir (İran). Kürtlere yönelik her türlü suçu işlemekten geri kalmaz, tüm tarihi boyunca Kürtlere düşman olmuş, kin gütmüştür, gütmektedir. İsmail Ağa'yı (Sımko), kardeşi Cevher Ağa'yı, Mengurlu Hamza Ağa'yı ve daha nicelerini, Kur'an'a yemin ederek kandırdılar, kalleşçe öldürdüler.

Onlar, Acemler'in kendilerine iyi davranılacağına dair Kur'an üzerine ettiği yemine safça inandılar. Bugüne kadar olan tarih boyunca hiç kimse, Acemler'in sözlerine sadık kaldıklarını, Kürtlere verdikleri sözü tutup vaatlerini yerine getirdiklerini görmemiştir.

Küçük bir kardeşiniz olarak size diyorum ki; Allah aşkına, birbirinizi tutun, birbirinize destek olun. Emin olun ki, eğer Acem size bal veriyorsa mutlaka içine zehir katmıştır. Acemler'in yalan vaatlerine, sözlerine kanmayın, eğer Kur'an'a bin kez el basıp söz verse de amacı sizi kandırmaktır, hile yapmaktır.

Müslüman da olsanız, Kürt olduğunuz için suçlusunuz

Ben ömrümün son saatlerini yaşıyorum. Diyorum ki, size doğru yolu göstermek için elimden gelen her şeyi yaptım, canla başla mücadele ettim, bu uğurda gevşek davranmadım. Şimdi de size diyorum ki, artık Acemlere inanmayın, onların Kur'an'a el basarak verdikleri söze inanmayın. Size nasihat ediyorum ki, yüce Allah aşkına, vaatlere artık kanmayın. Çünkü onlar ne Allah'ı tanıyorlar, ne Peygamberi (saw), ne kıyamet gününe, ne Allah huzurunda hesap vermeye inanıyorlar. Onların nezdinde, Müslüman da olsanız, Kürt olduğunuz için suçlusunuz, onların düşmanısınız, malınız onlara helaldir.

Benim verdiğim söz, 'Sizi kötü kalpli düşmanın eline bırakıp gitme' değildi. Ben geçmişimizi ve Acemlerin söz vererek, hileyle kandırıp yakaladığı, öldürdüğü büyüklerimizi çok düşündüm. Onlar her zaman aklımdaydılar ve ben hiçbir zaman Acemlere güvenmedim. Ama onlar buraya (Mahabad) dönmeden önce, yolladıkları mektuplarla, elçi olarak gönderdikleri ünlü Kürt ve Farslarla, Acem devletinin, Şah'ın kendisinin kötü amaçları olmadığına, Kürdistan'da bir tek damla kan akıtmayacaklarına dair söz verdiler. Onların verdikleri sözün neticesini şimdi siz kendi gözlerinizle görüyorsunuz. Eğer aşiret reislerinin ihaneti olmasaydı, onlar kendilerini Acem hükümetine satmasaydılar, bunlar da bizim ve Cumhuriyetimiz'in başına gelmezdi.

Halkın mutluluğunu, iyiliğini isteyin

Sizlere nasihatim, vasiyetim odur ki; çocuklarınızı okutun. Eğitim dışında, bizim diğer halklardan hiçbir eksiğimiz yoktur. Halklar kervanından kopmamak için okuyun, okumak düşmana karşı en etkili silahtır.

Emin olun, bilin ki, eğer uyumunuz, birliğiniz, eğitiminiz iyiyse, düşmana karşı zafer kazanırsınız. Benim, kardeşimin ve amcaoğullarımın öldürülmesi, gözünüzü korkutmasın. Amaçlarımıza ulaşana kadar daha bizim gibi birçok kişi, bu yolda öleceklerdir.

Eminim ki bizden sonra da başka kişiler riyakarca aldatılarak ortadan kaldırılacaktır. Eminim ki bizden sonra birçok kişi, bizden yetenekli ve bilinçli de olsalar, Acemlerin kurduğu tuzağa düşecekler. Ama umut ederim ki bizim ölmemiz, bağrı yanık Kürtler'e ibret olur, ders alırlar.

Size bir diğer vasiyetim de şudur: Halkın mutluluğunu, iyiliğini isteyin. Halk sizin yardımcınız olursa, eminim ki siz de Allah'ın yardımıyla başarıya ulaşırsınız. 'Sen niye başarıya ulaşamadın?' diyebilirsiniz. Cevap olarak diyorum ki: 'Vallahi ben başarılı oldum. Ben vatanım ve milletim uğruna malımı, canımı veriyorum. Bundan daha büyük bir başarı, nimet olur mu?' İnanın ki ben her zaman Allah'ın, O'nun Resulü (saw), vatanın ve milletin huzuruna yüz akıyla çıkacak bir ölümü istedim. Bu, benim için bir zaferdir.

Birbirinizi tutmadığınız müddetçe başarılı olamazsınız, birbirinize zulüm etmeyin

Sevdiklerim,

Kürdistan tüm Kürtler'in evidir. Her evde, ev sakinlerine bildikleri iş verilir. Artık ötekilerin kıskanma hakkı yoktur. Kürdistan da böylesi bir evdir. Eğer siz birinin bu evde çalışabileceğini biliyorsanız, bırakın çalışsın. Onun işine taş koymak olmaz artık. Sizden birinin omuzlarında büyük sorumluluklar olmasından, yerine getireceği, sorumluluk duyacağı bilinenlerin payına büyük işler düşmesinden ve onun da bu işleri yapmasından üzüntü duymak olmaz. Emin ol ki Kürt kardeşin kindar düşmandan daha iyidir.

Eğer omuzlarımda büyük sorumluluk olmasaydı, ben bugün darağacı altında olmayacaktım. Birbirinize karşı tamahkar olmayın. Bizim nasihatlerimizi yerine getirmeyenler, sadece nasihatlerimizi yerine getirmemekle kalmıyorlardı, bize tam bir düşman gibi davranıyorlardı. Şimdi onlar çocukları arasında ve derin uykudalar. Biz kendimizi halkın hizmetçisi olarak gördüğümüz için, halka hizmet ettiğimiz için darağacının altındayız ve ben son saatlerimi vasiyetimi yazarak geçiriyorum. Eğer omuzlarımda büyük bir sorumluluk olmasaydı, ben de çocuklarımın arasında, derin uykuda olurdum. Oysa ben şu anda ölümümden sonra yapmanız gerekenler konusunda nasihatlerimi yazıyorum. Ve eminim ki eğer sizden biri benim sorumluluğumu almış olsaydı, şimdi o darağacı altında olacaktı.

Allah'ın rızasını almak için halkının hizmetkarı olan bir Kürt olarak, omuzlarımdaki sorumluluk gereği aşağıdaki nasihatleri ediyorum. Umut ederim ki, şu andan itibaren dersler çıkarır, nasihatlerime uyarsınız, Allah'ın yardımıyla düşmana karşı zafer kazanırsınız.

Ey Kürt milleti, bir birinizi tutmadığınız müddetçe başarılı olamazsınız. Birbirinize zulüm etmeyin. Çünkü Allah zalimleri çok erken yok eder. Zulüm ortadan kalkacak, bu Allah'ın sözüdür. Allah zalimden intikam alır.

Bu sözleri kulağınıza küpe edeceğinizi umut ediyorum. Allah sizi düşmanlarınız karşısında zafere ulaştırsın. Sadî'nin buyurduğu gibi: 'Amacımız nasihatti, yaptık.' Sizi Allah'a havale ettik, gidiyoruz."

■■■

Rêber Apo'nun zindan direnişlerine ilişkin çözümlemelerinden derlenmiştir

Onlar, bir halkı aydınlatan meşale yaşam umudu yaşam tarzı oldular

Belirlenen siyasetler ulusal çapta siyasetlerdir. İçeride ölümü yenen direniş hareketi, dışarıda da yenmenin temelini atmıştır. İçeride imha siyasetine karşı direnen parti ve ölümün üzerine yürüyerek bunu gerçekleştiren parti dışarıda da en büyük temelini atmıştır. Ve düşman imha siyasetinden ilk defa yenildiği için, başarısızlığa uğratıldığı için çark etmeyi bu direnme vasıtasıyla öğrenmiştir ve bu anlamda imha siyaseti büyük bir yenilgidir diyoruz.

Partimizin gelişmesinde bütün yetersizliklere rağmen başından beri hakim olan devrimci-sosyalist ideolojisi ve yine bu temelde yöneldiği ulusal kurtuluş ve demokratik savaşımı şunu gösteriyor; yapılması gereken yapılmış, mutlaka yapılması gerekenin uğruna her şey sergilenmiştir. Bu temelde ulusal gerçekliğimize verilmesi gereken karşılık ile ulusal imhayı temel politika yapan düşman kadar bu politikanın sonuca gitmesine en büyük katkıyı sağlamış olan her düzeydeki işbirlikçiliğe dayatılması gereken parti çizgisi, onun uğruna verilen amansız bir mücadele olduğu şimdi çok daha iyi anlaşılmaktadır.

Bu anlamda diyoruz ki; PKK gibi bir oluşum olmazsa olmaz kabilinden tarihin gündemine sokulmak durumundadır. Başarısı uğruna her şey sergilenmek durumundadır. PKK'nin ortaya çıkış tarzı, yaşamı, savaş tarzı buydu. İşte başlangıçtan bugüne kadar gelinen bu çalışmayla da diyoruz ki; söz doğru söylenmiş, yapılması gereken bütün engellemelere rağmen, tüm yetmezliklere rağmen, o tarihin lanetli bütün engellere rağmen küçümsenmeyecek bir başarıyla yapılmıştır.

Biz bu temelde insanlık özümüze ters düşmemenin büyük savaşımını verdik. Belki görkemli başarılar sağlamadık ama gerçeklerimiz söz konusu edildiğinde insan olmayı hak edecek, onurlu sıfatına layık olacak temel şeyler yapılmıştır diyoruz. Bu sanıldığından daha fazla önemli bir çabadır, iştir. Ve sanmayın ki bu layıkıyla kavranmış ve herkes bu temelde gereken borcu ödeyebilecek duruma kendini getirmiş, böyle bir kişiliği hak etmiştir. Savaş hala bu temeldedir.

Biz, şuna ahdettik; yaşamı alçakça geçirtemeyeceğiz. Her şeyden vazgeçilebilir, her şeyden yoksun olabiliriz ama namuslu insanlar olmayı hak edecek ne lazımsa o yapılacaktır. Bizim açımızdan bu büyük bir direnmeydi. Ve öyle adına büyük savaşlar denilen, ulusal savaş, sınıflar savaşı denilen olaydan da önce gelir. Biz, önce verilmesi gereken savaşı verdik. Şimdiye kadar belki birçok birey, birçok şeyden daha da yoksun bırakılmıştır. Zaten zindan başlı başına yoksunlaşmanın gerçekleştiği bir sahadır.

Toplum gerçeğimiz tümüyle bir zindandan farklı değildir

Bütün değerlerden, hatta insani değerlerinden bile yoksunlaştırılmaya, hem de şiddetle ve hayvanlara bile uygulanmayacak yöntemlerle dayatılan politikalar, onu her şeyden olumlu temelde yoksun bırakmayı ve bunun yerine en düşürülmüş insanı yaratmayı hedefler. Daha da kötüsü biz, toplum gerçeğimizin tümüyle bir zindandan farklı olmadığını biliyoruz.

Genelde toplumsal koşullar, zindan koşulları ve yoksunlaştırılma, hem de salt beşon yılın değil, yüzyılların esareti altında gerçekleştirilme gibi son derece uğursuz, talihsiz fakat bilinen nedenlerle bu durumu çok kötü yaşamamız söz konusudur. Savaş şudur; bütün bu yoksunlaştırılmalara rağmen PKK'de, elde olan nedir, esas alınması gereken nedir, mutlaka kurtarılması gereken ne olmalıdır? gibi sorulara ağırlık verdik.

Biz burada, PKK'yi bütün yönleriyle ortaya koyacak durumda değiliz. Gerçekten PKK'nin kavranılması için, ondan da öteye oluşumunun bazı özelliklerini yansıtmak için çok çalışma yaptık. Bu temelde birçok rapor sunulmuştur ve hatırı sayılır bir biçimde de incelenmektedir. Bu açıklık denilen ilkenin en çok PKK'de hem de örnek bir biçimde sergilenmesi söz konusudur. Bu, belki de klasik birçok benzer örgütlerin örgütlenme ilkelerini aşan bir açıklıktır.

Şunun içindir ki; gerçek çırılçıplak olmayı sever ve bu en büyük değerdir. Biz de öyle yaptık. Birçok şeyi gizli, kapalı kapılar ardında yapabilirdik, politik çıkar bunu gerektiriyor diye bunu yapabilirdik ama yapmadık. Şuna derinden inanıyoruz ki; kişiler kendilerini açığa çıkardıkları oranda ne olduklarını ifade ederler, neye yarayabileceklerini ortaya koyarlar. Kapalı insan, kapalı kutu, çözümlenmemiş insandan her şey gelebilir. Bu iyiye de, kötüye de götürebilir. Ama iyinin açıklıktan korkmaması gerekiyor. Kötünün korkması gerekiyor. Aslında çağımızın da olumlu yönde en çok zorladığı ilke budur.

Yapılmayan açıklık yetmiş yıl sonra da olsa kendini hissettiriyor. Zindanın kendisi bir karanlık yerdir. Orada birçok şey karanlıkta hal edilmeye çalışır. İnsan karartılır, orada yürekler, beyinler karartılmaya çalışılır ve ışık diye yansıtılan düşmanın sahteliğidir. Bizim daha katmerli bir karanlığı yaşadığımız göz önüne getirilirse normal çağdaş ölçülerle gerçekliğimize yaklaşamayacağımız açıktır.

Genelde PKK bünyesini, özelde zindan bünyesini değerlendirirken, gerçekten niteliklerimize, onun tarihi güncelliği içinde yakalanmasına önem vermeliyiz. Bir yöntem olarak bunu mutlaka uygulayabilmeliyiz. Ayaklar üzerinde yürümek, çağdaş insan görüntüsü için biçimlenmek bizim durumumuzu kurtarmıyor. Kendimde zorum yok ama mevcut insan mantalitemizi iyi karşılamıyorum. Bununla zaferin tam sağlanabileceğine kuşkuluyum ve bunun için de çalışmalara yükleniyorum. Bunun vazgeçilmez bir görev olduğu açıktır diyorum.

Zindan direnişinin anlamı üzerinde duruyoruz. Olduğu gibi kavratmak, ölçüsünü iyi ortaya koymak, partideki yeri nedir, partiye halihazırda katkısı ne olacaktır? Bunu göstermenin önemini vurguluyoruz.

Zindan pratiği kolay değil, hele burası TC hudutları dahilinde Kürdistan ise, Kürdistan'ın Diyarbakır'ı ise burada değil yılları, saatleri bile geçirmenin kolay olmadığı çok büyük bir gerçektir. Daha da önemli olan, PKK'liler adı altında bir gruba dayatılan bir uygulamadır. Orada bir ulusun gömüldüğü, bir insanlığın gömüldüğü, hatta kendi deyişleriyle üzerinin betonlandığı bir gerçeğe karşın bir canlanma, bir fışkırma hareketi olduğu, zindan direnişinin böyle bir özelliği de esas itibariyle temsil ettiğini söylemek durumundayız.

Genelde partimiz üzerine çok şey söyledik, onun direnişi, en önemlisi de onun silahlı savaşımı, gerillası üzerine çok şey söyledik. Yedi yıllık bir atılımın derslerinden bahsettik ve bunları oldukça açmaya çalıştık. Bunun tarihimizdeki yeri, günümüzde neyi kurtarabildiği ve nasıl kurtardığı sorularına ilişkin olarak gerillaya, serhildana doğru yaklaşım kadar, onun başarısı için büyük çalışmayla hazırlık üstüne hazırlık yaptık. Tabii bunu yaparken biz, aynı yöntemle zindanın da bir savaş alanı olarak değerlendirilmesini hep göz önüne getirdik. Bugün daha kapsamlı bir biçimde bu pratik nedir, tarihimizdeki yeri nedir? Ulusal kurtuluş tarihimizde, parti tarihimizde ve hatta gerillamızda anlamlı sorular olarak bunları sorup cevaplandırmak istiyoruz. Bu temelde oldukça çaba harcadık.

Eğer insan olmak isteniyorsa direnmek gerekiyordu

Şunu hiçbir zaman unutmayalım ki; düşman 1980'lerin başında büyük bir tutuklamaya giriştiğinde amacı, izi bile kalmamacasına partiyi tasfiye etmekti ve bu "%90 gerçekleştirildi" biçiminde bir düşman değerlendirilmesine de konu oldu. Yani parti içeri alındı, içeriye alınan parti yargılandı ve idamla mahkum edildi. Eğer infaz gerçekleştirilmediyse bunun başka nedenleri var.

Şu ortaya çıkıyor; zindana alınma, zindana alınan PKK, imhaya alınan PKK'dir, apayrı bir PKK'dir. Burada ya imha edilir ya özden boşaltılır. Bunun dışında üçüncü bir yol

yoktur. Düşman ya imha eder ya kendi çıkarlarına göre tasfiyeye, dönüşüme uğratır. Bu reformizmden başlar, açık veya gizli bir işbirlikçi örgütlenmeye kadar, harekete kadar, eğilime kadar gider. Düşmanın, hele hele yüzyılların deneyimine sahip olan ve bu konuda özellikle imhadan ve teslim almaktan başka bir şey dayatmayan düşmanın durumu göz önüne getirildiğinde PKK'ye neyi dayatacağı açıktır. Bu bir gerçektir ve güçlüdür. Bir defa bunu veri olarak görmek gerekiyor. Başka türlü düşmanı değerlendirmemek gerekiyor. Düşman gerçeği budur.

Bizim de gerçeğimiz vardır. Fakat bu çok zayıf örgütsel bir gerçektir. Güçlü bir savaşımı yok; kesinlikle ne halkıyla tam bütünleşmiş ne uluslararası insanlıkla birleşmiş, kendini halkına bile tam itiraf ettirememiş, ülke ve halk gerçekliği uluslararası alanda tam kabul görmemiş, ilk bazı adımları atmaya çalışmış fakat daha başarmadan tutsaklık altına alınmıştır. Bunlar bir gerçek ve yakalanma bu koşullar altında oluyor. Direnmeyi mümkün kılacak temel zayıftır. Direniş kişiliği de öyle güçlü şekillenmemiştir ama işte adına onur dediğimiz, eğer insan olmak, ayakta kalınmak isteniliyorsa tarihin bu dönemine şerefli bir söz, bir-iki cümle bile bırakılmak isteniliyorsa direnmek gerekiyordu. İşte yapılan da buydu.

Özelikle 14 Temmuz direnişçilerinin doruklaştırdığı direniş hamlesinin en özlü ifadesi budur. Bunlar tarihin bu döneminde bir ulus için, bir insanlık kesimi için söylenmesi gereken en temel bir kaç sözü söylediler. Ama bunlar öyle sözlerdir ki; eğer söylenmezse bir parti imha olup gider, bir ulus imha olup gider. Ve diğer şeylerden de artık bahsetmenin anlamı kalmaz. Bu anlamda doruktur diyoruz, bu anlamda en belirleyici sözlerdir, tavırlardır, direnişlerdir diyoruz. Daha sonraki sürecin en temel taşıdır ve doğrudur. Bu anlamda bir direnişin zaferinden bahsedilebilir.

Burada kazanan hiç şüphesiz cephe savaşı değil, yumruk yumruğa kazanılan bir savaş değil, esaret altında ve zorbela, "Biz partimizden vazgeçmeyiz, biz halkımızın, ülkemizin gerçeğinden vazgeçmeyiz; bu kadar bir gerçektir ve gerektiğinde hayatımızı veririz biçiminde olmuştur. En yakıcı savaş, en büyük savaş da budur diyoruz.

Daha sonraki süreç aslında niceliksel bir süreçtir. Öyle fazla niteliği yoktur. Ve belirleyici olan da bu tavırdır. Düşman bu büyük direniş tavrı üzerine yumuşatma paketiyle gelmiştir. Özellikle pişmanlık yasasını işletme biçiminde, ajanlaştırma biçiminde gelmiştir. Ölümü, imhayı dayatmanın yenildiği bir gerçektir. Zaten ölüm, imha yenildiği için bu pişmanlık ve yumuşama tedbirlerine yönelmek zorunda kalmıştır.

İçeride ölümü yenen direniş hareketi dışarıda da yenmenin temelini atmıştır

Hemen belirtelim; yalnız bir kaç kişiye dayatılan bir politika veya PKK'nin içteki varlığına yönelik bir tutum değildir. Belirlenen siyasetler ulusal çapta siyasetlerdir. İçeride ölümü yenen direniş hareketi, dışarıda da yenmenin temelini atmıştır. İçeride imha siyasetine karşı direnen parti ve ölümün üzerine yürüyerek bunu gerçekleştiren parti dışarıda da en büyük temelini atmıştır. Ve düşman imha siyasetinden ilk defa yenildiği için, başarısızlığa uğratıldığı için çark etmeyi bu direnme vasıtasıyla öğrenmiştir ve bu anlamda imha siyaseti büyük bir yenilgidir diyoruz.

Ardından yine tehlikeli, yine uğursuz, yine tasfiye amaçlı politikalar gündemdedir. 1985'lerdeki pişmanlık ve itirafçılık yasasının uygulanması sadece içeride değil, dışarıda da uygulanması az tehlikeli yasalar değildir. Bir anda yumuşakça, 'Seni yaşatırım ama sen de bana böyle uşaklık yapacaksın' diyor. Aslında bu politikaya yumuşak da demeyelim, 'Eleyerek bazılarını düşürebilirim' diyor. Yani politika yapıyor. İçerideki yapının üzerine böyle gelinmiştir. Bilindiği gibi bazı aşınmalar görülüyor.

Ne denilirse denilsin, 1980'lerin ortalarında gerek 15 Ağustos Atılımı, gerek içerdeki yeni politik yönelişler, yeni bir dönemi ifade eder. Uluslararasının da etkileri vardır. Dünya çapında yeni değişiklikler söz konusudur. Kendisine biçilen rol, zaman aşılıyor. Dolayısıyla yeni politikalarla zindana yaklaşacakları, genelde partiye yaklaşacakları açıktır. Burada zindana dayatılanın kesinlikle iyi niyetli diyemeyeceğimiz, hele

14 Temmuz direniş kararı; demek ki, parti ve halk olarak varolma kararını verebilmek, yine en zor mücadele aracını, yani kendini eriterek bu kararı hayata geçirebilmek, bu anlamda tarihin belki en son imha edici gücüne karşı yenilmemek ve teslim olmamaksa, bundan çıkan çok önemli diğer bir sonuç; ölümden zaferi yaratmak, yani yaşayanları kesinkes direniş içinde tutmaktır.

hele insan haklarına bağlı olmanın gerekleri diyemeyeceğimiz özel savaşımın daha değişik bir yöntemi olarak değerlendirebileceğimiz bir yaklaşımıdır. PKK'nin kişilik erozyonuna uğratılmak istendiği nettir.

15 Ağustos Atılımı, gerçekten bu dönemin en tarihi, en sonuç alıcı ve mutlaka atılması gereken hem de biraz gecikmiş bir adımdır. Ulusal sorunu değişik bir aşamaya getiriyor. Kürdistan çapında birçok dengeleri alt-üst ediyor, yeniden mevzilenmelere yol açıyor ve hiç şüphesiz zindan üzerine de yansıyacak. 15 Ağustos Atılımı zindana nasıl yansıdı, ilk sonuçları ne oldu bilinir; idamlar durdurulmuştur. Unutmayın ki; bu adım atılmasaydı idamlar gerçekleşecekti. Bu açık imhanın önüne geçildi, en etkileyici bir sonucu budur. Zindanın içerideki büyük baskıları ikinci plana düşürdü. Daha çok dışarıdaki gerillaya yansıttı. Bu yumuşama altında diğer önemli bir etken budur.

Silahlı direniş yenilirse, sıra cezaevine gelir. Yenilmezse cezaevi ikinci planda bırakılır. Böylesine bir ikilemi düşman niçin yarattı? Zindan üzerindeki bu ikilemin daha değişik gelişinin de nedenidir. Ki tarihte de böyledir; dışarıdaki silahlı direnmeyle ilişkisini kesmek veya onunla saptırmak, onunla giderek aralarına mesafe koymak, onu ezmeye çalışırken içeriği biraz yumuşak bırakmaktır. Nasıl ki sözlerle, bütün hışmıyla içeride parti üzerine yüklenip dışarıdakilere de, 'kılıç artıklarıdır' deyip önemsiz bırakıyorduysa, bizim için burada da böyledir.

1984-'85'lerden sonra da bütün hışmıyla dışarı üzerine yüklendi. Bu sefer içeriyi ikinci planda bıraktı. İşte o yumuşama tedbirlerinin diyalektiğini böyle anlamak gerekiyor. İdamların durdurulması, baskıların dozajının biraz hafiflemesi öyle düşmanın iyi niyetinden filan değil, taktik değişikliğindendir. Dışarıyı ez, sonra içerinin hesabını gör. Biliyorsunuz idamları ortadan kaldırmadılar. 1990'lara kadar ikinci planda tuttular. Çünkü; o zamanki planları kendilerinin aleyhinde sonuç verecekti. İyi niyetli filan değil, tam bir siyasi taktikti.

14 Temmuz'u anıyoruz. Bugün, bir grup zindan direnişçisi kendi şahıslarında, bir halkın bütün özgürlük umutlarını son kırıntısına kadar yok etmek isteyen düşmana karşı, kendilerinde somutlaştırdıkları PKK direnişçiliğini gösterdiler. Bu, tartışmasız bir gerçektir. En zor dönemde, 1980'lerin başlarında, ayakta olan ne varsa tümüyle imha eden ve kasıtlı olarak bir daha yeşermemesi için bütün tedbirleri arkasına alarak yüklenen bir imha politikasına karşı, gereken her türlü direniş gösterildikten sonra en son direniş olarak kendi bedenlerini eriterek, kendi neferlerini o biçimde tüketerek son yolu deniyor, en güçlü direniş eylemine karar veriyorlar.

Aslında en büyük mücadeleyi vermek isteyen yoldaşlardır. Hayrileri, Kemalleri biz çok iyi tanıyoruz. Mücadele tutkusuyla dolu olan arkadaşlarımızdır. Devrimci pratik, onlar için yaşamın kendisidir. Hayri, nefes nefese örgüt çalışmalarını, propagandasını yaşayan, bunun dışında tek bir boş günü bile olmayan büyük bir kişiliktir. Kemal, tepeden tırnağa kadar her şeyini partinin hizmetine sunmuş, her şeyi ile partinin mücadele çizgisini yaşayan, yine partinin yaşam tarzını nefes nefese götüren bir kişiliktir. Bu konuda çok şey söylendi, daha birçok şey de söylenebilir ve söylenecektir de.

Onlar direnişi nasıl bir sanat bellediler?

Kendini, partimizin gerçeğinde, en zor koşullarda ve olanaksızlıklar içinde oldukça yetiştirebilmiş, bundan vazgeçmemeye en büyük direnişle karşılık vermiş yoldaşlarımızdır. Bunu defalarca kanıtlamış kişiliklerdir. Böylesi bir direniş kararlılığına, bu kişilikler önderlik etmiştir. Burayı çok iyi anlamak gerekir.

Bir direnişçi nasıl yaşar? Onlar, o amansız Diyarbakır zindan direnişçiliğinin birkaç yönünü, tüm işkencelere göğüs gererek yaşadılar. Onun her dakikası bile bir yıl kadar uzun ve kahredicidir. Sizin zift bağlamış yüreğinize söylüyorum bunu; gerçekten her dakikası bir yıl kadar kahredicidir. Partinin adını biraz daha söyleyebilmek ve mücadelesini biraz daha uygun koşullarda sürdürebilmek için birkaç yıl süren bu anları böyle değerlendiriyorlar.

Mazlum'un kibrit çöpüyle eylem düzenlediğini biliyoruz. Newroz ateşini yaktı. Bunları yeniden neden hatırlatıyorum? Çünkü; zafer kazanacak silahlar var elinizde, zafer için her şeyi sunan özgür dağlar var, ordu gücümüz var. Fakat bunları halen nasıl savaşa süremediğiniz, nasıl çarçur ettiğiniz ortada. İçinizde böyle yapan komutan az mı? Bunların vicdan denilen nesneden veya moral değerden biraz haberi varsa iyi düşünmeli ki, bu çizginin direnişi için kimler ne yaptı? Bir kibrit çöpünden direniş imkanını ortaya çıkaran ve can bedenini eriterek direnişi sürdürmek isteyen kimdir, bunun karşısında en büyük savaşım değerlerini kullanamayan kimdir?

Bu direnişler karşısında, sizin bu şekilde yaşamanıza izin vermemem gerekiyor. Özellikle de özgürlük dağlarında yüzlerce silahı düşmana kaptıran, yüzlerce savaşçıyı savaştırmadan tasfiye ettiren ve halen de direniş önderliği olduğunu söyleyenlere bu haktır. Peki hiç böyle olur mu, sizde vicdan denen olay hiç yok mu? Bize, "Hazırlanamamıştık, eğitememiştik" diyorlar. Peki nasıl yaşıyorsunuz siz? Biz, yıllardır sizi eğitmeye çalışmıyor muyuz?

Tekrar söyleyeyim ki; gençler de dahil, hepiniz büyük suçlusunuz bu konuda. Ben artık ağır kelimeler kullanacağım. Hızla eğitip sıyırın kendinizi bu durumun içinden. PKK'nin değerleri büyüktür. Sizi zorlayarak yaklaştırmak istemiyoruz, vicdanınız sizi bu değerlere yaklaştırmalı.

Tekrar soruyorum; onlar direnişi nasıl bir sanat bellediler? Hangi koşullarda ve neyle gerçekleştirdiler. Siz, büyük savaşım olanaklarını, düşmandan hesap sorma imkanlarını görebiliyor musunuz? Bir kibrit çöpünü hatırlayın deyince, canınız biraz sıkılıyor. Değil erimek, çoğu yerde kendinizi şişiriyorsunuz değil mi? Hazır silahı paslandırıyorsunuz. Mazlum ise, iki sözcük yazabileceği bir kağıt parçası bulunca, onu çok büyük bir mücadele aracı olarak değerlendiriyor. Sizlere ciltler dolusu kitap verildi, peki ne kadar kullandınız? Doğru-dürüst bir cevabınız olmayacak; tam tersine, bir yığın kayıp nedeni sıralayacaksınız,

ondan sonra da, “PKK’liyiz, mücadeleye varız” diyeceksiniz; insan kendine saygıyı bu kadar yitirmemeli!

Biz değerlerimize karşı saygıyı yitiremeyiz, onlardan vazgeçemeyiz. Düşkünlüğünüzü teorileştiremem! Anlayışlı olun. Parti içinde bu tür şeyleri kabul edemem! Özellikle savaş değerlerine böyle yaklaşımınızı kesinlikle kabul edemem! Bin defa dayatsanız da kendinizi, her yönteme başvursanız da, ben yine karşısında direneceğim.

Bu değerlerin savaşım emri bellidir. Bu değerlere biraz saygınız varsa, her türlü örgüt ve ordu değerlerine, yetkiye nasıl karşılık vermeniz gerektiği bellidir. Biz bunu çiğnetemeyiz. Köylü anlayışıymış, aydın lafazanlığıymış, yeni yetmeymiş, 12 Eylül etkisiymiş, geleneklerin etkisiymiş, gaflet ve yanılgı durumuymuş. Peki ne zamana kadar, niçin ve hangi gerekçeyle bunlar sürdürülecek? Size kim belletti bu yaşamı? 12 Eylül belletmişse nedir 12 Eylül gerçeği? Bu büyük direniş değerlerimize ne yaptı? Hafızanız tümüyle mi yitik? Köhnemiş, direnemeyen, boyun eğen toplumsal değerler neyi yaşatıyor, neyi savunuyor? Mahalli etkilermiş, ahbap-çavuşluklarmış; peki bunlar neyi kurtarıyor?

Direniş değerleri karşısında utanmıyor musunuz? Sözü mü olur bunların? Hazırlanamamış, kıymet bilememiş, silah patlatamıyormuş, yetkiyi kullanamıyormuş; bunlar söylenecek sözler mi? Hiç mi bu değerlerden biraz nasibinizi alamayacaksınız? Görmemem ve değerleri göstermemem için, neredeyse gözümün içine amansız saplanacaksınız. Ne cesaretle böyle yapıyorsunuz, kimden gelmesiniz? Hangi ordunun askerlerisiniz? En önemlisi de, asker kişiliğinden, görev kişiliğinden başka her şeye benzeyen kişilikleriniz var; hantal mı hantal, gafil mi gafil, örgütsüz mü örgütsüz. Peki bu kişilik kimden gelme ve kime zemin oluyor? Hiç bu kişilikle, bu direniş değerleri saygıyla karşılanabilir mi?

‘Umuttan vazgeçilemez, partiden vazgeçilemez, kendimizi eritiriz ve yaşama çeviririz’

Bir kere daha 14 Temmuz Direnişçiliğinden çıkarılacak bir anlam olacaksa, bu sadece zindan direnişçileri için değil, sadece bir örgüt için de değil; direnişçilerin şahsında parti ve bütün bir halk için öngörülen imha politikalarına, toptan silme planına karşı geliştiğindendir. İyi biliyoruz ki; düşmanın planı budur ve bunu ayrıntıyla anlatmıştım. Bütünüyle tarihin karanlıklarına gömülmek istenen bir halkın kimliği ve PKK’de temsil edilen bir direniş olanağıdır. PKK direnişçiliği de eşittir, bir halkı mümkünse yeniden tarih sahnesinde özgürce yaşatmaktır. Bu anlamda ezilen zindan direnişçiliği ve ezilen PKK; tümüyle bir halkın ezilmesi ve tarih sahnesinden gitmesi olur. Bu kesin bir gerçektir de. O zaman ne Güney Kürdistan’ı kalırdı, ne Kuzeyi, ne Doğusu, ne Batısı. Bu direnişçilik biterse halk da biter. Bunun böyle olduğunu tarih şimdiden söylüyor. PKK’nin direnişçiliği bugünkü durumuyla da bunu herkese kabul ettirmiştir.

Ben bunu döne dolaşa vurguluyorum. Milyonlar ayağa kalkmışken ve yine zulüm gırtlağınıza kadar dayanmışken, yanlış ve yetersizlikte ısrar ederseniz, yarın öbür gün imha olursunuz. Zafer bu kadar yakınken, büyük kişiliğe yükleneceksin, büyük çalışmaya yükleneceksin. Büyük yaşam günü için, büyük yaşam çalışması için, onun doğru kararı ve doğru pratiği için anlaşılmayan ne var?

Tam böyle bir noktada ‘Direnmek Yaşamaktır’ sloganını, şiarını kendilerine tatbik edenler ortaya çıkıyor. Bu, tamamen bir halkın en soylu umudu oluyor, yaşam çağrısı oluyor. “Umuttan vazgeçilemez, partiden vazgeçilemez, kendimizi eritiriz ve yaşama çeviririz” deniyor. İşte Mazlumların Newroz direnişçiliği, işte 14 Temmuz direnişçilerinin kararı, işte Ferhatların kendilerini meşale etmeleri tamamı tamamına böyledir.

Onlar, bir halkı aydınlatan meşale, yaşam umudu, yaşam tarzı oldular. Bunu iyi anlayacaksınız. En az olanla nasıl savaşıldığını, en zor koşullarda ve zeminde nasıl savaşıldığını göreceksiniz. Bir mezar kadar bile olamayan hücrede direndiler. Siz o büyük özgürlük dağlarına mı sığamadınız? Tek kişilik hücrelerde eylem yürütülebilirken, o dağlarda mı eylem düzenleyemiyorsunuz? Nefes alınamayacak yerde tek başına zafer görevini yürütenler varken, binlerin bulunduğu ortamda mı görev yürütemiyorsunuz? Onlar bir zaferi kesinlikle barındıran eylemi düzenliyorlar, siz bu kadar olanaklarla sıradan bir başarıyı mı düzenleyemeyeceksiniz? O zaman bu büyük direniş şehitlerinin anısına bağlı olduğunuzu nasıl söyleyebilirsiniz?

Kuşkusuz, bu büyük direnişin içinde büyük anlamlar var. Sorumluluk anlayışı, partiye sahip çıkma anlayışı en yüksek düzeyde temsil ediliyor. Dikkat edin; düşman, ‘Her şey bitmiş, her şeyden vazgeç ve yaşa’ diyor. Onlar bütün bunları reddediyor ve umudun en az olduğu, olanağın en az olduğu yerde, “Kendimizi kahramanca adarız” diyorlar. Onların bu gerçeğine bakın ve bir de kendinize bakın; bu kadar direniş ve savaşım değerleriyle siz sonuna kadar savaştınız mı, kendinizi sonuna kadar verebildiniz mi? O zaman bu çağrıya, bu büyük karara ters düşmüş olmuyor musunuz?

Bir direniş gününe karşılık vermek demek; böyle bir çağrıya uyum gücü göstermek demektir. Sonuna kadar partiye sahip çıkma, sonuna kadar göreve bağlı kalma ve gerekirse kendini katık ederek zaferi kesinleştirmedir. Bu koşullarda zafer budur ve bu sağlanmıştır.

Eğer en iyi savaş olanaklarına sahipsek ve kurtarılmış bir karış vatan parçasını yaratacak donanımlı savaş birlikleri içinde bulunuyorsak, bunun anlamı zaferi daha da kesin kılmak değil midir? Varsa direniş değerlerine bağlılık, onun gereği bu değil midir? Direniş değerlerini çarçur etmek doğru karşılık olabilir mi? Sonuna kadar kullanabildin mi silahı? Sonuna kadar birimi, gerilla savaşının gereklerine göre yürüttün mü? Sonuna kadar partili gibi yaşamayı sağlayabildin mi? Eğer sağlayamadıysan, o zaman daha ne geziyorsun?

Mevkicilikmiş, olanakların üzerinde yaşamakmış. Hepinizi şimdi tek tek ayağa kaldırsam, ne hesap vereceksiniz? Yani yarın bu ülkeyi kazandık ve bu halkı biraz yetki ve sorumluluk sahibi yapabildik diyelim; peki siz nasıl karşılık vereceksiniz buna? Düşünüyor musunuz bugünleri? Biz işleri idare ederiz, biz sorumlu insanız. Ama yarın, “Kalk, sorumluluklarının gereklerini söyle” dediğimizde ne diyeceksiniz? Bir vicdan korkunuz olmayacak mı? Hep ağlayarak mı geçiştireceksiniz? Hep yalanı incelterek mi söyleyeceksiniz? Artık yutulur mu bunlar? Biz de hiç hesap soracak durumda olmayabiliriz. Bir vicdan denilen olay vardır ve onun gereği yerine getirilir.

Bu kadar büyük direniş değerimiz var ve onlara saygılı olmayı bileceğiz. Bir tarafınıza tokat atılsa, bunu mesele yaparsınız. Fakat binlerce büyük direnişle, bunların adıyla başladınız yaşama, o halde bunlara karşı söyleyeceğiniz bir sözünüz olacak ve o sözünüz de mutlaka yeterli olmalıdır.

Bütün bunlar ne anlama geliyor? Büyük günler, büyük karar günleri sıradan geçirilemez; kesin kavranılmayı, özümsenilmeyi ve emir olarak günlük işleme tabi tutulmayı ister. 14 Temmuz direniş kararı; demek ki, parti ve halk olarak varolma kararını verebilmek, yine en zor mücadele aracını, yani kendini eriterek bu kararı hayata geçirebilmek, bu anlamda tarihin belki en son imha edici gücüne karşı yenilmemek ve teslim olmamaksa, bundan çıkan çok önemli diğer bir sonuç; ölümden zaferi yaratmak, yani yaşayanları kesinkes direniş içinde tutmaktır. Bu direnişten çıkan, “Direnmek Yaşamaktır” şiarı; en zor direnerek en iyi yaşayabilirsin demektir. Bu kararı ortaya çıkarmıştır. Yani bizim savaş tarzımızı, yaşam tarzımızı ortaya çıkarmıştır.

Bu halkın bir savaşımı var ve mutlaka başarıyla yürütülmelidir

Şimdiye kadar ben ne yaptım? Hiç olmazsa kimsenin fazla itiraz edemeyeceği bir PKK gerçekliğini bu savaşım düzeyinde tuttum. Bu benim görevimdir. Çalışma tarzım, tempom bütünüyle bunun içindir. Fakat bir militan için de görevler vardır. Her türlü kariyer, yetki mevki anlayışıyla, her türlü mirasımızı ve yaşamsal değerlerimizi karşılayamazsınız. Büyük yanılgı, bu değerler bambaşka elde edildiği halde, siz çok farklı sevdalarla yaklaşıyorsunuz. Bireyciliğin, erken iktidar hastalığının ne alakası var bizim bu mirasımızla, bunun korunma savaşıyla ne alakası var?

Sizin için de çözüm; kesin onlar gibi katılabilmektir. Çünkü; halen imha siyaseti var üzerimizde. Aynı siyaset ve aynı tehlike söz konusu. Biz burada niye kendimizi adeta bir anlamda eritiyoruz? Siz rahat edesiniz diye mi? Hayır! Karşınızda böyle baba yok, bir reis yok! Tamamen bir mücadele arkadaşlığı var. Herkes eriyerek çalışır. Bunun tartışması da olmaz! Bunun ilkesi, kuralı böyledir. Böyle taşıyacaksınız ve böyle yaşayacaksınız. Bu büyük karar gününün ve benzeri bütün kararların anlamı budur. En yüksek, en yoğun pratikleşme bu kararın gereğidir. Halen bu böyledir ve böyle sürüp gidecektir.

Bu halkın bir savaşımı var ve mutlaka başarıyla yürütülmelidir. Bu halkın üzerinde büyük bir imha siyaseti var ve mutlaka boşa çıkarılmalıdır. Buna PKK öncülük etmiştir ve mutlaka başarıyla götürmelidir. Bu, ancak ordu savaşımıyla hal edilebilir ve sonuna kadar orduİaşarak karşılık verilmelidir. Başka türlü bir yaşamı yaşam belleyemeyiz. Atın bu tür yanılgı ve yetmezliklerinizi, bu bir karardır ve her an geçerli olan bir karardır. Sadece 14 Temmuz 1982’de olan değil, her an yürürlükte olan bir talimattır. Çalışma tarzını belirleyen, temposunu tutan bu talimattır. PKK’nin, ordulaşmanın öz talimatıdır, ruhu ve temel çağrısıdır.

Kesinlikle, “Bu çağrı duyulamaz, bu çağrı çoktan unutuldu gitti” diyemezsiniz, böyle diyen karşımızda duramaz, partimizin silahına sarılamaz. Bu büyük karar verilmiştir, yaşama geçirilecektir. Tek geçerli karardır bu ve bunu anlayacaksınız. Tekrar uyarıyorum; her yerde ve her zaman bu kararı anlayacaksınız. Bu, ömür boyu geçerli bir karardır; bir zafer kararıdır. İnsan soyunun çıkarabileceği en son ve en zor karardır. Yaşam gerçeğiniz buna uymaktan ve gereklerini yerine getirmekten başka ne ifade edebilir? Onun bir parça başarısı olmaktan başka ne ifade edebilir?

Bir kez daha kendinizi gözden geçirin. Ne kadar bu karara uygunsunuz? An be an pratiğinizi, yaşamınızı gözden geçirin. Siz gözden geçiremezseniz, biz geçirmesini biliriz. Yoldaşlıkta zorlama yok ama büyük kararımızı zorlamaya da hiç kimsenin hakkı yoktur. Bu karar aynı zamanda direnerek yaşama ve yaşamda zafer çizgisinde yürüme kararıdır. Bunu çok iyi anlayacaktınız. Sadece anlama da değil, bütün yaşamınız bunun başarılarıyla dolu olacaktı. Nasıl anlayamadınız? Bir değil, böyle bin kararımız var. Bir değil, böyle bin çağrımız var. Nasıl kulak ardı ettiniz, nasıl yürek dışı ettiniz bunları? Ne cesaretle, ‘PKK gerçekliğindeyiz, ordu ve savaş çizgisindeyiz’ diyorsunuz. Böyle bir durumunuz olmadığı halde, yaşamınızın kabul görmesi gerektiğini nasıl iddia ediyorsunuz? Gerekçeniz ne, kendinizi nasıl savunabilirsiniz? Görülüyor ki, yok edildi bütün gerekçeler.

Özgürlüğümüz için her şeyi yapacağız

Bu temelde verdiğiniz sözleri biz daha şimdiden onaylıyoruz ve başarı için de bütün desteğimizi size vereceğiz. Bu temelde yürüyenlerin yürüyüşünden endişemiz yoktur. Onların başarısından hiç birinizin endişesi olmasın. Ancak bu yürüyüş başarıyı getirir. Geçmiş parti ve savaş tarihimizin bütün olumsuzluklarını yerle bir eden net tutum ve davranışların konması ve bundan sonra bütün parti ölçülerinin uygulanmasında siz de gereken gücü gösterebilmelisiniz.

Şehitlerimizin büyük anısından bahsediyorum, büyük karar gücünden bahsediyorum; bu büyük karar gücünün özüyle çelişecek bir duruma fırsat vermeyin. Bu en çok size yaraşır, en çok size gerekir. “Sıcak savaş alanına yöneliyorum” diyenler için gereklidir, büyük karar verenler için gereklidir. Böylesi günlere ihtiyaç duydunuz. “Benim için niye böyle bir fırsat olmadı” diyenler için böyle bir fırsat doğuyor. Bunun amansız yürüyüşü içinde olursanız, o eski affedilmez geriliklerinizi de yerle bir edersiniz. Şimdiye kadar işlenen bütün suçlar da ıslaha kavuşabilir, affedilebilirsiniz.

Bütün ülkede düşmanın bir imha seferi dayattığı ortadadır. Bu özel savaşın başı, “Bir-iki ay içinde anında imha ederiz, gerekirse ben de şehit olacağım” diyor. Bu sözü vermeden önce dedik ki; o büyük bir işgalci ve insanlık düşmanı olarak bunu söylüyorsa, biz de en katıksız hakkımız olan ve mutlak edinmemiz gereken özgürlüğümüz için her şeyi yapacağız. Şehit olmakla değil, onu düşünmeyiz bile. Elden geleni sonuna kadar kullanacağız. Onlar bunu imhaya çevirmek istiyor biz de kutsal var olma hakkımızı sağlamca kullanmaya çalışıyoruz. Bunlar gerçek! Bu da yalnız benim görevim değil.

Sizler niye bir gafil gibi gidesiniz? Niye birçok savaş cephemiz yarın-öbür gün düşsün? Niye kendimize bu büyük acıyı yakıştıralım? Niye kolay kaybetmeyi kendimize yedirelim? Var olmanın büyük geleceği için zindan direnişçisi yoldaşlar, en zor günümüzde böyle büyük bir kararlılık sergilediler, halkın varlığına ve partinin öncülüğüne bağlı kalmayı bildiler. Şimdi yine yokluk ve imha dayatılıyor; yine büyük karar günleri yaşanıyor. En önemlisi de onlar mezar içi kadar bile olmayan bir yerde direndiler. Biz ise zaferin oldukça mümkün olduğu alanlarda direniyoruz. Çare var, zaferi yaratmak da mümkün ve bu yolda direniyoruz. Burada şehit de olunabilir, zorlukları da olabilir ama geriye kalan tek bir kişi bile dürüstçe başarıyı yaratabilir.

Bu söz her zamankinden daha fazla net ve anlaşılırdır. Gerekleri her zamankinden çok daha açık başarıyla yerine getirilebilir. Bu söz başarı ve zafer sözüdür. Bu söz, ‘Ben bu işe varım, başarı ve zafer kişiliğinin sahibiyim’ diyenin sözüdür. Biz bu sözleri şimdiye kadar çok verdik. Yanılgıları vardı, saptırmaları vardı, bunları gördük ve alet olduk. Artık bir daha asla diyoruz! Sözünüzü eğer böyle doğrultursanız ve bununla yaşamınızı bütünleştirirseniz, zafer çizgisinde kesin yürürsünüz.

Tekrar söylüyorum; başka ne çaremiz olabilir ne de istediğimiz. Ben bunu döne dolaşa vurguluyorum. Milyonlar ayağa kalkmışken ve yine zulüm gırtlağınıza kadar dayanmışken, yanlış ve yetersizlikte ısrar ederseniz, yarın öbür gün imha olursunuz. Zafer bu kadar yakınken, büyük kişiliğe yükleneceksin, büyük çalışmaya yükleneceksin. Bunu niye tartışıyoruz, bunu niye saptırıyoruz? Bunun halen anlaşılmayan yönü neresi? Büyük yaşam günü için, büyük yaşam çalışması için, onun doğru kararı ve doğru pratiği için anlaşılmayan ne var? Bireycilik yapacak, yanlışta ısrar edecek ne var? Bunlar size ne kazandırıyor?

Öyle inanıyorum ki, bu sefer karar güçlü, gerekçesi güçlü, fırsat ve olanakları güçlü ve başarısı da güçlüdür. Bu temelde zafer de yakındır ve başarılacaktır.

Şehitlerin kanı halkımızın varı-yokudur. Her zaman bunu vurguladık, 14 Temmuz direniş kararının en büyük sahipleri borçlu olduğunu söylüyorlar. Siz ne verdiniz ki, alacağınız olsun. Biz sadece bir şey için yaşamak istiyoruz; daha fazla çalışmak, daha fazla başarmak için. Bunun dışında bizim başka bir yaşam felsefemiz yoktur. Bunu artık anlayacaksınız, anlayıp da gereklerini yerine getireceksiniz. Bunun dışında bir yaşam, bir başarı yolu da yoktur.

■■■

Toplumsallık Önderliğin varlık nedenidir

Serxwebûn Önderlik ideolojisinin yayın organıdır

Mustafa Karasu

Toplumsallık, Önderliğin varlık nedenidir. Önderlikte toplumsallık dışında bir yaşam düşünme yoktur. Toplumsallık varsa orada moral buluyor, orada kendisinin farkına varıyor, orada insanları güzel görüyor, insanlara sıcaklık duyuyor. Bu yönüyle sosyalizmin çok güçlü toplumsallık iddiası, toplumsallığa sürekli vurgu yapması, toplumculuğu yüceltmesi Önderliği etkiliyor. Dinde de toplumsallık var ama sosyalizm her şeyini toplumsallığa dayandırıyor.

Önder Apo, kendi zihniyet yapısının hangi evrelerden geçtiğini, nasıl şekillendiğini birçok yerde kapsamlı ortaya koymuştur. Çocukluğunda dini esas aldığını, dine sarıldığını hem Kur'an okumada hem İslam'ın şartlarını yerine getirmede çok titiz yaklaştığını, bu yönüyle de köyün imamının, 'Sen böyle gidersen uçarsın' dediğini bilmekteyiz. Daha o çocuk yaşta her şeyi en iyi yapmaya çalışmış, dine inanarak bütün hedeflerine, amaçlarına ulaşmak istemiştir. Din inancının bütün sorunlarını çözeceğine, kendisini istediği amaçlara ulaştıracağına inandığı için dine sarılmıştır. Tabii ki dine sarılırken amacı, herhangi bir maddi değere ulaşmak değildir. İslam'a inanç içinde kişiler nasıl en yüksek mertebeye çıkacaksa, İslam kişiler için, bireyler için en onurlu seviye ve düzeyi nasıl ortaya koyuyorsa Önder Apo da ona ulaşmak ister. Toplumsal sorunlar dahil bütün sorunların din ile çözüleceğine inanır. Bu yönüyle Önder Apo'da daha çocuk yaşta din gerçeğinden başlayarak düşünceye önem verme ön plandadır. Düşünce dünyasında etkin olma eğilimi vardır. Bu daha sonraki yaşamında da böyledir. Ortaokulda da din üzerinde yoğunlaşır, lisede de yine dini inancı yüksektir. Düşünce dünyasını, yaşamını belirleyen; dini değerlerdir, İslami değerlerdir.

Ancak Önder Apo'da sürekli çelişkiler içinde yaşayan bir çocukluk ve gençlik çağı vardır. İlkokulda çelişki yaşar, ortaokulda çelişki yaşar, Ankara'ya gider çelişki yaşar. Bu çelişkilerin çözümünü arar. Ankara, Türkiye'nin merkezidir; sadece bir köy, bir kasaba değildir, herhangi bir şehir de değildir. Bütün siyasal, toplumsal sorunların yoğun olarak kendisini hissettirdiği bir merkezdir. Oraya gittiğinde düşünce dünyası ve ufku daha da gelişir, daha fazla gözlemci olur. Sonuçta çıktığı köy ortamında, okuduğu Nizip'de (Bêlqîs), Riha'da yaşadığı sorunları, Tapu Kadastro Lisesi'ni okurken Ankara'da karşılaştığı sorunları ve gördüğü gerçekleri dinle çözemeyeceği, dinle bunların üstesinden gelemeyeceği düşüncesi giderek gelişir. Böyle bir yoğunlaşma ve çelişki içindeyken Ankara'da 'Sosyalizmin Alfabesi'ni okur. Ankara o dönem '68 kuşağının yaşandığı, gençliğin siyasal olarak belli bir dinamizm içinde olduğu bir dönemdir. Bu süreçte sosyalist düşünceleri benimser. Artık yaşadığı sorunlara sosyalizmin çözüm getireceğini düşünür. Bu da Önder Apo'nun düşünce dünyasında yeni bir dönemi ifade eder. Aslında sorunları çözmede dine nasıl bir rol vermişse, sosyalizme de öyle bir rol vermiştir. Sosyalizme de zaten bunun için yönelmiştir. Sosyalist ideolojiye toplumsal, siyasal ve kültürel sorunları çözecek bir güç olarak bakmıştır.

Önder Apo daha sonra Kürdistan'ın kalbi olan Amed'e gitmiş, tapu memuru olarak orada kalmış ve sömürgeciliği, Kürt toplumunu, Kürt gerçeğini görmüş, Kürt toplumundaki siyasal eğilimleri hissetmiştir. İstanbul'a gittiğinde Türkiye'nin tüm toplumsal, sosyal, kültürel sorunlarını daha yakından görmüş, hem toplumsal ve siyasal dinamizmin yaşandığı hem de toplumsal, siyasal sorunların düğümlendiği gerçekliğini görmüştür. O dönem zaten sosyalizmin ideolojik olarak yükselişe geçtiği dönemdir. Herkes sosyalizmden söz etmektedir. Sosyalizme inanç vardır. Sosyalizm yükselen bir değerdir. Bu ortamda Mahirlerin verdiği konferanslara şahit olur. Mahir Çayan'ın Kürt sorunundaki değerlendirmeleri dikkatini çeker. Kürt sorununa cesaretli yaklaşımı karşısında, Mahir ve yoldaşlarının devrimci kişilikleri şahsında sosyalizme, devrimci mücadeleye inancı artar. Bu dönemde yine DDKO'ya gidişleri vardır. Onların da kişiliklerini, Kürdistan ve Türkiye yaklaşımlarını görür. Tabii tüm bunları ele alırken Türkiye'nin ve Kürdistan'ın sorunlarına nasıl çözüm bulacaklar, bu çözümleri nasıl olacak, hep bunları düşünür, yoğunlaşır. Bu ortamda, yani 1971'de 12 Mart darbesinin olduğu bir dönemde Ankara'da Siyasal Bilgiler Fakültesi'ne kaydını yaptırır. Orası Mahir'in okuduğu okuldur; yine ideolojik mücadelenin, sosyalist düşüncenin yoğun tartışıldığı bir yerdir. Bu dönemde bir THKP-C sempatizanıdır ama Kürdistan'daki sorunlara yoğunlaşması da, ilgisi de artmıştır. Zaten Mahir'e sempatizanlığı da Kürt sorununa yaklaşımından ileri gelir.

Önder Apo böyle bir sempatizanken sosyalizme inancının yükselmesi, derinleşmesi giderek gelişir. Mahirlerin şehadetinden sonra hemen sorumluluk duyması, bir boykot düzenlenmesi Önder Apo'nun ideolojisi ve düşüncesiyle pratiği arasındaki bağı gösterir. Düşüncesinin ilk fırsatta pratikleşmesini ortaya koyar. Zaten dinamik bir kişiliktir. Kendi kişiliğini, 'cıva gibi olma' biçiminde ifade eder. Düşünce diyalektiği de böyledir. Bu bakımdan cıva gibi akışkan hareket eden bir kişiliğe sahip olduğu için benimsediği sosyalist düşünceyi, devrimci düşünceyi bir kanal bulduğunda hemen ortaya koyar. Mahirlerin şehadetinden sonra boykotun gerçekleşmesinde öncü düzeyde yer alması bu karakteri ile bağlantılıdır. Derhal öncülüğe soyunur. Hiç kimsenin cesaret edemediği ve sıkıyönetimin olduğu ortamda böyle bir boykota cesaret etmek, esas olarak da ideolojik kişilikle ve yoğunlaşma ile ilgilidir.

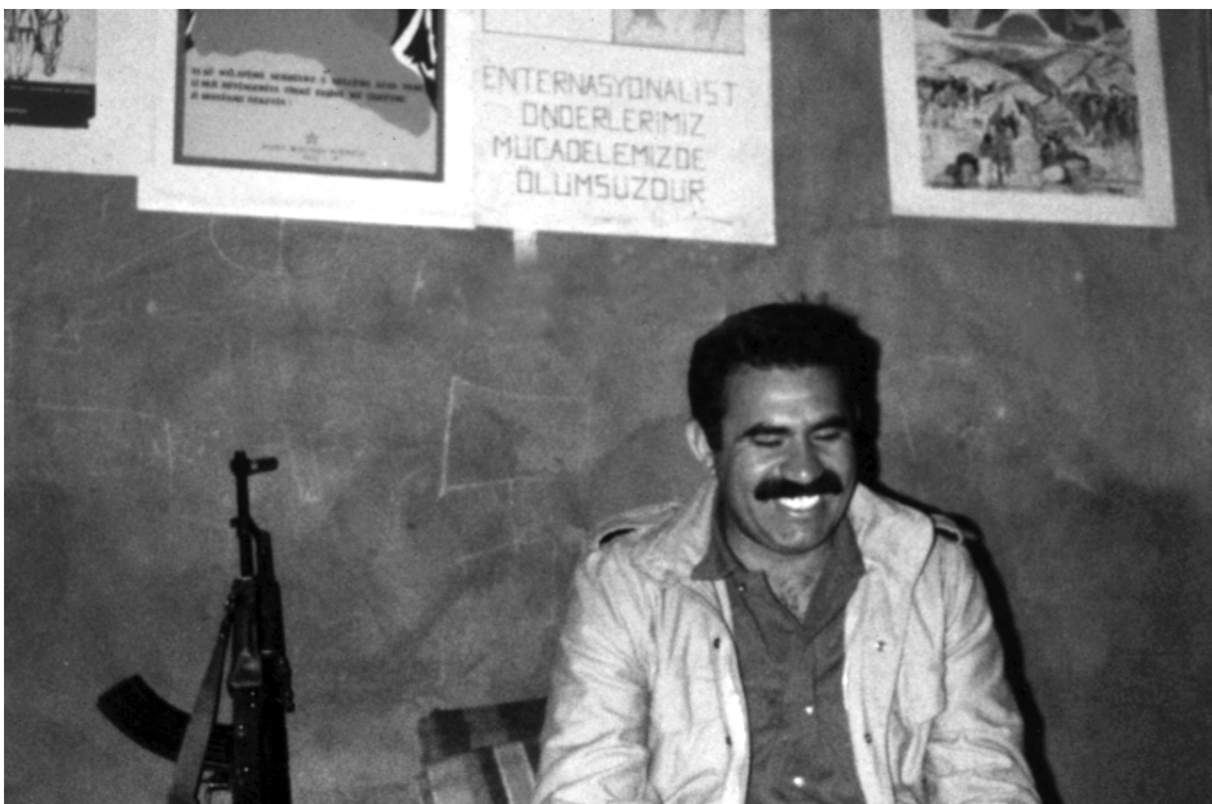
Önder Apo'da toplumcu kişilik ve sosyalizm

Önder Apo'nun sosyalizmi benimsemesinin tabii ki birçok etkeni vardır. Bunların başında da toplumcu karakteri gelmektedir. Daha çocukken, "Ben kendi toplumumu oluşturdum," der. Sadece toplumcu yaşam, toplumsal yaşam, toplumcu ilişkiler Önder Apo'yu tatmin etmektedir. Ya da toplumcu ilişkileri, yaşamı aramaktadır. Bu nedenle de kendi toplumunu, kendi ilişkilerini kurmaya yönelir. Önder Apo'nun kendi çocukluğunu anlatması, aslında nasıl bir toplumcu kişilik olduğunu, bireyciliğe değil toplumculuğa nasıl yatkın olduğunu ifade etmek içindir. Öte yandan dine inanması da Önder Apo'nun toplumcu olmasında, sosyalist olmasında çok önemli etkide bulunmuştur. Bütün dinler zaten toplumcudur. Toplumcu olmayan din yoktur ama İslamiyet'de ifadesini bulan toplumculuk, Önder Apo'yu tatmin etmez. Onun toplumculuğu; daha sistemli ve daha mücadeleci olacak, mevcut sorunlarına daha net çözümler bulacak bir toplumculuk arayışı içindir. Bu yönüyle sosyalizmde kendi düşündüğü toplumculuğun en sistematik halini görür. Zaten bilimsel sosyalizm denilmektedir. Toplumculuğun kapsamlı, derinlikli ortaya konulması, en azından teorik olarak böyle ifade edilmesi tabii ki Önder Apo'yu kendine çeker.

Diğer yandan, belki bugünkü kadar ifade etmemiştir ama sosyalizme inandığı dönem aynı zamanda Kürt sorununun kafasını kurcaladığı, sorunu nasıl çözeceği konusunda yoğunlaştığı dönemdir. Önder Apo Kürt sorununun ancak sosyalist düşünceyle çözüleceğini hisseder. O çağın en ileri, en bilimsel ideolojisiyle çözülür. Çünkü; sorun çok karmaşıktır. Ortadoğu çok karmaşıktır ve sorunlar çok ağırdır. Kürtlerin ve Ortadoğu halklarının sorunları ağırdır. Yine, Kürtler üzerinde dünyanın hiçbir yerinde görülmeyen çok ağır bir sömürgecilik uygulanmaktadır. İşte böyle bir ağır sorunun herhangi bir düşünce düzeyi ve ideolojiyle çözülmesi mümkün değildir. Öte yandan kapitalist sistem, emperyalist sistem bu sorunu yaratmıştır. Türkiye ve diğer ülkeler bu sisteme bağlı ülkelerdir. Bu yönüyle Önder Apo sosyalizmi, hem ideolojik olarak hem de toplumsallığı en iyi ifade eden bir sistem olarak gördüğünden; kendi toplumculuğunun, kendi toplum düşüncesinin en iyi biçimde ifade edilişini orada bulduğundan bilimsel sosyalizmi benimsemiştir. Öte yandan, Kürt sorununun ancak sosyalizmle çözülebileceğini düşünmüş ve inanmıştır. Kürt sorununun dar, ilkel milliyetçi yaklaşımlarla ve sadece kendi önünü, kendi çevresini gören yaklaşımlarla çözülemeyeceğini derinden hissetmiştir. Kürt sorununa ancak çok boyutlu, çok yönlü bakıldığında, dar yaklaşımdan kurtulup daha geniş yaklaşımla ele alındığında çözüm bulunabileceğini düşünmektedir. Kürtlerin Ortadoğu'da özgürlük mücadelesini geliştirmesinin ancak bilimsel, ideolojik ve teorik yaklaşımla olacağına inanır. İdeolojik olarak toplumcu karakterine cevap verdiğinden ve evrensel olarak doğru bir düşünce olduğundan sosyalizme sarılır.

Kürt sorunu evrenseldir

Kürt sorununun sosyalizm dışında çözülemeyeceğini anlar. Sosyalizm dışındaki yaklaşımların Kürt sorununu daha da çıkmaz haline getireceğini, Kürt sorununu engelleyen bir yaklaşım olacağını düşünür. Bu yönüyle Önderliğin sosyalizmi benimsemesi çok yönlü, derin ve kapsamlıdır. Öyle sadece bir coşkuyla, bir heyecanla, bir ajitasyonla sosyalizmi benimsememiştir. Ya da ezme, sömürme ve baskı olduğundan; buna karşı tepkiyle hemen sosyalist düşünceye sarılmamıştır. Başka ideolojik duruşların ve başka yaklaşımların Kürt sorununu çözemeyeceğini görerek sosyalizmin ideolojisi etrafında mücadeleyi esas almıştır. Önder Apo'nun, "Kürdistani olan evrenseldir" değerlendirmesi aslında sosyalist düşünceye ilk inandığı zaman da hissettiği bir düşüncedir. O dönemdeki yaklaşımları bugün çok daha bilinçli ve gelişmiş bir halde ifade gücüne kavuşmuştur. Çünkü sosyalizm, o dönemde evrensel ve bilimsel bir ideolojidir. Herhangi bir ülkeyle, halkla sınırlı değildir. Bütün halkların, ülkelerin, toplulukların,

Reel sosyalizm yıkılmış olabilir, onlar yanlış pratiğin sahibi olabilirler ama bu sosyalizmin, toplumculuğun yanlışlığı değildir; onların yanlışlığıdır, onların pratikte uyguladıkları sosyalizm anlayışının yanlışlığıdır. Eleştirilmesi gereken onlardır. Yoksa sosyalizm insanlığın var olma biçimidir, toplumculuk insanlığın var olma biçimidir. İnsan olmak için de toplumcu olmak gerekiyor, yani sosyalist olmak gerekiyor. Bu bakımdan eğer insan olacaksak, insanlığı savunacaksak tabii ki sosyalizmde ısrar edilecektir.

tüm ezilen sınıfların sorununu çözecek bir ideoloji olarak benimsenmiştir. Bu bakımdan evrensel bir ideolojidir. Kürt sorunu evrenseldir. Ve Kürdistani olan evrenselse o zaman böyle bir sorun da ancak evrensel karakterde olan bir ideolojiyle çözülebilir.

O dönemde dünyada birçok alanda ulusal kurtuluş mücadeleleri vardı. Ulusal kurtuluş mücadeleleri bir yönüyle milliyetçi eğilimleri teşvik etmektedir. Milliyetçi eğilimlerle ulusal sorunu çözme eğilimi ön plandadır. Ulusal demokratik devrim temelinde ifade edilen devrimci yaklaşımlarda da belli düzeyde bir milliyetçi yaklaşım vardır. Sosyalistler de ulusal sorunları, ulusal demokratik temelde çözmek isterler. Bu iki çözüm seçeneği içinde Önder Apo evrensel ideoloji olan sosyalizmi benimser. Kürt sorunu o kadar karmaşıktır ki, milliyetçilikle çözülmesi mümkün değildir. Milliyetçilik, sorunları daha da ağırlaştıracaktır. Kürt milliyetçiliğinin geliştiği ortamda, Türk, Arap, Fars milliyetçiliğinin daha da azgınlaşacağını, zaten bu devletler tarafından dört parçaya bölünmüş Kürdistan'ın yine bu güçler tarafından milliyetçi yaklaşımlarla bastırılmak isteneceğini düşünür. Özellikle 20. yüzyılda Türk devletinin, İran'ın, yine diğer ülkelerin Kürtlerin özgürlük mücadelesini bastırmada ortaklaştığını görür. Kürtlerin bu devletler tarafından çok ağır baskı altında tutulduğunu ve soykırıma uğratılmak istendiğini görür. Önder Apo'nun düşüncelerini ilk ortaya koyduğu zamanda yaptığı, "Kürdistan, Türk uluslaşmasının yayılma alanı haline getiriliyor" tespiti çok önemli bir tespittir. Kürdistan'ın Türk uluslaşmasının yayılma alanı haline getirilmesi ancak soykırım politikasıyla sağlanabilir. Kürtleri egemenlik altında tutan diğer devletlerin de biraz geriden Türk devletinin bu soykırımcı politikalarını takip ettiğini söyler. Bu, Kürtleri egemenlik altında tutan devletlerin de Türk devletinin benzeri zihniyette olduklarını gösterir. Bu kadar düşmanı olan bir Kürt halk gerçeği vardır.

Ortadoğu'da soykırım altında böyle bir Kürt gerçeği bulunmaktadır. Ortadoğu dünya dengelerinin kurulduğu yerdir. Türkiye bir NATO ülkesidir. Ortadoğu'daki devletler tarihin en eski devletleridir. Tüm bu gerçekler karşısında Önder Apo, bu kadar kapsamlı bir sorunun ancak kapsamlı ve derinlikli karaktere sahip bir ideoloji ve yaklaşımla çözüleceğini görür. Daha sonra, "Kürdistani olan evrenseldir" demesi Kürt sorununun çok boyutlu ve karmaşık karakterini görmesiyle ilgilidir.

Önderlikte toplumsallık dışında bir yaşam düşünme yoktur

Önder Apo'nun sosyalizmi benimsemesinin böyle çok önemli toplumsal, tarihsel ve güncel temelleri vardır. Önder Apo, gücünü toplumsallığından almaya çalışan bir kişiliktir. Toplumcu değerlerin Kürt halkını özgürleştireceğini düşündüğünden, dinde olduğu gibi sosyalizmde de toplumculuğu gördüğünden, kurtuluşu, özgür ve demokratik yaşamı sosyalizmde arar. Toplumsallık dışında insanın ucube haline geldiğini görür. Özellikle şehir yaşamına geldiğinde, kapitalizm ortamında kendisini bu kişiliklerden ayrı görür. Kendisini modernizmin yarattığı bu toplumsal ve bireysel şekillenmelere yabancı görür. Bu bakımdan toplumsallık, Önderliğin varlık nedenidir. Önderlikte toplumsallık dışında bir yaşam düşünme yoktur. Toplumsallık varsa orada moral buluyor, orada kendisinin farkına varıyor, orada insanları güzel görüyor, insanlara sıcaklık duyuyor. Ama toplumsallığın olmadığı yerde kendini anlamsız gördüğü gibi insanları da anlamlı görmüyor. Bu yönüyle sosyalizmin çok güçlü toplumsallık iddiası, toplumsallığa sürekli vurgu yapması, toplumculuğu yüceltmesi Önderliği etkiliyor. Toplumsallık dinlerde bu kadar yüceltilmiyor ve anlamlandırılmıyor. Dinde de toplumsallık var ama sosyalizm her şeyini toplumsallığa dayandırıyor. 'Toplum' diyor ve toplum dışı hiçbir şeyi kabul etmiyor. Bu açıdan, toplumsallığa bu düzeyde vurgu, ideolojinin kendisini toplumculuk yani sosyalizm olarak ifade etmesi, Önderlik açısından kendi duygu ve düşünce dünyasına, yaşamına, çocukluğundan beri özlediği topluma karşılık geliyor. Bu bakımdan Önderlik neden sosyalizmi benimsemiş, neden sosyalizmde çözüm arıyor sorularına en başta böyle cevap vermek lazım.

Öte yandan, sosyalizm dışında diğer ideolojilerin; milliyetçiliğin ve küçük burjuva yaklaşımların hiçbirisinin Kürt sorununa çözüm olamayacağını; Kürt'ün, Kürdistan'ın ve Ortadoğu'daki yaşam gerçeğinin ancak toplumcu bir düşünceyle var olabileceğini; bu toplumculuğun da tabii halkların kardeşliğini esas alan bir toplumculuk olacağını görüyor. Sosyalizmde enternasyonalizm var, halkların kardeşliği var, halkların kardeşliğine fazla fazla vurgu var. Ve milliyetçilik ötelenmiş, şiddetle reddedilmiştir. Bu durum tam da Kürt'ün ihtiyacı olanı ifade ediyor. Kürtler ancak milliyetçiliklerin ötelendiği ve öldürüldüğü bir coğrafyada yaşayabilir. Bu yönüyle sadece Kürtler açısından milliyetçiliğin ötelenmesi için değil; Türkler, Farslar ve Araplar açısından da milliyetçiliği öteleyecek düşüncenin sosyalizm olduğunu görüyor. Düşmanlarındaki bu milliyetçiliğin ötelenmesi gerekiyor. Ortadoğu'da milliyetçiliğin ötelenmesi ve geriletilmesi gerekiyor. Bu geriletildiğinde Kürt tabii ki özgür ve demokratik yaşama daha kolay kavuşacaktır. Bunu da en kapsamlı ve çarpıcı biçimde ortaya koyan sosyalizm oluyor.

İdeolojik kimliğin şekillenmesi

Önderlik zaten çocukluğunda, köydeki kavgaları, kan davasına karşı ailesinin kendisini düşmanlarına öfkeli yetiştirmesini de reddediyor. Ailesinin isteğinin tersine, düşman görülen ailenin çocuğuyla arkadaşlık kuruyor. Hem de ailenin kendisini dışlamasına karşın bunu yapıyor. Bunu yapan bir çocuk, bu karakterde yetişen bir kişilik tabii ki toplumsal sorunların çözümünü düşmanlıkta görmeyecek; toplumda, toplumsal değerlerde ve kardeşlikte görecektir. Önder Apo'nun kişiliğinin şekillenmesi böyle toplumcu olduğu gibi, nasıl bir toplumculuk sorusunun cevabını da çocukluğundan beri sorgulayan ya da kendi pratiğinde ortaya koymaya çalışan bir yetişme tarzı vardır. Bu yönüyle Önder Apo'nun sosyalizme yaklaşımı esas olarak doğal toplumun karakterinden ileri geliyor. Toplumun özüne dayanıyor. Herhangi bir niyetle, amaçla farklılaşmış bir toplum olmuyor. Gerçek toplumculuğu, yani gerçek sosyalizmi kişiliğinde ve toplumda aramaya çalışıyor. Sosyalizm düşüncesini kabul ettiğinde de, sosyalist olduğunda da kendisinin kabul edeceği, kendisinin düşündüğü değerlerle örtüşen bir sosyalizm arayışı içine giriyor. Bu toplumcu değerler, toplumculuğun ilk tarih sahnesine çıktığı coğrafyada; Neolitik toplumun ortaya çıktığı coğrafyada Önder Apo'da öz ifadesini buluyor. Ya da Önder Apo böyle bir coğrafyada o özle yetişiyor. Çocukluğundan itibaren o öz kültürün, öz toplumsal iklimin değerleriyle karşılaşıyor ve öyle büyüyor. Bu da Önder Apo'nun ideolojik kimliğinin şekillenmesinde, daha sonra sosyalizme yaklaşımında, sosyalizme ve toplumculuğa ters yaklaşımlara karşı tutumunda kendini ortaya koyuyor.

Bu çerçevede Apoculukta, daha sonra da PKK'de yaşam bulan sosyalist düşüncenin kendine özgü yanları vardır. Bu bakımdan Önder Apo'da ve Apoculukta, PKK gerçeğinde gerçekleşen sosyalizm, tam da sosyolojiye, yani toplumun doğal karakterine yakın bir sosyalizm oluyor. Bu nedenle Önderlik, sosyalizmi benimsediği anda onu sadece bir ideoloji olarak savunmuyor, ideoloji böyledir, demiyor. O, sosyalizmi, toplumculuğu tamamen kendi kimliğinde yaşatıyor. Arkadaşlarıyla ilişkilerinde bu sosyalist düşünceyi hemen pratikleştiriyor. Kişilik ve yaşam sosyalizme göre şekilleniyor. Sosyalizm sadece bir mücadeleyle gerçekleştirilecek bir sosyalist devlet, sosyalist toplum, sosyalist sistem olarak ele alınıyor. Bu gerçekten de çok önemli bir farklılıktır. Ve Önder Apo, "Sosyalizmi bugünden yaratalım, toplumculuğu bugünden yaratalım" diyor; bunu daha teorik ve sistematik bir biçimde ortaya koyuyor. Ancak Önderliğin bu gerçekliğe ulaşmasında çocukluktaki yetişme tarzının, yine sosyalizmi ilk öğrendiği ve benimsediği andan itibaren bunu sadece bir siyasal hedef ya da bir ideolojinin, bir teorinin ortaya koyduğu hedef olarak görmeyerek hemen yaşamın parçası yapmasının belirleyici etkisi bulunmaktadır. Kendisini şekillendirirken de söylemiyle, yaşamıyla, pratiğiyle sosyalist kişilik olarak şekillendiriyor. Arkadaşlarıyla kurduğu ilişki de sosyalist ilişkidir ve oluşturduğu grup da tamamen sosyalist bir gruptur. Sosyalist zihniyeti şekillenmiş, yani toplumcu bir gruptur. Tamamen toplumcu değerlerle, sosyalist değerlerle günlük yaşamını sürdüren bir gruptur. Sosyalizmi sadece bir parti, bir siyasi hareketin programı ve amaçları biçiminde ortaya koymuyor. Aynı zamanda kendisinin, arkadaşlarının ve grubunun yaşamı olarak pratikleştiriyor. Aslında böylelikle nasıl bir sosyalizm düşündüğünü, nasıl bir sosyalizm amaçladığını bizzat Apocular ve PKK, kendi pratiği ve yaşamında ortaya koyuyor. Bu çok önemli bir özelliktir. PKK'nin toplumculuğu, sosyalist anlayışı irdelenirken ve anlamaya çalışılırken bu gerçeğin özellikle bilinmesinde fayda vardır.

Özgüç, en fazla kullanılan kelimelerden biridir

Apocular daha birkaç kişiyken bile kendilerini çok güçlü görmüşlerdir. Toplumculuğun karakteri budur. Gerçek toplumsal değerlerle yan yana gelenler kendilerini güçlü ve yenilmez hissederler. Apocu grubun daha ilk çıkışından itibaren kendine çok güvenmesi, kendini güçlü görmesi, düşüncelerini gerçekleştireceklerine inanmaları, sürekli özgüçten söz etmeleri bu karakterle ilgilidir. Apocuların en fazla kullandığı kelimelerden biri, özgüçtür. Özgüç esas alınanın başarıya götüreceğini bilir, söylerler. Özgüç esas alındığında her türlü zorluğun ve engelin aşılabileceği belirtilir. Bu özellik toplumun gücüne inanmayı ve toplumcu değerleri derinliğine benimsemeyi ifade eder. Sadece ideolojik, teorik bir olgu değil, bir program konusu değil, tamamen bir yaşam konusudur. Apocu grupta toplumculuğu kendinde pratikleştirme ve yaşatma çok önemlidir. Grup bunu varlık nedeni olarak görür. Önder Apo kendi kişiliğinden başlayarak tamamen toplumcu bir kişilik ve toplumcu bir ilişkiler ağı ortaya çıkarır. Bu nedenle grubun içinde bireycilik yaşayamaz. Grup toplumcu olmak zorundadır. Önder Apo, kendisini böyle örgütlediği ve böyle bir kişilik haline getirdiği için grup da daha ilk arkadaşlık ilişkileriyle birlikte yaşamda sosyalizmi gerçekleştirir. Gerçek bir toplum haline gelinir. İki kişiyle, beş kişiyle, on beş kişiyle toplum olurlar. Kendine güvenen bir topluluk ve grup böyle oluşur. Gücü herhangi bir yerde, dışarıda aramaz. Gücü toplumculuk anlayışında, toplumsal değerler etrafında bütünleşmede görürler. Toplumsal değerleri yaşamların parçası haline getirmeyi en temel güç kaynağı olarak ele alırlar. Bu, Apocuları bütün diğer gruplardan farklılaştıran özellikleridir.

İdeolojik dönem Apocuları gerçek sosyalistler, toplumculardı. Zaten onlara bakan, bu özellikleri onlarda görüyordu. Bu grubun çekiciliği de bundan ileri geliyordu. Apocuların dışarıdaki insanları en fazla etkileyen yanı bu ilişkileriydi ve bu toplumcu karakterle kendine çok fazla güvenmeleriydi. Özgüvenlerinin çok çok yüksek olmasıydı. Özgüven patlaması yaşanıyordu. Önder Apo, insanlarda bunu ortaya çıkarmaya çalışıyordu. Bu da tabii Apocuların kişiliğini farklılaştırıyordu. Önder Apo böyle bir devrimci karakterdi, sosyalistti. Dine inanmayla başlayarak bütün yaşamında toplumculuğu esas alan Önder Apo, sosyalizmi benimsedikten sonra da, onu da hemen yaşamsallaştırmıştır. Nasıl ki Önder Apo, dini benimsediğinde o dinin gerektirdiği düşünceleri, kültürü hemen yaşamının parçası haline getirmeye, arkadaşlık ilişkisi haline getirmeye çalışmışsa, sosyalizmi de bu temelde ele almıştır. Bu tabii Apocu grubun sosyalist anlayışını, gerçek bir toplumculuk haline getirmiştir. Yani ideoloji ile sosyolojinin yakınlaşmasını sağlamıştır. Önder Apo, şimdi ideolojiyi sosyolojileştirmekten, sosyolojiyi ideolojikleştirmekten, yani sosyalist ideolojiyle sosyoloji arasındaki farkın kapatılmasından söz ediyor. Zaten bu yaratıldığı an, o ideoloji başarıya ulaşmış demektir. Yoksa ideoloji, sosyalizmin ortaya koyduğu değerler, bir sosyoloji haline gelmemişse, toplumsal gerçeklik haline gelmemişse, Önder Apo'nun belirttiği gibi ideolojiyle sosyoloji, sosyolojiyle ideoloji arasındaki mesafe kapanmamışsa hala sosyalist düşüncede, sosyalist anlayışta sorunlar ve yetersizlikler var demektir. İşte Önder Apo'nun bugün ifade ettiği bu konu, Önder Apo'nun ilk grup aşamasıyla birlikte yaratmak istediği sonuçtur, toplumsal gerçekliktir. Bu da ideolojik duruşun ta kendisidir.

Apocular herhangi bir kesime tamamen angaje olmayan bir yaklaşım içinde oldu

Apocu grup dünyadaki bütün sos-

yalist hareketlere değer verdi. Çin'e de, Rusya'ya da, Sovyetler'e de, Arnavutluk'a da, Vietnam'a da, Küba'ya da değer verdi. Nerede bir sosyalist ideoloji ve amaç varsa, sosyalizmden söz eden topluluk ve siyasal gruplar varsa hepsine değer verdi. Önder Apo açısından, hareket açısından toplumculuğu savunmak ve toplumculuğa değer vermek çok önemliydi. Bu yönüyle de Apocular, ben toplumcuyum, yani sosyalistim, diyen herkese değer vermiştir. Bu yönüyle farklı sosyalist eğilimlerin; Çin, Sovyet ve Arnavutluk yanlılarının, Küba'yı esas alanların, yine Vietnam'ı kendine yakın görenlerin, bütün bunların birbirlerini çok sert eleştirmesine sıcak bakmamıştır. Bu kadar eleştirileri, bu kadar karşıtlaştırmaları daha ilk günden itibaren reddetmiş, bunlardan rahatsız olmuştur. Bu yönüyle Sovyetler Birliği'ni de, Çin'i de, Arnavutluk'u da, Küba'yı da, Vietnam'ı da çok sert eleştirmeyi kabul etmemiştir. Birbirlerine bu kadar ağır yönelmelerini sosyalist anlayışa uygun görmemiştir. Ama bunu yaparken de hepsiyle de seviyeli olma, seviyeli yaklaşma, eleştirisi varsa da seviyeli dile getirme tarzını esas almıştır.

O dönemde çok keskin bir kamplaşma ortaya çıkmıştı. Çin'i, Arnavutluk'u, Sovyetler'i esas alanlar birbirlerine gerçekten çok sert tutum takındıkları gibi, herkesi de kendileri gibi net ve sert tutum almaya çağırıyorlardı. Bu dayatma Apocu gruba da gösterilmiştir. Ya Çin yanlısı ya Sovyet yanlısı ya da Arnavutluk yanlısı olması gerektiği gibisinden dayatmalarla karşılaşılmıştır. Gerçekten de o dönemde bu dayatmalar karşısında tarafsız durmak kolay değildir. Çünkü; sosyalist olmak, sanki diğerlerine tutum almakla özdeşleştiriliyordu. Diğerlerine tutum almayan, gerçek sosyalist olarak görülmüyordu. Böyle bir yaklaşım vardı. Ama Apocular böyle bir duruma girmek istemediler. O zamanlar Kuzey Kore Komünist Partisi Genel Sekreteri Kim İl Sung'un, 'Onların bir sandalyesi var, bizim de kendi sandalyemiz var, biz kendi sandalyemizde otururuz.' tutumu vardı. Apocular bunu daha gerçekçi görüyordu. Onun için, Kim İl Sung'un bu söylemini benimsemişlerdi. Dayatmalar karşısında, 'Bizim de yaklaşımımız böyledir,' gibisinden bir tutum alınmıştı. Bu yönüyle, o kadar kamplaşmanın olduğu, sert çatışmanın olduğu dönemde grup, kendisini bu tür sert kamplaşmalar ve karşıtlıklar içine koymadan, hepsine mesafeli ama hiçbirini de karşısına almayan, hepsiyle de ilişki kurmaya çalışan bir yaklaşım içinde olmuştur. Kuşkusuz benzer bir yaklaşım içinde olan gruplar da vardı. Nitekim DEV-YOL buna yakındı. Fakat DEV-YOL'un ideolojik yaklaşımları ve duruşu Apocu grupla tam uyuşmamıştı. Daha sonra Kurtuluş Hareketi DEV-YOL'dan ayrıldığında, onlar da Apocular gibi, herhangi bir kesime tamamen angaje olmayan, hepsiyle ilişki kurabilen bir yaklaşım içinde olduklarından onlarla ilişkiler daha o zaman diğerlerine göre daha fazla gelişmişti. Apocu grubun Kurtuluş'la ilişkisi daha baştan diğer gruplara göre daha iyi olmuştu. Zaten 12 Eylül sonrası da, bugüne kadar da bu kökten, bu çevreden gelen kesimlerle daha fazla ilişki kurulmuştur. Kuşkusuz, benzer katı, sert yaklaşım içine girmeyen, iradeli ideolojik duruşta olan kesimlerle de ilişkiler daha iyi olmuştur. Dr. Hikmet Kıvılcımlı'ya yakın gruplarla ilişkiler, diğerlerine göre daha olumluydu.

Kuşkusuz bunları belirtirken Apocuların da çok keskin bir ideolojik mücadele verdiğini vurgulamalıyız. Apocular daha küçük bir grupken bile ideolojik duruşlarından taviz vermeyen bir grup olarak tanınmıştı. İdeolojik mücadeleyi en net ve açık veren gruplardandı. Çin, Arnavutluk, Sovyet yanlısı olsun, hangi siyasal eğilim olursa olsun onlara karşı kendi ideolojik duruşunu koruyordu. Onların hepsinin yetersizlikleri ve eksikliklerine karşı mücadele içinde oluyordu. Kuşkusuz o günkü ideolojik derinlik ve kapsam bu düzeyde değildi. O dönemde Türkiye'deki sol grupların Kürt halkının örgütlü iradesini tanımada eksikleri, yetersizlikleri, yanlışlıkları ve zaafları vardı. Onlara karşı net ve açık bir tutum konuluyordu. Onların bu yaklaşımı kabul edilmiyordu. Öte yandan Kürt gruplarının da milliyetçi, reformist, işbirlikçi yaklaşımları kabul edilmiyordu. Böylelikle iki cephede keskin bir ideolojik mücadele de veriyordu. Türk solunda var olan sosyal şovenizme; Kürt halkının örgütlü iradesini kabul etmeme, ayrı bir irade olmasını sindirememe, kendisine yedekleme yaklaşımlarına, yani eşit görmeyen yaklaşımlarına karşı mücadele edilirken; Kürtler içinde de milliyetçi eğilimlere, teslimiyetçi duruşlara karşı da mücadele edilmiştir.

Kürt gruplarının çoğu da, 'Biz sosyalistiz,' diyordu. O dönemde sosyalizm yükselen bir ideolojiydi. Bu nedenle, 'Biz sosyalistiz,' diyorlardı. Aslında bu yaklaşımları da kendine, özgücüne güvenmeyen, toplumu güç yaparak mücadele etmeyen zihniyet ve pratiklerinin bir ifadesi olarak dışa vuruyordu. Kendilerine güvenmediklerinden, o dönemde önemli bir güç olan Sovyetlere dayanarak bir şeyler elde etme anlayışı içindeydiler. Sosyalizme inanmaktan çok, işbirlikçi, milliyetçi ve reformist karakterin farklı biçimde ortaya konulmasıydı. Kemal Burkay'ın Özgürlük Yolu böyleydi, DDKD böyleydi. Bazı gruplarda, KDP'nin etkisi altında, ABD ve Batı'ya yakınlık duyma vardı. Rızgarî'de böyle bir eğilim vardı. Zaten Ala Rizgarî bir yönüyle de bu tür eğilimlere karşı çıkarak ayrılık içine girmişti. Kawa Çin yanlısıydı. Onlar da aslında özgüce güvenmeme sonucu, yani işbirlikçi, milliyetçi eğilimin farklı bir versiyonu olarak ortaya çıkmıştı. Nitekim bugün o eğilimlerin, Sovyetler Birliği yıkıldıktan sonra sosyalizmden tamamen uzaklaşmaları, sol karşıtı haline gelmeleri ve milliyetçiliğe sarılmaları onların o dönemde neden sosyalizmden söz ettiklerini ortaya koyar. O tür özde sosyalist olmayan kesimlere karşı da PKK'nin bir ideolojik mücadelesi ve duruşu vardı. Onların milliyetçi, reformist yaklaşımları, şu bu güce dayanan yaklaşımları o zaman da reddediliyordu. Bu bakımdan tamamen özgücüne güvenen bir Apocu grup ortaya çıktı ve sosyalizmi böyle anladı. Sosyalizmi, toplumu güç yapan, toplumun enerjisiyle güç olan ve kapitalizme karşı bu temelde mücadele eden bir anlayışla ele aldı.

Apocular hem geri geleneksel hem de modern yaşamın bütün ilişkilerinden kopuyorlardı

Kuşkusuz diğer sosyalist hareketler de kapitalizme karşıydılar. Marksizm'in ve Leninizm'in kapitalizm karşıtı tezlerini benimsiyorlardı. Ancak Önder Apo'nun bugün ifade ettiği kapitalizmin modernitesi, bir yaşam tarzı, bir yaşam biçimi var, duygu düşünce dünyası var; buna karşı olmadan, kapitalizme karşı olunmaz düşüncesi o günün sosyalist hareketlerinin pratiği tarafından doğrulanmış bulunmaktaydı. Kapitalist moderniteye karşı tutumları net değildi. Sosyalist düşünceler, partiler, siyasal güçler, ideolojik çevreler kapitalizme karşıydılar ama kapitalizmin yaşamından, ilişkilerinden bir bütün olarak kopamıyorlardı. Apocuların bir farkı da tamamen sistemden kopmaya ifade ediyordu. Yani hem geri geleneksel yanlardan hem de modern yaşamın bütün ilişkilerinden kopuluyordu. Çünkü; kapitalizmin de modernitesi vardı, o günkü yaşamı şekillendiriyordu, yaşam ilişkilerine yön veriyordu. Bir yaşam kültürü oluşturuyordu. Bu da her kesimi etkisi altına alıyordu. Apocular bu yönüyle kapitalizmin modernitesine, yaşam tarzına, ilişkilerine de karşı bir duruş içinde oldular. Aileden, okuldan, küçük burjuva özlemlerden kopuş, o anda sistemin parçası olan bütün yaşam ilişkilerinden kopuş bunu ifade ediyordu. Apocuların çıkışında böyle bir kopuş vardı. Önder Apo, "Ben bu dünyanın insanı değildim," diyor. İşte Apocu grubun tümü de gruba girdiği andan itibaren o dünyanın insanı olmaktan çıkıyordu, çıkmak durumundaydı. Bu dünyanın, kendine dayatılan dünyanın, ilişkilerin dışına çıktığı zaman Apocu oluyordu. Bu tabii düşüncesine, ideolojisine ve ideolojik duruşuna yansıyordu. Sosyalist ideolojik duruş kapitalizme, emperyalizme, onun ideolojik, siyasal, toplumsal, kültürel bütün dayatmalarına net bir karşı koyuşu ve kopuşu ifade ediyordu.

O gün, bugünkü düzeyde teorik bir değerlendirme ve kopuş konusu ifade edilememiştir ama pratikte gerçekleşen bu olmuştur. Zaten diğer gruplar, Apocuların bu karakterlerini öveceklerine eleştiriyorlardı. 'Aileden, okuldan, özlemlerinden koparıyor,' gibisinden Önder Apo'nun bu kişiliğini ve bu kişiliğini gruba yansıtmasını; grubun çevresinden, ailesinden, devletten, geleneksel ilişkilerinden, okuldan, küçük burjuva dünyasından, kapitalizmin ortaya koyduğu her türlü ilişki biçiminden kopmasını eleştiriyorlar, şaşkınlıkla karşılıyorlardı. Bu nasıl bir iştir, diyorlardı. Öyle ki; Apocuların övülecek yanı ve duruşu, eleştiri konusu oluyordu. Bunu çok açık söylemeseler bile duruşlarıyla ifade ediyorlardı. Kendilerinden çok farklı bir grup olduğunu görüyorlardı. Gerçekten de Apocular hepsinden farklıydı. Bu tabii yaşamlarına, duruşlarına, düşüncelerine, literatürlerine, üsluplarına ve ilişkilerine de yansıyordu. Savundukları sosyalizm de, diğerlerinin savunduklarından daha farklı bir karakterde oluyordu.

Marks, Engels, Lenin, Stalin, Mao'dan lafız değil, öz alınıyordu

Önder Apo kuşkusuz Marks'dan, Engels'den, Lenin'den etkilenmişti. PKK de, Apocular da kendisini bu çizginin parçası olarak görüyordu. Ama pratikte özgünlüğünü gösteriyordu. Örneğin; Önder Apo değerlendirme yaparken çok alıntı yapmazdı. Diğer gruplar hep alıntı yapar, alıntıyı çok kullanırlardı. Marks şöyle demiş, Lenin şöyle demiş, Engels şöyle demiş, diye alıntı yaparlardı. Önder Apo da onlara gönderme yapar, büyük değer verirdi. Apocular onlara toz kondurmuyordu. Kimse Apocuların yanında Marks'a, Engels'e, Lenin'e, Stalin'e, Mao'ya söz söyleyemezdi. Çünkü; özellikle Sovyet yanlıları Mao'ya yönelik ağır eleştirilerde bulunuyorlardı, yine Enver Hoca'ya yönelik ağır eleştirilerde bulunuyorlardı. Hakeza çeşitli grupların Stalin'e yönelik eleştirileri olurdu. Bunları Apocular kabul etmezdi ama kendi sosyalist anlayışlarını da özgün olarak oluşturuyorlardı. Okuyorlardı; Marks, Engels, Lenin, Stalin, Mao okunuyordu. Ama bunlar bir nevi sentez haline getiriliyordu. Bunlardaki lafız değil, öz alınıyordu. Bunlardaki sosyalist özler alınıyordu. Bu, Apocuların literatürü, dili oluyordu. Özellikle Önder Apo gerçeğinde çok alıntı yapma yoktu. Dolayısıyla sosyalizmin teori ve pratiği Önder Apo'nun karakterine ve kişiliğine uygun biçimde ifadesini buluyordu. Sosyalizm anlayışının çeşitli konulardaki ifadesi Önder Apo'nun kişiliğine, karakterine, toplumcu anlayışına uygun dile getiriliyordu. Bu bakımdan Apocu grubun sosyalist anlayışının çok farklı olduğunu herkes de fark ediyor, kabul ediyordu. Apocuların sosyalist anlayışının kendilerinki gibi olmadığını görüyorlardı. Apocuları ne Çin ne Sovyet ne Arnavutluk yanlıları kendilerinden görüyordu. Ne de bunlar gibi düşünmeyenler kendilerinden görüyorlardı. Yani Apocu grubun sosyalist anlayışı, duruşu, örgütlenme, eylem ve yaşam anlayışı tamamen farklı şekilleniyordu.

Apocu grup yaşamında nasıl bir sosyalizmi öngördüğünü ortaya koyuyordu. Yaşam biçimleri sosyalizme bakışı ve sosyalizm değerlendirmelerini de etkiliyordu. İnsanların düşüncelerini belirleyen yaşamıdır, ilişkileridir, derler. Zaten Marksist felsefenin esası buna dayanır. Gerçekten de Apocuların oluşturduğu yaşam, ilişki, yoldaşlık ilişkileri, komün anlayışı, bunların hepsi doğrudan ideolojik duruşlarını ve söylemlerini etkiliyordu. Tabii komün yaşamı bunun en somut örneklerindendir. Diğer sol gruplarda da komün anlayışı vardı ama komün daha çok imkanların ortak paylaşımını ifade ediyordu. Apoculukta ise bundan öte bir ortak ruh, duygu, refleks, düşünce; bir bütün olma, ortak kültür içinde erime, ortak ruhu yaşamayı ifade ediyordu. Bu nedenle Kemal Pir, "Bizim ayrı ruh hallerimiz olamaz. Bizim, hepimizin ruhu da, duyguları da birdir," diyordu. "Ruhsal şekillenmemiz, duygu şekillenmemiz hepsi birdir. Bu da Apoculuktur" diyordu. O zaman 'Aynı örgütte olup da aynı duyguda, aynı ruhta olmaya gerek yok' diyen ya da 'Farklı ruhlar ve duygular var' diyen yaklaşımlara karşı Kemal Pir böyle bir tutum koymuştur. Kemal Pir'in tutumunda sosyalizm anlayışının yansıması vardır. Apocu grubun sosyalizm anlayışı, sosyalist ilişkileri gerçekten de tamamen ortak değerlere dayalı toplumculuktur. Sadece ideolojik, teorik paylaşım, bir ortak program etrafında mücadele değildir. Bizzat bir yaşamı ortak yaratmak ve yaşamaktır. Bu da ortak duygu ve ruhtur. Ruhsal şekillenmenin, duygu dünyasının ortaklaşmasıdır. Bunu Apocu grup ilk çıkışından itibaren ortaya koymuştur.

İki kutuplu dünya ve Soğuk Savaş koşulları

O dönemin ideolojik, politik tutumlarını, mücadele yaklaşımlarını belirleyen diğer bir etken de tabii ki dünyanın

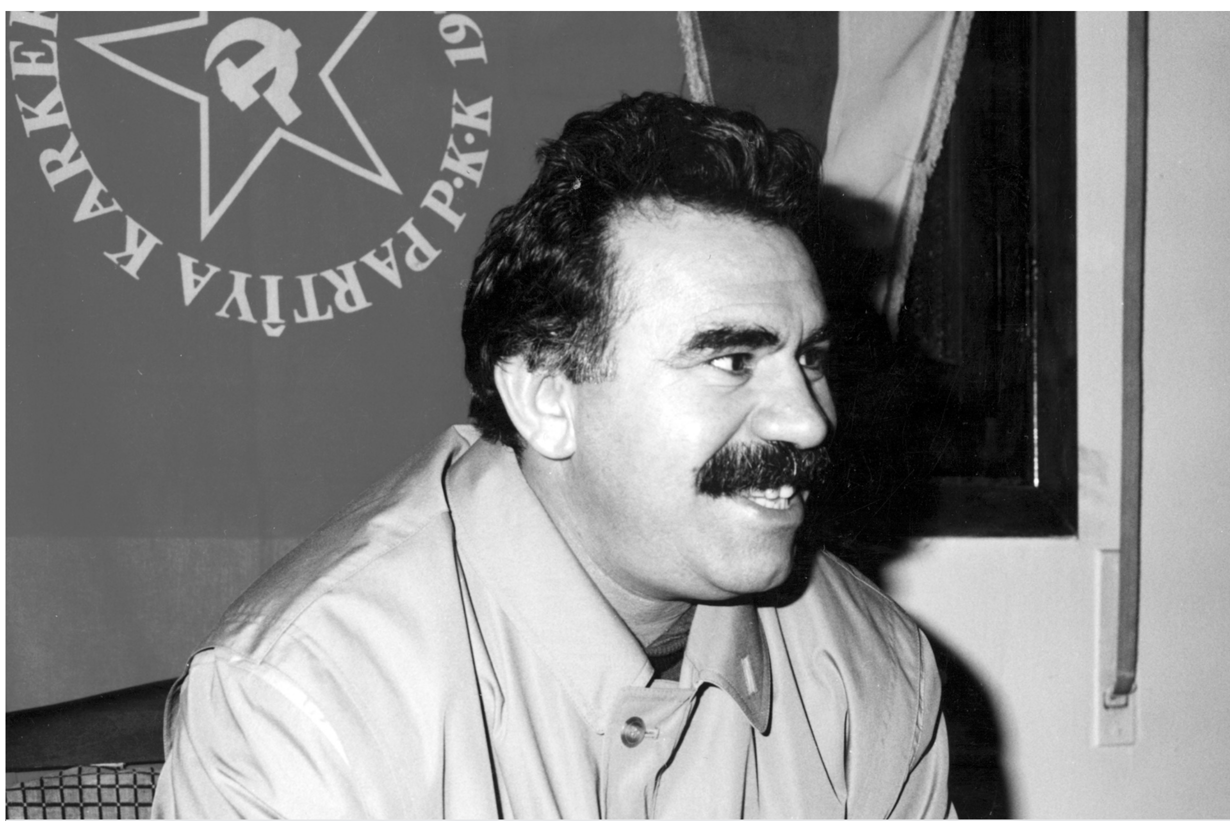

Önder Apo, reel sosyalizmin en büyük eksikliklerinden biri olarak ideolojik mücadele zayıflığını, kültürel mücadele zayıflığını ortaya koymuştur. Kendi modernitesini ortaya çıkaramamasını en temel eksikliklerden görmüştür. Bu açıdan demirperde biçiminde ifade edilmesini kabul etmemiştir, eleştirmiştir. Dış dünyaya bu kadar kendini kapatmasının kolaycı bir sosyalizm anlayışı olduğunu, halbuki kendisinin kültürel gücüyle, ideolojik gücüyle, moral gücüyle kapitalizme karşı mücadele vermesi gerektiğini vurgulamıştır.

sosyalist kamp ve kapitalist-emperyalist kamp diye ayrılmasıdır. Kuşkusuz sosyalizm kampının içinde daha sonraları çok sert ayrışmalar ve çatışmalar olmuştur. Hatta kapitalist ülkelere yapılan karşıtlıkların daha fazlası birbirlerine karşı yapılmıştır. Bunun 20. yüzyılın son çeyreğinde sosyalist hareketlere, ülkelere çok olumsuz yansımaları olmuştur. Özellikle bunu vurgulamak gerekir. PKK böyle bir şeyin içinde olmamıştır. Bunun sosyalizme zarar verdiğini çok açık görmüştür. Bu bakımdan bu tür yaklaşımlara tutum almıştır. Bunların sosyalizme fayda vermediğini, zarar verdiğini, emperyalist-kapitalist güçlere zemin sunduğunu, güçlendirdiğini, yine egemen güçlerin bu çatışmalardan yararlandığını daha o yıllarda açıkça dile getirmiştir. Parçalı sosyalist kampın yanında bir de kapitalist kamp vardır. İki kutuplu dünyada ciddi bir Soğuk Savaş vardı. Türkiye de bu Soğuk Savaş'da, Sovyetler'in güneyindeki NATO jandarması, ileri karakoludur. Bu tabii PKK'nin mücadelesini yakından etkilemiştir. Öyle ki; Ortadoğu'da, buna Türkiye de dahil, bırakalım sınırların değişmesini, devletlerin iç siyasal ve toplumsal düzeninin değişmesine bile tahammül yoktur. Afrika'da, Uzak Doğu'da sınırlar değişebilir. Bunlar kapitalist sistem tarafından kabul edilebilir gelişmelerdir. Nitekim 1960'larda birçok devlet kurulmuştur. Hem Afrika'da hem Uzak Doğu'da ABD'ye karşı devletler ortaya çıkmıştır. Ama Ortadoğu'da buna tahammül yoktur. Bu nedenle Türkiye'de devrimci, sosyalist hareketler geliştiğinde hem 1970'lerin başında askeri faşist darbe olmuş, sosyalist güçler, emekçilerin hareketi ezilmiştir hem de 1970'lerin sonunda hem Kürdistan'da hem Türkiye'de devrimci hareketler gelişince hemen NATO Türkiye'de darbe yaptırmıştır. Türkiye'nin gerçeği böyledir. Afganistan'da neler yaptıkları ortadadır. Aslında İran İslam Devrimi'ni de kabul etmediler. Fakat İran İslam Devrimi hem Rusya'ya hem ABD'ye karşı olduğunu ortaya koyarak kendini o çok sert çatışmanın parçası olmaktan uzak tuttu. Ama yine de İran'daki rejim değişikliğine, İran İslam Devrimi'ne karşı hemen Irak'ı saldırttılar.

O günün Soğuk Savaş koşullarında iki kutuplu dünyada bağımsız sosyalist hareketlerin gelişmesi ve güçlenmesi kolay değildi. Böyle bir sert ortamda sosyalist hareketlerin illa birisine; Çin'e, Sovyetler Birliği'ne, Arnavutluk'a bağlanma zorunluluğu ve dayatması vardı. Ama Önder Apo ve PKK çizgisi bunu kabul etmemiştir. Bu iki kutuplu dünyada bağımsız da kalınabileceğini ortaya koymuştur. Nitekim PKK, NATO'ya, NATO'nun en temel karakoluna karşı savaş verirken, NATO'yu karşısına alırken ve NATO bu gelişme karşısında darbe yaparken, Sovyetler Birliği ve ona bağlı ülkelerin PKK'ye yaklaşımında herhangi bir değişiklik olmamıştır. Önder Apo, 12 Eylül'den sonra faşizmin ağır saldırıları karşısında Sovyetler Birliği ve ona bağlı ülkelerle ve siyasi güçlerle ilişki kurup belli destekler almak istemiştir. Ama onların anlayışları tamamen siyasi hareketleri kendilerine bağlamak yönündedir. PKK'yi de diğer hareketler gibi tümden kendi isteği doğrultusunda çalışan, hareket eden bir parti olarak görmek istediklerinden Önder Apo bunu kabul etmemiştir. Bu gerçekliğin de çok iyi bilinmesi gerekir. PKK, özgün ve bağımsız çizgisi temelinde Sovyetler Birliği'yle ve ona bağlı güçlerle ilişki kurmak istemiş ama bu kabul görmemiştir. Hatta PKK'nin bu iradeli duruşuna karşı tepki gösterilmiştir. 'Sovyetler Birliği karşısında sosyalist bir hareket nasıl böyle davranır, illa da bizim dediğimiz gibi olacak, bize uyacak' yaklaşımı göstermişlerdir. Ancak PKK, 12 Eylül sonrası zor koşullarda bile bu dayatmalar karşısında kendi iradeli çizgisini korumuştur.

Öte yandan PKK, emperyalist-kapitalist kampa, NATO'ya şiddetle karşıdır. Çıkışından itibaren kapitalist-emperyalizmin hem Türkiye'deki hem Ortadoğu'daki hem de dünyadaki politikalarına karşı durmuştur. Çünkü PKK, sosyalist olmanın gereği emperyalist sistem karşıtı bir duruş içinde olduğu gibi Kürdistan'ı dört parçaya bölen de bu sistemdir. Kürt soykırımını yapan, Türk devletine en fazla destek veren de bu sistemdir. Türk devleti soykırımcıdır, Kürt'ü ortadan kaldırmak istiyor. Böyle bir devlete tam destek veren ülkelere, kampa karşı tabii ki PKK'nin duruşu da ilkeli olacaktır. Onlar karşısında sağlam duracaktır. Onlara karşı sonuna kadar mücadele edecektir. Aslında emperyalist kapitalist güçler de PKK'ye kendilerini dayatmışlardır ama bu kabul görmeyince, "PKK'ye evet Apo'ya hayır", demişlerdir. Çünkü; PKK'nin bu bağımsız çizgisini, özgün ve iradeli duruşunu Önder Apo temsil etmektedir. Önder Apo'nun varlığında PKK'yi istedikleri çizgiye getiremedikleri için, "Apo'ya hayır, PKK'ye evet" diyerek Önder Apo'yu saf dışı etmek istemişlerdir. Böylece PKK içinde Önder Apo'ya karşı bir çizginin ortaya çıkmasını sağlamaya çalışmışlardır. Nitekim bazı tasfiyeci provokatörler PKK içinde Önder Apo'ya karşı duruş içine girmişlerdir. Önder Apo karşıtlığı yapmışlardır. Bunlar tamamen kapitalist-emperyalist sistemin 'Apo'ya hayır PKK'ye evet' söyleminin o kişiliklerde somutlaşması olmuştur.

Önder Apo'nun, kapitalist emperyalizmi doğru eleştirmesi ve doğru sosyalizm anlayışına varmasında, tarihsel toplumu bütünlüklü ele almasının payı belirleyicidir. Bu gerçekliğin herkes tarafından kabul edilmesi gerekmektedir. Hala bunu kabul etmeyip, geçmişe saplanma var. Sosyalizme bağlılık adı altında çok dogmatik yaklaşımlar var. Marks'a, Engels'e, Lenin'e saygı adına geçmişi hiç eleştirmeden sürdürmek ya da köklü olmayan eleştirilerle geçiştirmek isteyen yaklaşımlar var. Bunlar yanlış olduğu gibi geçmişte yaşanan eksikliklerden dolayı sosyalizmden uzaklaşmalar var.

PKK hem ideolojik duruşu nedeniyle kapitalist emperyalist sisteme karşı mücadele içinde olurken hem de sapma olarak gördüğü reel sosyalist sisteme karşı da bir tutum içinde olmuştur. Kendisini böyle bir sistemin parçası haline getirmemiştir. Bu bakımdan kesinlikle ideolojik netlik içindedir. Özgücüne güvendiği gibi bağımsız çizgisini esas almaktadır.

Kuşkusuz Önder Apo, sosyalist güçler arasındaki ilişkiye, enternasyonalizme, dayanışmaya çok önem vermektedir. Ama bunun bütün sosyalist hareketlerin kendi özgücüne dayanarak kendi kimliğiyle, kişiliğiyle, karakteriyle, içinden çıktığı toplumun değerleriyle bir sosyalist anlayış temelinde olması gerektiğini savunmaktadır. Herhangi bir dayatmayı da, toplum mühendisliğini de kabul etmemektedir. Dünyada bir toplumcu anlayış gelişirken bu toplumculuğun hem ortak yanları olması hem de farklı ülkelerin toplumcu yaşamının karakterine uygun biçimde ele alınması gerektiği yaklaşımındadır. Zaten sosyalizmin karakterinde dayatma olamaz. Eşitlik vardır; büyük küçük yoktur. Bu yönüyle PKK iradeli duruşunu göstermiştir. Şunu ortaya koymuştur: Ben iradeli olmadan sosyalist olamam, toplum iradesini ortaya koymadan, kendi kimliğimle, karakterimle var olmadan sosyalist olamam, sosyalizme hizmet edemem, sosyalizmi savunamam, yaklaşımı içinde olmuştur. Kuşkusuz evrensel karakteriyle bu özgünlüklerin birbirini dışlayan biçimde olmamasına özen göstermiştir. Sosyalizmin evrensel karakteri böyle bir ideolojinin benimsenmesinde temel rol oynamıştır. Çünkü; evrensel bir ideolojik yaklaşım olmadan dünya dengelerinin kurulduğu Ortadoğu'da sorunları çözmek mümkün değildir.

Reel sosyalizmin dağılışı ve PKK'nin eleştirileri

PKK, çıkışından itibaren reel sosyalizme yönelik eleştirilerde bulunmuştur. Sovyetler Birliği'nin diğer ülkelere ve partilere yaptığı dayatmaları eleştirmiştir. Sovyet devlet sistemi içinde gelişen bürokratik yapılanmayı eleştirmiştir. Yine Sovyet Devrimi'ni koruma adına ilkesel olmayan ve kendini merkeze alan yaklaşımları eleştirmiştir. Politik bir mücadele vermiştir. Tabii ki ideoloji politikleşecektir. Kapitalist sisteme karşı politik bir mücadele verilecektir. Sosyalizmin bir de politik çizgisi olacaktır ama bu politik mücadele verilirken sosyalizm değerlerine dayanarak verilecektir. Sosyalist karakteriyle verilecektir. Yani politikanın karakteri de sosyalist çizgide, anlayışta olacaktır. Ama Sovyetler Birliği'nde, Çin'de politikanın içine çok fazla girildikçe, ideolojik ilkelerden sapan pragmatik, bencil anlayışlar ve tutumlar ortaya çıkmıştır. Sovyetler Birliği dağılmadan, Çin tümüyle kapitalizme evrilmeden bunlar zaten eleştirilen konulardı. Önder Apo'nun, reel sosyalizmin dağılmaya başlamasıyla birlikte, eleştiri özgürlüğüne kavuştuğunu söyleyebiliriz. Önceden de PKK, Önder Apo reel sosyalizmi eleştiriyordu, yanlışlıklarını ortaya koyuyordu ama yine de o dönemin koşullarında çok köklü eleştiriler yapmak mümkün değildi. Çok köklü eleştirilerin yapılması sosyalist çevrelerde yanlış anlamalara yol açabiliyordu. Bu yönüyle reel sosyalizmin varlığı, Hareketimizin de, Önder Apo'nun da eleştirilerini açık ve net yapmasını engelleyen bir durum yaratıyordu.

Reel sosyalizmin yıkılması, Sovyetler Birliği'nin dağılması tabii ki üzücü olmuştur. Milyonlarca insanın emeği, şehadeti vardır. Milyonlarca insanın şehadeti ve yaralanması pahasına bu değerler yaratılmıştır. Bunların çarçur olması, oradaki sosyalizmin amacına ulaşmaması, kendi içinde çürüyerek içteki zayıflıkla yıkılması Hareketimizi de, Önder Apo'yu da fazlasıyla üzmüştür. Bunlardan gerçekten büyük acı duyulmuştur. Diğer taraftan da reel sosyalizmin yıkılmasıyla birlikte Önder Apo ve Hareketimizin eleştiri yapma, özeleştiri verme, sosyalizm anlayışını daha doğru temelde ortaya koyma, yorumlama, bu konuda daha fazla derinleşme ve düşünce üretme koşulları ortaya çıkmıştır. Bu gerçekten de PKK'nin, Önder Apo'nun belli düzeyde düşünce özgürlüğüne kavuşması, önceki var olan kalıplardan kurtulması anlamına gelmiştir. Çünkü; sosyalist sistemin varlığı koşullarında reel sosyalizmi eleştirmenin psikolojik ortamı zayıf olduğu gibi eleştirilerin yanlış anlaşılması da mümkündü. Reel sosyalizmin dağılmasıyla bu etkenler ortadan kalktığı için reel sosyalizm çok kapsamlı eleştirilmiştir. Dış etkenlerle değil, esas olarak iç etkenlerle çözüldüğü ortaya konulmuştur. Önder Apo bu yönüyle diğer hareketlerden farklı yaklaşmıştır. Kuşkusuz kapitalist-emperyalizm, Sovyetler Birliği'ni ve pratikleşen sosyalizmi yıkmak için büyük çabalar göstermiştir. Reel sosyalizmin yıkılıp dağılmasında bu saldırıların da payı vardır. Ama esas etken iç etkenlerdir. İçte zayıflıklar olduğu için, içte çürüme yaşandığı için, içte sorunlar ağırlaştığı için reel sosyalizm yıkılmıştır. 1990'daki 4. Kongre'de reel sosyalizmin eleştirisi bu çerçevede geliştirilmiştir.

İnsan olmak için sosyalist olmak gerekiyor

4. Kongre'de Önder Apo, reel sosyalizmi ciddi biçimde eleştirip yıkılma nedenlerinin içten kaynaklandığını ortaya koyduğu gibi PKK'deki sosyalizm anlayışını da kapsamlıca bir daha gözler önüne sermiştir. Kuşkusuz bugünkü düzeyde kapsamlı ortaya koymamış olsa da, 4. Kongre'ye sunulan Politik Rapor'da birçok yönüyle ele almıştır. Politik Rapor'da, "Sosyalizmde ısrar insanlıkta ısrardır" vurgusu da yapılmıştır. Çeşitli güçlerin, sosyalist çevrelerin değerlendirdiği gibi, ne reel sosyalizmin yıkılışını dış güçlerin saldırısına bağlamış ne de bazı sol-sosyalist çevrelerde olduğu gibi reel sosyalizmin yıkılmasıyla birlikte sosyalizmden uzaklaşma, sistem içileşme durumuna düşülmüştür. Bu tür duruma düşenlere karşı tutumunu da, kendi yerinin neresi olduğunu da, "Sosyalizmde ısrar insanlıkta ısrardır" diyerek ortaya koymuştur. Reel sosyalizm yıkılmış olabilir, onlar yanlış pratiğin sahibi olabilirler ama bu, sosyalizmin, toplumculuğun yanlışlığı değildir; onların yanlışlığıdır, onların pratikte uyguladıkları sosyalizm anlayışının yanlışlığıdır. Eleştirilmesi gereken onlardır. Yoksa sosyalizm insanlığın var olma biçimidir; toplumculuk insanlığın var olma biçimidir. Bu bakımdan insan olmak için de toplumcu olmak gerekiyor, yani sosyalist olmak gerekiyor. Bu bakımdan eğer insan olacaksak, insanlığı savunacaksak tabii ki sosyalizmde ısrar edilecektir.

Önder Apo, reel sosyalizmin en büyük eksikliklerinden biri olarak ideolojik mücadele zayıflığını, kültürel mücadele zayıflığını ortaya koymuştur. Kendi modernitesini ortaya çıkaramamasını en temel eksikliklerden görmüştür. Bu açıdan demirperde biçiminde ifade edilmesini kabul etmemiş, eleştirmiştir. Dış dünyaya bu kadar kendini kapatmasının kolaycı bir sosyalizm anlayışı olduğunu; halbuki kendisinin kültürel gücüyle, ideolojik gücüyle, moral gücüyle kapitalizme karşı mücadele vermesi gerektiğini vurgulamıştır. Bu çerçevede de etrafına duvarlar örmesini yanlış görmüştür. Önder Apo'nun en temel eleştirilerinden biri, kendisini katı bir biçimde diğer dünyayla iletişimden koparmasına yönelik olmuştur. İdeolojik olarak özgüveni esas almamasını, bunu mücadele çizgisinin bir parçası yapmamasını eleştirmiştir.

Reel sosyalizmde gerçekten de toplumdan kopuk bir elit kesim, bürokratik kesim ortaya çıkmıştır. Bu sosyalizmin ruhuna ters bir durumdur. Sosyalizm elit, üstten, halktan kopuk bir yönetici kesimin oluştuğu bir sistem değildir. Bunun yanlışlığı zaten görülüyordu. Önder Apo, reel sosyalizm yıkıldıktan sonra bu durumu eleştirdiği gibi öncesinde de kurulan sistemin gerçek anlamda toplumcu olmadığını, devlet kapitalizmini ortaya çıkardığını değerlendirmekteydi. Önder Apo reel sosyalizmin uyguladığı şeyin bürokratik devletçi kapitalizm olduğunu daha 1990'lı yıllardan itibaren ifade etmiş, esas olarak

maddiyatçılıkla yarıştığını belirtmişti. Manevi ve moral dünyanın, ideolojik ve kültürel güçlülüğün bir tarafa bırakılıp, maddi değerlerle mücadele edilmesinin de reel sosyalizmin en temel zaaflarından olduğunu söylemişti. Nitekim yarış maddiyatçı olunca, maddi değerlerde olunca, bu maddi değerleri kapitalizm daha fazla sağladığından emperyalist-kapitalist sistem karşısında zayıf düşmüştür. Toplum böyle bir algıyla ve zihniyetle yetiştirildiği için, yani konformist maddiyatçılık öne çıktığı için insanların bunların en fazla bulunduğu kapitalizme koşmaları, kapitalizmi benimsemeleri, kapitalizme hayranlık duymaları da kaçınılmaz olmuştur.

Önder Apo 4. Kongre'de reel sosyalizme yönelik yaptığı eleştirileri, 5. Kongre'ye sunduğu raporda daha da kapsamlı hale getirmiştir. 4. ve 5. Kongrelere sunulan politik raporlar PKK'nin reel sosyalist çizgiden nasıl uzaklaştığının, onlarla farkını nasıl ortaya koyduğunun ama diğer yandan da sosyalizmi nasıl ısrarla sahiplendiğinin belgeleri olmaktadır. Önder Apo geliştirdiği eleştirilerle sosyalizmi bir daha reel sosyalist pratiğinde olduğu gibi yenilecek, içten fethedilecek, çürüyecek bir durumdan kurtarma çabası içerisine girmiştir. Sosyalizm nasıl güçlenir, nasıl yenilmez, kapitalizm karşısında nasıl ayakta kalır, nasıl mücadele eder yaklaşımıyla reel sosyalizme eleştiriler getirmiştir. Reel sosyalizme yönelik eleştirileri kesinlikle sosyalizmi güçlendirmeye yönelik eleştirilerdir. Yine Marks'a, Engels'e yönelik eleştiriler, onların teorisinde var olan eksikliklere yönelik eleştiriler onlara saygının gereğidir. Onların sosyalist önderler olarak, sosyalizmi ortaya koyan önderler olarak tarihten silinmemesi, onların ideallerinin ve düşüncelerinin ayakta kalması için eleştiriler yapmaktadır. Yoksa başkalarının yaptığı gibi Marks'a, Engels'e ve Lenin'e eleştirileri onları inkar etmek, sosyalizmden çark edip, sistem içinde erimek değildir. Tamamen o güne kadar sosyalist mücadele veren herkesin emeğini anlamlandırmak, değer vermek, sosyalizmi yenilmez kılmak ve güçlendirmek için yapılmış eleştirilerdir. Önder Apo, PKK reel sosyalizmin eksikliklerine, Marks'a, Engels'e ve Lenin'e böyle yaklaşmıştır.

Hiç kimse Önder Apo ve PKK'nin Marks, Engels ve reel sosyalizm pratiğine yönelik eleştirilerini yanlış anlamamalıdır. Tamamen sosyalizmi güçlendiren bir anlayışla bu eleştiriler yapılmıştır. Nitekim bu anlayış temelinde yapılan eleştirilerle eksiklikler ortaya konulmuş, arkasından da doğrular gösterilmiştir. Doğru sosyalist anlayış nedir, doğru sosyalist anlayışı güçlendiren etkenler nelerdir, bunlar da kapsamlı ortaya konulmuştur. Bu yönüyle 4. ve 5. Kongrelerde reel sosyalizm eleştirileri yaparken, diğer taraftan da bu eleştirileri ortaya çıkaran eksiklikler ve zayıflıklar nasıl giderilir, yerine doğrular nasıl konulur konusunda da yoğun bir çaba ve yoğunlaşma içine girilmiştir.

Önder Apo'nun sosyalist anlayışındaki en temel etken devletsiz, iktidarsız sosyalizm anlayışıdır

Önder Apo reel sosyalizm eleştirilerini, özellikle Uluslararası Komplo'yla, İmralı'da esaret altına alınmasıyla birlikte daha da derinleştirmiştir. Önder Apo Uluslararası Komplo karşısında başarısızlığın bir nedenini de yerinde ve zamanında değişim yapılmaması olarak saptamıştır. PKK'nin komplolar karşısında yenilmez, komploları boşa çıkaracak bir ideolojik, politik, örgütsel duruş ve eylem çizgisine kavuşturulamaması konusunda özeleştiri yapmıştır. Bu bakımdan da İmralı'da esaret altına alınır alınmaz kapitalizm eleştirilerini, reel sosyalizm eleştirilerini daha da yoğunlaştırmış, güçlü ve yenilmez sosyalizmin, kapitalizmin alternatifi olacak sosyalizmin nasıl olacağını çok kapsamlı biçimde ortaya koymuştur. En temelde de reel sosyalizmin iktidar ve devlet anlayışı eleştirilmiştir. İktidar ve devlet anlayışıyla sosyalizme ulaşılamayacağını açıkça ve çok kapsamlıca değerlendirmiştir. İktidar ve devletin egemenlerin aracı olduğunu, proletarya diktatörlüğünün olamayacağını, emekçilerin devlet araçlarıyla özgürleşemeyeceğini çok kapsamlı irdelemiştir. Bu temelde Önder Apo'nun sosyalist anlayışındaki en temel etken devletsiz, iktidarsız sosyalizm anlayışıdır. Ve devletsiz, iktidarsız sosyalizm anlayışına da ancak demokrasiyle gidileceğini, demokratikleşme olmadan, toplumcu demokrasi ortaya çıkarılmadan da sosyalizme ulaşılamayacağını kapsamlıca değerlendirmiştir. Toplumcu demokrasinin sosyalizmin önünü açan ve gerçekleştiren en temel etken olduğunu vurgulamıştır. Bu yönüyle de toplumcu demokrasiyle sosyalizm arasındaki mesafeyi daraltmıştır. Önderliğin demokrasi ve toplumcu demokrasi anlayışında esas olarak gerçek sosyalizmin temellerini atma vardır. Bu bakımdan gerçek sosyalizm, demokratik sosyalizm olacaksa, bu toplumcu demokrasiyle olacaktır. Toplumcu demokrasinin gerçekleştiği toplum, tamamen demokratik sosyalizmin gerçekleşeceği toplum olacaktır. Bu yönüyle iktidar ve devlet anlayışı Önder Apo'nun reel sosyalizme yönelik en temel eleştirisi olarak görülmelidir.

Diğer yandan da kapitalizm eleştirileri de kapsamlıdır. Sadece ekonomik yaklaşımla sosyalizmin kurulamayacağını, kapitalizmin aynı zamanda bir yaşam biçimi olduğunu, bir modernitesi olduğunu, bunun karşısında Demokratik Modernite ortaya konulmadan da sosyalizmin gerçekleşemeyeceğini özellikle belirtmiştir. Bu bakımdan toplumcu demokrasiye dayalı Demokratik Modernite geliştirilmeden Demokratik Sosyalizmin de gerçekleşmesi mümkün değildir. Demokratik Sosyalizmle modernitesi iç içe gelişecektir. Sadece kapitalizmin sömürüsünü ortadan kaldırmak yetmez, kapitalizmin sömürüsünü ortadan kaldırmak onun modernitesini ortadan kaldırmakla gerçekleşebilir. Kapitalizmin modernitesine karşı Demokratik Modernite alternatifi geliştirilmeden ne kadar uğraşılırsa uğraşılsın kapitalist modernite karşısında yenilgiye uğranılır. Önder Apo, bu gerçeklikten hareketle Demokratik Sosyalizmi, modernitesiyle birlikte ortaya koyarak sosyalizmin güçlü temeller üstüne oturmasını sağlamıştır.

Kadın özgürlüğü sosyalizmin en temel savunma gücüdür

Önder Apo'nun sosyalist anlayışında kadın özgürlüğü çok temel bir roldedir. İlk sömürülen sınıf, ilk sömürge olarak kadını değerlendirmiştir. Bu bakımdan kadının özgürleşmesini Demokratik Sosyalizmin olmazsa olmazı olarak görmüştür. Reel sosyalizmin yıkılmasının en temel etkenlerinden biri de; bütün alanları demokratikleştirecek, bütün alanları toplumcu kılacak kadın özgürlüğünün tam gerçekleştirilememesidir. Eğer kadın özgürlüğüne dayansaydı, diğer yanlışlıklar da yapılmaz ve sosyalizm doğru temellere otururdu. Kadın toplumcudur, toplumu güçlendirir; kadının olduğu yerde demokrasi, toplumcu demokrasi olurdu. Bu da sosyalizmin toplumcu demokrasiye dayalı olarak gelişmesini sağlardı. Ancak kadın özgürlüğü güçlü temellendirilemediği için, sadece erkekle hukuki, ekonomik vb bütün alanlarda eşit hale gelmesi olarak ele alındığı için, tümden toplumun karakteri ve ruhu haline getirilemediği için, sosyalizm sapmalara ve kapitalist modernitenin her türlü saldırılarına karşı, kendini savunamamıştır, savunmasız kalmıştır. Kadın özgürlüğüne ulaşamama aslında sosyalizmi savunmasız bırakmıştır. Bu bakımdan kadın özgürlüğünün sosyalizmin en temel savunma gücü olarak görülmesi gerekiyor. Her türlü yanlışlıktan uzak durmak; kadın özgürlüğüyle ve kadını toplumda öncü ve etkin kılmakla sağlanabilir. Kadın özgürlüğünün olmadığı yerde sosyalizm savunmasızdır, toplum savunmasızdır. Kapitalizmin de böyle bir sosyalizm pratiği karşısında kendini başarılı ve hakim kılması kaçınılmazdır.

Önder Apo, kadın özgürlüğünü de çok kapsamlı değerlendirmiştir. Kadının nasıl köleleştiğini, kadının yarattığı toplumun nasıl erkek egemenlikli zihniyetin eline geçerek sömürünün, baskının ve zulmün kaynağı haline geldiğini bütün boyutlarıyla irdelemiştir.

Bununla beraber, ekolojik toplumu da önemli görmüştür. Ekolojik toplum konusunda da kadın gerçeğinde olduğu gibi yetersiz kalınması iktidara, devlete, sınıflaşmaya, her türlü bozulmaya zemin sağlayan bir durumdur. Doğayla bütün olmayan toplumculuk, toplumculuk olamaz. Demokratik toplumculuk doğayla bütünleşen toplumculuktur. Bu bakımdan Önder Apo kendi paradigmasını, Kadın Özgürlükçü, Ekolojik, Demokratik Toplum Paradigması olarak değerlendirmiştir. Ama reel sosyalizm bu yaklaşımdan uzaktır. Hatta kapitalist sistemden daha fazla doğayı tahrip eden sonuçlar ortaya çıkmıştır. Sosyalizme elektrifikasyonla ulaşılacağı söylenmiştir. Tekniğe, sanayileşmeye bu kadar önem verilince, kapitalizmle yarış haline girilmiş, bu da doğanın tahrip edilmesiyle sonuçlanmıştır. "Sosyalizm" denilmiş ama bu sosyalizm anlayışı doğadan kopmuş, doğadan kopuk bir sosyalizm olmuştur. Doğadan kopuk sosyalizm de, kadın özgürlüğünden uzak sosyalizm de her türlü sapmaya açık sosyalizmdir. Bu yönleriyle reel sosyalizm çok kapsamlı irdelenmiştir. Ekonomik model irdelenmiş ve devlet kapitalizmi olduğu ortaya konulmuştur. Kadın köleliği ve doğa üzerindeki hakimiyet üzerine kurulu iktidar ve devlet anlayışının toplum üzerinde otoriter, baskıcı, toplumu güç yapmayan bir anlayış olduğu ve sosyalizmi toplumdan kopardığı değerlendirilmiştir. İktidar ve devlet egemenlerin aracı olduğu için iktidara ve devlete dayanan sosyalizm de egemenlerin, belli elit kesimin, bürokrasinin hakim olduğu bir sistem olmuştur. Buna da sosyalizm denilmesi mümkün değildir.

Kapitalizm karşısında moral değerleri, kültürel değerleri, manevi değerleri öne çıkaracağına kapitalizmle maddiyatçılıkta yarışmıştır. Bu yönüyle kapitalizmin ufkunu aşamamıştır. Önder Apo, kapitalizmin ufkunu aşmayan bir sosyalist anlayışın sosyalizmi kuramayacağını, sonuçta kapitalizm karşısında yenileceğini, hatta kapitalistleşeceğini çok yoğun bir şekilde çözümlemelerinde gözler önüne sermiştir. Bu yönüyle reel sosyalizmi en kapsamlı değerlendiren Önder Apo'dur. Kuşkusuz reel sosyalizmin yıkılmasından sonra reel sosyalizmin eleştirisi birçok yönden ve birçok kişi tarafından yapılmıştır. Ama bütünlüklü olarak birbirini tamamlayıcı biçimde Önder Apo kadar reel sosyalizm eleştirisi yapan, kapitalizm eleştirisi yapan ve bu temelde de Demokratik Sosyalizmin nasıl olması gerektiğini ortaya koyan başka sosyalistler, aydınlar, yazarlar olmamıştır. Kuşkusuz birçok emek katan, reel sosyalizmi, kapitalizmi eleştiren, sosyalizmi gerçek içeriğine kavuşturan çabalar olmuştur. Bunun için mücadele verilmiş, bunun yoğunlaşması yaşanmış, düşünce üretenler olmuştur. Ama bunları en doğru biçimde sentezleyen, bir ideolojik-teorik bütünlüğe kavuşturan ise Önder Apo olmuştur.

Önder Apo'nun, kapitalist-emperyalizmi doğru eleştirmesi ve doğru sosyalizm anlayışına varmasında, tarihsel toplumu bütünlüklü ele almasının payı belirleyicidir. Bu gerçekliğin herkes tarafından kabul edilmesi gerekmektedir. Hala bunu kabul etmeyip, geçmişe saplanma var. Sosyalizme bağlılık adı altında çok dogmatik yaklaşımlar var. Marks'a, Engels'e, Lenin'e saygı adına geçmişi hiç eleştirmeden sürdürmek

Önderlikte Hakikat Rejimi denilen konu ideolojik kimliğinin temelini oluşturuyor. Burada hakikat toplumun kendisi oluyor. Kadın özgürlük çizgisinde toplumsal yaşam oluyor. Eşitliğin, adaletin, vicdanın en güçlü biçimde yaşandığı toplumsal gerçeklik oluyor. Buna ahlaki politik toplum deniyor. PKK'de ideolojik kimlik denirken, esas olarak da politikleşmiş, toplumsal ahlak temelinde yaşayan bir toplumdan, bir demokratik sosyal yaşamdan söz ediliyor. Bu gerçeklikte hakikat, kadın özgürlükçü toplumculuk oluyor.

ya da köklü olmayan eleştirilerle geçiştirmek isteyen yaklaşımlar var. Bunlar yanlış olduğu gibi geçmişte yaşanan eksikliklerden dolayı sosyalizmden uzaklaşmalar var. Önder Apo bu iki temel yanlış eğilimden uzak durarak Marks'a, Engels'e, Lenin'e, sosyalizm için bütün emek verenlere saygının gereği, büyük bir ideolojik-teorik yoğunlaşma içinde olmuştur. Gerçekten de sosyalizmi ayağındaki, ellerindeki prangalardan kurtarmıştır. Çünkü; devletçiliğe, iktidara dayanan, sosyalist devlet denilen yaklaşımlar, sosyalizmin elinde ve ayağında prangaydı. Ekolojik, kadın özgürlükçü olmayan yaklaşımlar, maddiyatçı yaklaşımlar, sosyalizmin elindeki ve ayağındaki prangalardı. Bütün bu prangaları çözmüş, gerçek, özgür ve demokratik sosyalist anlayışı ortaya koymuştur. Bunlar Önder Apo'nun savunmalarında kapsamlıca vardır. Savunmalar üzerinde yoğunlaşma ve inceleme yapıldığında Önder Apo'nun her konudaki yaklaşımları, kaynağından öğrenilebilir.

Sosyalist ideolojinin karakteri ve gücü

PKK'nin yükselişe geçtiği dönem, reel sosyalizmin çöküşe geçtiği, kapitalizmin de kendini hakim kıldığı dönemdir. Böyle bir dönemde çıkış, PKK'nin toplumcu, devrimci karakteriyle bağlantılıdır. Apocu grup 1973'de bütün örgütlerin dağıldığı, yenilgi psikolojisinin hakim olduğu bir dönemde tarih sahnesine çıktı. Bırakalım yeni bir örgüt kurmanın, eski örgütleri ayakta tutmanın mümkün olmadığı dönemde, herkesin örgütlenmeden kaçtığı, örgütlerin yenilgi psikolojisi yaşadığı bir dönemde Apocular, 1973'de bir grup olarak tarih sahnesine çıktı. 1974 ve sonrası tarih sahnesine çıkmakla, 1973 yılının Mart sonlarında tarih sahnesine çıkmak ayrı bir olaydır. 1973 Ekim ya da Kasım ayında zaten sıkıyönetim kaldırılmıştı. Seçimler yapılmıştı. Bu seçimlerde de CHP birinci parti haline gelmiş, Erbakan'ın Milli Selamet Partisi'yle ittifak yapmıştı. Bu ortamda, 1974 sonrası, 12 Mart faşizmine karşı direnen ve şehit düşen devrimci gençlik önderlerinin; Mahirlerin, Denizlerin, İbrahimlerin etkisiyle gençlikte önemli bir uyanış ortaya çıkmıştı. Bu devrimci uyanış ortamında birçok grup tarih sahnesine çıkmıştı. Ama Apocu grubun kurulduğu 1973 baharında hala 12 Mart faşizmi etkindir, sıkıyönetim vardır, örgütler darbe yemiştir. Önder Apo, "Kürdistan sömürgedir" sözünü kulaklara fısıldayarak söylemiş, ilk grubun şekillenişini de böyle ciddiyetle ele almıştır. Zaten, "Kürdistan sömürgedir" sözünün fısıldanarak söylenmesi, ilk gruplaşmanın Ankara'da Çubuk Barajı'nın ıssız bir yerinde gerçekleşmesi Apocu grubun oluşumundaki ciddiyeti ortaya koymaktadır. Benzer bir biçimde, reel sosyalizmin çözüldüğü ve dağıldığı, kapitalizmin kendini hakim kıldığı bir dönemde PKK yükselişe geçmiştir. PKK'nin bu kadar ağır saldırılar karşısında ayakta kalabilmesinin nedeni ideolojiktir. Böyle bir ortamda ideolojik derinliği ve kapsamı güçlü olmayanlar, ideolojiye önem vermeyenler, kendisini ideolojik olarak yapılandırmayanlar, güçlendirmeyenler ayakta kalamazdı. Reel sosyalizmin dağılmasıyla kendisine sol-sosyalist diyen örgütlerin çoğu ya dağılmış ya da zayıflamışlardır. Reel sosyalizmin dağılmasıyla birlikte birçok örgüt, içinden ruhu çekilmiş gibi kurumuştur. Dinamizmini ve geleceğe olan umudunu kaybetmiştir. Bir anda aşil topuğundan vurulmuş gibi güç kaybetmişlerdir. İşte böyle bir ortamda Önder Apo, sosyalizme olan büyük inancıyla, ideolojik duruşuyla, karakteriyle, ideolojinin gücüne duyduğu inançla kapitalizmin bu saldırı kampanyası karşısında ayakta kalmıştır.

Reel sosyalizmin yıkılmasıyla birlikte ideolojiler çağının sona erdiği, neoliberalizmin, kapitalizmin son sistem olduğu, tarihin sonunun geldiği ilan edilmiştir. Böyle bir ortamda kim büyük bir inanca sahip olabilir, kapitalizmin bu hakimiyeti karşısında ayakta kalabilir! Bu kolay değildir. Eğer PKK ayakta kalmışsa bunu kesinlikle PKK'nin ideolojiye verdiği önemde görmek lazım. Bu, Önder Apo'nun, PKK'yi, kadroyu şekillendirirken, moral ve ideolojik dünyalarını, inançlarını çok yüksek tutmasından dolayıdır. Apocu grup daha 10-15 kişiyken, büyük bir inanç ve irade sahibi olarak, ne arkadaşlarının ne ailenin ne de ortamın cesaret verdiği, hatta Apocuların dışlandığı, ötekileştirildiği bir zamanda, 'Kim ki bunlar! Beş on kişidirler ve bu kadar iddialı oluyorlar, bunlar boş hayallerdir' denildiği bir dönemde tarih sahnesine çıkmışlardır.

Önder Apo'nun ideolojik savaşçılığıyla örgüt savaşçılığı gerçekten takdire değerdir. Dünya tarihinde Önder Apo kadar ideolojik savaşçılık ve örgütsel savaşçılık yürüten başka bir önder bulunamaz. İdeolojik savaşçılıkla örgüt savaşçılığını iç içe yapmıştır. Bu nedenle de örgütü ideolojikleştirmiştir. Ya da ideolojiyi örgütsel yaşam parçası haline getirmiştir. Örgütsel hale gelmeyen ideolojinin de ideoloji olmayacağını söylemiştir. İdeolojinin kendisini yayması, güçlendirmesi, var etmesi bir örgüte dayanmasıyla mümkündür.

Ve reel sosyalizmin yıkıldığı, artık sosyalizmin sonunun geldiği, kapitalizme teslim olmanın dışında başka bir yolun kalmadığının söylendiği bir dönemde, PKK büyük bir yükselişe geçmiştir. PKK, Önder Apo, karşıt güç ne kadar büyük olursa olsun; silahı, parası, her şeyiyle ne kadar güçlü olursa olsun ideolojinin, büyük amaçların her türlü engeli aşacağı, kendilerini güçlü gören güçleri yenilgiye uğratacağı inancıyla kapitalizmin saldırısına karşı durmuştur. Tabii bunu geçmişteki eksiklikler ve yetersizliklerden ders çıkararak ve aşarak sağlamışlardır. Kapitalizm karşısında zayıf yanlar nedir, kapitalizm karşısında reel sosyalizm neden çökmüştür, bunları doğru tespit ederek bu zayıf yanlarını gidermiş ve doğru yanlarını ortaya koymuştur. Böylece kapitalizmin, tarih ve ideolojiler çağının sonunun geldiğini söylediği bir dönemde güçlü bir ideolojik duruşla kapitalist-emperyalist sistemin karşısına çıkmıştır. Kapitalizmin kendini bu kadar hakim kıldığı, halklar ve ezilenler açısından inancın zayıfladığı ve sosyalizmin artık öldüğünün söylendiği bir dönemde PKK, sosyalist ideolojisiyle dünyada yaratılan bu boşluğu doldurmuştur. Bu boşlukta iddiasıyla mücadelesini yükseltmiş; 1980'lerin sonu, 90'ların başı PKK'nin yükselişine sahne olmuştur. Reel sosyalizmin gerilediği, kapitalizmin yükselişe geçtiği dönemde PKK, sosyalist inancıyla gelişmesini sürdürmüş, kapitalizmin bu psikolojik üstünlüğü karşısında sosyalizme olan inancını derinleştirip güçlendirerek karşı durmuştur.

PKK'de ideolojik kimlik bir ruh bir yaşam biçimi

İdeolojilerin gücüne inanmak çok çok önemlidir. Tarihte her zaman ideolojiler kazanmıştır; silah, para veya şu bu güç-araç kaybetmiştir. İdeolojiler karşısında hiçbir gücün durması mümkün değildir. Çağın tarihsel, toplumsal, kültürel ihtiyaçlarını karşılayan, toplumun yüreğine, derinliklerine seslenen ideolojiler kısa sürede büyük güç olmuşlar; büyük güç olduğunu söyleyen güçleri, devletleri, hareketleri, yapıları darmadağın etmişlerdir. Buna en önemli örnek; Hristiyanlığın dünya tarihinin en güçlü devleti olan Büyük Roma İmparatorluğu'nu dize getirmesidir. Hristiyanlığın tarih sahnesine çıkmasıyla birlikte önünde kimsenin duramadığı, 'Pax Romana'nın gerçekleştiği bir dönemde Hristiyanlık inancı Roma'yı sallamıştır. Roma öyle bir sallanmıştır ki, sonunda Hz. İsa'nın düşüncelerine teslim olmuştur. Roma ancak Hristiyanlığı kabul edip, resmi dini yaparak ayakta kalabilmiştir. İmparatorluk, Hristiyanlık karşısında dayanamayacağını görmüştür. Bu nedenle Hristiyanlığı benimsemiş ve Hristiyanlığı kendi dayanağı haline getirmiştir. Kuşkusuz Hristiyanlığın devletleşmesiyle birlikte özünden sapması, kopması ayrı bir tartışma ve değerlendirme konusudur. Ama ideolojilerin gücünün her türlü güçten üstün olduğunun en somut kanıtı, Roma'nın Hristiyanlık karşısında güçsüz düşmesi ve yenilmesidir.

Reel sosyalizmin çöktüğü ve ağır saldırılarla karşılaştığı bir dönemde PKK'nin ayakta kalması çok kapsamlı irdelenmesi gereken bir durumdur. Bunun için en başta da PKK'de ideolojik kimliğin nasıl şekillendiğine bakmak gerekiyor. PKK'de ideolojik kimlik bir yaşam biçimi, duygu ve düşünce dünyası, bir kültürdür. İdeoloji sadece bir program veya bir teorik olgu değildir. Bugün Önder Apo'nun çok önemsediği ideolojiyle sosyolojinin yakınlaşması, örtüşmesi gerçeğinin daha grup aşamasındayken belli düzeyde gerçekleşmesi önemlidir. PKK'de ideolojik kimliğin bir ruh, bir yaşam biçimi haline gelmesi Apocuları, PKK'yi tümüyle sarması, reel sosyalizmin çöktüğü, kapitalizmin de ideolojik hakimiyetini sağladığı dönemde PKK'nin ayakta kalmasını sağlamıştır. Hatta Önder Apo, reel sosyalizmi eleştirme temelinde yeniden şekillendirdiği, geliştirdiği Demokratik Sosyalizmi toplumsal değerlerle daha fazla iç içe bir hale getirmiştir. İmralı'da esir düşmeden önce de ideoloji ve sosyalizmin arasındaki mesafeyi kapatmak için büyük çaba harcamıştır. Önder Apo açısından bizzat yaşamın kendisinin ideolojikleştirilmesi çok çok önemlidir. Zaten Önder Apo, "Oturma, yeme, içme, konuşma biçimi, ilişki biçimi dahil, her şey ideolojidir" demiştir. İdeolojiden kopuk hiçbir şeyin olmadığını söylemiştir. İdeolojiyi bu biçimde kendi karakterinde somutlaştıran bir hareketi herhangi bir saldırı yenemez. Böyle bir hareket karşısında ideolojinin önemsiz olduğunun söylenmesinin, ideolojiler çağının geçtiğinin söylenmesinin hiçbir değeri yoktur.

Apocu grup bütün gücünü ideolojiden ve ideolojik duruşundan almaktadır. Yemesinden içmesine, oturmasından kalkmasına, duruşuna, ilişkisine kadar her şeyi ideolojikleştirmenin büyük bir güç kaynağı olduğunu bizzat yaşayarak, ideolojiyi yaşamsallaştırarak gördüğü için bu biçimde şekillenen bir hareketin ağır saldırılar karşısında yenilgiye uğratılması zordur. Bu yönüyle PKK'nin ideolojik kimliğinin tamamen yaşamsal olması, sosyolojiyle ideolojinin yakınlaşması çok önemli bir konudur. Zaten Önder Apo'nun giderek devletten, iktidardan uzak bir sosyalizm anlayışına ulaşması da bu gerçekliğin sonucudur. Devletten, iktidardan uzak sosyalizm anlayışı demek, demokratik toplumcu anlayışa ulaşmak, bizzat toplumla iç içe olmak, ideolojiyi sosyolojileştirmektir. Sosyalizmi toplumun yaşamı haline getirmektir. Bu nedenle Önderlik bugün toplumsal inşanın 9 boyutundan bahsediyor. Daha bugünden yaşamın sosyalistçe örülmesini, sosyalistçe gerçekleşmesini istiyor. Yaşamın her anının toplumcu karakterde olmasını, bireyci ve maddiyatçı yaklaşımlardan uzak durulmasını istiyor. Önderlikte Hakikat Rejimi denilen, hakikat olarak ifade edilen konu, ideolojik kimliğinin çok güçlü temelini oluşturuyor. Burada hakikat toplumun kendisi oluyor. Kadın özgürlük çizgisinde toplumsal yaşam oluyor. Eşitliğin, adaletin, vicdanın en güçlü biçimde yaşandığı toplumsal gerçeklik oluyor. Buna ahlaki politik toplum deniyor. PKK'de ideolojik kimlik denilirken, esas olarak da politikleşmiş, toplumsal ahlak temelinde yaşayan bir toplumdan, bir demokratik sosyal yaşamdan söz ediliyor. Bu gerçeklikte hakikat; kadın özgürlükçü toplumculuk oluyor. Bu ideolojik kimlikte kadın özgürlüğü ve ekolojik zihniyet çok önemli yer tutuyor. Bunlar olmadan hakikat anlaşılamaz, hakikate varılamaz. Hakikat kapısı kadın özgürlüğünden, ekolojik duruştan ve demokrasiden geçiyor.

PKK'de cinsiyetçiliğin, milliyetçiliğin, dinciliğin, bilimciliğin reddedildiği ve bütün toplumsal yaşamın, gerçeğin kendisinin hakikat olduğu bir ideolojik kimlik şekillenmiştir. Bu yönüyle Önder Apo'nun felsefi yaklaşımı da çok önemlidir. Maddiyatçılıktan, olguculuktan, pozitivizmden uzak, tamamen moral dünyaya ve moral değerlere dayalı bir ideolojik kimlik söz konusudur. Önder Apo, "İnsan metafizik bir olgudur" diyor. Bu yönüyle metafizik, yani moral değerler; sanat, kültür, edebiyat, duygu, düşünce, ahlak ve vicdan PKK'nin ideolojik kimliğinin dayandığı felsefik temellerdir. Bunlar olmadan şöyle demokrat olacağız, böyle sosyalist olacağız, şöyle özgürlükçü olacağız demek, kendini kandırmaktır. Toplumsal gerçeklikten kopuk, tarihsel toplumsal gelişimin yarattığı değerlerden kopuk sosyalizm, ideolojik kimlik olamaz. Bu açıdan PKK'de oluşan ideolojik kimliğin felsefi yanı, moral yanı, inanç yanı çok güçlüdür. İdeolojilerin gücü buradan kaynaklanır. Maddiyattan değil, inançtan kaynaklanır. Hakikatten, felsefeden kaynaklanır. Böyle bir kimliği de hiçbir şey sarsamaz. Her türlü maddiyat, her türlü silahlı güç yıkılabilir. Her türlü maddi değer çökebilir ama maneviyatın ve moral dünyanın yıkılması mümkün değildir; yeter ki bu moral ve manevi dünya, toplumsal gerçeklikten kopmasın, toplumsal gerçeğin o günkü özünü ve biçimini ifade etsin. Bunu ifade ettikten sonra o ideolojiyi kimse yenilgiye uğratamaz. Nitekim bugün PKK'ye karşı yapılan askeri, siyasi ve ideolojik saldırılar, dünyada görülmemiş düzeyde olduğu halde ayakta kalmaktadır. Bir harekete, bir partiye, bir özgürlük gücüne bu kadar saldırılacak ama o güç ayakta kalacak, bu mümkün değildir. PKK ayakta kalıyorsa nedeni ideolojik kimliğinin çok çok güçlü olmasındandır. O ideolojik kimliği aşacak başka bir ideoloji olmadığı müddetçe PKK'yi, Önder Apo çizgisini yenilgiye uğratmak, mümkün değildir. Çünkü hakikat, bütün yalanları süpürüp atar. Hakikatin en doğru ifade edildiği ve doğru konulduğu yerde başka hakikatlerin, başka gerçeklerin kendini hakim kılması mümkün değildir.

Serxwebûn Önderlik ideolojisinin yayın organıdır

PKK'nin ideolojik kimliğinin örgüt içinde ve toplumda yayılmasında Serxwebûn gazetesi çok önemli bir rol oynamıştır. Serxwebûn yayıncılığı ilk olarak bazı broşürler ve kitap biçiminde başlamıştır. 1977'de 'Doğru Yolu Kavrayalım' adındaki broşür Serxwebûn yayınları olarak basılmıştı. Serxwebûn yayınlarından basılan diğer iki önemli broşür de 'Hilvan Direnişi' ve 'Maraş Katliamı Üzerine' adlı broşürlerdir. Daha sonra parti programının açılımını ifade eden 'Manifesto' da Serxwebûn yayınları olarak basılmıştı. Bu broşür ve kitapların Serxwebûn yayıncılığı olarak çıkması, Apocu grubun Serxwebûn'a verdiği önemle ilgilidir. Apocu grubun en temel ilkesi bağımsızlıkçı olmasıydı. Bu nedenle Ho Chi Minh'in, "Hiçbir şey bağımsızlık ve özgürlükten daha değerli değildir" sözü Apocu grubun en temel ilkesi olmuş, daha sonra Serxwebûn gazetesinin sloganı haline gelmiştir. Serxwebûn gazetesinin kimliği 'Ji Serxwebûn û Azadiyê bi Rûmettir duruşuyla ilgiliydi. Bu açıdan ideolojisinin yansıtıldığı ilk broşür ve kitap Serxwebûn kimliğiyle ortaya konulmuştur. Kimliğini Serxwebûn'la başlatmıştır.

Serxwebûn'un gazete olarak tarih sahnesine çıkması, Ocak-1982'de olsa da esasta 1977-78'lere dayanır. Bu yaklaşım, Hareket'in bağımsızlıkçılık yanında ideolojiye verdiği önemi de ortaya koyar. Sadece Marksist klasikler okunmamış, bu temelde özgün yoğunlaşmalar da geliştirilmiştir. Marksist klasikleri de en fazla okuyan Apoculardı, Önder Apo'ydu. Önder Apo, Marksist klasiklerin hepsini didik didik etmiştir. Mazlumlar, Hakiler, Kemaller bu yönlü ideolojik birikimin, derinliğin ve kapsamın temsilcileri olmuşlardır. Önder Apo açısından ideolojik duruş, ideolojik kimlik çok önemlidir. İdeolojinin ortaya konulması çok çok önemlidir. Belki Apocu grup çıkışından itibaren herhangi bir dergi çıkarmamıştır, herhangi bir dergiyle ideolojisini ortaya koymamıştır. Propagandasını, ajitasyonunu, ideolojik anılmadan hiçbir konuda başarılı olamayacağını her zaman ifade etmiştir. Bunu zaten kendi duruşu ve yaşamıyla ortaya koymuştur. 24 saat ideolojiyle geçmiştir. Her anında ya okumakta, ideolojik olarak derinleşme çabalarını sürdürmekte ya da arkadaşlarıyla, dostlarla ideolojik tartışma yürütmektedir. İdeolojide o kadar derinleşmek istiyor ki, bu derinleşmeyle toplumsal sorunlara çözüm bulmak istiyor. Halk sorunlarına, Kürt'ün sorunlarına, insanlığın sorunlarına çözüm bulmak istiyor. Nasıl ki ilk önce dine yoğunlaşmışsa, sonra da sosyalizmde yoğunlaşmıştır. Çözümü parada, pulda, maddi yaşamda aramamıştır. İdeolojik güçte aramıştır. Kuşkusuz bu ideolojik güç yanında başka güç kaynaklarına da ulaşmak istemiştir. Başka güç kaynaklarını da ideolojik gücün yanına koymak istemiştir. Ama her zaman güç kaynağı olarak önceliğinin ideoloji olduğu Önder Apo'nun yaşamının her anında açıkça görülmektedir.

leştirmiştir. Ya da ideolojiyi örgütsel yaşamın parçası haline getirmiştir. Örgütsel hale gelmeyen ideolojinin de, ideoloji olmayacağını söylemiştir. İdeolojinin kendisini yayması, güçlendirmesi, var etmesi bir örgüte dayanmasıyla mümkündür. Bu açıdan Önder Apo örgütün darbe yediği, 12 Eylül'ün hakim olduğu bir dönemde Ortadoğu'dayken böyle bir faşizme karşı ayakta kalmak açısından bir taraftan ideolojik duruş çalışmasını yoğunlaştırırken, diğer taraftan da böyle bir faşizm karşısında ayakta kalacak, en zor koşullarda mücadele edecek örgüt gerçeğini, örgüt ve parti bilincini geliştirmek için çok yoğun bir tempoda çalışmıştır. Önder Apo'nun Ortadoğu sahasına çekilmesiyle birlikte çalışma temposunun daha da arttığı görülmektedir. Her saniyesini daha yoğun hale getirerek, daha ideolojik ve örgütsel hale getirerek 12 Eylül faşizmi karşısında örgütü var etmeye, ayakta tutmaya ve mücadele eder hale getirmeye çalışmıştır. 12 Eylül faşizmine getirilmiştir. 1980-84 arasında Önder Apo'nun en büyük çabası ideolojik ve örgütsel refleksleri yükseltme yönünde olmuştur. Tamamen ideolojikleşmiş ve örgütsel refleksleri yüksek bir parti ve kadro gerçekliği yaratmaya çalışmıştır. Bu konuda da dünya tarihinde hiçbir önderin yapmadığı kadar çaba göstermiştir. İnsanları eğitmiştir, insanların yanlışlıklarına karşı mücadele vermiştir. Yanlışlıkları göstermeyle eğitim iç içe yürütülerek faşizme karşı mücadele edecek bir örgüt ve kadro gerçeğine ulaşılmıştır.

İşte bu yönlü ideolojik örgütsel mücadelenin çok yoğun sürdüğü bir dönemde, Ocak 1982'de Avrupa'da Serxwebûn gazetesi düzenli aylık yayına başlamıştır. Avrupa'da 1982'de Serxwebûn gazetesinin çıkarılması ideolojik örgütsel mücadelenin geldiği düzeyi gösterir. İdeolojik örgütsel yoğunlaşma ve bu yönlü mücadele Serxwebûn gazetesine yansıtılmıştır. Serxwebûn gazetesi yıl yıl Önder Apo'nun, hareketin

Serxwebûn gazetesi yıl yıl Önder Apo'nun, hareketin ideolojik, örgütsel ve politik yoğunlaşmasının belgesi gibidir. Önder Apo çizgisinin, PKK'nin gelişimini insan rahatlıkla Serxwebûn'dan takip edebilir. Serxwebûn'un ay ay takip edilmesi PKK çizgisinin, Önderlik gerçeğinin nasıl geliştiğinin, ideolojik örgütsel olarak iç içe büyüdüğünün kanıtı ve şahidi gibidir.

Tiştek Nîne' duruşuyla şekillenmiştir. Bu kimlik baştan itibaren vardır. Apocu grubun kimliği, karakteri esas olarak budur. Bağımsız duruşunu ve karakterini, iradeli duruşunu ve karakterini Apocu grup başından itibaren ortaya koymuştur. Kendini diğer bütün gruplardan ve o anki sosyalist ülkelerden bağımsız kılmıştır. Bu bağımsızlık düşüncede, yaşamda, ilişkide bağımsızlıktır. Esas olarak iradeli olmayı, özgür duruşu ifade eder. Bağımsızlığı sadece devlet olarak anlamamak gerekiyor. Bağımsızlık denilince akla hemen devlet geliyor. Kuşkusuz PKK'nin ilk siyasi hedefleri arasında Birleşik, Bağımsız Kürdistan da vardı. Ama bu bağımsızlıkçılığın sadece bir parçasıydı. Bağımsızlık esas olarak da ideolojik kimlik ve duruşla ilgiliydi. Politik ve yaşam ve teorik duruşunu bu tür belgelerle yaymamıştır ama ideolojik duruşu 24 saat bir yaşam haline getirmiştir. Önder Apo'nun ideolojik olmayan tek bir saniyesi yoktur. 24 saat ideolojik yaşamıştır. Yemekte de ideolojik duruşunu ortaya koymuştur, voltada da ideolojik tartışma yürütmüştür, yaşamının her anı ideolojik tartışmayla, duruşla, söylemle geçmiştir. Önder Apo böyle bir Önderlik gerçeğidir. Önder Apo'nun Önderlik gerçeğinde, bir saniyesi kendisine ait değildir ve boş geçmemiştir. 24 saatini ideolojik kimlik temelinde örgütlemiştir. 24 saatin her saniyesi bu ideolojik kimliği şekillendirme üzerinedir, ideolojik kimliğe göredir.

Bu yönüyle ideolojik çalışmaya Önder Apo fazlasıyla önem vermiştir. İdeolojik alanda başarılmadan, zafer kaza-

12 Eylül faşizminin iktidara gelmesi, Hareket'e büyük bir darbe vurması karşısında da çıktığı yurt dışında Hareket'in ideolojik duruşunu derinleştirerek, eğitimini derinleştirerek, sosyalizme inancı güçlendirerek örgütü ayakta tutmuştur. İdeolojik mücadeleyle faşizmin yıkılacağına inancı geliştirmiştir. Önder Apo'nun Ortadoğu'daki yaşamı da, tamamen ideolojik çalışma ve mücadeleye dayanmaktadır. Hem de çok yaman bir ideolojik ve örgütsel mücadele kişiliğidir. Önder Apo'nun ideolojik savaşçılığıyla örgüt savaşçılığı gerçekten takdire şayandır. Dünya tarihinde Önder Apo kadar ideolojik savaşçılık ve örgütsel savaşçılık yürüten başka bir önder bulunamaz. İdeolojik savaşçılıkla örgüt savaşçılığını iç içe yapmıştır. Bu nedenle de örgütü ideolojik- karşı yurt dışında yürüttüğü çaba da çarpıcı ve destansı niteliktedir.

Serxwebûn gazetesi PKK açısından kutsal değerdedir

Önder Apo Ortadoğu'da ideolojik çalışmasını birçok broşür ortaya koyarak yapmıştır. Bu dönemde ortaya çıkarılan broşürler, kitaplar ve bu temelde yürütülen örgütsel mücadele PKK'yi 20 yıl ayakta tutmuştur. PKK'nin 20 yıl ayakta durmasını sağlayan 1980-84 arası ideolojik ve örgütsel mücadeledir. İdeolojik mücadeleyle örgütsel mücadelenin iç içe yürütülmesi, bu yıllarda yaratılan ideolojik ve örgütsel duruşla sağlanmıştır. Ve burada ideolojik ve örgütsel refleksler çok güçlü hale ideolojik, örgütsel ve politik yoğunlaşmasının belgesi gibidir. Önder Apo çizgisinin, PKK'nin gelişimini insan rahatlıkla Serxwebûn'dan takip edebilir. Serxwebûn'un ay ay takip edilmesi PKK çizgisinin, Önderlik gerçeğinin nasıl geliştiğinin, ideolojik örgütsel olarak iç içe büyüdüğünün kanıtı ve şahidi gibidir. Bu yönüyle Serxwebûn'un yayın hayatına başlaması çok büyük bir olay ve adımdır. Bunun anlamını ve değerini çok çok iyi bilmek gerekiyor. Serxwebûn gibi bir gazetenin anlamını ve önemini kavramadan, buna değer vermeden PKK'yi anlamak mümkün değildir. Bu açıdan Serxwebûn gazetesi PKK açısından kutsal değerdedir; kutsal bir karaktere sahiptir. Bu nedenle 2003 tasfiyeciliği ortaya çıktıktan sonra, tasfiyecilikten etkilenmeler temelinde, Serx-

Serxwebûn'un yayın hayatına başlaması çok büyük bir olay ve adımdır. Serxwebûn gibi bir gazetenin anlamını ve önemini kavramadan, buna değer vermeden PKK'yi anlamak mümkün değildir. Serxwebûn gazetesinin içeriği, öncelikleri tamamen Önderlik tarafından belirlenmiştir. Bu yönüyle Serxwebûn Önderliğin düşünce gelişiminin ortaya konulduğu bir platform olmuştur. Bu açıdan Serxwebûn'u Önderlik gazetesi, Önderlik çizgisinin gazetesi olarak görmek gerekiyor.

webûn gazetesi ortadan kaldırılmak istenmiştir. Serxwebûn gazetesi sadece Avrupa'ya seslenen bir bülten haline getirilmek istenmiştir. Bu aslında bilinçli, bilinçsiz PKK'ye vurulacak en büyük darbeydi. Tasfiyecilik Serxwebûn'a bilinçli saldırmıştı ama dürüst kadrolarımız ise, "Artık zamanı geçmiştir, Serxwebûn gazetesine gerek yoktur, bir Avrupa bülteni olarak çıkaralım" diyerek aslında ideolojiden kopmayı, ideolojik örgütsel mücadeleden kopma gerçeğini ortaya koymuştur. Bu aslında tasfiyeciliğin örgüt içinde ne kadar etkili olduğunun da somut ifadesiydi.

Serxwebûn, Önderlik çizgisi ve onun yayın organıdır

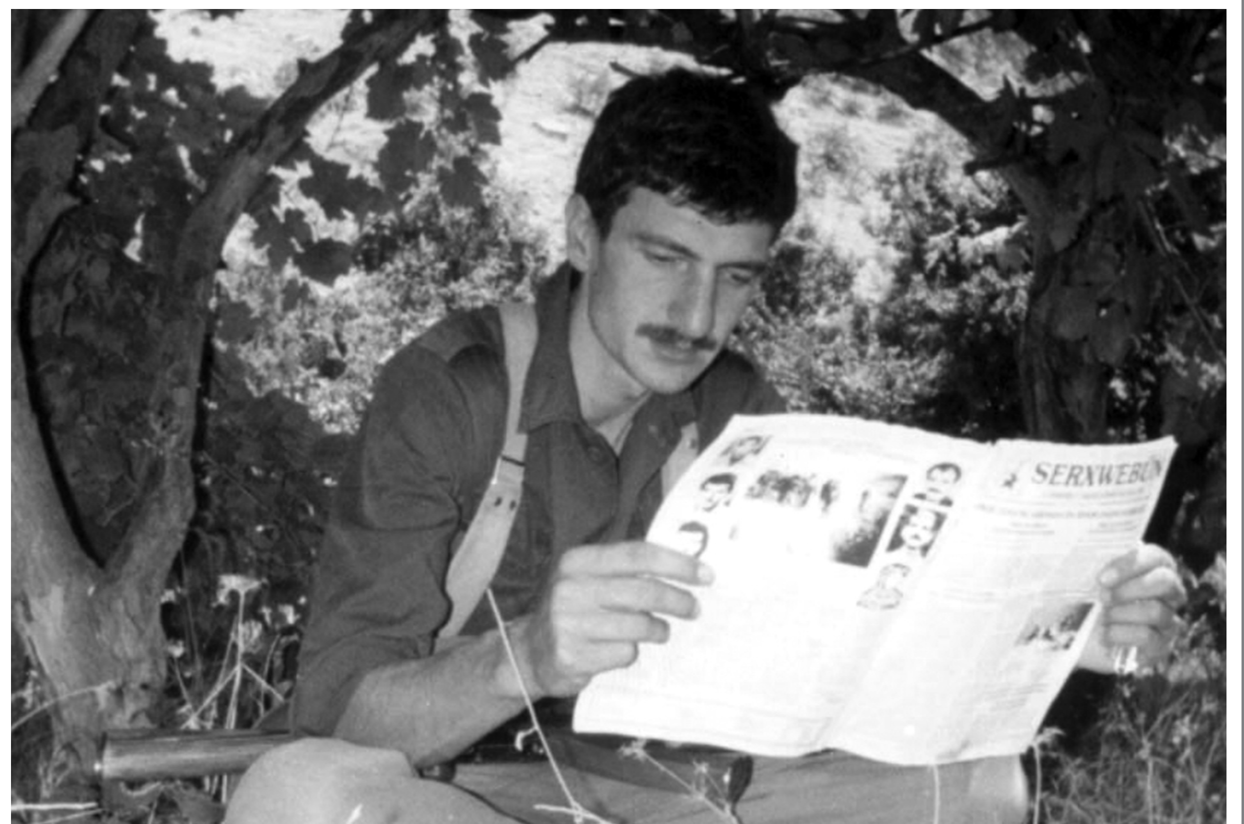
Serxwebûn'u ortadan kaldırmak PKK'yi ortadan kaldırmakla özdeştir. Bu açıdan Serxwebûn'un ortadan kaldırılmasına, sadece Avrupa için bülten haline getirilmesine tabii ki Parti tepkisini çok sert ortaya koymuştur. Kesinlikle böyle bir şeyin kabul edilemeyeceğini, böyle bir şeyin tartışılamayacağını dile getirmiştir. Bu bir ideolojik ve örgütsel reflekstir. Serxwebûn'un tarihsel öneminin bilincinde olmaktır. Serxwebûn'un sadece bir gazete, yazılı bir yayın-organı olmadığını, onun başlı başına manevi gücünün olduğunu, başlı başına tarihinin, kimliğinin olduğunu, onun varlığının Önderlik gerçeğinin ve PKK'nin varlığının sürmesi anlamına geldiğini çok iyi anlamak gerekiyor. Serxwebûn'a bu bilinçle yaklaşmak gerekiyor. Bu çerçeveden bakıldığında gerçekten Serxwebûn, çok büyük bir rol oynamıştır. Serxwebûn kadar rolünü oynayan başka bir ideolojik gazeteden söz edilemez. Reel sosyalizmin yıkılmasından sonra ideolojilerin zamanı geçti, düşüncesi tabii ki hareketimiz içine de, kadrolarımıza da, sempatizanlarımıza da şu veyahut bu düzeyde yansımıştır. Kuşkusuz Önderlik var olduğu müddetçe Serxwebûn her zaman çok büyük bir değer görmüştür. Önderlik, Serxwebûn'a verdiği değer kadar hiçbir şeye değer vermemiştir. Hatta örgüt yönetimine 1990'lı yıllarda, "Serxwebûn'a karışmayın, onun bütün yazı planını, içeriğini, her şeyini ben belirleyeceğim, o benim ilgilendiğim alandır" demiştir. Avrupa'daki arkadaşların esas olarak da Berxwedan gazetesi, günlük gazete, ajans gibi konularda yoğunlaşmasını, yani basının diğer alanlarına destek vermesini istemiştir.

Serxwebûn gazetesinin içeriği, öncelikleri tamamen Önderlik tarafından belirlenmiştir. Bu yönüyle Serxwebûn, Önderliğin düşünce gelişiminin ortaya konulduğu bir platform olmuştur. Bu açıdan Serxwebûn'u Önderlik gazetesi, Önderlik çizgisinin gazetesi olarak görmek gerekiyor. Kuşkusuz esaretinden sonra da Serxwebûn yayınlanmaya devam etti ve Serxwebûn'un önemi azalmadı. Hatta Önderlik yoğunlaşmalarıyla ideolojik olarak derinleştiğinden böyle bir gazeteye ihtiyaç daha da arttı. Tabii ki Önderliğin doğrudan ilgilenemediği bir yayın organı oldu. Ama Önderliğin düşünceleri her zaman Serxwebûn'a en yoğun biçimde yansıtılmaya çalışılmıştır. Serxwebûn'un bir Önderlik gazetesi olduğu bilinciyle Önderliğin düşüncelerinin en iyi biçimde yansımasına özen gösterilmiştir. Serxwebûn uzun yıllar PKK'nin ideolojik çizgisinin öğrenildiği yayın organı olmuştur. Bugün de bu karakterini korumaktadır. Her ne kadar Önderlikle doğrudan ilişkisi olmasa da Önderlik yayın organı olmaya devam etmektedir.

Kuşkusuz Serxwebûn'un bu dönemdeki yazıları esas olarak örgüt yönetimi tarafından yazılmaktadır. Bu yönüyle politik karakteri daha fazla öne çıkmaktadır. İdeolojik propaganda açısından tabii Önderliğin kitapları, çözümlemeleri hala birinci derecede varlığını korumaktadır. Serxwebûn da bunu çeşitli biçimlerde sayfalarına yansıtmaktadır. Belki tirajı ya da okunma oranı eskiye göre yüksek değildir. Doğrudan Önderliğin yazılarının, değerlendirmelerinin olmaması eski düzeyde bir ilgiyi ortaya çıkarmamaktadır. Ama yine de hala PKK'nin, Önder Apo'nun görüşlerinin esas olarak yansıdığı yer Serxwebûn'dur. Serxwebûn bugün de hala PKK'nin ideolojik-politik düşüncelerinin ne olduğunun esas olarak öğrenildiği yerdir. PKK'yi esas olarak orada görmek ve öğrenmek gerekmektedir. Televizyonun, radyonun ve diğer internet gibi iletişim araçlarının çok yoğun geliştiği bir dönemde yazılı basın bazı yönleriyle eski etkisini ve çarpıcılığını kaybetmiş olarak görülebilir. Ya da yazılı basının eskisi gibi okunmadığı söylenmektedir. Bunda bir gerçeklik payı olsa da, konu ideoloji ve ideolojik konularla ilgili olduğunda yazılı basın hiçbir zaman önemini kaybetmeyecektir. Çünkü; televizyonlarda, radyolarda ya da diğer iletişim araçlarında çok derinlikli değerlendirmeler olmamaktadır. İdeolojik değerlendirmelerin kapsamı orada görülmemektedir. Oralarda daha kısa değerlendirmeler ve yazılar vardır. İdeolojik yayın organlarında ise ister istemez uzun yazılar ve ayrıntılar vardır. Ayrıntıların ortaya konulması vardır. Bu açıdan hala gazetelerin, dergilerin ve kitapların ideolojik mücadelede önemi sürmektedir. İdeolojik mücadele bugün de hala esas olarak gazetelerle, dergilerle ve kitaplarla yürütülmektedir. Bu gerçekliğin bilincinde olmak gerekiyor. Eğer ideolojinin önemini sürdüreceksek, ideolojik kimliğin, gücün bütün güçlerin üstünde olduğunu söylüyorsak o zaman ideolojik yayın organlarının, özellikle yazılı ideolojik yayın organlarının önemini küçümsememek, bu ideolojik yayın organlarını daha etkili hale getirmek ve yaygınca dağıtmak çok çok önemlidir. Eğer 'ideolojiler bitti' söylemlerine karşı duracaksak, bunu doğru bulmuyorsak, her şeyin başının ideolojik kimlik, ideolojik mücadele olduğunu düşünüyorsak, o zaman Serxwebûn gibi yayın organlarını etkili kılmak, bunları yaygın dağıtmak ve yaygın okunmasını sağlamak, ideolojiye ve örgütsel mücadeleye önem verenlerin birinci derecede sorumluluklarındandır.

Bu yönüyle Serxwebûn gazetesi her zaman var olacaktır, var olmalıdır. Serxwebûn gazetesinin ilk çıkışında olduğu gibi coşkusunu, heyecanını yansıtmak gerekmektedir. Serxwebûn gazetesinin bu karakteri ve kimliğinden uzaklaşıldığı an, ideolojiden kopmakla sonuçlanır; "Kapitalizmin, neoliberalizmin, tarihin sonu geldi, ideolojilerin dönemi bitti, ideolojik çağlar geride kaldı" gibi yaklaşımların bir parçası haline gelinir. Bu yanlışın içine düşülmüş olur. Bu yönüyle, "İdeolojilerin çağı bitti" denilerek yazılı gazete, dergi ve kitapların önemsizleştirilmesi, bu ideolojik organların geri plana atılması sadece PKK açısından değil, insanlık açısından da büyük tehlike arz eder. Bu açıdan ideolojilere önem vermek, ideolojik kimliğin öneminin her şeyin belirleyicisi olduğunu görerek bu tür yayın organlarına fazlasıyla sahip çıkmak gerekiyor. Kaldı ki Serxwebûn, Önder Apo'ya ait bir yayın organıdır. Onun büyüttüğü, geliştirdiği ve etkili kıldığı bir yayın organıdır. Hele hele bugün Önder Apo'nun düşünceleri, insanlığın beş bin yıllık tarihsel, toplumsal yaşamının en doğru biçimde ifadesi oluyorsa, bugün insanlığın kültür ve düşünce dünyasının sentezi Önder Apo'da somutlaşmışsa, o zaman Serxwebûn'a daha fazla değer vermek, Serxwebûn'la Önder Apo'nun düşüncelerinin iç içe olduğu bir yayın politikası izlemek gerekmektedir. Dolayısıyla Serxwebûn'un, Önder Apo'nun düşüncelerini yansıtan bir yayın organı olarak rolünü en yüksek düzeyde sürdürmesini sağlamak, bütün devrimcilerin, demokratların ve sosyalistlerin görevi olmaktadır. Özcesi; Önderliğe bağlılığın bir gereği olarak da Serxwebûn'u bir Önderlik çizgisinin yayını olarak sürdürmek ve yaygın biçimde dağıtarak okunmasını sağlamak en temel görevlerden olmaktadır.

■■■

Önderliğin düşünceleri her zaman Serxwebûn'a en yoğun biçimde yansıtılmaya çalışılmıştır. Serxwebûn'un bir Önderlik gazetesi olduğu bilinciyle Önderliğin düşüncelerinin en iyi biçimde yansımasına özen gösterilmiştir. Serxwebûn uzun yıllar PKK'nin ideolojik çizgisinin öğrenildiği yayın organı olmuştur. Bugün de bu karakterini korumaktadır. Her ne kadar Önderlikle doğrudan ilişkisi olmasa da Önderlik yayın organı olmaya devam etmektedir.

Genç başladık genç başarıyoruz

Gençlik gelecektir, deniyor. Gençliği olmayan ya da genç nesil yetiştiremeyen, gençliğini eğitemeyen toplumların geleceğinin olamayacağı genel yaşam gerçeği olarak ifade ediliyor. Değişimi-dönüşümü gerçekleştirecek, toplumda yenilik yaratacak, toplumu yeniden yapılandıracak kesim gençlik oluyor. Bu çerçevede gençliği geleceğin toplumu, yeni toplumun yaratıcı gücü olarak tanımlamak mümkün.

PKK Yürütme Komitesi Üyesi Duran Kalkan Yoldaş ile röportaj

Serxwebûn olarak PKK Yürütme Komitesi Üyesi Duran Kalkan Yoldaş ile PKK'de gençliğin rolü ve önemi üzerine yaptığımız röportajı yayınlıyoruz.

Geçmişten günümüze PKK açısından gençliğin, genç kalmanın önemi sık sık dile getirilir. Peki sizce PKK'de gençliğin rolü ve önemi nedir? Nasıl değerlendirmek gerekir?

Duran Kalkan: Kuşkusuz, gençlik kesiminin toplumsal yapıda ve toplumsal hareketlerde önemli bir yeri ve rolü var. Bunu genel planda herkes biliyor ve ifade ediyor. Söz konusu soru kapsamında her şeyden önce toplumsal yapıda gençliğin yerini, rolünü anlamak ve tanımlamak gerekiyor. Toplumların düşünce olarak, dinamizm olarak en yeni, yorulmamış, yıpranmamış, en dinamik kesimi kuşkusuz gençlik oluyor. Gençlik gelecektir, deniyor. Gençliği olmayan ya da genç nesil yetiştiremeyen, gençliğini eğitemeyen toplumların geleceğinin olamayacağı genel yaşam gerçeği olarak ifade ediliyor. Değişimi-dönüşümü gerçekleştirecek, toplumda yenilik yaratacak, toplumu yeniden yapılandıracak kesim gençlik oluyor. Bu çerçevede gençliği geleceğin toplumu, yeni toplumun yaratıcı gücü olarak tanımlamak mümkün. Tabii bu bakımdan da bugünkü toplumu anlamak kadar yarının toplumunun nasıl olacağını öngörmekte de gençliğin durumunun değerlendirilmesi önemli oluyor. Kendi varlıklarını, kültürlerini, geleneklerini sürdürebilmek için genç nesli yetiştirmeye önem veriyorlar. Hem fiziki olarak hem düşünsel olarak gençliğin kendilerini temsil edecek düzeyde oluşmasını, şekillenmesini esas alıyorlar. Bu anlamda gençliğin eğitimi, şekillendirilmesi önem taşıyor. Toplumsal yapı genç kuşağı hem gözbebeği gibi koruyor hem de kendini temsil edecek biçimde eğitmeye çalışıyor. Ne kadar güçlü bir gençliğe sahip olursa ve gençliği ne kadar kendi değerleriyle eğitirse geleceğini o kadar garantilemiş oluyor. Buna hem inanıyor hem de bunu bir gerçeklik olarak yerine getirmeye çalışıyor.

Yaşanan süreçte toplum açısından gençlik çok belirleyici gibi görünmeyebilir ama aslında geleceğin öngörülmesinde belirleyici olma konumuna sahiptir. Bu da gençliği yeninin, güzelin, geleceğin temsilcisi kılıyor. Bir tür toplumun geleceğini ifade ediyor. Toplumsal yapının temsilciliği oluyor. Tabii bu da toplumsal harekette bir tür öncülük konumunu ifade ediyor. Çeşitli kesimler zaman zaman kendi yaşamları gereği toplumsal harekette çeşitli düzeylerde etkin rol oynasalar da, gençliğin rolü toplumsal harekette sürekli önde, öncü düzeyde, esası ifade eden düzeyde oluyor. Genç nesil yetiştiremeyen, gençliğini koruyamayan, eğitemeyen toplumlar, geleceği güçlü bir şekilde öngöremezler. Bu bakımdan gençlik yakın geleceğin toplumunu oluşturuyor. Bu tüm toplumlar açısından sürekli yaşam diyalektiğinin bir gerçeği olarak yaşanıyor. Aynı zamanda gençlik en dinamik, taze, toplumsal özgürlüğü ve eşitliği en çok arayan, iktidarın-devletin kirine pasına bulaşmamış, demokratik toplum ve özgür birey olmada, demokratik komünal yaşamı öngörmede en açık bir duygu ve düşünce sistemini yaşayan kesim olma özelliğini de taşıyor. Yeniliğe, özgürlüğe, eşitliğe, dayanışmaya, paylaşıma, bir de örgütlenmeye açık, dinamik, mücadeleci, cesur, fedakar olma özellikleri taşıyor.

Toplumsal hareketlerin en etkin, öncü ve en mücadeleci gücü gençlik oluyor

Toplumsal hareketler açısından ele alındığında, genel bir doğru olarak; toplumlara düşüncenin dışarıdan götürüldüğünü bütün sosyologlar kabul ediyorlar. Sosyal bilimciler böyle bir değerlendirmede birleşiyorlar. Devrimci önderler de böyle bir durumu kabul ediyor, doğru görüyorlar. Topluma bilinç dışarıdan götürülüyorsa bu bilinci dışarıdan götüren dış kesim kim oluyor? Bunu aydınlar olarak tanımlıyorlar. Aydınlar da bu anlamda bir toplumun geleceğinin ve toplumsal yaşamın belirlenmesinde, düşüncenin toplumsallaşmasında öncü bir rol oynuyorlar. Pozitivist yaklaşımların öngördüğünün tersine, çok daha etkili role sahiptirler.

Önder Apo, Demokratik Ulusu, düşünce ve kültür birliği toplumu olarak tanımladı. Kültürel birliğin, düşüncenin toplum olmadaki çok önemli, belirleyici rolünü ifade etti. Bu bakımdan demek ki düşünce gücü olma, toplum olmada büyük önem arz ediyor. Çünkü; toplumun yaşam özelliklerini tanımlıyor, toplum için nasıl bir gelecek öngörmenin doğru ve gerekli olduğunu bu kesimler temsil ediyorlar. Bu anlamda, bilincin aydınlar tarafından oluşturulma ve topluma taşırılma durumu bir gerçek olarak yaşanıyor. Fakat toplumsal devinimin, hareketin toplumsal gücü olarak her zaman gençlik önemli bir rol oynuyor. Böyle bir devinimde zaman zaman farklı toplumsal kesimler etkili olsa da, gençlik her zaman en etkin, en öncü rol oynayan kesimler içerisinde yer alıyor. Bu bakımdan da toplumsal hareketlerin en etkin, öncü ve en mücadeleci gücü gençlik oluyor. Bu noktada aydınlar için toplumun beyni denirse; o beynin ortaya çıkardığı düşünceleri örgüte ve eyleme dönüştüren, onu yönlendiren, yürüten, koordine eden motor güç de gençlik oluyor.

Gençliğin toplumsal hareketlenmede de böyle bir yeri ve rolü var. Şimdi bütün bunlar ışığında Kürdistan gerçeğine baktığımızda, özellikle de PKK'nin ortaya çıktığı Kürdistan koşullarını ele alıp değerlendirdiğimizde, durum çok daha ilginç, farklı verileri de içeren bir özelliği yansıtıyor. Örneğin; Kürt toplumunun genç bir toplum olduğunu öncelikle vurgulamak gerekiyor. 20. yüzyılın ortası ve son çeyreğinde, dünyanın birçok alanında toplumlarda yaşlılık oranı artarken, genç nesil yetiştirmek son derece dar ve sınırlı kalırken, Kürt toplumu bunun tersi bir durumu yaşıyor. Özellikle kapitalist modernitenin çok etkin ve önde olduğu toplumlarda, günlük maddi yaşama kendini kaptırmış insanlar adeta geleceği unutan, öngörmeyen, geleceği kendileriyle sınırlayan bir ruh halini, düşünceyi bilerek ya da bilmeyerek yaşıyorlar. Birçok toplumda geleceğini var edecek genç nesil oluşturma ciddi bir sorun haline gelmiş bulunuyor. Bu çerçeveden bakıldığında Kürt toplumunun genç bir toplum olduğunu, nüfus yoğunluğu olarak toplumun yüzde 60-70'inin neredeyse gençlikten oluştuğunu görüyoruz. Çocuklar ve gençler toplumun yüzde 80'ini aşıyor. Bu anlamda Kürdistan'daki durumu ele almak, değerlendirmek gerekiyor. Kuşkusuz bunun nedenlerini başka biçimlerde de değerlendirebiliriz. Toplumsal yapının güçlülüğü, toplumun gelecek öngörmesi kadar, Birinci Dünya Savaşı'nın ortaya çıkardığı küresel siyasal sistemin Kürtler için öngördüğü soykırımla bağını başat olarak görmek gerekiyor. Topluma siyasi ve askeri bakımdan soykırımı dayattıkça, bunu gerçekleştirmek üzere de çok yönlü bir imha saldırısı yürütüldükçe, toplum geleceğini daha fazla genç nesil üretmekte, yetiştirmekte arıyor, bulmaya çalışıyor. Bu çok önemli, anlaşılır bir durum olarak ortaya çıkıyor, yaşanıyor. Bu da Kürt toplumunu 20. yüzyılın sonunda, 21. yüzyılın başında dünyanın en genç, dolayısıyla en dinamik, mücadeleci toplumlarından biri haline getiriyor. Kürt toplumsal yapısı ve onda gençliğin rolü açısından Kürdistan'a baktığımızda, öncellikle küresel kapitalist modernite sisteminin egemen alanlarının tersine, Kürdistan'da böyle bir gerçekliğin yaşandığını görüyoruz.

Aydın kırımı aslında toplumun geçmişle bağının kırılması için yapılıyor

İkinci temel farklılık; toplumsal hareketleri oluşturan, yönlendiren aydınlar bakımından yaşanıyor. Toplumsal hareketin beyni olarak geleceği öngörüp, bunu topluma taşıyan aydın kesim bakımından Kürdistan önemli bir farklılık ifade ediyor. Bu farklılık gençliğe göre tersi bir durumu içeriyor. Kapitalist sistem altındaki dünya genelinin tersine Kürt toplumu genç bir toplum olurken, kapitalist modernite merkezlerinin düşüncede yoğunlaşma, derinleşme, bu temelde aydın kesimler yetiştirmesinin aksine, Kürt toplumunda aydın kesimin bilinçli ve planlı sömürgeci-soykırımcı saldırılar karşısında ezildiğini, imha edildiğini görüyoruz. Planlı ve örgütlü bir biçimde geliştirilen saldırılarla aydınlanmanın hem önü alınmaya hem de bu yönlü gelişmeler ezilmeye, yok edilmeye çalışılıyor. Bu konuda idamlardan tutuklamalara, sürgünlerden kaşçırtmaya kadar her türlü yöntem deneniyor. Düşünceden kaçma, düşünce gücü haline gelmeme, Kürt toplumuna, insanlarına dayatılıyor.

Buradan baktığımızda, özellikle Birinci Dünya Savaşı'nın ortaya çıkardığı siyasi sistemin uygulanmaya çalışıldığı dönemler içerisinde, farklı Kürdistan parçalarında, farklı zamanlarda olsa da, hepsinde benzer bir biçimde ciddi bir aydın katliamının yaşatıldığını görüyoruz. Toplumun siyasi-askeri bakımdan ileri gelenleri, egemen olanları da benzer biçimde planlı, örgütlü katliamlara tabi tutuluyorlar. Fakat en çok, sürekli katledilmeye, yok edilmeye çalışılan kesim aydın kesim oluyor ve bu giderek toplumun geleceğini öngörecek bir aydın kesimin ortada kalmaması düzeyine kadar vardırılıyor. Böylece, topluma gelecek öngörecek, bilinç oluşturacak, bunu taşıyacak bir öncü aydın kesimin kültürel soykırım gereği yok edildiğini, ortada bırakılmadığını görüyoruz. Özellikle 20. yüzyılın son çeyreğine gelindiğinde Kürdistan'da ortaya çıkan bir durum da bu oluyor.

PKK'nin oluşumuna Önder Apo'nun düşüncesinin yön verdiği aydın gençlik kesimi öncülük ediyor

Böyle bir ortamda Kürdistan'a özgü olan, yeni olan bir gerçeklik, aydınlanma ile gençliğin iç içe geçmesi gibi bir durum yaşanıyor. Yeni genç nesilde bir bilinçlenme, dünyayı tanıma, aydınlanma yaşanıyor. Bu durum; Kürt toplumunun düşünce gücünü, toplumun beyinsel gücünü kültürel soykırım gereği kendi çıkarı için kullanmak isteyen sömürgeciliğin, soykırım rejiminin eğitimi ile oluşuyor. Aslında aydın olma ile genç olma bir yerde iç içe geçiyor. Bunu Önder Apo, "aydın gençlik" kesimi olarak ifade etti, tanımladı. Genel toplumsal yapıların gidişatından farklı, genel teorik doğruların ifade edilmesinden ayrı olarak, Kürdistan'daki somut durumu 'aydın gençlik' olarak tanımladı. Gençliğin en çok yönlendirici, örgütleyici, öncü kesimi olarak; yüksek okula, üniversiteye ulaşmış gençliği esas aldı. Aydınları kültürel soykırım kıskacı altında yok edilmiş toplumun yeni aydın düşünce gücü olarak yüksek okullarda, üniversitelerde okuyan gençleri gördü. Toplumun düşünen, gelecek öngören farklı bir beyni ortada bırakılmamıştı. Bu, kültürel soykırımın bir gereği olarak yapılıyordu. Bir dönem Önder Apo, kültürel soykırımın temel özelliklerinden bir tanesi ve birincisine, "zihniyet kırımı", "düşünsel sömürgecilik" dedi.

Kürdistan toplumunun diğer bir özelliği; tarihten yoksun kılınması, tarihten koparılması, geçmişle bağının kesilmesidir. Aydın kırımı aslında toplumun geçmişle bağının koparılması için yapılıyor. Bir toplumu geleceksiz bırakmak istiyorsanız onu geçmişsiz kılmak,

tarihsiz kılmak gerekiyor. Tarihi olmayanın gelecek öngörüsü de olamıyor. Genel bir kural, geçmişi olmayanın geleceği de olmaz deniliyor. Böyle bir bilinçli, planlı ve örgütlü saldırı içerisinde aydın kırımı, buna dayalı olarak toplumun tarihsel geçmişinden kopartılması gerçekleştirilmeye çalışılıyor. Böyle bir ortamda da yeni bir gençlik ve yeni bir aydınlanma ortaya çıkıyor. Önder Apo'nun aydın gençlik diye ifade ettiği, tanımladığı aydınla gençliğin iç içe geçmiş olma durumu bu biçimde yaşanıyor. Bir iç içelik ve bütünlük ortaya çıkıyor.

Bunun olumlu-olumsuz yanları nedir diye sorgulanıp değerlendirilmek istendiğinde şunu görüyoruz: Evet, aydın olma ve genç olma bakımından yeni bir iç içe geçmiş toplumsal kesim ortaya çıkartılmaya çalışılıyor ama bu hangi toplumun aydını, hangi toplumun genci sorusunda muğlaklık yaşanıyor. Bir netlik ve somutluk içermiyor. Biyolojik orijin olarak, fiziki yapı olarak Kürt toplumu içerisinden çıkan aydınlar ve gençler oluyorlar ama duygu, düşünce, zihniyet bakımından Türkleştirilmeyi, asimile edilmeyi öngören, planlı bir eğitim sistemi içerisinde ortaya çıkartılıyorlar. Bu noktada, kimin aydını olacak, kimin genci olacak sorusu muğlak kalıyor. Böyle eğitilmiş, genç aydın kesimi ortaya çıkartmaya çalışan kesimler, aslında onlara bir gelecek öngörüyorlar, bir tanım getiriyorlar. Bunu kültürel soykırımın bir gereği olarak yapıyorlar, asimilasyon temelinde gerçekleştiriyorlar ve böylece bir Kürt aydınlaşması ve gençleşmesi değil; Kürt soykırımının bu biçimde gerçekleştirilmesi öngörülüyor.

Söz konusu aydınlaşma ve gençleşme aslında Kürdistan'da, Kürt toplumu üzerinde Türk uluslaşmasının egemen olması, hakim hale gelmesi temelinde yapılıyor ve söz konusu aydın gençliğin kültürel soykırımın öncülüğünü yapması öngörülüyor, hedefleniyor. İşte burada aydın sorgulayıcılığı ile gençlik arayışçılığı bu hedefi boşa çıkartan, bozan bir rol oynuyor. Böyle bir aydınlaşma ve gençleşmeyi yaratanlar, bunu bilinçli, planlı bir biçimde örgütleyip gerçekleştirenler, bunu Kürt soykırımının temel bir yöntemi olarak, Kürdistan'da Türk uluslaşmasını gerçekleştirecek bir öncü gücün ortaya çıkartılması amacıyla yapıyorlar ama ortaya çıkarttıkları güç tabii kendilerinden isteneni, kendilerine dayatılanı olduğu gibi kabul etmiyor, edemiyor. Bir iç sorgulama yaşıyor. Çünkü; içinden çıktığı bir toplumsal gerçeklik de var. Onunla bağ kurabildiği, bu bağlamda o toplumun geleceği hakkında fikir-düşünce edinebildiği, tarihe ilgi duyup araştırabildiği ölçüde kendisinden istenenin tersine, Kürt aydını, Kürt genci olma tutumu, özelliği gelişiyor. Tabii, bunlardan uzak kalır, verili olanları, kendisine dayatılanları esas alırsa o zaman Türk dilinin, kültürünün, düşüncesinin, dolayısıyla Türk uluslaşmasının önemli bir temsilcisi, Kürt soykırımını gerçekleştiren öncü bir gücü olma durumunu yaşayabiliyor.

İşte böyle bir durumun yaygınca ortaya çıktığı bir ortamda Önder Apo'nun çıkış yaptığını, Kürdistan'ın ve Kürt toplumunun özgürlüğü, bağımsızlığı ve demokrasi için duygu, düşünce, örgüt ve eylem üretme fikrine ve kararlılığına ulaştığını biliyoruz. Burada aslında Önder Apo'nun, kültürel soykırımın öngörüp planlı olarak yürüttüğünün tersine bir duruş ve eylem geliştirmesi ve yaşam arayışına girmesi ile Kürt toplumsal hareketlenmesine öncülük eden bir aydın gençlik oluşumu, PKK gerçekliği biçiminde ortaya çıkıyor. PKK'nin oluşumuna Önder Apo'nun düşüncesinin yön verdiği aydın gençlik kesimi öncülük ediyor. Bu anlamda PKK bir gençlik hareketi olarak doğuyor. Önder Apo bir gençlik önderliği olarak ortaya çıkıyor. Bu, hem çağ olarak öyle hem de düşünce ve eylem alanı olarak öyle. Yüksek öğrenim gençliği içinde ortaya çıkıyor. Türkiye devrimci gençlik hareketiyle yakın ilişki içerisinde kendisini var ediyor. İlk örgütlenmesini, eylemini gençlik hareketi içinde gerçekleştiriyor. Hem 12 Mart 1971 darbesi öncesinde hem darbe sürecinde, özellikle de darbe sonrasında, Türkiye genelinde devrimci gençliğin örgütlenip eyleme geçmesine öncü düzeyde katılıyor. Ankara Demokratik Yüksek Öğrenim Derneği-ADYÖD pratiği bunu açıkça gösteriyor. Ama burada daha öncekilerden ve kendi dışında olanlardan bir farkı var: Türkiye devrimci gençlik hareketi için düşünce ve eylem örgütlerken, bunun içinde Kürt gerçeğini, Kürt varlığını, Kürt özgürlüğünü de öngören, bu anlamda Birinci Dünya Savaşı sürecinde küreselleşen kapitalist modernite sisteminin ortaya çıkardığı Kürt sorununa çözüm arayan bir düşünce ve eylemi de bunun içine koyuyor.

Türkiye devrimci gençlik hareketinin örgüt ve eylem haline gelmesinin temel bir ilkesi, hareketin çözmesi gereken temel sorunlardan bir tanesi olarak Kürt sorununu esas alıyor, ortaya çıkartıyor, öngörüyor. Sorunun kaynağını, nedenlerini, amaçlarını, dolayısıyla çözüm yöntemlerini düşüncede ve fiiliyatta ortaya çıkarıyor. Devrimci gençlik hareketini, onun etrafında Türkiye Sosyalist Hareketini teorik olarak, örgütsel ve eylemsel olarak yeni bir duruşa taşıyor. Onda var olan eksikleri gidermeyi ve yanlışlıkları düzeltmeyi amaçlayan; onu Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde ortaya çıkartılan toplumsal gerçekliği daha doğru anlayan ve dolayısıyla ona temel çelişkilerini çözme temelinde öncülük edecek daha doğru bir bilinç ve örgüt vermeyi hedefleyen bir düşünce sistemini ortaya çıkartıyor. Aslında bu gerçekliği görmek lazım. Şimdi genç başlamanın bütün boyutlarını, verilerini burada görüyoruz.

PKK gelişimi içerisinde Önder Apo iki Kürt'ün olduğunu ifade etti

İkincisi; toplumsal hareketi ortaya çıkartan aydın gençliğin de kendine göre özellikleri var. Öyle, objektif bir realite olarak oluşmuş aydın gençlik, Kürt varlığının ve özgürlüğünün temsilcisidir, bunun beyni ve yüreğidir hem düşünce gücü hem motorudur, diyemeyiz. Böyle düşünen, böyle tanımlamaya çalışan, kendini böyle ele alan, bu anlamda toplumun öncüsü, aydını olarak rol oynamak isteyen kesimler de PKK'ye ve Önder Apo'ya paralel ortaya çıkmışlardır. Hatta Önder Apo'dan daha önce düşünce ve örgüt gücü olarak kendilerini örgütlemeye çalışmışlardır ama onların aslında Kürt varlığı ve özgürlüğünü doğru anlama ve geliştirmeden uzak oldukları pratik süreç içerisinde ortaya çıkmıştır. Bir yanı ile Kürt toplumuna dayanmak, o toplum gücünü Türk siyaseti içerisindeki mücadelede, iktidar mücadelesinde bir dayanak yapmak istemiş ama esas olarak, reformist-işbirlikçi ve milliyetçi karakterleriyle kültürel soykırım sisteminden kopamamışlardır. O sistem içerisinde kültürel soykırımın biraz daha planlı, biraz daha acısız, yumuşak gerçekleşmesini öngörmüşlerdir. Aslında kendilerine göre; Kürt varlığını ve özgürlüğünü daha acısı az, yumuşak yöntemlerle gerçekleştirmeyi öngördüklerini sanıp söyleseler de, gerçekte soykırımın biraz daha zamana yayılmış, daha az acılı, daha yumuşak yöntemlerle gerçekleştirilmesini isteyen bir konumda kalmışlardır. Ondan öteye geçememişlerdir.

Şimdi bu bakımdan gençliğin Kürt toplumundaki, Kürt varlık ve özgürlük mücadelesindeki yeri ve rolü açığa çıkıyor. Kültürel soykırım altında aydın katliamının yaşanması ve asimilasyonda gençliğe rol oynatılması amacı ile geliştirilen planlı, örgütlü süreç içerisinde ortaya çıkartılan aydın gençliğin, kendilerine dayatılan kültürel soykırımın bir aracı, öncüsü olmanın aksine, kültürel soykırım rejimine karşı Kürt varlık ve özgürlüğünün; ruh, duygu, düşünce, örgüt ve eylem gücü haline gelmesi biçiminde rol oynaması söz konusudur. PKK böyle bir gençliği ifade ediyor. Sosyal olarak da, ruhsal, duygusal, ideolojik, örgütsel ve eylemsel olarak da böyle bir gençlik hareketi olma özelliğini taşıyor. Bunu da var eden, ortaya çıkartan Önder Apo'nun, tarihsel gerçekliği, Kürtlere dayatılan soykırım sistemini, bunun Birinci Dünya Savaşı ile oluşturulan siyasi-askeri yapısını devlet okullarında verilenin aksine görerek, anlayarak, düşünerek ortaya çıkartmasıdır. Bu temelde de Kürt varlığını ve özgürlüğünü esas alan bir düşünce gücünü ortaya çıkartması ve böyle bir düşünce gücünü örgüt ve eyleme dönüştürme cesaret ve kararlılığını sergilemesiyle gerçekleşiyor.

Bu bakımdan PKK bir gençlik hareketi ama öyle objektif olarak oluşmuş bir gençlik hareketi değil; Önder Apo'nun düşünceleriyle, duygularıyla eğitilen, şekillenen bir gençlik hareketi, Apocu gençlik hareketi. Bu açıdan da Kürt gençliği demek lazım; ama Apocu gençlik de demek lazımdır. Çünkü; öyle olmayan gençlik de vardır. Zaten PKK gelişimi içerisinde Önder Apo iki Kürt'ün olduğunu ifade etti: Biri fosilleşmiş Kürt, biri özgür Kürt, dedi. Biri Barzani Kürdü, biri Apocu Kürt, dedi. Birincisini fosilleşmiş Kürt, ikincisini yeni özgür Kürt olarak tanımladı. Bu, toplum için böyle olduğu kadar hatta ondan daha fazla gençlik açısından geçerli, doğru olan bir durumu ifade ediyor. O bakımdan da objektivist bakış açısına sahip ol-

Toplumsal hareketlerin en etkin, öncü ve en mücadeleci gücü gençlik oluyor. Bu noktada aydınlar için toplumun beyni denirse; o beynin ortaya çıkardığı düşünceleri örgüte ve eyleme dönüştüren, onu yönlendiren, yürüten, koordine eden motor güç de gençlik oluyor.

mamak lazım. Bu sürece, bütün olup bitenlere objektivist bir yaklaşımla yaklaşmamak lazım. İşte gençlik, sosyal, toplumsal olarak, bir kesim olarak var; okullarda aydınlaşmış, dolayısıyla TC eğitim sistemi içerisinde bir aydın gençlik oluşmuş, oradan da Önderlik ve PKK doğmuş gibi objektivist, ilerlemeci bir mantıkla bakmamak lazım. Öyle bir bakış açısı yanlıştır; o bakış açısı Önderlik ve PKK gerçeğini, onların gençlik hareketi olma gerçeğini anlamayı getirmez. Çünkü; gençlik içinde doğmuş, devrimci hareketler içerisinde doğmuş bir objektif gelişme diyebiliriz ama planlı ve örgütlü olarak Kürt toplumuna dayatılan objektif gelişmelerin tersine bir yaklaşımla Kürt varlığının ve özgürlüğünün ortaya çıkartılması tarihsel bir gerçekliktir. Bunun için küresel kültürel sistem PKK gerçeğini, PKK'yi aykırı buluyor. Sürekli reddediyor. PKK de küresel düzeyde iktidar ve devlet sisteminden, onun günümüzdeki biçimi olan kapitalist modernite sisteminden kopuşu, onun dışında olmayı ifade ediyor. Bu biçimi ile Dünya'da da, Kürdistan'da da iktidarcı ve devletçi sistemden kopmayı; doğal toplumun, neolitik toplumun, kadın ve köy devrimini ifade eden toplumun günümüze kadar yaşayan demokratik gerçekliği ve mücadelesinin yeniden dirilişi, yeni bir bilinç ve örgüt haline gelmesi, böylece iktidarcı, devletçi zihniyet ve siyasetten tümüyle bir kopuşu yaşamayı kendisi için temel bir veri olarak ele alıyor, öngörüyor. Bu temelde geliştirilen bir kopuş hareketi oluyor. İktidar ve devlet sisteminden kopuş hareketi oluyor. Doğal toplumla yeni özgür düşünce ve yaşam arayışı temelinde yeni bir birleşmeyi ifade ediyor.

Bu söylediklerinizden de hareketle PKK bir gençlik örgütünden, Ortadoğu'yu etkileyen toplumsal bir devrimci harekete nasıl evrildi?

Duran Kalkan: Kuşkusuz bu soru da çok kapsamlı ve çok yönlü ele alınıp değerlendirilmeyi gerektiriyor. PKK tarihinin o zorlu mücadele dönemlerinin tümünü incelemeyi, araştırmayı, böylesi dönemlerde PKK'nin nasıl başarıyla çıkış yaptığını, ne tür açılımlar yaparak varlığını ve gelişimini sürdürdüğünü görmeyi gerektiriyor. Yoksa yüzeysel yaklaşımlarla, kestirmeci teorik ifadelerle, sadece propaganda amaçlı söylemlerle böyle bir soruya cevap vermek mümkün de değil, doğru ve yeterli de olmaz. Elbette böyle bir soruya cevap verebilmek için birkaç yönden yaklaşmak lazımdır.

Birincisi, PKK'nin karakteridir. Bu da kendisini Önderlik ölçüleri ve özellikleri ile ortaya koyar. Önder Apo'nun ruhu, düşünceleri, duyguları ile ortaya çıkan ideolojik ve siyasi-örgütsel eylem ve arayışla bağlantılıdır. Onun yenilikçi, devrimci, değişimci, mücadeleci, yaratıcı ve kazanımcı özellikleriyle bağlantılıdır. Var olan sistemden, Kürdistan'a bölünmeyi, parçalanmayı ve soykırımı dayatan iktidarcı-devletçi sistemden kopuşla bağlantılıdır. PKK, iktidar ve devlet paradigmasını esas alan sosyalist hareketlerden çok farklı olarak, iktidar ve devlet olma olgusundan çok radikal bir kopuşu ifade ediyor. Evet, tarih içerisinde birçok özgürlük hareketi, en son reel sosyalist hareket, kendilerinden önce var olan iktidar ve devlet sistemlerine karşı çok yönlü siyasi ve askeri mücadeleler yürüttüler, ayaklanmalar yaptılar, devrimci savaşlar verdiler. Büyük kalkışmalara girdiler, en şiddetli mücadeleleri örgütleyip yürüttüler. Bunun gerektirdiği cesaret ve fedakarlığı gösterdiler. Fakat sistemden kopamadılar. Ruh, duygu, düşünce ve paradigma olarak, iktidar ve devlet sisteminden kopamadılar. Devlet odaklı, iktidar endeksli bir parti, bir hareket olmaktan kurtulamadılar. Var olan sisteme karşı çok şiddetli ve radikal bir mücadele yürüttüler ama belli başarılar elde ettikten kısa bir süre sonra tekrar mücadele ettikleri güce dönüşümü yaşadılar. Ondan uzaklaşan, ondan kopan bir konumu öngöremediler.

PKK'nin iktidar ve devlet sisteminden kopuşu keskin ve radikaldir

PKK belki onlar kadar çok şiddetli, hızlı siyasi ve askeri gelişmeler yaşayamadı, sağlayamadı, çok radikal siyasi-askeri mücadeleler yürütemedi ama sistemden, iktidar ve devlet sisteminden köklü ve radikal bir kopuşu ruhta, duyguda, düşüncede, dolayısıyla ideolojik-politik çizgide baştan itibaren, çok keskin ve radikal olarak yaşadı. Ulus devlet ideolojisinin etkisi altında idi. Paradigma

değişimi yaşayamamıştı. Fakat bunlara rağmen daha ilk başta, çıkış döneminde, Kürdistan'a dayatılan soykırım rejimine karşı doğru durmanın bir gereği olarak, duygu, düşünce ve örgütsel açıdan var olan sistemden radikal bir kopuşu gerekli gördü. İlkel milliyetçi zihniyet ve siyasetler, reformist küçük burjuva milliyetçisi zihniyet ve siyasetler böyle bir kopuşu yaşayamadılar.

Dolayısıyla gerçek anlamda bir duruşu gösteremediler. PDK, YNK gibi güçler peşmerge örgütlediler, isyanlara kalktılar, daha çok şiddet kullandılar ama iktidardan, devlet sisteminden kopamadıkları için söz konusu eylemleri kalıcı, Kürt varlığını ve özgürlüğünü geliştiren sonuçlar ortaya çıkaramadı. Belli gelişmeleri kısa süreli yaşasalar da, tekrar ya eskiye döndüler ya da o gelişmelerin tekrardan tasfiyesi yaşandı. PKK bu bakımdan hem kendinden önceki Kürt hareketlerinin hem de reel sosyalist hareketin tersi bir gelişmeyi ifade ediyor. Siyasi ve askeri gelişme bakımından yavaş ilerliyor, sınırlı oluyor, imkanları ve fırsatları azdır. Kapsamlı ve geniş eylemlere ve isyanlara kalkışamıyor, bu anlamda hacmi dar bir durumu ifade ediyor. Fakat felsefi ve ideolojik olarak, iktidar ve devlet sisteminden kopuşta son derece keskindir, köklüdür, radikaldir. Siyasi askeri gelişmesi zayıf olsa da, o gelişmelerin hepsi de kalıcı oluyor. Çünkü; sistemden kopan gelişmeler oluyor. Tekrardan sisteme dönüştürülmesi zor oluyor. Kolay gerçekleşmiyor. Bugün Tayyip Erdoğan-Devlet Bahçeli ikilisinin feryadı bunu ifade ediyor. ABD'den Rusya'ya, Çin'e kadar yakınmaların altında bu yatıyor. Avrupa devletlerinin yakınmasının altında bu yatıyor. Siz PKK'yi hafife alıyor, anlamıyor, gerçeğini göremiyorsunuz diyorlar. Fakat bu Sovyetler Birliği'ne ya da KDP, YNK'ye benzemiyor. Önü alınmazsa, sistem tarafından ezilmezse sistemi gelecekte yok edecek özellikler taşıyor. Ortaya çıkardığı gelişmeler siyasi-askeri bakımdan çok büyük ve güçlü olmayabilir ama ideolojik ve felsefi olarak çok güçlü ve çok etkilidir. Toplumsal ve tarihsel bağları çok kuvvetlidir. Dolayısıyla yok edilmesi, dönüştürülmesi zordur. PKK'nin ortaya çıkardığı her gelişme ve kazanım, sisteme karşı sürekli mücadele edecek bir özelliğe sahiptir.

Şimdi bazı çevreler şöyle soruyorlar: PKK nasıl gelişiyor, kazanımları nasıl elde ediyor, bu kadar saldırıya rağmen nasıl ayakta kalıyor? Benzeri sorularla Önderlik gerçeğini, PKK gerçeğini anlamaya çalışanlar var; hatta ona benzemek isteyen, onun gibi hareketler ortaya çıkartma çabası içerisine giren kişilikler, kesimler de görülüyor. Bunu günümüzde Türkiye'de daha yaygın yaşıyoruz, Kürdistan'ın diğer parçalarında görüyoruz. Arap sahasında yavaş yavaş bu tür arayışların, eğilimlerin olduğu bize kadar yansıyor. Şunu görmüşler: PKK 1917 Rus Ekim Devrimi gibi çok büyük siyasi-askeri sonuçlar ortaya çıkartmamış, ona benzemiyor, bu anlamda siyasi-askeri gücü zayıftır ama sistem karşısında ayrı bir sistemi, duruşu temsil ediyor. İktidarın, devlet sisteminin, kapitalist modernite düzeninin saldırılarına rağmen ayakta kalıyor, var oluyor. Dolayısıyla farklı bir durumu ifade ediyor; görünüşü zayıf ama direnişi güçlü, ayakta kalışı güçlü. O halde, kendinden önceki sosyalist hareketlerden, özgürlük hareketlerinden farklı, değişik özelliklere sahip. Bu özellikler neler, PKK'yi bu kadar saldırı karşısında ayakta tutan, var eden, direnişe geçiren, yürüten gerçeklik ne? Bunları böyle anlamaya çalışıyorlar, soruları böyle soruyorlar. İşte onlara verilecek temel bir cevap bu oluyor.

Özgür düşünceli olmak, özgür birey olmayı, özgür toplum olmayı ifade ediyor

PKK'nin iktidar ve devlet sisteminden kopuş gerçekliği, dolayısıyla felsefi, ideolojik duruşu, kopuşu çok keskindir, radikaldir. Bu şu anlama geliyor: Böyle bir düşünce sistemi ve onun yarattığı eylem daha bütünlüklüdür, daha kalıcıdır, daha çok yayılmacıdır, daha çok kazanımcıdır. Mutlaka her koşulda karşıtlarıyla mücadele edebilir, sürekli kendisini yayabilir, geliştirebilir. Şimdi, "Böyle bir hareket haline nasıl geldi? Bir gençlik örgütünden tüm Ortadoğu'yu, dünyayı bu düzeyde etkileyen bir hareket haline nasıl evrildi?" sorusuna verilecek önemli bir cevap bu. PKK gerçeğinin, onu temsil eden Önderlik gerçeğinin felsefi, ideolojik, teorik olarak, politika ve askerliğe dönüşen karakter olarak doğru anlaşılması lazım. Başka hareketlere bakarak, PKK'yi onlarla özdeşleştirmemek, "PKK de onlardan bir tanesidir" biçiminde yaklaşıp ona göre anlamamak lazım. PKK'nin farklılıklarını, özgünlüklerini bu noktada görmek gerekiyor. Önemli bir durum ve birinci etken kesinlikle bu. Başka yerde aramamak lazım. PKK'yi PKK yapan, bu kadar geliştiren temel karakteri, temel sırrı burada aramak lazım.

İkinci bir boyut olarak, tabii Kürdistan ve Kürt gerçeğiyle bağını, onların özellikle 20. yüzyılda yaşadığı gerçekliği doğru görmek gereklidir. Tarih boyunca, en azından yakın bilebildiğimiz tarihsel süreçler boyunca, son yüzyılda Kürtlere dayatılan soykırımın hiçbir topluma dayatılmamış olduğunu görüyoruz. Evet, soykırım sadece Kürtlere dayatılmadı, İttihat ve Terakki yönetimi tarafından Osmanlı İmparatorluğu sistemi içerisinde yaşayan birçok halka soykırım dayatıldı. Başta Ermeniler olmak üzere Rumlara, Asuri-Süryanilere soykırımlar dayatıldı ve ağır katliamlarla, tehcirler uygulandı. Fakat söz konusu soykırımların maddi boyutu daha fazla öndeydi. Soykırımlarda iki temel yöntem uygulanmıştır. Katliam ve tehcir; yani sürgün, yurttan kovulma. Kürtlere dayatılan soykırım bundan daha öte bir gerçekliği ifade ediyor. Evet, katliam diğerlerine dayatıldığından daha çoktur, tehcir diğerlerine dayatılandan daha fazladır. Ermenilere dönük tehcir biraz daha planlı, örgütlü olmuş, tümüyle ülkenin dışına bir anda göçertme, sürme biçiminde yaşanmıştır. Yine Rumlara katliamlar yaparak, mallarına-mülklerine el koyarak kaçırtma biçiminde olmuş. Asuri-Süryanilere de benzerdir. Kürtlere bu tehcir biraz daha farklı uygulanıyor. Sürece yayılmış olarak; ekonomik, siyasi, askeri, bütün boyutlar kullanılarak uygulanıyor. Ama yine de tehcir benzerdir.

Onun ötesinde iki boyut daha vardır. Bir, demografinin değiştirilmesi; tümden katletmiyor Kürt toplumunu, tümden sürgün de etmiyor, tehcire de uğratmıyor. Ama yoğunlaşmasını azaltıyor, o ortama farklı toplulukları getiriyor, yerleştiriyor. Türk topluluklarını ve farklı toplulukları getirip onları da Türkleştirerek yerleştiriyor. Böylece Kürtleri azınlık, Kürt olmayanları çoğunluk haline getirerek orada bir Türk uluslaşması yaratmayı öngörüyor. Böylece Kürdü de Türk uluslaşmasının bir parçası yapıyor. Yani yoğunluğu azaltılmış, azınlık durumuna düşürülmüş Kürdü, Türkleştirmeyi öngörüyor. İkincisi ise asimilasyondur. Kürt soykırımının özünde asimilasyon vardır. Asimilasyonun özü de sanıldığı gibi Kürtçeyi unutup, Türkçe konuşmak değildir. Salt dil asimilasyonu değildir uygulanan. Asimilasyonu sadece dil boyutunda ele almak, onu çok daraltmak, hafifletmek oluyor ki, günümüz dünyasında bu çok bir anlam ifade etmiyor. İnsanlar ve toplumlar tek dilli olmaktan uzaklaşıyorlar. Dünya küçülmüş, bir köy haline gelmiş. Bu sadece iktidar ve devletleşme sistemi açısından böyle değildir. Toplumsallaşma açısından da böyledir. Dolayısıyla birçok dili öğrenme ve konuşma bir zenginlik oluyor, bir güçlülük durumudur. Bu gerçekleri görmemiz lazımdır. Böyle bir ortamda sadece dile dayalı bir var olma yaklaşımı dar bir yaklaşımdır. Günümüz gerçekliğiyle çok uyuşan bir yaklaşım da olmuyor; yakın geçmişteki kadar derin anlam da ifade etmiyor. Asimilasyonu sadece oradan ele almak Kürdistan'a dayatılan, Kürt toplumuna dayatılan asimilasyonu, dolayısıyla kültürel soykırımı çok hafifletiyor.

Onun ötesinde bir dayatma vardır. Nedir bu? İşte onu açığa çıkartmak lazım. Kürt toplumuna dayatılan kültürel soykırımın asimilasyon boyutunu çok yönlü incelemek gereklidir. Önderlik neredeyse soykırımı asimilasyon olarak ele alıyor ve diğer boyutlardan ayırıyor. "Kültürel soykırım ve asimilasyon" olarak tanımlıyor. Bu asimilasyonun temelinde zihniyet kırımı vardır. Düşünce asimilasyonu çok önemlidir, düşünce kırımı çok önemlidir. "Kendisi için gelecek öngörememek" olarak tanımladı Önder Apo bunu. Özgür olmak, bağımsız olmak, kendisi için gelecek öngören özgür bir düşünce gücü haline gelmeyle bağlıdır. Onunla var oluyor, yoksa günümüzde ne ekonomik olarak ne de siyasi olarak bir bağımsızlık söz konusu değildir. Diller bile iç içe geçiyor, toplumlar iç içe geçiyor. Ekonomik, siyasi, askeri yaşam çok daha fazla iç içedir. Peki böyle bir ortamda bağımsızlık ve özgürlük neyle temsil ediliyor? Düşünsel bağımsızlıkla, özgürlükle temsil ediliyor. Düşünce alanında var oluyor. Yani özgür düşünceli olmak; özgür birey olmayı, özgür toplum olmayı ifade ediyor. O da; kendisini özgürce var etme ve özgür gelecek öngörebilme, kendi geleceğini kendisi planlayıp kararlaştırarak yapabilme, başkasının verdiği karar ve plana göre hareket etmemeyle olur. İşin özü budur. Çünkü; başkasının karar ve planlarıyla hareket etmek ona bağlanmaktır. İşbirlikçilik, uşaklık, giderek ihanet böyle ortaya çıkıyor zaten. Bağımsız ve özgür olmak ise bunun tersi olarak, kendisi için gelecek öngörebilen bir zihniyet gücüne sahip olabilmektir.

PKK çok güçlü askerlerin, çok büyük siyasetçilerin, çok sıkı örgütlenmelerin hareketi değildir

Önder Apo, "Demokratik Ulus, zihniyet ulusudur" derken bunu vurgulamak istedi. Soykırıma karşı mücadelenin özünün bu olduğunu ortaya koydu. Zihniyet kırımıyla birlikte tarih ve kültür asimilasyonu da çok önemlidir. Önder Apo'nun 70'li yıllardaki değerlendirmeleri daha fazla kültürel boyutluydu. Çok veciz tanımlamalar geliştirdi. Duygusal boyutlar öndeydi. Kürt toplumunun ve insanlığın bir kadavraya dönüştürülmüş olduğunu belirtti. Bu sistemin Kürdü insanlıktan çıkartarak, başka bir varlık olarak ortaya attığını söyledi. Ondan sonra da dönüp ona güldüğünü söyledi. Gülünen, alaya alınan, hakaret edilen bir varlık haline getirilmeyi ifade ediyor Kürt toplumuna dayatılan asimilasyon. Bunlar çok önemli. Böyle olunca; kendisinden kaçma, kendini inkar, başkalaşmaya koşuş; var olmayı, özgür olmayı, insan olmayı başkalaşımda görme doğal olarak ortaya çıkıyor ve böylece oto-asimilasyon yaşanıyor. İnsan olabilmek, insanlık aleminin içine girebilmek için Kürtlükten kaçma, Kürt kimliğini reddetme, Kürt olmama temel bir olgu olarak yaşanılır kılınıyor. Artık planlı-örgütlü bir çalışmaya gerek kalmıyor. İnsanlar kendi doğallığı içerisinde kendinden kaçmayı, başkalarına benzemeyi, kendini reddetmeyi yaşıyor. Kürdistan'a dayatılan soykırım işte bu düzeydedir.

Bunları niye belirttik? Bu durum birey ve toplumda çok derin bir kırılmayı ifade ediyor. Eğer bunun bilincine varılmazsa bu kırılma toplumda çok derin bir öfke, nefret ve kin duygusu yaratıyor. İnsanlar bunun bilincine varmazlarsa bu öfke ve kini eyleme dönüştüremiyor ya da çok çarpık bir biçimde farklı yönlerde yaşama, örgüte ve eyleme dönüştürüyorlar. Ama bunun bilincine varırlarsa da işte o zaman, çok daha örgütlü, çok daha cesur, fedakar bir mücadeleyi ortaya çıkartıyorlar. Bu kin ve öfke bilinçli, örgütlü, planlı bir eylem temelinde çok şiddetli bir mücadeleye dönüşüyor. Çok büyük bir direnç ortaya çıkartıyor. Her türlü saldırı karşısında direnmeyi öngörüyor; var olmak ve özgür yaşamak için ne tür bedel istenilirse onu ödeme cesaretini, fedakarlığını ortaya çıkarıyor. Bir de; PKK çok güçlü askerlerin, çok büyük siyasetçilerin, çok sıkı örgütlenmelerin hareketi değildir. Bu konuda Bolşeviklerin, Rus Devrimi'ni yapan örgütlerin çok daha sıkı, çok daha sistemli olduğunu kabul etmemiz lazımdır.

Dolayısıyla PKK'nin gücü onları aşmasından ileri gelmiyor. Tersine, onlardan öteye iki boyutu vardır. Bir; kendisine bu kadar hakaret ifade eden asimilasyon gerçeğini topluma göstermenin ortaya çıkardığı büyük öfke ve kin, buradan doğan eylem oluyor. Bu, mücadeleyi toplumsallaştırıyor. İki; böyle bir mücadelenin cesaret ve fedakarlık düzeyi çok ileridedir. PKK'nin bu kadar büyük bir fedai hareketi haline gelmesi bundan ileri geliyor. Dikkat edelim; tarihte birçok fedai hareket ortaya çıkmış fakat çok mekanik kalmışlardır. İnsanları araç gibi kullanan örgütlere dayanıyorlar, dardırlar. PKK ne öyle dar ne de insanları bir bomba gibi kullanan bir harekettir. İnsanların kendi kendilerinin geliştirdiği bir fedakarlığı, bilinçli ve örgütlü olarak fedailiği bireyin kendisinin geliştirmesini ifade ediyor. Çok farklıdır. Tarih boyunca PKK gibi bir cesaret ve fedakarlık hareketi yaratmış, fedaileşme ortaya çıkartmış bir hareket daha yoktur. Bu kadar kapsamlı, bu kadar cesur, bu kadar fedakar, bu kadar bilinçli, bireyin özgür iradesine dayalı bir fedaileşme hareketi daha yoktur.

Bir de PKK'nin büyümesi, işte bu gerçekliği görmesi, ortaya çıkartması, bireyi ve toplumu aydınlatması, bilinçlendirmesi, eylem gücü haline getirmesiyle bağlantılıdır. Küçük bir gençlik grubundan dünyayı etkileyen bir devrim hareketine, toplumsal harekete, mücadele gücüne nasıl gelindi sorusuna verilecek önemli bir cevap da budur. Bireyin ve toplumun bu gerçekliğini açığa çıkardı ve mücadeleye sevk etti. Önder Apo, "En büyük teknik insandır. Başkaları atom çekirdeğini parçalayarak enerji yaratıyorlar; biz insanın ruhsal, duygusal, düşünsel gerçekliğini çözerek enerjiyi ortaya çıkartacağız. Hiçbir atom bombasının ortaya çıkartamadığı kadar enerji ortaya çıkartacağız" dedi. Ve gerçekten de hiçbir teknik gücün durduramadığı, her türlü tekniği boşa çıkartan, her türlü teknik saldırının ortaya çıkardığı bedeli cesaretle veren bir direnme hareketini, bu düşünce gücünü ortaya çıkardı. İnsan gücünün her türlü enerjinin üstünde olduğunu kanıtladı. İşte PKK'yi geliştiren, büyüten, her türlü saldırı karşısında dayanıklı, direnir kılan çok önemli bir boyut da budur. Demek ki, Kürdistan'a dayatılan soykırım sisteminin Kürt bireyinde ve toplumunda ortaya çıkardığı öfke ve kini açığa çıkartarak bilince, örgüte ve eyleme kavuşturması, Önder Apo'nun ve PKK'nin en büyük başarısı oluyor.

Bir diğeri; tabi Ortadoğu gerçeğiyle de bağlantılıdır. PKK'yi anlamak için Ortadoğu'nun tarihsel ve toplumsal gerçekliğine bakmak lazım. Önder Apo bu tarihsel ve toplumsal gerçekliği savunmalarda, daha önce de çözümlemelerde çok boyutlu olarak inceledi. İşte, toplumsallığın beşiği; Neolitik devrimin, kadın ve tarım-köy devriminin merkezi. İktidar ve devlet sistemi de burada ortaya çıktı. Toplumla devlet ve iktidar arasındaki çatışmanın sürekli olarak, en uzun süreli, en derin ve keskin yaşandığı alan oldu burası. Devlet ve iktidar bir gücü ifade ediyor, onun karşısında toplum da bir güçtür. Toplumsal varlığın da gücünü küçümsememek lazım; dikkatle ele almak, değerlendirmek gerekiyor. Dolayısıyla Ortadoğu'da böyle bir gerçeklik vardır. Bunu ilk savunmada Önder Apo demokratik toplum olma temelinin en güçlü olarak Ortadoğu'da var olduğunu, dolayısıyla demokratik uygarlık alternatifinin Ortadoğu'da gelişebileceğini ifade ederek ortaya koydu. Ortadoğu'nun tarihsel toplum yapısı, kültür birikimi böyle bir mücadelenin gelişimi için uygundur.

Diğer yandan son iki yüzyılda Ortadoğu'ya dayatılanlar da var. Bu, Avrupa'nın kapitalist modernite sistemini Ortadoğu'ya yayması süreciyle de bağlantılıdır. Bu yayılmanın maddi bakımdan bir yağma ve talan özelliği vardır. İdeolojik bakımdan da ulus devlet milliyetçiliğini çok derin bir biçimde dayatmasıyla, bu toplumsal gerçekliği paramparça etmesi durumu vardır. Üçüncüsü; özellikle Kürdistan'a ve Arabistan'a Birinci Dünya Savaşı'yla dayatılan bir sistem var. Bu, Kürdistan'ı bölüp parçalayan, yok sayan ve yok etmek

PKK bir gençlik hareketi ama öyle objektif olarak oluşmuş bir gençlik hareketi değil; Önder Apo'nun düşünceleriyle, duygularıyla eğitilen, şekillenen bir gençlik hareketi, Apocu gençlik hareketi. Bu açıdan da Kürt gençliği demek lazım; ama Apocu gençlik de demek lazımdır. Çünkü; öyle olmayan gençlik de vardır. Zaten PKK gelişimi içerisinde Önder Apo iki Kürt'ün olduğunu ifade etti: Biri Barzani Kürdü, biri Apocu Kürt, dedi. Birincisini fosilleşmiş Kürt, ikincisini yeni özgür Kürt olarak tanımladı.

isteyen bir sistem. Arabistan'ı da paramparça ederek işbirlikçi-uşak biçiminde kendisine bağlayıp, üzerinde egemenlik kurmak isteyen bir sistem. Böylece Arap toplumu üzerinde her türlü baskıyı, hakareti ifade eden bir sistem. İran ve Türkiye'ye de bir baskı dayatılıyor. Fakat İran ve Türkiye'de oluşturulan egemenlik sistemleri hem Kürdistan ve Arabistan üzerindeki baskının bir parçası oluyorlar hem de dünya çapında kendilerine bir rol tanınıyor. Bu bakımdan bağımlı, işbirlikçi, bölgesel statüde bir devlet düzeyine düşürülüyorlar ama yine de belli bir özellikleri vardır.

Kürdistan ve Arabistan'da ise bu hiç yoktur. Arap toplumu gibi; toplumsallaşmayı yaratan, kabile-aşiret kültürünün çok güçlü olduğu, kendi içinde Sümer'den itibaren iktidar ve devlet sistemini ortaya çıkarmış, tarihi başat yaşamış bir toplumu, İslam Devrimi'ni geliştirmiş bir toplumu şimdi bu kadar parçalayıp, üzerinde her türlü hakaretin yürütülebileceği ikinci, üçüncü sınıf bir toplum haline getirmek tabii ki kolay gerçekleştirilecek bir durum değildir. Dolayısıyla Arap toplumu bunu kabul etmiyor. Tersine; tarihsel gerçekliğine uygun olarak var olmak, bugünkü dünyada da öyle yaşamak istiyor. Arap toplumunun, Arap gençliğinin bu kadar radikal olması, devrimci olması, gözü kara mücadele yürütmesi buradan ileri geliyor. O radikal İslami akımlar ile bunlar dejenere edilmeye çalışılıyor ama aslında çok büyük bir değişim ve dönüşüm gücü, çok radikal bir devrimciliği ifade ediyorlar. Bu gerçekliği görmek lazım. Kürdistan'a dayatılan ise çok daha farklı. Onu belirttik. En çok radikalizm, devrimcilik, eğer bilinçlendirilirse, Kürt toplumunda yaşanıyor, ortaya çıkıyor. Bir de bu gerçekliği görmeliyiz.

Ortadoğu bölgesi küresel kapitalist hegemonyanın en ağır baskı ve sömürü uyguladığı, soykırım dayattığı alandır. Özellikle de Kürdistan ve Arabistan alanları. Bu da karşıtını doğuruyor. Büyük bir öfke ve kin geliştiriyor. Karşı bilinçlenme ortaya çıktıkça büyük bir devrimci potansiyel ve fedai hareketini kendi bünyesinde geliştiriyor. Bunu günümüzde çok daha açık ve net bir biçimde görüyoruz. Ortadoğu bunu kabul etmiyor. Son iki yüzyılda Avrupa kapitalizminin, iktidar ve devlet sisteminin dayattıklarını kabul etmiyor. Devletçi gelenek olarak da kabul etmiyor, özellikle de toplumsal yapı hiç kabul etmiyor. Bunlar temelinde dikkat edilirse zaten benzer birçok arayış Ortadoğu'nun birçok alanında var. Arap sahası boydan boya böyle. İran sahası yine öyle. Sürekli bir arayışa, yeni örgütlenmelere, yeni düşüncelere, bu temelde radikal mücadelelere sahne oluyorlar. İşte Şahlığa karşı İran'da gelişen devrimci eylemler birçok ideolojik-örgütsel yapı altında oldu ve bunlar çok ileri düzeydeydi. Arap sahasındaki bu kadar arayış, radikalizm bunu ifade ediyor. Doğru, özgürlükçü ve demokratik bir bilinçle birleşmezse çarpık gelişebiliyor. Ama bunların hepsi aslında söz konusu ortamın bir gereği olarak ortaya çıkıyor. Doğru düşünceye kavuşturulamazsa çarpıklaştırılıyor. Çeşitli güçlerin kendi çıkarları doğrultusunda kullandığı hareketlere dönüşüyor. Ama her alanda öyle bir arayış var. Mevcut durumu kabul etmeyen ruh hali, duygu, düşünce var. Bu büyük bir cesaret ve fedakarlık ortaya çıkarıyor, arayış yaratıyor. Ortadoğu'nun böyle bir devrimci karakteri, değişim-dönüşüm arama özelliği vardır. Kapitalist moderniteyi reddeden ve alternatif ortaya çıkartmaya çalışan bir gerçekliği vardır.

PKK'nin etkisinin yayılmasını bir de burada görmek lazımdır. Aslında PKK, bu konuda kendisini yeterince Arap sahasına, Ortadoğu'ya taşırmış değildir. Hem felsefi-ideolojik olarak Önder Apo'nun ortaya çıkardığı düşünce ve mücadele gücünü yansıtabilmiş değildir hem de Kürdistan'da gelişen Özgürlük Mücadelesi'nin, özellikle Demokratik Özerklik ve Demokratik Konfederalizm çizgisinde nasıl bir çözüm önerdiğini, bunun sorunları çözmede Ortadoğu için ne kadar etkili bir güç olduğunu yeterince yansıtamama durumu vardır. Hala Arap, Türk, Fars egemen güçleriyle yürütülen çatışma ulus devlet milliyetçiliği temelinde topluma yansıtılarak, aslında Kürdistan'daki özgürlük düşüncesine ve politikasına karşıt hale getirme, onu tecrit etme durumu ortaya çıkıyor. PKK onu aşabilmiş; Arap, Türk, Fars toplumlarına kendini ideolojik ve politik olarak yeterince taşırabilmiş, yansıtabilmiş değildir. Bunu gerçekleştirebilse bugünkü etkileyici ve yönlendirici gerçeğini on kat aşan bir örgüt ve eylem gücünü kesinlikle ortaya çıkarır. Ortadoğu zemini bütün bunlara açık bir zemindir. Dolayısıyla daha doğru mücadele edilir ve kendini daha etkili yansıtırsa PKK'nin Kürt toplumunda derinleşmesi, Ortadoğu'ya yayılması, dünyayı etkilemesi çok daha hızlı gelişebilir ve büyüyebilir. Bütün toplumsal kesimlere yayılabilir. Bütün toplumların gençliğini etkileyebilir, özellikle kadınları etkileyebilir.

Ortadoğu'da ve özellikle de dünyada en çok baskı altında tutulan, sömürülen, ezilen kesim olan kadının özgürlük bilincinin, örgüt ve eyleminin gelişimini çok daha hızlandırabilir. Dikkat edilirse devrimci potansiyeli çok güçlüdür ancak bunu yeterince yansıtabilmiş değildir. Temel bir yönü; ideolojik derinliğini kadın özgürlük devrimiyle birleştirebilmiş olmasıdır. Dördüncü temel boyut olarak da bunu ifade edebiliriz -ki bu; bütün toplumları, dünyayı etkileme gücüne sahiptir; bir de Ortadoğu toplumlarında çok derin bir değişim ve dönüşümü sağlama gücüne ve özelliğine sahiptir. Toplumsal özgürlüğü, kadın özgürlüğü çizgisinde ele alması; hiyerarşik dönemden bu yana oluşmuş bu iktidar ve devlet sistemini kökünden çözmeyi, değişime-dönüşüme uğratmayı öngörmesi çok daha etkili kılıyor PKK'yi. Bir de, Ortadoğu'da yayılma gücünü çok daha etkin kılıyor. Paradigmasal değişim de önemli tabii. Bütün bunlar PKK'nin bir gençlik grubundan bugünkü hareket haline nasıl geldiğini belirleyen temel etkenlerdir. Önderlik çizgisinin mücadeleci, değiştirici gücünü görmemiz lazım. Kürdistan'a dayatılan soykırım ortamında Kürt toplumunda gelişen, açığa çıkan kin ve öfkeyi, devrimci potansiyeli görmek lazım. Ortadoğu'da tarihsel toplum gerçekliği temelinde günümüzde dayatılan sistemi reddeden bir devrimci zemini görmemiz gereklidir. PKK mücadelesinin kadın özgürlük çizgisini esas alan bir özgürlük devrimine dayandığını görmek gerekir. Bütün bunlar böyle bir hareket haline gelmesini sağlatan temel etkenler olmuştur.

O zaman PKK'yi ayakta tutan, geliştiren ve başarıya götüren ruh halen gençlik ruhudur, diyebilir miyiz?

Duran Kalkan: Kuşkusuz diyebiliriz, PKK'yi bugün de ayakta tutan, geliştiren ve başarıya götüren temel ruh gençlik ruhudur. Önder Apo çok net bir biçimde, "Genç başladık, genç başaracağız!" dedi. Gençlik örgütümüz kendisine selam gönderdiğinde bile, "Kim o gençlik örgütü, benden daha genç olan mı var?" dedi. Dolayısıyla 40. yıldönümünü yaşadığımız parti kuruluşunun aslında bir gençlik partileşmesi olduğunu, kadın partileşmesi olarak geliştiğini net bir biçimde görmemiz, tanımlamamız gereklidir. Önder Apo bunları ortaya koydu. "PKK, bir gençlik partisi, bir kadın partisidir" dedi. Ortaya çıkmış olduğu dönemin temel özelliğine dayalı olarak kendisini her ne kadar işçi ve emekçi sınıf ve tabakalarla ifade etmiş olsa da, gelişimini kuşkusuz bir gençlik partisi ve kadın partisi olarak sağladı ve sürdürdü. Günümüze de bu temelde getirdi. Kürt toplumundaki genç olma özelliğini ruhla, duyguyla, bilinçle birleştirerek büyük bir devrim hareketini bu temelde yarattı. Bu kadar saldırıya karşı, hiçbir siyasi-askeri güce sahip olmadan ama bu kadar kararlılıkla direnebilen bir toplumsal gerçeklik böyle var oldu. Buradaki temel silah ruhtur, duygudur, düşüncedir, özgürlüğe duyulan inançtır. Onu elde etmek için içine girilen çabadır. Direnme gücüdür. Bu da kuşkusuz yeniyi, doğruyu, güzeli, özgür olanı arama ruhuyla bağlantılıdır. PKK bu ruhu kaybettiği zaman artık PKK olmaktan çıkar. Başkalaşmış olur. Başka bir şeye dönüşür mü, yok olur mu, o ayrı bir konu; ama kesinlikle mevcut PKK olmaktan çıkar. Öyle görmemiz lazım.

Gençlik ruhu aslında bugünü yaşama değildir, bugünden geleceği yaşamadır. Büyük bir gelecek öngörmedir. Bugünü yaşama değil, geleceği aramanın ve bulmaya çalışmanın, onun mücadelesini vermenin gerçeğidir gençlik ruhu. İhtiyarlama da ondan koparak bugünü, maddi olarak yaşamak demektir. O duruma gelenler kaçıyorlar, ihanet ediyorlar, başka yerlere gidiyorlar. Ama PKK başlangıçtaki o arayışçı, yenilikçi, dinamik gençlik ruhunu devam ettiriyor, sürdürüyor. PKK böyle var oldu, böyle sürer.

Gençlik ruhu aslında bugünü yaşama değildir, bugünden geleceği yaşamadır

O bakımdan PKK bir çelişkiyi kendi içerisinde yaşıyor. Özellikle iktidarcı-devletçi zihniyet, duygu, düşünceden etkilenmeler, yine eski geleneksel toplumdan etkilenmeler, kapitalist modernitenin maddi yaşam dayatmalarından etkilenmeler sonucunda basit bireysel ve maddi yaşam arayışını öne çıkartan, bu anlamda gençlik ruhunu, duygusunu kaybederek ihtiyarlayan bazı kesimler parti içinde ortaya çıkıyor mu? Evet, zaman zaman çıkıyorlar. Bireysel düzeyde ortaya çıkıyorlar, bazen gruplaşmaya da çalışıyorlar. Ama PKK'nin ortaya çıkış gerçeğine, Önderlik gerçeğine uygun olarak, devrimci ruhu, gençlik ruhu karşısında tutunamıyor, kendilerini ait oldukları yere taşıyorlar, kaçıp gidiyorlar. Bireysel olarak kaçıyorlar, grup olarak kaçıyorlar. Bir ihanet biçiminde ortaya çıkıyorlar. Kaçış, ihanet etme biçiminde yaşanıyor. Ait oldukları yere gidiyorlar. KDP'ye gidiyorlar, YNK'ye gidiyorlar, iktidarcı, devletçi sisteme gidiyorlar, sömürgeci-soykırımcı ortama gidiyorlar. Bunların özü aslında gençlik ruhunu, devrimci ruhu kaybetme oluyor. Devrimci gençlik ruhunun ifade ettiği özgürlük gerçeğinden kopmayı ifade ediyor. Özgürlük arayışından, yeniyi arayıştan, özgür olanı aramanın ifade ettiği o ruhtan, duygudan kopuş anlamına geliyor. Dar, basit, günceli yaşamayı, bugünü yaşamayı, maddi olanı yaşamayı, ona bağlanmayı ifade ediyor. Özgür gelecek öngörüsünden, dolayısıyla ideallerden kopmayı ifade ediyor ki, gençlik ruhu aslında bugünü yaşama değildir, bugünden geleceği yaşamadır. Büyük bir gelecek öngörmedir. Bugünü yaşama değil, geleceği aramanın ve bulmaya çalışmanın, onun mücadelesini vermenin gerçeğidir gençlik ruhu. İhtiyarlama da ondan koparak bugünü, maddi olarak yaşamak demektir. O duruma gelenler kaçıyorlar, ihanet ediyorlar, başka yerlere gidiyorlar. Ama PKK başlangıçtaki o arayışçı, yenilikçi, dinamik gençlik ruhunu devam ettiriyor, sürdürüyor. PKK böyle var oldu, böyle sürer. PKK olarak böyle yürür. Bütün kazanımları, başarıları bu temelde sağlıyor. Bundan koptuğu zaman PKK olmaktan çıkar. O zaman adını da değiştirmek lazım gelir; kesinlikle PKK dememek gerekir.

Aslında açımladınız ama daha derinlikli ifade edersek, PKK'de zafere gidilirken gençlik ve kadın nasıl bir öncülük rolüne sahiptir? Sizce bu rolün gereğini ne kadar yerine getirebildi?

Duran Kalkan: Öncülük gerçeği üzerinde önceki sorularda durduk. Zafere giderken gençlik ve kadın nasıl öncü olacak sorusunun cevabını aslında PKK ortaya çıkarken, doğarken nasıl öncü olundu sorusunun cevabına bakarak vermek lazım. Çünkü zor olan, engellerle dolu olan dönem başlangıç dönemiydi. Kürdistan parçalanmış, Kürt toplumuna ağır bir kültürel soykırım dayatılmış, toplum kendisi olmaktan kaçar hale getirilmişti. Önder Apo, "Kendisine ihanet ettirilmemiş bir tek fert bile bırakılmamıştı. Kendi kimliğinden, kültüründen, dilinden utanan, kaçan, başkalaşmaya dolu-dizgin giden bir insan ve toplum gerçeği ortaya çıkartılmıştı" dedi. Böyle bir ortamda, hiç kimsenin gelecek öngörmediği, sahip çıkmadığı, başarılı olunacağına ihtimal vermediği bir Kürt gerçeğine, kimliğine, Kürt'ün özgürce var olarak insanlığa yeni şeyler katacağı gerçeğine inanarak ortaya çıkmak ve böyle bir inancı, bilinci yaratmak gerçekten de tarihsel olarak en zor olanı başarmaktı. Önderliksel çıkış bunu gerçekleştirdi. Başka parti kurmalara benzemiyor PKK çıkışı; Önder Apo'nun çıkışı da başka önderliksel çıkışlarla kıyaslanamaz. Bu özelliklerinden dolayı Önder Apo kendi çıkışını peygambersel geleneğe dayandırdı. Dolayısıyla böyle bir ortamda erkek-kadın, toplumun bütün yaşlı ve olgun kesiminin kendi gerçeğinden bu denli koptuğu, başkalaşmaya doludizgin gittiği, asimilasyona açıldığı bir ortamda gençlik Kürt kimliğine, özgür varlığına bu denli inanıp sahip çıkan bir bilinci, iradeyi, örgüt ve eylemi ortaya çıkartmayı başaran bir güç oldu. Büyük öncülük bu öncülüktür. Önderliksel çıkışın bir gençlik öncülüğü, gençlik hareketi olarak çıkışı bunu ifade ediyor. Bu en zor olandı. Dolayısıyla zor olan başarıldı.

Bugün siyasi-askeri mücadelenin, ekonomik mücadelenin geliştirilmesi öyle zor değildir. Kendi içinde zorluklar içerebilir, bedel isteyebilir ama bunlar görülebilecek, anlaşılabilecek, örgütlendirilip eyleme geçirilerek başarılabilecek hususlardır. Çok öyle gerçekleştirilemeyecek zorluklar olarak görülmemelidir. Çünkü; nicelik olaylarıdır bunlar. Ortaya çıkartılmış bir gerçekliği büyütme, ilerletme işidir. Zor olan; bir şeyi ortada yokken var etmek, yaratmaktır. Diğer yandan şunu görmeliyiz; Önder Apo hep şöyle söyledi: Evet, PKK'nin resmi tarihi önemlidir ama daha da önemlisi resmi kuruluştan önceki dönemin tarihidir. Niye? Çünkü; PKK'yi PKK yapan, ayakta tutan, her türlü saldırı karşısında var olmasını ve gelişmesini sağlatan bir direnişçiliği yaratan, onu günümüze kadar yürüten temel özellikler, ölçüler o zaman ortaya çıktılar. Bu bir Önderliksel çıkıştı. O dönem, Önderlik gerçekleşmesini ifade eden dönemdi. Önderliğin çıkışı daha sonra partiye dönüştü. Parti, Önderliksel doğuşun ölçü ve özelliklerinin örgüt ve eyleme dönüştürüldüğü yer oldu. Evet, örgüt ve eylem olmak, büyümek de önemli fakat daha önemlisi onu büyüten, yürüten ölçü ve özelliklerin kendileridir.

Dolayısıyla, zafere yürürken kadın ve gençlik öncülüğü nasıl sağlanmalı sorusuna, Önderliksel doğuş döneminin özelliklerini derinden özümser ise gerçekleştirebilir, biçiminde cevap verebiliriz. O 'nasıl'ın cevabı, doğuş döneminin ölçü ve özelliklerinin anlaşılması ve özümsenmesinde yatıyor; ona sahip çıkmakta, onu esas almakta yatıyor. Dikkat edilirse, bütün tasfiyeciler de oraya saldırıyorlar. Oradan yıkmak istiyorlar. Oradan koparmak istiyorlar. PKK'nin kökleri oradadır. "Kök Parti" dedi Önderlik. Kök Partiyi ortaya çıkartan temel özellikler oradadır. PKK varlığını ve gelişimini o özellikleri esas aldığı, özümsediği oranda gerçekleştiriyor. PKK'ye karşı mücadele edenler de en çok oraya saldırıyor, oradan koparmak istiyorlar. Önderlik ölçü ve özelliklerinden koparsa PKK'nin neyi kalır ortada? Hiçbir şey kalmaz. Dolayısıyla, günümüzde başarılı öncülük görevleri nasıl yerine gelir; zafer kazanan bir öncülüğü, gençlik ve kadın hareketi nasıl sağlayabilir sorusuna tek bir cevap verebiliriz: Başka yerde cevap aramamak gerekiyor, yeni cevaplar yaratmamak lazımdır. Tehlike burada. Cevabı nerede görmek lazım? Doğuş döneminin özelliklerinde görmek lazım. Eğer doğuş döneminin Önderlik özelliklerini, parti özelliklerini özümserse, esas alırsa, kendini onunla yoğurursa, ondan kopmazsa günümüzde başaran öncülüğü onlarla ortaya çıkarabilir. Eğer başarılı mücadele edemiyorsa, zayıf kalıyorsa bilinmeli ki, o özellikleri özümsemede zayıflık var. Ondan kopuş var, uzaklaşma var. Bu tehlikelidir. İşte en tehlikeli tasfiyecilik kendisini böyle ortaya çıkarıyor ki, bundan kesinlikle uzak durmak lazımdır. Bütün tasfiyeciler de zaten böyle olunmasını istiyor. O halde tasfiyeciliği doğru anlamak, PKK'yi doğru anlamak, tasfiyeciliğe doğru karşı çıkmayı bilmek, PKK'yi ve onu var eden Önderlik gerçeğini doğru anlayıp özümsemek lazım.

Kökü olmayan yaprak dal olamaz

Bu noktada PKK iki önemli süreç yaşadı. Bir; gençlik hareketi içerisinde Kürt varlığını ve özgürlüğünü esas alan

temel bir ideolojik Önderliksel doğuş. Bu dönemin ölçü ve özellikleri önemlidir. İki; böyle bir özgürlük çizgisini Kadın Özgürlük Çizgisi haline getirme, toplumsal özgürlüğü kadın özgürlüğüne dayandırma ki, bunu da Fatma'yla mücadele içerisinde yarattığını söyledi. İkinci temel ideolojik doğuş da budur. Bir; 70'lerin başında düzenle içine girdiği çelişki-çatışma ve oradan gerçekleştirdiği ideolojik doğuş. İki; düzenle hangi ideolojik ilke ve ölçülerle mücadele edilecek arayışı içerisine girdiği süreçte, kendisine dayatılan Fatma çizgisine karşı Önderlik mücadelesinin ortaya çıkarttığı kadın özgürlük ölçüleri. Buna dayalı özgür yaşam gerçeği, özgür militanlık gerçeği, kadın özgürlük çizgisinde oluşan özgür militanlık gerçeğiyle cevap verdi. Bu iki temel ölçü esas alınırsa; bu iki doğuşun, ideolojik devrimin temel özellikleri esas alınır, özümsenirse o zaman gençlik ve kadın öncülüğü her zaman Apocu çizgide doğru yürür, kendisini doğru şekillendirir. Her türlü toplumsal harekete ve mücadeleye öncülük edebilecek bir yapı kesinlikle kazanır. Çözümü orada aramak lazımdır. Çareyi orada aramak, oraya bakmak, oradan kopmamak gerekiyor. Geçmişte kalmış, eskimiştir dememek gerekiyor. Yeni dönemler oluştu, yeni gelişmeler var, dolayısıyla ona göre kendimizi geliştirmeliyiz derken -ki, bu bir gelişmeyi ifade ediyor ve gereklidir ama temelden, kökten kopmamak da gerekiyor. Bu; değişimi, yenilenmeyi köke, temele bağlılık biçiminde sürdürmekten geçiyor.

İşte, esas tehlike burada ortaya çıkıyor. Tasfiyecilik en çok PKK'ye buradan saldırıyor. İktidar ve devlet güçleri, kapitalist sistem, onun liberalizmi en çok buraya saldırıyor ve burada zihniyet kargaşası, dolayısıyla kendi kökünden, temel değerlerinden kopartma dayatmasında bulunuyor. Bu tehlikelidir. PKK için en büyük tehlike budur. Kadın ve gençlik hareketi için en büyük tehlike budur. Bu gerçeği görmek lazım. Bu dayatmaya karşı çıkmayı bilmek gereklidir. Bu bakımdan da, "O eskide kalmış, biz yeniye bakalım" dememek lazım. Her yeni, eskinin üzerinde şekilleniyor. Kökü olmayan yaprak, dal olamaz. Geçmişi olmayanın geleceği olamaz. Gelecek geçmiş üzerinde, kök üzerinde şekillenir. PKK'nin de önümüzdeki büyük zaferlerini doğuş döneminin, kadın özgürlük çizgisini geliştirdiği dönemin ideolojik özelliklerini özümsemek sağlayacaktır. Bu zaferleri ve zafer öncülüğünü yaratacak olan kesinlikle budur. Bu bakımdan da aslında zor başarılmış, yol gösterilmiş, öncülük rolünün nasıl gerçekleşeceği aydınlatılmıştır. Gerisi, bu gerçekleri doğru görüp anlayarak gereklerini yapmaya ve ondan kopmamaya, kapitalist modernitenin liberal saldırılarının etkisine girmemeye kalıyor. Büyük tehlike, o etki altına girmektir. Bu temelde yolunu şaşırmaktır. Asla gerçekten kopmamak, kökten kopmamak, yolunu şaşırmamak gerekiyor.

Bu noktada gençliğin temel mücadele sorunları nelerdir? Bu sorunlar nasıl bir zihniyet, örgütsellik ve ideolojik mücadeleyle aşılabilir?

Duran Kalkan: Evet, bu konuları biz de Parti Yönetimi olarak tartışıyoruz. Tabii en fazla da gençlik hareketi tartışıyor, tartışmalı da. Bence bu konulara genç yoldaşlar gerekli cevabı vermeliler. Onu verebilecek bir bilince, aydınlanmaya, tecrübe birikimine, mirasa sahipler. Öyle bir Apocu gençlik hareketi kesinlikle var, bu hareket kendi sorunlarını doğru ve yeterli bir biçimde ortaya koyabilecek ve o sorunlara çözüm gücü olabilecek karaktere, özelliğe sahiptir. Yeter ki kendisini işletebilsin, demokratik bir örgütlenme ve kurumlaşma temelinde komünal yaşam ve kolektif çalışma ilkelerini yeterli bir biçimde hayata geçirebilsin. Düşünen, kendi içinde tartışan, araştıran, dolayısıyla Önderlik doğrularını arayıp bulan, o doğrularda birleşme gücünü, cesaretini gösterebilen bir özellikte olsun. Eğer böyle bir yapı sergilerse her türlü sorunu çözme, her türlü mücadeleyi başarıyla geliştirme gücünü gösterir.

Günümüzde gençlik hareketi içerisinde ortaya çıkan sorunların, genel parti sorunlarımızla bağı vardır. Yani parçalılıktan etkileniyor. Biz de günümüzdeki parçalılığı net ortaya koymalıyız. Sadece örgütsel duruş ve işleyişten kaynaklanmıyor. Birçok örgüt kurmuş olmamızdan, dolayısıyla parti bütünlüğüne bu örgütlerin doğru yaklaşmamasından kaynaklanmıyor. Bir de Önderlik aydınlatması temelinde belli bir düşünce gücüne sahip olup da bu düşünceyi parti bütünlüğüne dönüştürememekten, düşünsel parçalılıktan kaynaklanıyor. Yani bir şeyler öğrenmişiz, artık dünyayı anlayabiliyoruz, tarih bilincimiz var, özgürlük anlayışımız var, mücadele ve örgüt tecrübemiz oluşmuş, irademiz gelişmiş, dolayısıyla bir şeyler düşünebilen, anlayabilen, ortaya koyabileniz. Ama tüm bunları nasıl birleştireceğiz, bütünleştireceğiz; ona tam cevap veremiyoruz. Bireycilik burada ortaya çıkıyor. Kendini

dayatma, en fazla kendi doğrusunda ısrar etme biçimciliği de etkiliyor. Gençlik hem örgütsel parçalılığın hem de yeterince düşünsel birlik yaratamamaktan doğan parçalılığın etkisinde, bir parça olarak kalıyor. Kuşkusuz toplumsal yapıyla sürekli bir çelişkisi de var. Çünkü; daha ileri bir gelecek öngörüyor, arayışçıdır. Bugüne razı olmuyor, dolayısıyla bugünkünün baskısıyla da karşılaştığında daha fazla ayrıksı durma, farklı olma eğilimi gösteriyor.

Yeniyi arama ve yaratmada, Önderlik çizgisini toplumsal gelişmenin özelliklerine uygun olarak geliştirip daha doğru uygulamalara kavuşturma anlamında kuşkusuz böyle bir duruş ve mücadelecilik gerekli ve önemlidir. Onu reddedemeyiz, o doğru olandır. Ama tabii bu doğru bir anlayış ve tarzda olursa sonuç verir. Öyle olmaz da örgütsel parçalanma, düşünce ayrılıkları temelinde, var olanın baskısına duyulan tepkiler biçiminde ortaya çıkarsa o zaman zarar verici oluyor. Mevcut durumda gençlik örgütlenmemiz içerisinde böyle zarar verme durumları vardır. Bunu gençlik hareketi de anlamakta zorlanıyor, genel parti hareketimiz de bu biçimde anlayarak bunu giderecek bir yaklaşım göstermekte zorlanıyor. Bu nedenle bütünleşme sorunları vardır. Bütünleşemezse tabii öncülük yapamaz gençlik hareketi. Yön veremez, ayrıksı kalır, parçalı kalır. Nitekim parçalı kalıyor. Ama bu parçalılığın kendisine zarar verdiğini göremiyor. Başka yerden eleştiriler gelince daha fazla içe kapanıyor, daralıyor; halbuki öyle olmaması lazım. Bu parçalılığın kendisine zarar verdiğini, kendisi daha net, iyi görebilmeli, anlayabilmeli. Özeleştirel yaklaşabilmeli, kendisinin böyle parçalı kalmasına, dar kalmasına etki yapan nedenleri eleştirebilmeli. Daha doğru eleştirebilmeli. Evet, jerontokrasi diye eleştiriyorlar, belli bir kavram edinilmiş ama pratikte nasıl ortaya çıkıyor, ne anlama geliyor, o tür etkiler nasıl aşılacak, bunlar doğru bir anlayış ve yöntemle karşılanmıyor, yürütülemiyor. Sonuçta zayıf kalıyor. Genel hareketi de zayıflatıyor, gençlik hareketi de zayıflıyor, özellikle gençlik öncülüğü zayıflıyor. Bu çok önemli bir durumdur.

PKK gençlik hareketi olarak başladı

İkinci bir husus; Önderlik paradigmasını, Demokratik Ulus çizgisini, Demokratik Ulusta gençlik öncülüğünü doğru ve yeterli anlayamama var. Bunları bir süredir tartışıyoruz, eleştiriyoruz. Belli bir bilinç oluştu ama pratikleşme tam sağlanamadı. Reel sosyalizm etkilerinden kurtulamama var. Nasıl? Gençliği devrimin öncüsü, toplumsal hareketin öncüsü, dolayısıyla parti öncülüğünün esası görmek yerine bir parti kolu gibi görme var. Reel sosyalizmin esası oydu. Bir işçi hareketidir, kadın ve gençlik hareketleri de birer kol hareketidir. Beyin ve yürek, gövde işçi sınıfı örgütlenmesidir. Kol ve bacaklar kadın ve gençlik örgütlenmeleri olarak ortaya çıkmıştır. Bu bir anlayış ve bu anlayışın etkisi vardır. Beyin ve gövde olarak kendini görememe var. Kol ve bacaklar olarak kalma, öyle anlama, dolayısıyla ayrıksı durma, kol olarak durma, beyin ve gövde haline gelmeme; mücadeleye, örgütlenmeye katılamama var. Bu da işte, 'biz gençlik hareketiyiz' deyip sadece gençlikle ilgilenen, gençlik düzeyinde mücadele eden, örgütlenmesini ve eylemini bütün toplumu sürükleyecek, ona öncülük edecek düzeye getiremeyen bir pratik olarak ortaya çıkıyor. Bu gençlik hareketini daraltıyor. Dolayısıyla toplumsal hareketimizi de öncüsüz bırakıyor. Partiyi öncüsüz bırakıyor.

Herkes bir 'genel'den söz ediyor, mesela 'genel böyle biz böyleyiz' deniyor, 'genel' parti olarak algılanıyor. Bu parti kimdir? Biraz somut tartışmaya gelince; PKK bir gençlik partisi, PKK bir kadın partisi diyoruz, öncü, kadın ve gençlik hareketleri diyoruz. O halde parti öncülüğü kadın ve gençlik öncülüğüdür, kadın ve gençlik örgütlülüğüdür. Böyle görülmesi lazım. Ama pratikte bu anlayış tam uygulanmıyor. Tartışmalarda bu söyleniyor ama pratiğe gelince dar yaklaşım kendisini ayrıksı kılıyor. Genel yapsın deniliyor, genel başkası olursa öncü başkasıdır o zaman. Dolayısıyla öncülüğü inkar olarak ortaya çıkıyor. Öyle bir anlayışın ve davranışın etkisi var. Bu biraz teorik olarak reel sosyalizmin etkisi ama biraz da bizim mücadelemizin zorluklarının sonucu böyle oluyor. Yani mücadele çok zor, şiddetli, baskı uyguluyor, buna karşı mücadelede düşünsel ve pratik olarak çok yönlü olmak gerekiyor. İşte böyle bir zorlanma karşısında parça olmak, dar olmak daha kolay geliyor. Kadın hareketinin sadece kadınla uğraşması ve gençliğin de sadece gençlerle uğraşması biraz daha kolay geliyor. Diğeri zor gelince, kolaya kaçış vardır, onu belirtebiliriz.

Gençlik hareketi açısından aslında büyük bir miras ve tecrübe birikimi var. Fakat bunu doğru anlama ve özümsemede bir zayıflık var. Dolayısıyla mevcut gençlik hareketinde çok fazla amatörlük var. Profesyonelleşme azdır. Bu büyük mirasın içerdiği tecrübenin bugün gençlik hareketi ve gençlik öncülüğünde bütün harekette örgüt ve eyleme dönüştürülmesinde yetersizlikler var. Çok amatör, çok dar, kendine göre bir örgüt olarak kalıyor. Oysa ki PKK gençlik hareketi olarak başladı, partileşmesi gençlik partileşmesi olarak oldu, dolayısıyla gençlik hareketinin parti gerçeğini esas alması durumunda çok profesyonel olması lazımdır. Düşünce olarak da, zihniyet olarak da, örgüt ve eylem tarzı-pratiği olarak da öyle. Ama işte o düşüncede ve örgütsel yapıdaki parçalılığın etkisi, yine kol olma, gövde olmama, sadece gençlikle ilgilenme, öncülüğü doğru anlamamanın etkisi ve parti gerçeğini doğru özümsememe, dolayısıyla onun ortaya çıkardığı profesyonel devrimciliği en üst düzeyde yeterince temsil edememe durumu ortaya çıkıyor. Bu anlamda darlık yaşanıyor, amatörlük yaşanıyor. Profesyonellik zayıftır. Derinlik zayıftır. Bunun için de örgüt ve eylemi yönetirken çok fazla tarz ve taktik hatası yapıyor. Savaş tarzı, mücadele tarzı çok kopuk ve parçalıdır. Çizgiyi tam temsil etmiyor, kapsamı az, derinliği zayıftır. Bunlar önemli sorunlar olarak ortaya çıkıyor. Bunun sonucunda bütün hareket için halkı sürükleyecek güçlü eylemler planlamak, ona öncülük etmek ortaya çıkmadığı gibi böyle kendi sınırları içerisinde dar, daha çok kendi gerçekliği ile çelişen, hatta zarar veren bir eylem çizgisi yaşanıyor. Bu da ciddi bir problemdir.

Gençliğin tümünün eğitilip, örgütlenerek devrime öncülük yapacak bir kadro gücü haline getirilmesinde zayıflık yaşanıyor. Büyük ve zafer kazanan eylemler örgütlemede zayıflık yaşanıyor. Dar kalınıyor, parçalı kalınıyor, ters düşülüyor. Aslında fazlasıyla hata ortaya çıkabiliyor. Nasıl olmalı peki? Önderlik ve PKK gerçeğini özümsemeli, "Genç başladık, genç başarıyoruz" sözde kalmamalı. Gençlik ruhu, dinamizmi bu- günün mücadelesine bütünüyle hakim olmalı. Yine, "PKK bir gençlik partisidir" sözü sadece lafta kalmamalı. "Gençlik öncüdür" sözü sadece lafta kalmamalı. Gerçekten de gençlik hareketi partinin kendisi olmalı. Önderlik ve parti çizgisinin somutlaştığı bir hareket olarak kendisini geliştirmeli. Parti öncülüğünü, kadrolarını gençlik hareketi içerisinde hakim kıldığı gibi, bütün gençliği böyle bir öncülük etrafında harekete sevk etmeli, tüm toplumsal kesimleri eğitip örgütleyecek, mücadeleye sevk edecek bir örgütsel iradeyi ve öncülüğü var edebilmeli ve bunu pratikte gösterebilmeli. Bunun için de daha çok partileşme, Önderlik ve parti çizgisinde daha fazla eğitim ve örgütlenme, daha çok sorumluluk hissetme, daha çok bütünleyici, birleştirici olma, kendi darlığını aşarak bütün toplumu eğitme ve örgütleme, bu temelde özgürlük devrimine seferber etme iradesini, inisiyatifini, sorumluluğunu gösterme durumu yaşanmalı.

Bütünlüğü esas alarak özgünlüğü bir zenginlik olarak geliştirmek başarıya götürür

Gençlik hareketimiz kendisini bütün bu bakımlardan düzeltmeli, yeterli kılmalı, eğitmeli, örgütlemeli, çok daha güçlendirmeli. Bunun için potansiyel var mı? Fazlasıyla. Kürt toplumu bir gençlik toplumudur. En mücadeleci toplumsal kesimdir. Gözünü kırpmadan her türlü çalışmayı yürütebilecek cesaret ve fedakarlığa sahip bir toplumsal kesimdir. Bir de kırk beş yıllık Önderlik yürüyüşünün ve parti mücadelesinin ortaya çıkardığı büyük tecrübe birikimi vardır. Miras vardır. Onu esas almalı, kendisini o esas üzerinde eğitmeli, kendisini ondan kopartarak sadece ayrı bir gençlik örgütlenmesi arayıp kendisini orada eğitmeye çalışmamalı. Öyle bir yaklaşım var. "Ayrı tarihim olsun, ayrı anlayışım olsun" gibi yaklaşımlar var. Öyle yaklaşılırsa o zaman ayrı parti olursun. Yani elbette özgünlüğü görmek lazım ama tabii bütünlüğü hiçbir şekilde kaybetmemek temelinde. Bütünlüğü esas alarak özgünlüğü bir zenginlik olarak geliştirmek başarıya götürür. Diğer türlüsü darlığı ve yüzeyselliği ortaya çıkarır. Düşünce olarak, zihniyet olarak darlığın ve yüzeyselliğin etkisi var. İşte bunları aşabildiği ölçüde gençlik hareketi, gerçekten de başlangıçta nasıl büyük devrimsel çıkış yaptıysa, bugüne kadar nasıl özgürlük devrimini her türlü saldırı karşısında kahramanlık çizgisinde mücadele edip ayakta tuttuysa, büyük zaferleri yaratmanın öncülüğünü, komutanlığını da önümüzdeki süreçte gerçekleştirebilir. Buna inanmak, güvenmek gerekir.

Parti duruşunun da böyle olması lazım. Gençliği bir kol olarak ve öncü olmayan bir topluluk olarak ele alması lazım. Söz konusu anlayış sadece gençler içerisinde yok; parti içinde var, hareket içinde var, parti yönetimlerimizin yaklaşımlarında var. Parti de gençliği doğru anlamalı, doğru yaklaşmalı. Gençlik hareketinin parti içindeki rolünü daha iyi görmeli, kabul etmeli ve onu esas alıp geliştirmeli. Böyle olursa hem parti gençlik öncülüğüyle çok daha güçlü hale gelir hem de gençlik hareketi parti öncülüğünü temsil eden hareket olarak her türlü mücadelede yüksek bir başarıyı her zaman yakalayabilir.

PKK'nin 40. yıldönümünün yaşandığı bu süreçte hem parti olarak, hem gençlik hareketi olarak böyle bir yenilenmeye, düzeltmeye ve kendini geliştirmeye ihtiyaç var. Bunu yaptığımız ölçüde 40. yıldönümüne cevap verecek bir hareket haline geleceğiz, 41. mücadele yılında da tüm görevleri başarıyla yürütür olacağız. Parti olarak kendimizi bu temelde yenilemeye çalışıyoruz. Gençlik hareketi olarak da partiyle bu temelde daha güçlü birleşme, bütünleşme, partileşme gerçeğini yaşıyoruz. İnanıyoruz ki 41. parti yılında bunlar daha çok gelişecek; başlangıçtaki gençlik ruhu, arayışçılığı, temizliği, idealleri, dinamizmi 41. yıl mücadelesinde daha çok mücadelemize yol gösterecek, öncülük edecektir. Genç başarma çalışmalarımız; Önder Apo'nun özgür yaşar ve çalışır koşullara kavuşması, Kürdistan Özgürlük Devrimi'nin her alanda kalıcı zaferler kazanması ve bunu Demokratik Ortadoğu Devrimi haline getirmesi biçiminde yaşanacaktır. Bütün bunlar bakımından düşünce ve pratik olarak her zamankinden çok daha bilinçliyiz, kararlıyız, örgütlüyüz. 41. Parti yılında daha çok gençleşeceğiz, daha çok partileşeceğiz, daha fazla gerillalaşacağız, Demokratik Ulus çizgisini geliştireceğiz, daha güçlü savaşıp daha büyük kazanacağız!..

■■■

Doğdu kan ateş ve barut içinde

Sara-Sakine Cansız Yoldaş'ın, 1982 yılında Lübnan'da Filistinlilerin bulunduğu Sabra ve Şatilla Kamplarında yaşanan katliama ilişkin kaleme aldığı yazıyı sizlerle ilk defa paylaşıyoruz. 1985 yılının Haziran ayında kaleme aldığı yazısında Sakine Cansız, Amed Zindanı'nda direnişin zaferle sonuçlandığı, devrim ateşinin Kürdistan'da sönmemecesine yakıldığı bir dönemde, devrimci yüreğini yaralayan Sabra ve Şatilla Kamplarındaki katliamı 3. yıldönümünde şu sözlerle anlatıyor:

Bir kadın göğsünü yumrukluyordu parçalarcasına... Üst üste yığılmış cesetlerin üstüne kapanmış, tüm hiddetiyle ağlıyordu. Seçemiyordu, seçilemiyordu hiç biri; parçalanmış, yarıklar ve kan içindeydi hepsi. Oysa biri henüz on beşine yeni basmış taze kızı Yasemin, diğerleri de; bebesi Yasin, gelini Sahra ve büyük oğlu Yaser'di. Hepsi... hepsi tanıdıktı. Ama o hala tanıdık sima arıyordu. Dövünerek koşuyordu, şimdi bir başka ceset yığını üzerine kapanmıştı. Onlar da... akraba, dost, konukomşuydu.

Dinmiyordu silah sesleri. Gök gürler gibi makineler, bazukalar, uçaksavarlar kusuyordu ölümü... Sonra, buldozerler dizi dizi... Yükseliyordu toz bulutları, alevler, dumanlar, çığlıklar, inlemeler, bağırışlar. Her şey birbirine öylesine karışmıştı ki... Tıpkı onlarca can kaybetmiş bir kadının dağlanmış yüreği gibi...

Bir başka köşede ateş çemberinden, yıkılan evlerin enkazından kurtulmuş, şaşkın, çaresiz, öfkeli, koşuşan daha biri beş, diğeri sekiz yaşlarında iki kız çocuğu... Saç baş darmadağın, üst baş toprak rengini almış! Tıpkı o soluk benizleri gibi. Gözler... o simsiyah gözler öfkeli, kinli, yaşlı ve korkulu ama umutla bakıyordu. Yaşamak umuduyla! Biraz... biraz daha ama yoktu hiç kimse. Sokaklar bomboştu. Ne ellerinden tutacak bir el ne de başlarını sokacak bir evleri vardı. Koşuşturuyorlardı... Hangi yana dönseler oradan yağıyordu, yaşamlarının ayrılmaz birer parçası olan zalim kurşunlar. Ama henüz farkında değillerdi. Bilmiyorlardı, anlamıyorlardı nedenlerini. Halbuki gözlerinin önünde vurmuşlardı analarını, emmilerini... Benzerlerini görmüşlerdi kan içinde. Niye hala tanımıyorlardı düşman olduklarını. Kocaman soru işareti belirmişti kafalarında. Bulmalıydılar bütün bunların yanıtlarını. Çünkü görmemişlerdi, görmemişlerdi gün yüzünü. Yaşamaya fırsatları olmamıştı. Çocukları görmemişlerdi babaları, bilemiyorlardı bu kavramın anlamını. Anaları ise; kaybettiği yarinin, delikanlı oğlunun, gencecik kızının acısıyla yitirmişti 'ana' özelliğini. Acı kurutmuştu memelerindeki sütü. Firuz'a süt veremiyordu. Gözlerini dikmiş taa... uzaklara bakıyor ve yaşıyordu anılarıyla. Ağıtsı ninnileri bile söyleyemiyordu artık. Sevemiyordu bebesini. Öyle ya! Büyüttükleri bir bir gitmişti. Büyütse de ne olacaktı. Yoo... kavrayacaktı silahı hırsla, minik elleri ve sıska vücuduna bakmadan. Bir anlayabilse kime sığınacağını, soracaktı acıların hesabını bir bir. İşte o zaman var gücüyle basacaktı tetiğe... Çünkü kendi de silah sesleriyle dünyaya gelmişti. Ninnileriydi adeta bu sesler. Oyuncakları olmuştu kafatasları. Tanımamıştı başka bir yaşam. Öyle kağıttan aydınların, çizerlerin, kardeşlik teraneleri estiren devrimcilerin(!) dediği gibi; oyuncaklar, bebekler, çikolatalar görmemişlerdi, göremiyorlardı. Bu şekilde o, kanlar içinde yerde yatan anasının göğsünü emerek, ateşler içinde, can verenlerin çığlıkları içinde, toprak içinde, onu kucaklayarak, ona dayanarak, onu yiyerek büyüyordu. Onun için değil mi ki; karnı ileriye doğru şiş, bacakları çarpık, rengi sapsarıydı.

Sana da öyleydi. Büyümüştü Sabra'da, Şatilla'da!.. Acılar içinde hızlı hızlı. Filistin'di bura. İnsan büyümesinin çok hızlı olduğu Filistin... Kimse bilmez çocukluğu, gençliği tanımazlar. Niye mi? Savaş da ani başlamamış mıydı? Bir saniyede can almamış mıydı kurşunlar? Anası da o korkunç patlamanın korku ve heyecanıyla bir anda onu doğurmamış mıydı? Her şey öylesine hızlı ilerliyordu ki! İşte, Sana da öylesine hızla atılmıştı kavgaya. Fark etmişti vahşetin, zulmün karanlığını. Unutmamıştı Sabra-Şatilla katliamını, 9 yaşındayken Siyonist milislere kalkan olduğunu. Katliamlar, soykırımlar yapan düşmanını tanımıştı. Yaşayarak, görerek, çekerek bu bedeli. Birgün o da ölecekti. Bunu biliyordu. Öyleyse niye duruyordu!?. O da vurmalıydı. Anasının, babasının, kardeşlerinin, halalarının, teyzelerinin intikamını almalıydı. Ancak böyle bitecekti kavga, onun da yurdu olacaktı kan gölü üzerine kurulan. Ama özgür, mutlu ve kardeşçe yaşayacaktı. Sürülmeyecekti artık bir yerden bir başka yere. Kan, barut ve ateş kokmayacaktı sokaklar. Özgürlük türküleriyle büyüyecekti yeni doğan bebeler. Çekmeyeceklerdi; Firuz, Şaro, Yasin... bebelerin çektiklerini. İşte Sana'm da bunu biliyordu, böyle bir yaşam için ölümü kucakladığında.

Ne de çok benziyorsunuz ülkem çocuklarına. Ama siz de bilmelisiniz ki ÖZGÜRLÜK, uğruna savaşılmadan, kan dökülmeden elde edilemez. Bunca acı ona erişmek içindir. İnancınızı ve umudunuzu koruyun. Güneş size de doğacaktır.

Sabra ve Şatilla katliamlarının yıldönümünde acınızı yürekten paylaşır; öfkenizi, kininizi mücadeleye dönüştüreceğinizden emin olarak sizleri tüm hiddetimle kucaklar, kara gözlerinizden öperim.

Özgür ve mutlu bir Filistin'de yaşamanız dileğiyle, Kürdistan zindanlarından binlerce selam!..

Sakine Cansız
Haziran 1985